

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO

**„DĖL „EUROPOS KULTŪROS SOSTINĖS 2022“ VARDŲ SUTEIKIMO KAUNO MIESTUI“ PROJEKTO
(TAP-17-1815; TAIS NR. 17-12608(2))**

2017-12-04 Nr. NV-3073

Vilnius

Projekto rengėja – Kultūros ministerija.

Projekto tikslas – priimti sprendimą dėl „Europos kultūros sostinės 2022“ vardo suteikimo Kauno miestui ir programos „Europos kultūros sostinė 2022“ finansavimo ir valdymo.

Dabartinė situacija – Europos kultūros sostinės vardas kasmet suteikiamas ne daugiau kaip vienam miestui kiekvienoje iš dviejų ES valstybių narių. 2009 m. Europos kultūros sostinė buvo Vilnius. 2022 m. teisę vienam miestui suteikti šį vardą yra gavusi Lietuva ir Liuksemburgas. Atrankos procedūrą dėl Europos kultūros sostinės vardo suteikimo organizavo Kultūros ministerija, Lietuvos miestų pateiktas paraiškas vertino nepriklausomų (10 ES institucijų deleguotų) ekspertų grupė. Atranką laimėjo Kauno miestas, kuriam buvo suteiktas „Europos kultūros sostinės-2022“ (toliau – EKS-2022) vardas.

Strateginio komiteto 2016-04-20 posėdyje nuspręsta iš esmės pritarti valstybės biudžeto lėšų skyrimui EKS-2022 programai įgyvendinti, numatant, kad maksimalus valstybės biudžeto finansinės paramos dydis siektų ne daugiau kaip 50 proc. patvirtintos programos sąmatos (be kapitalo investicijų), tačiau neviršytų 10 mln. eurų.

Europos Komisija nėra numčiusi konkrečių programos EKS-2022 struktūros reikalavimų, todėl kiekviena šalis/miestas struktūrą ir išlaidas paskirsto savo nuožiūra. Atsakomybė už programos įgyvendinimo administravimą, lėšų panaudojimo racionalumą ir efektyvumą tenka atrinktam miestui - Kaunui. Patvirtinta EKS-2022 programa paremta planuojamu 30 mln. eurų biudžetu, kuriame valstybės paramos dalis sudaro 10 mln. eurų (programa negali būti keičiama).

Projekto esmė – pavesti Finansų ministerijai ir Kultūros ministerijai formuojant 2019-2022 m. valstybės biudžetų projektus numatyti asignavimus EKS-2022 programos projektams finansuoti skiriant tikslinę dotaciją Kauno miesto savivaldybei. Bus sudaryta 4 metų sutartis su Kauno m. savivaldybe, kurioje bus numatyta tikslinės dotacijos pervedimo tvarka, lėšų naudojimo ir atsiskaitymo už dotacijas tvarka, šalių įsipareigojimai ir bendradarbiavimo sąlygos. Papildomą projektų finansų kontrolę vykdys EKS-2022 programą vykdančios viešosios įstaigos nuostatuose įtvirtintas kolegialus patariamasis organas – Taryba, kurią sudarys dalininkų ir finansuotojų atstovai (jei skiria ne mažiau kaip 50 000 eurų). Šiuo metu rengiamuose VŠĮ „Kaunas 2022“ nuostatuose numatyta į Tarybą paskirti 2 asmenis (deleguotus Kultūros ministerijos ir Finansų ministerijos).

Derinimas – derinta su Teisingumo ministerija, Finansų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Europos teisės departamentu. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta/atsižvelgta iš dalies (dėl įsipareigojimo skirti lėšas, kuris galėtų būti suprantamas kaip suvaržantis Vyriausybės galimybes rengiant 2019-2022 m. valstybės biudžeto projektus), teikiama derinimo pažyma.

Atitiktis Vyriausybės programai:

Teikiamas teisės akto projektas atitinka Vyriausybės programoje numatytą siekį Europos kultūros sostinės 2022 m. projektą tinkamai paminėti prasmingomis, profesionalių vykdytojų sukurtomis ir visuomenę plačiai įtraukiančiomis priemonėmis (157 p.)

Dalykinio vertinimo išvada:

- Siūlome įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje NV-3057 pateiktas pastabas.
- Siūloma Projektą svarstyti Vyriausybės pasitarime.

Politikos įgyvendinimo grupės patarėja

Nomeda Poderienė

Nomeda Poderienė, tel. 8 706 61 816, el. p. nomeda.poderiene@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, tel. (8 5) 219 3400, faks. (8 5) 262 3120, el. p. dmm@lrkm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188683671

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-11-22 Nr. S1- 360

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL „EUROPOS KULTŪROS SOSTINĖS 2022“ VARDO SUTEIKIMO KAUNO MIESTUI“ PROJEKTO

Kultūros ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl „Europos kultūros sostinės 2022“ vardo suteikimo Kauno miestui“ projektą (toliau – nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas siekiant įgyvendinti Europos Parlamento ir Tarybos 2014 m. balandžio 16 d. sprendimo Nr. 445/2014/ES, kuriuo nustatomi Sąjungos veiksmai, susiję su Europos kultūros sostinėmis 2020–2033 m., ir kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1622/2006/EB (toliau – Sprendimas 445/2014/ES), 11 straipsnio 1 dalį, nustatančią, jog kiekviena valstybė narė, atsižvelgdama į grupės ataskaitoje pateiktą rekomendaciją, suteikia vienam miestui Europos kultūros sostinės (toliau – EKS) vardą ir nustatytais terminais apie tai praneša Europos Sąjungos atsakingoms institucijoms.

Priėmus nutarimo projektą bus įgyvendintas Lietuvos Respublikos Septynioliktosios Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 157 punktas, kuriame numatytas siekis tinkamai, prasmingai, profesionaliai ir plačiai visuomenę įtraukiant paminėti Europos kultūros sostinės 2022 m. projektą. Taip pat bus įgyvendintos Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 167 straipsnio 1 ir 2 dalies nuostatos, numatančios, kad Europos Sąjunga prisideda prie valstybių narių kultūrų klestėjimo, gerbdama jų nacionalinę ir regioninę įvairovę ir kartu išskeldama bendrą kultūros paveldą bei siekia skatinti valstybės nares bendradarbiauti Europos tautų kultūros ir istorijos geresnio pažinimo ir populiarinimo srityse.

Laikantis Sprendimu Nr. 445/2014/ES reglamentuotos miesto atrankos ir konkurso organizavimo tvarkos, Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2015 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. IV-469 „Dėl Konkurso 2022 metų Europos kultūros sostinės vardui Lietuvos Respublikoje gauti taisyklių patvirtinimo“ (toliau – įsakymas Nr. IV-469) patvirtintos Konkurso 2022 metų Europos kultūros sostinės vardui Lietuvos Respublikoje gauti taisyklės, Kultūros ministerija paskirta už atrankos konkurso organizavimą ir vykdymą atsakinga institucija. Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2015 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. IV-486 „Dėl kvietimo teikti paraiškas dalyvauti 2022

metų Europos Sąjungos veiksmuose „Europos kultūros sostinė“ Lietuvos Respublikoje patvirtinimo“ patvirtintas kvietimas teikti paraišką dalyvauti 2022 metų ES veiksmuose „Europos kultūros sostinė“ Lietuvos Respublikoje (toliau – paraiška). Atranka buvo vykdoma dviem etapais. Po antrojo (galutinio) etapo 2017 m. kovo 29 d. ekspertų grupė (10 ES institucijų deleguotų ekspertų) paskelbė, kad atranką laimėjo Kauno miestas, ir rekomendavo jam suteikti EKS-2022 vardą.

Klausimas dėl valstybės indėlio į EKS-2022 įgyvendinimą buvo svarstytas 2016 m. balandžio 20 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės Strateginio komiteto posėdyje. Buvo priimtas protokolinis sprendimas „iš esmės pritarti valstybės biudžeto lėšų skyrimui šiai programai įgyvendinti, numatant, kad maksimalus valstybės biudžeto finansinės paramos dydis siektų ne daugiau kaip 50 procentų patvirtintos programos sąmatos (be kapitalo investicijų), tačiau neviršytų 10 mln. eurų.“

Už EKS programos vykdymą atsakingas jos valdytojas ir vykdytojas – konkursą laimėjęs Kauno miestas. Teikdamas paraišką Kauno miestas nurodė savo apsisprendimo dalyvauti konkurse motyvus ir galimybes: planuojamą įnašą į ilgalaikę miesto kultūros strategiją, planuojamos programos kryptis ir konkrečius projektus, partnerystės ir bendradarbiavimo tinklų kūrimą regiono ir tarptautiniu lygiu, sklaidos apimtis, įgyvendinimo pajėgumus, numatomą valdymo struktūrą, įskaitant finansavimo mechanizmą ir organizacijos modelį. **EKS programa iš esmės turi būti įgyvendinama tokia, kokia buvo pateikta miesto paraiškoje EKS-2022 vardui gauti. Už EKS programos įgyvendinimą institucijos negali savo nuožiūra iš esmės keisti paraiškoje pateiktos programos, jos korektiškam įgyvendinimui numatytos priežiūros procedūros, kurias atliks ES ekspertų grupė.**

Patvirtinta EKS programa paremta planuojamu 30 mln. eurų biudžetu, kuriame valstybės paramos dalis sudaro 10 mln. eurų. EKS programa nėra planinė Kultūros ministerijos priemonė. Kultūros ministerija negali įtakoti paraiškoje patvirtintos programos turinio, o atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas sąlygas, tai nebūtų konkursinė programa. Kultūros ministerija pritaria Finansų ministerijos pasiūlymui pavesti Finansų ministerijai ir Kultūros ministerijai formuojant 2019–2022 metų valstybės biudžetų projektus numatyti asignavimus „Europos kultūros sostinė 2022“ programos projektams finansuoti skiriant tikslingą dotaciją Kauno miesto savivaldybei. Bus sudaryta Kultūros ministerijos ketverių metų sutartis su Kauno miesto savivaldybe, kurioje bus numatyta tikslingos dotacijos pervedimo tvarka, lėšų naudojimo ir atsiskaitymo už dotacijas tvarka, šalių įsipareigojimai ir bendradarbiavimo sąlygos.

Papildomą projekto finansų kontrolę vykdys EKS programą vykdančios viešosios įstaigos nuostatuose įtvirtintas kolegialus patariamasis organas – Taryba, kurią sudarys EKS programą vykdančios viešosios įstaigos dalininkų ir pagrindinių finansuotojų atstovai: Kauno miesto savivaldybė, Kauno rajono savivaldybė, asociacija „Kultūros tempo akademija“, Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir kiti finansuotojai (jei skiria ne mažiau kaip 50000 eurų). Šiuo metu rengiamuose viešosios įstaigos „Kaunas 2022“ nuostatuose numatyta į Tarybą skirti du Vyriausybės atstovus. Manome būtų tikslinga Vyriausybės atstovais paskirti Kultūros ministerijos ir Finansų ministerijos deleguotus asmenis.

EKS iniciatyva yra įvertinta kaip viena labiausiai pasiteisinusių ES iniciatyvų kultūros srityje. Pripažinta, kad EKS yra galingas plėtros instrumentas, suteikiantis miestams puikias galimybes katalizuoti pokyčius, skatinant kultūros indėlį į ilgalaikę miesto ar regiono plėtrą. Pokyčių galima pasiekti tik priiimant ilgalaikius įsipareigojimus, todėl sėkmingam EKS įgyvendinimui būtina užtikrinti programos įgyvendinimo nuoseklumą ir tęstinumą: tiek sklandų programos parengimo bei įgyvendinimo procesą, tiek veiklos tęstinumą EKS metams pasibaigus. **Šiuo tikslu svarbu priimti konkrečius sprendimus dėl projekto valdymo bei finansavimo.**

Priėmus nutarimo projektą, nereikės priimti naujų teisės aktų, taip pat nereikės pakeisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių teisės aktų.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai, neperkelia Europos Sąjungos teisės aktų, jame neapibrėžiamos sąvokos ir jas įvardijantys terminai.

Nutarimo projektas derintas su Teisingumo ministerija, Finansų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Europos teisės departamentu prie Teisingumo ministerijos. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, parengta derinimo pažyma.

Nutarimo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje. Projektų registravimo posistemėje, pastabų ir pasiūlymų iš visuomenės negauta.

Nutarimo projektą parengė Kultūros ministerijos Strateginio planavimo ir kontrolės departamento (direktorė Eglė Saudargaitė, tel. 8 607 88816, el. p. egle.saudargaite@lrkm.lt) Tarptautinių ryšių ir Europos reikalų skyriaus (vedėja Daiva Parulskienė, tel. 8 608 43751, el.p. daiva.parulskiene@lrkm.lt) vyriausioji specialistė Ina Kniurienė, tel. 8 608 43762, el. p. ina.kniuriene@lrkm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas;
2. LRV Strateginio komiteto 2016 m. balandžio 20 d. posėdžio protokolas Nr. 3, 2 lapai;
3. Atrankos ekspertų grupės ataskaita, 18 lapų;
4. Kauno – Europos kultūros sostinės 2022 paraiška, 100 lapų;
5. Derinimo pažyma, 2 lapai.

Kultūros ministrė

Liana Ruokytė-Jonsson

Ina Kniurienė, tel. 8 607 43762, el. p.: ina.kniuriene@lrkm.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL „EUROPOS KULTŪROS SOSTINĖS 2022“ VARDŲ SUTEIKIMO KAUNO MIESTUI

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 445/2014/ES, kuriuo nustatomi Sąjungos veiksmai, susiję su Europos kultūros sostinėmis 2020–2033 m., ir kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1622/2006/EB (OL 2014 L 132, p. 1), 11 straipsniu ir šio Sprendimo priedo „Kalendorius“ 3 eilute, remdamasi Konkurso 2022 metų Europos kultūros sostinės vardui Lietuvos Respublikoje gauti, įvykusio 2017 m. kovo 29 d. Vilniuje, atrankos ekspertų grupės ataskaita, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Suteikti Kauno miestui „Europos kultūros sostinės 2022“ vardą.
2. Pavesti Lietuvos Respublikos finansų ministerijai ir Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai formuojant 2019–2022 metų valstybės biudžetą kiekvienais metais numatyti tikslinę dotaciją Kauno miesto savivaldybei „Europos kultūros sostinė 2022“ programai finansuoti, per 2019–2022 metus skiriant 10 000 000 Eur (dešimt milijonų eurų).
3. Įpareigoti Lietuvos Respublikos kultūros ministeriją pranešti Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Regionų komitetui apie Kauno miestui suteiktą „Europos kultūros sostinės 2022“ vardą.

Ministras Pirmininkas

Kultūros ministras

Kultūros ministrė
Liana Ruokytė-Jonsson

2017.11.22

*Atsakyti vyriausybės švietimo ir kultūros departamento specialistui,
D. Štaločiui, traukiant jo funkcijas,
Vilnius, Liana Ruokytė-Jonsson*

2017-11-22

*P. e. Teisės akto vedėjas
Robertas Stikštas*

2017-11-22

Kaunas Šiuolaikinė Sostinė 2022

Miestas kandidatas
Europos kultūros sostinė

TURINYS

- 02 Įvadas – bendrosios nuostatos
- 10 Įnašas į ilgalaikę strategiją
- 15 Europinis aspektas
- 22 Kultūros ir meno turinys
- 68 Įgyvendinimo pajėgumai
- 73 Informavimo veikla
- 78 Valdymas
- 99 Papildoma informacija

Pamenate mus?

Taip, mes esame tie patys Kauno piliečiai, kurie nori varžytis antrajame Europos kultūros sostinės konkurso etape, nes siekiame SUGRAŽINTI MŪSŲ MIESTĄ Į EUROPA.

Norime jus užtikrinti, kad mūsų noras dabar yra dar stipresnis.

Po dviejų metų intensyvios analizės ir mokymosi, diskusijų su miesto bendruomene, viešų susitikimų su menininkais, miesto vadovais, mažumomis, studentais, mokiniais, dvasininkija, senjorais ir žiniasklaida, mes nuėjome ilgą kelią ir dabar mūsų yra gerokai daugiau.

Mes supratome, kad mūsų miestą kūrė statytojai, įsibrovėliai, gynėjai, tironai ir juokdariai. Mūsų nepilnavertiškumo kompleksą suformavo žinojimas apie buvusį daugia-
tautį miestą – sostinę, kuris vėliau tapo sterilizuotu, apleistu ir pašiepiamu antruoju miestu. Šis žinojimas – kiekvieno miestiečio asmeninė drama. Kaunas nėra išdidus, Kaunas nėra ir beviltiškas, nors turi tokią reputaciją. Visi šie jausmai yra kiekvieno miestiečio intymūs išgyvenimai ir jie labai priklauso nuo konkretaus žmogaus. Yra miestiečių, kuriančių gėrį, ir yra miestiečių, kuriančių blogį. Už kiekvieno gražaus ir kiekvieno bjauraus pastato yra architektai, savininkai, nuomininkai, kritikai ir mylėtojai. Už kiekvienos iniciatyvos rasi nerimstančius tol, kol viskas bus padaryta, bet rasi ir tuos, kurie taip ir nepakils nuo sofos.

Štai toks palikimas mums teko.

Mes tikrai ateiname iš Painiavos žemės ir, sekant „Genesis“ dainos žodžiais „tokį pasaulį paveldėti gavom ir tokias rankas mums davė“.

Tad esame pasirengę sukurti Kauno ateitį, įsisąmonindami savo praeitį ir pasitelkdami dabartį. Paveldėję painiavą mes visada buvome idėjų, ideologijų ir sistemų kryžkelėje. Galite Kauną įsivaizduoti kaip daugiabutį, kuriuo visi naudojasi, bet nė vienas nenori būti už jį atsakingas. Socialinių sukrėtimų, kuriuos šio miesto gyventojai patyrė per pastutinius šimtą metų galėjo lengvai pakakti ištrinti Kauną ne tik iš kultūrinio, bet ir politinio Europos žemėlapiu. Bet mes tebelai-
kome miestą duotose rankose tarsi dvi jį juo-
siančios upės. Taip, mes išmokome gyventi Santakoje ir galime kitiems parodyti kaip tai daroma, nes tikrai nesame tokie vieni ir nemaža dalis europiečių gali suprasti mūsų patirtį ir ją perimti.

Tad nusprendėme panaudoti paveldėtą pasaulį: praeities painiavą ir dabarties santaką transformuoti į produktyvią ateities sąmonę, sukurdami naują Kauno pasakojimą. Ir šiame darbe Europos kultūros sostinės idėja mums yra gyvybiškai reikalinga, nes tik kultūra geba sujungti praeitį, dabartį ir ateitį į prasmingą visumą.

Paprastai kalbant, norime sukurti vienijančią tapatybę.

Ši tapatybė turi remtis kultūros pasakojimu, nes miestiečių kolektyvas gali save su-
prasti, formuoti ir kalbėti apie save tik per kultūros reiškinius.

„Pasakojimą“ čia suprantame labai plačia prasme kaip kompleksą priemonių, tarp kurių:

- istorinio palikimo įvertinimas ir tam tikrų pažangą stabdančių aspektų per-

programavimas, t.y. painiavos sprendi-
mas,

- svarbiausių Kauno problemų įvertini-
mas su pasiūlymais kaip jas spręsti,
- ateities scenarijaus sukūrimas,
- visų aukščiau pateiktų komponentų integravimas, sukuriant aiškų praeitį, dabartį ir ateitį jungiantį pasakojimą.

Tokio Kaunas niekada nėra turėjęs.

Europos kultūros sostinė kaip priemonė pakviesti visus gyventojus glaudžiau įsi-
lieti į visuomenės gyvenimą, gali labai pa-
sitarnauti įgyvendinant šiuos tikslus. Ma-
tome EKS kaip galingą įrankį, kuris mums reikalingas, nes:

- tai yra galimybė sėkmingai sugrąžinti Kauną į Europos kontekstą,
- tai yra unikali proga paskatinti visas miesto kultūrinės veiklos sritis vienu metu,
- tai yra galimybė pasidalinti patirtimi,

© RP
KAUNAS 1977. Romualdas Požerskis
Taip atrodė Nemuno krantas iki tol, kai buvo
nutiesta gatvė, atskyrusi upę nuo miesto.

- kurią turime ir dar turėsime su regiono ir visos Europos miestais,
- pats paraiškos rašymo procesas yra puiki mokymosi laboratorija bet kam, trokštančiam prisidėti prie miesto gerinimo,
  - tai yra kondensuotas įtraukios kultūros kursas,
  - Kaunas kaip Europos kultūros sostinė gali tapti permainų katalizatoriumi bent 27 kitiems „antriesiems“ sąjungos miestams, kurie turi tokių didelių savi-
garbos ir tapatybės problemų, kad lai-
kas sugalvoti terminą joms pavadinti.

Ir taip, norime sukurti šiek tiek istorijos. Kas nenorėtų?

Gal pradžia tiktų „antramiestozė“?

Tad mes esame pasiruošę tapti atvejo stu-
dija ir laboratorija.

Mes nepraradome humoro jausmo, iš-
skleisto pirmojoje paraiškoje, bet šį kartą
esame susikoncentravę į įgyvendinimą.

Susipažinkite:

Kauno rajonas – atskira savivaldybė aplink Kauno miestą.

Kaunietis – Kauno gyventojas. Angliškai – Kaunasian. Terminas buvo pirmą kartą žinomoje istorijoje pavartotas kaip tik šios paraiškos angliškoje versijoje.

400 000 – maždaug tiek žmonių gyvena Kaune ir Kauno rajone.

Seniūnija - administracinis miesto vienetą. Kauno miestas padalintas į 11 seniūnijų, o Kauno rajonas - į 25.

Įtraukti Kauno rajoną nėra mūsų pasirinkimas. Tai – suvokta būtinybė.

Kaune iš tiesų dirba du merai: miesto meras ir rajono meras. Tarp jų darboviečių maždaug 20 minučių kelio. Ar jie gerai sutaria? Garantuojame, kad tikrai yra vienas projektas dėl kurio jie sutaria puikiai ir taisyti projektas yra Kauno paraiška tapti Europos kultūros sostine.

Kauno rajono savivaldybės taryba balsavo už dalyvavimą Europos kultūros sostinės projekte kartu su Kauno miestu 2016 metų kovo 24 dieną ir tokiu būdu Kauno rajonas tapo šios paraiškos dalimi bei aktyviu partneriu, praturtinusiu projektą 87 000 gyventojų, gyvenančių 3 miestuose, 10 miestelių ir 370 kaimų aplink Kauno miestą. Taip šia paraiška suinteresuotų žmonių skaičius priartėjo prie 400 000. Didžioji dalis šių gyventojų yra tiesiogiai susiję su centriniu miestu darbo vietomis, o taip pat svarbiausia – kultūriškai.

Kauno rajono gyventojams Kaunas reiškia labai daug kasdienio gyvenimo aspektų:

- darbą Kaune,
- specializuotas ugdymo įstaigas vaikams,
- galimybę apsipirkti,
- galimybę stebėti krepšinio varžybas „Žalgirio“ arenoje,
- galimybę lankytis teatruose ir muziejuose,
- galimybę įstoti į Kauno universitetus, nes studijuoti už pusvalandžio kelio nuo namų yra saugiau ir pigiau.

Tad kiekvienas Kauno judesys yra junta mas periferijoje ir atvirkščiai, nes sistema veikia abiem kryptimis. Tokiu būdu paraiška tapti Europos kultūros sostine atveria perspektyvas viso regiono vystymuisi.

Kauno rajono kultūrinis laukas yra tradicinis ir labiau remiasi folkloru bei paprastomis kultūros formomis, skirtomis aptarnauti vyresnius gyventojus. Tai kartu yra šio lauko privalumas ir trūkumas.

2016 metų gruodį Kaunas 2022 komanda ir miesto savivaldybė aplankė EUROCI-TIES tinklo programos „Kultūra miestams ir regionams“ specialistai. Šio vizito progą mums pavyko iškelti regioninio bendradarbiavimo temą ir ją aptarti plačiame rate seminarų bei dirbtuvių metu. Abiejų savivaldybių ir jų kultūros centrų atstovai priėjo vieningos išvados, kad būtina daugiau dėmesio skirti vidinei komunikacijai, vystyti turizmui patrauklų turinį, kultūros paslaugų šalia upių ir kitų natūralių resursų sklaidą, skatinti menininkų rezidencijų atsiradimą bei naujo tipo bendruomeniškumo formas seniūnijose. Sutarėme, kad EKS programa turi būti naudojama kaip naujų bendradarbiavimo modelių katalizatorius.

Tuo tarpu nėra lengva aiškiai nubrėžti kultūrinės ribas tarp miesto ir rajono savivaldybių. Natūralu, kad tie patys piliečiai naudojasi viso konglomerato infrastruktūra ir paslaugų sfera ir miestas netenka dalies kauniečių, kurie yra linę kraustyti gyventi į rajoną. Deja, dėl politinės paramos stokos komunikacija tarp miesto ir rajono savivaldybių yra nepatekinama daugelyje lygmenų. Tačiau bendri pastarojo laiko kultūriniai projektai kaip bendros viešosios įstaigos įsteigimas fortų žiedo paveldui administruoti, nauji dviračiams skirtos infrastruktūros projektai, marketingo iniciatyvos, o ypač sutarimas ir aktyvi abiejų savivaldybių parama Europos kultūros sostinės projektui atveria dideles perspektyvas sėkmingai ateities partnerystei.

Galiosiausiai kalbant valstybės mastu Kaunas yra pačiame Lietuvos centre ir mažiausiai du milijonai žmonių (75 procentai Lietuvos gyventojų, įskaitant Vilniaus gyventojus) gali pasiekti Kauną automobiliu per valandą laiko. Tokiu būdu Europos kultūros sostinės projektas tampa varikliu ir galimybe didžiajai daliai Lietuvos gyventojų. Apibendrinant, geografinis Kaunas 2022 kontekstas bendruomenės, rajono ir valstybės lygmenimis yra labai palankus įgyvendinti kultūros decentralizaciją ir pakeisti požiūrį iš orientuoto į sostinę į orientuoto „į miestą“ ir Kaunas gali būti tokio modelio pavyzdys. Stipresni regionai su miestais – centrais nedidelėse šalyse yra labai svarbi problema Europos kontekste.

Todėl svarbiausia mūsų programos ir mūsų europinio aspekto kryptis yra pasiūlyti būdus, kuriais antrieji miestai galėtų vaidinti svarbesnį vaidmenį nacionaliniu ir tarptautiniu mastu.

#

KULTŪRA
VIENIJA
400 000
KAUNIEČIŲ

Q3 Trumpai paaiškinkite savo miesto bendrus kultūros ypatumus.

Išvadas

Susipažinkite:

Prieštaros – gimę iš painiavos ir paskendę santakoje jos yra viena didžiausių kliūčių pakeisti mūsų sąmonę.

Šiuo metu bendrus mūsų miesto kultūros ypatumus galima nusakyti vienu žodžiu – prieštaros. Svarbiausios prieštarų sritys yra šios:

- Kultūra,
- Švietimas,
- Bendruomenės ir pilietinis gyvenimas,
- Verslas.

KULTŪROS PRIEŠTAROS

Mes turime gana gerą infrastruktūrą, bet jos neišnaudojame pakankamai. Kaune yra 30 muziejų (nacionalinių, valstybinių, privačių bei jų filialų) – **daugiausia Lietuvoje**, tačiau tie muziejai **sulaukia neproporcingai mažai lankytojų**. Pavyzdžiui, antras pagal dydį Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus yra tik 6-as eilėje pagal lankomumą, o Kauno miesto muziejų yra aplankę tik apie 10 % miestiečių.

Kaune yra **didžiausias paveldo objektų tankis** Lietuvoje ir visai neseniai Kaunui buvo suteiktas Europos Paveldo ženklas. Kaunas yra priimtas į UNESCO Kūrybinių miestų tinklą Dizaino kategorijoje. Kaunas yra įrašytas į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašo kandidatų tarpą. Tuo pačiu metu didžioji dalis paveldo pastatų yra **prastos būklės ir apleisti**. Griežtos paveldo apsaugos taisyklės, susijusios su nauja urbanistine veikla paveldo zonose, stato tiek architektus, tiek ir verslo atstovus į sudėtingą padėtį.

Kaunas daugeliu prasių yra ŠIUOLAIKINĖS kultūros miestas. Turime daug ir įvairių tarptautinių šiuolaikinio meno renginių. Mieste vyksta Kauno bienalė – didžiausias šiuolaikinio meno renginys Baltijos šalyse. Kaunas Photo yra seniausias fotografijos festivalis Baltijos regione. Taip pat Kaune ir rajone vyksta CREATurE Live Art, Land ART, tarptautinis architektūros festivalis KAFE. Šalia kasmet rengiami muzikos festivaliai: Kaunas Jazz (The Europe Jazz Network narys), „Akacijų alėja“ bardų festivalis, Pažaislio muzikos festivalis, kurio koncertai vyksta barokiniuose vienuolynuose, koncertų salėse ir bažnyčiose Kaune ir Kauno rajone. Tuo pačiu metu šis **šiuolaikinės kultūros miestas neturi šiuolaikinės kultūros/meno centro**.

Kaune yra didelis skaičius mėgėjų ir profesionalių teatrų, jų tarpe vienas seniausių

profesionalių teatrų Lietuvoje – Nacionalinis Kauno Dramos teatras. Teatras yra viena moderniausių miesto kultūros institucijų, teikianti paslaugas pačiai įvairiausiai auditorijai, įskaitant turinčius klausos ir regėjimo sutrikimų.

„Auros“ šokio teatras yra kita svarbi kultūros institucija savo repertuare turinti daugiausia tarptautinių projektų su partneriais Europoje. Naujausias „Auros“ projektas „Godos“ yra sukurtas dirbant su Norvegijos šokio trupe „Panta Rei“. Projekto tikslas yra „animuoti kultūrą“, priartinti ją prie bendruomenės. Kauno Muzikinis teatras turi operečių bei miuziklų teatro reputaciją. Kauno lėlių teatro repertuare rasime „Snieguolę“, „Nykštuką Nosį“, o taip pat vietinės dramaturgijos pastatymus. Tuo pačiu metu teatrinė sfera **vis labiau praranda savo žiūrovus kino ir interneto naudai**.

Šalia teatrinės erdvių Kaunas ir aplinkiniai miestai bei miesteliai turi apščiiai viešųjų erdvių, tačiau jos nepakankamai tvarkomos ir **reikalauja rimto atnaujinimo**. Pavyzdžiui, miestas ir rajonas turi **gerai išvystytą bibliotekų tinklą**, tačiau nemažai šio tinklo pastatų yra **prastos būklės**. Parengus ilgalaikę strategiją galima šį bibliotekų tinklą laikui bėgant **paversti viešųjų erdvių ir bendruomenės atgaivinimo židiniais**. Juk galų gale šiuolaikinė biblioteka nėra vien knygų saugykla, o gal visai ir ne saugykla...

Kaunas yra pripažįstamas kaip Lietuvos sporto sostinė. Ir ne vien dėl „Žalgirio“ – svarbiausio Kauno pasididžiavimo. Yra visa eilė sporto objektų: didžiausia Lietuvoje „Žalgirio“ arena, kur vyko Europos krepšinio čempionatas, o taip pat koncertavo Sting, Eric Clapton, Red Hot Chili Peppers arba Andrius Mamontovas, taip pat Kaunas turi futbolo stadioną ir legendinę Sporto halę. Nepaisant to, kad beveik visi miesto viešieji parkai šiandien yra aprūpinti nemokamomis treniruočių aikštelėmis, mes pamažu **virtome sporto žiūrovais, užuot sportavę patys**.

Mes turime pakeisti krepšinį tribūnoje į krosą parko takeliais.

ŠVIETIMO PRIEŠTAROS

2022 mes švęsime Universiteto (tuo metu dar vadinto Lietuvos Universiteto) įkūrimo Kaune šimtmetį. Nuo pat universiteto įkūrimo Kaunas nepaliauja būti akademinio miestu, šiandien turinčiu apie 40 000 studentų. Turime Kaune 12 universitetų ir kolegijų su bendru **91 studijų programų**

vien kultūros ir kūrybinių industrijų srityse skaičiumi.

Problemos? Daug. Visų pirma mūsų universitetai konkuruoja užuot bendradarbiavę. Taip pat Kaunas praranda savo išugdytus studentus. Turime daugiau dirbti bendros strategijos kūrimo kryptimi, nes kol kas **prarandame savo sukurtus talentus kitų naudai**.

Kaunas turi gerų neformalaus ugdymo programų. Štai Trečiojo amžiaus universitetai tiek mieste, tiek rajone sėkmingai teikia paslaugas vyresnio amžiaus studentams. Kauno rajono trečiojo amžiaus universitetas turi 10 fakultetų bendruomenių centruose. Kita dalis tokio tipo įstaigų yra įkurtos prie miesto universitetų.

Neformalus vaikų ir jaunimo ugdymas Kaune apima platų spektrą nuo sporto iki robotikos klasių, nuo kompiuterinio programavimo iki aplinkos apsaugos bei architektūros. Vietinės muzikos mokyklos su-traukia iki 3000 mokinių.

Tuo pačiu dar turi būti nuveiktas didžiulis darbas užtikrinant vienodas kūrybinio ir neformalaus mokymosi sąlygas visiems piliečiams, įskaitant ir turinčius raidos sutrikimų.

BENDRUOMENINĖS PRIEŠTAROS

Pačiame Kauno centre stovi buvęs stačiatikių Soboras. Šiandien čia yra katalikų Šv. arkangelo Mykolo (Ilgulos) bažnyčia. Soboras yra puikus prieštarų simbolis miestui. Kartais yra sakoma, kad Kaunas ir yra Lietuva, nes esame etniniu požiūriu bene lietuviškiausias miestas. Pakeliui į Europą kartais yra visai gerai pasidžiaugti ir savo lietuviškumu. Tuo pačiu metu dar išlikusios etninės mažumos yra skatinamos taip pat prisiminti savo tautines tradicijas. Pavyzdžiui, vietos armėnai turi savo folkloro kolektyvus, žydai ir totoriai, turintys 600 metų gyvavimo šiame krašte istoriją, išlaikę savo religinius ir tautinius papročius. Pačiame miesto centre veikia rusiškoji A. Puškino vardo gimnazija.

Pastaraisiais metais Kaune buvo vykdomos sėkmingos virtualios ir konkrečioms vietoms pritaikytos bendruomeninės iniciatyvos, tačiau reikia pasakyti, kad bendruomenė didžiąja dalimi **lieka pasyvi**. Tuo pačiu metu didžioji dalis kultūros institucijų **nėra labai linkę įsijungti į aktyvų bendruomenių formavimą**. Auditorijos vystymo ir plėtos programos nepasiekia specialių poreikių turinčių piliečių.

#

KULTŪRA ĮVEIKIA PRIEŠTARAS

Ta pati Šv. arkangelo Mykolo bažnyčia su jos aukštais laiptais yra visiškai nepritaikyta neįgaliesiems. Koks ironiškas prieštaros pavyzdys...

Po 27 demokratinės visuomenės kūrimo metų mūsų bendruomenė vis dar nemato reikalo arba nedrįsta dalyvauti savivaldos procesuose. Pagalvokite: tik 31 procentas suaugusio jaunimo dalyvavo neseniai vykusiuose tiesioginiuose Kauno mero rinkimuose. Pilietinės Visuomenės Instituto apklausos rodo, kad **daugiau kaip pusė lietuvių bijo prarasti savo darbo vietą arba jaučia spaudimą aktyviai dalyvaudami pilietinėje veikloje**. Toks nesaugumo jausmas didėja ir dalyvavimo pilietinėje veikloje tikimybė mažėja iš studijų fazės per-einant į darbo rinką.

VERSLO PRIEŠTAROS

Kūrybinių industrijų įmonės vaidina vis svarbesnį vaidmenį Kauno ekonomikoje. Nuo 2009 metų kūrybinių industrijų sektorius išaugo 112 % nuo 966 įmonių 2009 metais iki 2055 įmonių 2016 metais ir auga toliau. Todėl praeitą rudenį inicijavome kūrybinių industrijų tyrimą siekdami išnagrinėti sektoriaus dinamiką šiuo metu. Tyrimo apklausose dalyvavo daugiau kaip 170 kūrybinių industrijų įmonių. Iš statistinių duomenų buvo nustatyta, kad didžiausias augimas yra IT ir programavimo paslaugų sektoriuje (253%), reklamos paslaugų sektoriuje (205%), o taip pat auga ir kiti

sektoriai. Nepaisant to ir nepriklausomai nuo įmonių dydžio, svarbiausiais sektorių skatinančiais veiksniais lieka galimybė pasiūlyti mažas kainas ir pačias naujausias idėjas. Kūrybinių industrijų sektoriaus dalyviai pripažįsta, kad jie nėra integravęsi į vietos bendruomenę (42%). Gera naujiena tuo tarpu yra ta, kad daugiau kaip 53% kūrybinių industrijų įmonių pareiškė paramą Kaunui siekiant Europos kultūros sostinės titulo. Jie pripažino, kad programa sukurs daug daugiau galimybių jų sektoriui ir yra pasiruošę dalyvauti programos vykdyme. Taip pat jie pastebi galimybę dalyvauti išnaudojant apleistų Kauno pastatų ir erdvių potencialą (49%) ir mato Kaunas 2022 instituciją kaip potencialų lyderį kuriant naujus kūrybinių industrijų darinius mieste.

Kalbant apie kitus verslo sektorius, Kaunas lieka vienu svarbiausių industrijos centrų valstybės mastu, tuo pačiu pripažįstamas kaip IT ir programavimo centras, klientų aptarnavimo srities lyderis ir pritraukiantis vis daugiau užsienio kompanijų bei investuotojų. Dar daugiau: 2016 metais Kaunas ir Kauno rajonas buvo įtrauktas į geriausią verslo potencialą turinčių mažųjų Europos regionų sąrašą, sudarytą FDI leidinio redaktorių.

Nepaisant to, Kaunas, būdamas antras pagal dydį miestas šalyje, užima tik ketvirtą vietą Lietuvoje pagal pritraukiamas investicijas, praleisdamas į priekį net ir mažesnius miestus kaip Klaipėda arba Šiauliai.

Tačiau tiesa yra tokia, kad stambusis verslas mažai dėmesio kreipia į bendruomenių vystymą ir mažai dalyvauja socialiniuose projektuose. Tuo pačiu yra aiškus verslo ir kultūros organizacijų tarpusavio bendradarbiavimo stygius ir **sėkmingai vystant Kaune aukščiausias technologijas, turizmo ir kultūros sektoriai rodo tiek techninį, tiek turinio atsilikimą**.

Mes esame pasiruošę spręsti aukščiau minėtas prieštaras, nes atrodo, kad mūsų kultūros sistemos komponentų suma yra mažesnė už atskirų jos dalių vertę. Sukurti efektyvią kultūrinę sistemą yra pagrindinis miesto vizijos bei Kaunas 2022 programos koncepcijos uždavinys, apie kurį kalbėsime atsakydami į kitus klausimus.

© AB

Išsamiau apie KKI tyrimą.

Q4

Paaiškinkite programos, kuri būtų vykdoma, jei miestui būtų suteiktas Europos kultūros sostinės vardas, koncepciją

Išvadas

© AA

Kaunas buvo laikinąja sostine tarpukaryje (1919–1940 m.) po to, kai Vilnių aneksavo Lenkija. Viskas seniausiai pasikeitė, tačiau praėjus net aštuoniasdešimčiai metų ši beprasmiška ir neproduktyvi „laikinosios sostinės“ etiketė vis dar drumsčia protus tiek Kaune, tiek ir už jo ribų.

Manome, kad atėjo laikas **liautis buvus laikinąją ir tapti šiuolaikine sostine**. Juolab, kad pats žodis „šiuolaikinis“ yra natūralus, suprantamas ir neturi elitinio atspalvio.

Mums **šiuolaikinė sostinė** reiškia atvirą ir demokratišką miestą, patrauklų šiuolaikinei auditorijai, įtraukų ir įgalinantį, kūrybingą ir inovatyvų. Tai yra miestas, kuris priima savo sudėtingą istorinį palikimą ir juda naujų ateities vizijų kryptimi. Beje, mums tikslas net nėra pats svarbiausias. **Virsmas šiuolaikiniu miestu yra prasminga kelionė, kuri apjungia visus miesto gyventojus. Kaip tik kartu mes ir turime sugalvoti, kas mums yra šiuolaikinis miestas.**

Tad šiuolaikinė sostinė nėra šiuolaikinio meno sostinė. Tai daug daugiau. Visų pirma tai reiškia, kad mūsų istorija, mūsų pasakojimai ir mūsų institucijos turi tapti šiuolaikiškomis. Turime suprasti, kaip kurti ateitį, mokantis iš praeities. Turime suprasti, kokių būdu krepšinio sirgaliaus aistra gali praversti kuriant bendruomenę. Turime suprasti kaip kultūrinis švietimas gali formuoti emocinį intelektą ir vietos pajautą kiekviename jauname žmoguje, formuoti namus ir bendruomenes kaip saugumo ir paramos garantus.

Šiuolaikinė sostinė nesiruošia kritikuoti kultūros institucijų darbuotojų. Kaip tik ketinama pasinaudoti jų turtinga patirtimi ir surasti efektyvesnius jos panaudojimo būdus miesto gaivinimui. Mums svarbiausia mokymasis nepriklausomai nuo amžiaus.

Mūsų komanda taip pat turi mokytis ir todėl Kultūros tempo akademija bus ta vieta, kur šis procesas galės efektyviai vykti.

Šiuolaikinė sostinė skatina permainas ir viltį – tai, ką esame praradę ir ko, galbūt, šiek tiek bijomės. Tačiau būtinybė atvirai stoti prieš visus mums kaip miestui kylančius iššūkius yra kaip tik mūsų programos ir ateities vizijos esmė.

Planuojame permainas dviem kryptimis:

KULTŪRA

Sukursime naują Kauno pasakojimą.

Mes matome Europos kultūros sostinės idėją kaip priemonę kovoti su miestą varginančia painiava. Kauno praeitis ir dabartis yra neretai suprantamos kaip rinkinys tarpusavyje konfliktuojančių pasakojimų ir sampratų.

Todėl savo programos pagrindu renkamės kurti vienijančią istoriją, mitą, kokio mūsų miestas niekada nėra turėjęs. Mitas bus sukurtas pagal visas žanro taisykles ir skirtas pačiai plačiausiai tiek vaikų, tiek suaugusiųjų auditorijai.

Mes pasitelksime mitinį Žvėrį – Miesto Saugotoją. Jis pasirodys pilies griuvėsiuose, karo laikų tvirtovės fortų požemiuose, ateis iš pasakų ir anekdotų, išplauks iš miestą juosiančių upių ir pasirodys mums gatvės teatro vaidinimuose, komiksų knygėlėse vaikams, *steampunk* žanro romane, filme, televizijos šou, jį matysime miesto šventėse ir girdėsime gandus apie paslaptingus susidūrimus su juo. Žvėris įkūnys ir pateisins visus mūsų turimus kultūrinius ir tapatybės konfliktus bei prieštaras.

Mitinis Žvėris „pažadins“ miestą.

Legendai pažadins miestiečių dėmesį, bus pradėta vykdyti įvairialypė, profesionali ir šiuolaikinė meninė programa.

BENDRUOMENĖ

Sukursime įgūdžių stiprinimo ir laimės kiekio didinimo programą visam miestui.

Programa taps novatorišku mokymosi/mokymo centru, kuris tarnaus kaip mūsų bendruomenių kultūrinio peizažo pertvarkos laboratorija. Centras sieks tapti nuolatinio idėjų ir iniciatyvų forumu, sąmonę keičiančia „Kultūros tempo akademija“, atvejo studija tiek Kaunui tiek ir bet kuriam kitam Europos miestui, kuris pageidautų perimti patirtį.

Aukščiau pateiktos kryptys pasitarnaus iš esmės keičiant miesto tapatybę. Kaunas, kuris šiuo metu prisiima sau, o taip pat priima primestą iš šalies beprasmišką bei fragmentiškumą žymincią „laikinosios sostinės“ etiketę, taps **Šiuolaikine sostine**. Ne tik šiuolaikine kultūros sostine, bet ir miestu, kuris brangina savo šiuolaikiškumą kaip kapitalą, sudarytą iš piliečių, verslininkų kūrybiškumo, jaunimo energijos ir novatoriškumo, turtingos ir skaudžios praeities atsiminimų, savo europietiškos istorijos, bei šiandienos ir rytdienos istorijų. Rūpin-tis kaimynais ir artimaisiais šalia, mieste ir visoje Europoje taps įpročiu. Rūpinimasis turtina sielą ir atneša laimę. Mes padarysime viską, kad Kaunas taptų besimokančių ir laimingų žmonių miestu.

Žemiau patiekiamą matricą parodo ryšius tarp koncepcijos ir trijų pagrindinių mūsų iššūkių, atsirandančių pertvarkant miestą ir kaip tie iššūkiai paverčiami programos kryptimis: **PAINIAVA, SANTAKA, SĄMONĖ**

MATRICA

KAUNAS 2022: ŠIUOLAIKINĖ SOSTINĖ

	IŠŠŪKIAI	TIKSLAI	METODAI
PAINIAVA	<p>Kaunas turi unikalų paveldą, tačiau piliečiai mažai apie jį žino arba nebrangina. Šalia to, kad kauniečiams būdingas retro mąstymas verčiantis gręžtis į praeitį ir ten ieškoti nostalgiškos didybės, tuo pačiu jie yra linkę į kolektyvinę amneziją ir prisimena tik tam tikrus istorinius momentus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Inicijuoti tarptautinius tyrimus ir įsteigti svarbiausio mūsų architektūrinio paveldo – Modernizmo architektūros tyrimų centrą ir tokiu būdu paskatinti domėjimąsi šiuo paveldu bei sugrąžinti Kauno modernizmą į europinį bei pasaulinį kontekstą • Atgaivinti komplikotą kauniečių atmintį ir paskatinti atvirumą europie-tiškoms vertybėms bei daugiatautiš-kumui. Sutaikyti praeitį su dabartimi ateities vardan.	<p>MODERNIZMAS ATEIČIAI</p> <p>Solidus naujas tarptautinis Modernizmo ju-dėjimo centras bus sukurtas. Centras užsiims Modernizmo pastatų panaudojimo proble-momis, informacijos kaupimu, organizuos meno ir kultūros projektus in situ, kaups pa-sakojimus, kurs skaitmenines archyvų apli-kacijas, bus rengiami virtualios realybės bei išplėstinės realybės turai, rengiamos tarp-tautinės publikacijos ir konferencijos.</p> <p>ATMINTIES BIURAS</p> <p>Programa „Yiddishe Mame“ siekiama atgai-vinti ir perkonstruoti skaudžių žydų piliečių praradimo 1940-aisiais metais temą. Griauki-me sienas“ projektai atvers daugiasluoks-nę ir daugiatautę Kauno istoriją ir sukurs erdves diskusijoms bei bendrai kūrybinei veiklai, sutelkiant dėmesį ties rusų, lenkų ir vokiečių ir kitomis senbuvių bei naujakurių kauniečių kultūromis.</p>
SANTAKA	<p>Mums stinga bendradarbiavi-mo dvasios ir praktikos, vie-nijančio pasakojimo ir laimės pojūčio.</p> <p>Tad turime priimti iššūkius: silpnas bendradarbiavimas ir ryšiai tarp kultūros, mokslo, verslo ir socialinio sektorių.</p> <p>Dėl to jauni žmonės palieka miestą, tad mes turime rasti naujų instrumentų pagerinti padėti ir paakinti juos likti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pasirinkti laimę kaip sąmonės būseną ir suformuoti miestą taip, kad jis di-dintų laimės kiekį. • Skatinti bendradarbiavimą tarp sekto-rių. • Paversti miestą modernaus meno ir dizaino generatoriumi. • Sukurti vienijantį miesto pasakojimą, kuris padėtų miestui ir jo gyventojams sugrįžti į europinį kontekstą.	<p>DIZAINO LAIMEI platforma skatins kurti lai-mės jausmą per aplinkos formavimą, aplin-kos dizaino suvokimą ir dizaino kultūrą kas-dieniam gyvenime.</p> <p>Įgyvendinus viešojo meno bei dizaino pro-gramą Kaunas taps vieša meno ir dizaino galerija, eksperimentine kūrybinio mąstymo bei kultūrinio požiūrio skatinimo erdve.</p> <p>Kartu sukursime naujas įtraukias kultūros formas bei renginius, skirtus naujai Kauno legendai (Mitiniam Žvėriui)</p> <p>KYLANČIO KAUNO platforma siūlo įgū-džių stiprinimo programą „Kultūros iššūkis“ – verslumo laboratorijas, praktiką vietinėse bei Europos kultūros institucijose bei EKS agentūrose, tarptautines jaunimo vasaros stovyklas, kultūros programavimą bei gamybą (programos dalis sukurs ir vys-tys patys jaunimo atstovai).</p>
SĄMONĖ	<p>Kaune trūksta bendruome-nės aktyvumo ir tikėjimo, kad visi individai vienodai svar-būs ir kad kiekvienas gali tu-rėti įtakos.</p> <p>Žemi tolerancijos rodikliai ver-čia alternatyvias bendruomenes ir grupes jaustis atstumtomis. Silpnas pilietinis įsitraukimas ir dalyvavimas kultūroje yra nulemtas kultūros įstaigų ir paslaugų centralizacijos.</p> <p>Kol nebuvo pradėta formuoti Kaunas 2022 programa, ko-munikacijos ir bendrų rinko-daros strategijų tarp kultūros organizacijų beveik nebuvo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Įgalinti skirtingas bendruomenes puoselėti savo kultūrą per bendradar-biavimą bendrą kūrybą bei savitarpio pagarbą. • Sukurti bendradarbiavimo platformą kultūros institucijoms bei atskiriems individams Kaune, Lietuvoje, Baltijos regione ir Europos mastu. • Orientuoti kultūros institucijas šiuo-laikinės auditorijos kryptimi, ypač skatinant nuolatinį atsinaujinimą pagal jaunimo ir atvykstančių svečių poreikius.	<p>Platforma VISI KAIP VIENAS per tokius pro-jektus kaip „Fluxus laboratorijos“, „Mano kie-mo festivalis“, „Stebuklingi kilimai“ išskleis kultūrinę pasiūlą visame mieste ir rajone, užtikrins kiekvieno piliečio kultūrinės teisės ir gerokai sustiprins bendruomenių kultūrą.</p> <p>Paleidus naują programą „MATTERS: post – industrinės kultūros programa“, bus stimu-liuojama alternatyvinė kultūrinė raiška ir subkultūrų įvairovė.</p> <p>Platforma ATSIBUSK, SUKRUSK per programą „Kultūros tempo akademija“ užtikrins kultūros operatorių įgūdžių stiprinimą. Tai bus pasiekta per bendradarbiavimą tarp institucijų, bendrus rinkodaros ir sklaidos projektus, tarpsektorines partnerystes.</p>

Ši matrica bus toliau naudojama **klausimuose nr. 7, 8**, pristatant programos sėkmės ir palikimo indikatorius.

Q5

Apibūdinkite paraiškos teikimo metu patvirtintą miesto kultūros strategiją ir miesto planus stiprinti kultūros ir kūrybinių sektorių pajėgumus, įskaitant šių sektorių bei ekonomikos ir socialinio sektorių ilgalaikių sąsajų plėtojamą jūsų mieste. Kaip planuojate įgyvendinti kultūros veiklą kultūros sostinės vardo metams pasibaigus?

Įnašas į ilgalaikę strategiją

Strateginės kultūros kryptys yra integruotos į „Kauno miesto savivaldybės strateginio vystymo planą iki 2022 metų“, Kauno miesto savivaldybės tarybos patvirtintą **2015 m. balandžio 2 d.** nutarimu Nr. T-127 ir šiuo metu yra įgyvendinamos. Siekdami kultūros reikšmės stiprinimo mieste 2016 metų viduryje, kai Kaunas pateko į trumpąjį Europos kultūros sostinės (EKS) vardo konkurso sąrašą, inicijavome atskiros dokumento – „**Kauno miesto kultūros strategijos iki 2027-ųjų**“ rengimą. Šiuo metu dokumentas ir strategija parengti, turinys išdiskutuotas plačiame sektoriaus lauke bei **2017 metų vasario 7 d.** patvirtintas Kauno miesto savivaldybės tarybos posėdyje.

Kultūros strategija dera su ankstesniais Kauno miesto strateginiais dokumentais, bet kartu ir daug giliau analizuoja miesto kultūros situaciją. Dokumente formuluojami tikslai ir uždaviniai, kurie bus įgyvendinami iki 2022-ųjų bei penkerius metus po jų. Europos kultūros sostinės paraiškos rengimas turėjo didelę įtaką kultūros strategijos dokumentui. EKS paraiškos siekiniai – bendruomeniškumo ir dalyvaujamosios kultūros didinimas, kultūros pasiekiamumas, kultūros sektoriaus darbuotojų ir jaunimo įgūdžių stiprinimas, Europos partnerysčių ir tinklų plėtra, reguliarius KKI monitoringas siekiant sektoriaus sustiprinimo – yra stipriai matomi ir kultūros strategijoje.

Kultūros strategija taip pat užtikrina, kad miesto urbanistinės plėtros ir infrastruktūros projektai yra derinami su kultūros poreikiais, iššūkiais ir miestiečiams reikalingomis kultūros paslaugomis.

Kauno miesto Kultūros strategijoje išreikšta **VIZIJA:**

KAUNAS – ĮTRAUKIOS KULTŪROS, ŠIUOLAIKINIO MENO IR INOVATYVAUS DIZAINO MIESTAS

Pagrindiniai strategijos UŽDAVINIAI yra:

- Plėtoti kultūros darbuotojų kompetencijų ugdymo programas auditorijų plėtros, vietos ir tarptautinių partnerysčių, dalyvaujamosios kultūros, dialogo ir inovacijų taikymo srityse.
- Skatinti paveldo, ypač Kauno modernistinės architektūros ir kultūros, tyrimus, tvarkybą, sklaidą, informavimą ir populiarinimą šalies bei tarptautiniu mastu.
- Sustiprinti bendruomeninę kultūrą,

mėgėjų meną, skatinti tarpkultūrinį dialogą, subkultūrinę įvairovę, tautinių bendrijų ir jaunimo įtrauktį į kultūros kūrimą ir vartojimą, atminties aktualizavimo bei bendradarbiavimo tarp kartų projektus.

- Skatinti dizaino sektoriaus plėtrą, inovatyvių dizaino produktų ir paslaugų visuomenės gerovei vystymą.
- Skatinti kultūros ir švietimo, mokslo, socialinių paslaugų, kultūros ir verslo sričių bendradarbiavimą įgyvendinant bendrus projektus miestiečių gerovei ir įgalinant jaunąją kartą reikšmingai veiklai šiose srityse.
- Didinti miestiečių įtrauktį į kultūrinį gyvenimą, skatinti kultūros decentralizaciją, užtikrinant galimybes dalyvauti kultūroje kiekvienoje miesto seniūnijoje.
- Užtikrinti kultūros institucijų teikiamų paslaugų įvairovę ir kokybę mieste.
- Reguliariai kaupti, analizuoti ir vertinti duomenis apie kultūros ir kūrybinį sektorių (KKI), bendruomeniškumo ir pilietines iniciatyvas.

Kultūros strategija įgyvendinama nuo 2017 metų!

Kauno miesto Kultūros strategija buvo patvirtinta, bet dar daugiau – specialūs papildymai horizontaliam kultūros suvokimui ekonomikos ir socialiniuose sektoriuose buvo atlikti formuluojant ir tvirtinant „Kauno miesto strateginį veiklos planą 2017–2019 metams. Šis dokumentas yra įgyvendinimo planas, kuris rekomendacijas, tikslus ir uždavinius iš visų strateginių savivaldybės dokumentų paverčia konkrečių veiksmų, atsiskaitomybių ir biudžeto skirstymo planu. Kauno miesto savivaldybės strateginis veiksmų planas įpareigoja konkrečius savivaldybės skyrius įgyvendinti trumpalaikius ir ilgalaikius miesto uždavinius ir tikslus.

Norime pabrėžti, kad Kultūros strategijos nuostatos jau yra įtrauktos į veiklos planą ir yra įgyvendinamos nuo 2017 metų pradžios. Kultūros strategijos įgyvendinimas garantuos sektoriaus augimą iki 2027 metų. Kultūros strategijos turinys bus peržiūrėtas ir iš naujo patvirtintas 2022 metais, kuomet miestas tvirtins naują Kauno miesto strateginį plėtros planą 2023–2030 metams. EKS projekto palikimas ir patirtis pasitarnaus Kultūros strategijos tikslų ir uždavinių iki 2030-ųjų metų atnaujinimui.

© AA

Q6

Kaip į šią strategiją įtraukti Europos kultūros sostinės veiksmai?

Įnašas į ilgalaikę strategiją

Egzistuoja esminis ryšys tarp Europos kultūros sostinės programos ir Kauno miesto Kultūros strategijos bei vizijos. Rengdami EKS paraišką bei programą mes išskyrėme tris prioritetus, kurie sujungia programą ir Kultūros strategiją ilgalaikėje perspektyvoje.

2. Bendruomenės dalyvavimas – pilietinės visuomenės stiprinimas bei kultūros prieinamumo užtikrinimas.

3. Urbanistinės plėtra – ekonominių ir viešų kraštovaizdžių plėtra, užtikrinanti kultūros iniciatyvų ir kūrybinių verslų augimą.

Šie prioritetai yra:

1. Kultūros pasiūlos šiuolaikinimas – Kauno kultūros kokybės gerinimas.

Lentelė apačioje atskleidžia tamprius ryšius tarp Kauno kultūros strategijos tikslų ir EKS programoje numatytų prioritetų bei veiksmų.

Kultūros strategijos uždaviniai	EKS veiksmai
Plėtoti kultūros darbuotojų kompetencijų ugdymo programas auditorijų plėtros, vietos ir tarptautinių partnerysčių, dalyvaujamosios kultūros, dialogo ir inovacijų taikymo srityse.	Įgūdžių stiprinimo programa KULTŪROS TEMPO AKADEMIJA bei tarpdisciplininė kultūros organizacijų programa ATSIBUSK, SUKRUSK grįstos žinių ir auditorijų plėtros praktikų stiprinimu ir dalinimusi patirtimi šioje srityje, taip pat įgūdžių stiprinimu naujųjų technologijų, tarp-institucinio bendradarbiavimo bei tarpstiprininių partnerysčių srityse.
Skatinti paveldo, ypač Kauno modernistinės architektūros ir kultūros, tyrimus, tvarkybą, sklaidą, informavimą ir populiarinimą šalies bei tarptautiniu mastu.	Įkuriamas tarptautinis modernizmo interpretacijos centras MODERNIZMAS ATEIČIAI , kuris vienys Europos ir pasaulio tyrėjus, architektus, modernizmo pastatų savininkus ir jų gyventojus.
Sustiprinti bendruomeninę kultūrą, mėgėjų meną, skatinti tarpkultūrinį dialogą, subkultūrinę įvairovę, tautinių bendrijų ir jaunimo įtrauktį į kultūros kūrimą ir vartojimą, atminties aktualizavimo bei bendradarbiavimo tarp kartų projektus.	Šio tikslo siekiama įgyvendinant platformos ATMINTIES BIURAS programą, kurioje numatyti atminties ir skirtingų kartų projektai, tokie kaip <i>Yiddishe Mame</i> , <i>Griaukime Sienas</i> , <i>Café Du Monde</i> ir kt.
Skatinti dizaino sektoriaus plėtrą, inovatyvių dizaino produktų ir paslaugų visuomenės gerovei vystymą.	Platformos DIZAINAS LAIMEI projektai akcentuoja dizaino ir kūrybinių industrijų plėtrą bei socialinę integraciją bei atsakomybę, suvokiant miestą kaip gyvą organizmą, funkcionuojantį miestiečių gerovei.
Skatinti kultūros ir švietimo, mokslo, socialinių paslaugų, kultūros ir verslo sričių bendradarbiavimą įgyvendinant bendrus projektus miestiečių gerovei ir įgalinant jaunąją kartą reikšmingai veiklai šiose srityse.	Platformos jaunimui KYLANTIS KAUNAS įgūdžių stiprinimo programa „Kultūros iššūkis“ (Kultūros tempo akademijoje), padės jaunuoliams pasirengti savarankiškam EKS jaunimo programos rengimui ir darbui komandoje įgyvendinant Kaunas 2022 projektus.
Didinti miestiečių įtrauktį į kultūrinį gyvenimą, skatinti kultūros decentralizaciją, užtikrinant galimybes dalyvauti kultūroje kiekvienoje miesto seniūnijoje.	Platforma MES KARTU parengta taip, kad įgalintų bendruomenes per įvairiose seniūnijose ir privačiose valdose įgyvendinamus projektus, tokius kaip <i>Fluxus</i> laboratorijos, „Stebuklingi kilimai“, „Mano kiemo festivalis“ ir kitus, kuriais bus užtikrinta kultūros paslaugų decentralizacija bei įvairaus amžiaus ir interesų grupių įtraukimas į projektų vystymą ir įgyvendinimą.
Užtikrinti kultūros institucijų teikiamų paslaugų įvairovę ir kokybę mieste.	Per Kaunas 2022 platformos „Mes kartu“ programą ATSIBUSK, SUKRUSK miesto kultūros įstaigos sustiprins savo paslaugas bendruomenių įtraukimo, dalyvavimo projektų bei tarpsektorinio bendradarbiavimo srityse.
Reguliariai kaupti, analizuoti ir vertinti duomenis apie kultūros ir kūrybinį sektorių (KKI), bendruomeniškumo ir pilietines iniciatyvas.	Kaunas 2022 programoje numatyta įsteigti duomenų bazę kultūros sektoriaus stebėsenai, duomenų kaupimui, tyrimams, informavimui apie paslaugas ir bendruomenės įtraukimui į kultūros paslaugų vertinimą.

Jei jūsų miestui būtų suteiktas Europos kultūros sostinės vardas, kaip manote, kokį ilgalaikį kultūrinį, socialinį ir ekonominį poveikį tai turėtų jūsų miestui (įskaitant miesto plėtrą)?

Įnašas į ilgalaikę strategiją

Kad užtikrintume ilgalaikį poveikį miestui ir rajonui, išvystėme programą taip, jog iššūkiai būtų atliepti konkrečių veiksmų, padedančių pasiekti trokštamų rezultatų ir poveikio. Lentelė apačioje yra matricos, išskleistos 4 klausime, tęsinys. Ji demonstruoja Europos

kultūros sostinės projekto įgyvendinimo kultūrinį, socialinį bei ekonominį poveikį miestui bei atskleidžia numatomus sėkmės rodiklius, kuriuos prašoma pateikti aštuntame klausime.

PROGRAMOS KRYPTIS: Platforma	LAUKIAMAS POVEIKIS/SĖKMĖS FAKTORIUS			SĖKMĖS RODIKLIAI
	KULTŪROS	SOCIALINIS	EKONOMINIS/ URBANISTINĖS PLĖTROS	
PAINIAVA	● MODERNIZMAS ATEIČIAI			Q8
	EKS vardas suteiks impulsą Kaunui lyderiauti Europoje ir pasaulyje modernizmo paveldo tyrimuose ir sklaidoje.	Modernistinis paveldas ir jo naudojimas tampa į ateitį orientuoto miesto požymiu. Sužadinta atsakomybė už paveldą ir emocinis ryšys su miesto urbanistiniu peizažu ir kultūra.	Neseniai ištuštėję modernizmo pastatai (Centrinio pašto, Pieno centro rūmai, Pažan gos rūmai ir kiti) kultūriškai revitalizuoti ir viešai prieinami. Europos ir pasaulio dėmesys sužadintas turizmui.	<ul style="list-style-type: none"> Renovuotų ir kultūrinei veiklai atgaivintų pastatų skaičius; Modernizmo paveldo tyrimų bei meninių intervencijų įvairovė, kokybė, tarptautinis vertinimas; Tarptautinių turistų modernizmo paveldo vietose skaičius.
	● ATMINTIES BIURAS			Q8
	Žydų, rusų, vokiečių, lenkų, romų ir kitų etninių mažumų kultūra ir europietiško multikultūrinio Kauno ir Kauno rajono atmintis sužadinta ir atgaivinta.	Atsikratę bendrosios amnezijos, išryškinsi me miesto multikultūrišką ir multietninį paveldą.	Kaunas sugrįžęs į Europos kultūros žemėlapy, yra svarus partneris tarptautiniuose kultūros tinkluose, Nauji kūrybiniai verslai kuriasi mieste ir rajone, sustiprėjęs KKI sektorius.	<ul style="list-style-type: none"> Įvairų tautinių mažumų asmenų, įvykių, paveldo objektų pripažinimas ir įamžinimas skaičiais; Renginių, išryškinančių multikultūrinį miesto paveldą, skaičius; Lietuvos ir užsienio turistų skaičius Kaune ir Kauno rajone; Miesto projektų įgyvendinamų su įvairių tinklų partneriais, skaičius.
SANTAKA	● DIZAINAS LAIMEI			Q8
	Savivaldybės ir kultūros organizacijos vadovaujasi dizaino mąstymo metodais miestiečių gerovei bei europietiškuo stiprinti. Naujas vienijantis pasakojimas sukurtas, miestiečių savivertė, pasididžiavimas savo miestu, laimė ir bendruomeniškumo jausmas sustiprintas.	Kauno miestas ir rajonas kuria save kaip laimingų patirčių vietą. Kultūros organizacijos yra prieinamos visiems fiziškai, intelektualiai ir kalbiniu požiūriu.	Anksčiau tušti Naujamiesčio pastatai bus kūrybiškai naudojami KKI sektoriaus, ypač jaunosios kartos dizainerių ir kūrėjų. Sustiprintas KKI sektorius, naujos darbo vietos sukurtos, daugiau jaunų žmonių lieka mieste po studijų. Savivijdarbinimo reitingas kyla. Miestas kaip šiuolaikinio meno ir dizaino vieta pritraukia tarptautinį turistų dėmesį.	<ul style="list-style-type: none"> Kultūros paslaugų prieinamumo reitingas; Miestiečių laimės indeksas; Socialiai atsakingo verslo statistika; KKI sektoriaus verslo statistiniai duomenys.

PROGRAMOS KRYPTIS: Platforma	LAUKIAMAS POVEIKIS/SĖKMĖS FAKTORIUS			SĖKMĖS RODIKLIAI
	KULTŪROS	SOCIALINIS	EKONOMINIS/ URBANISTINĖS PLĖTROS	
SANTAKA	● KYLANTIS KAUNAS			Q8
	Kultūros pasiūla mieste ir rajone atnaujinta tarptautiškumui, šiuolaikiškai ir jaunimą įtraukiančiai kultūros pasiūlai. Jaunoji miesto aktyvistų, menininkų ir kūrybininkų karta vadovauja kultūros iniciatyvoms ir yra aktyvi miesto politikos ir ekonominės plėtros srityse.	Iki 2023-ųjų programa „Kultūros iššūkis“ tampa savo žmogiškaisiais resursais veikianti platforma, kuri tęsia naujais metodais paremtas jaunimo įgalinimo programas.	Daugiau darbo vietų jaunimui Kaune ir rajone paskatins čia kurti šeimas ir aplinką, pirkti nekilnojamą turtą, naudotis paslaugomis ir mokėti mokesčius. Mažiausiai trys jaunimo hub'ai bus įkurti kaip kūrybinės vietos jaunimo iniciatyvoms skatinti.	<ul style="list-style-type: none"> Moksleivių išvykstamųjų pamokų į kultūros įstaigas skaičius; Jaunimo pasitenkinimo kultūros pasiūla reitingas; Jaunų žmonių, liekančių po studijų Kaune, procentas; Jaunų profesionalų skaičius, dirbančių kultūros įstaigose ir kūrybiniuose versluose.
SĄMONĖ	● VISI KAIP VIENAS			Q8
	Kaunas susigrąžinęs subkultūrinio miesto statusą. Postindustrinis festivalis taps stipriu Europos alternatyvios muzikos ir kultūros renginiu. Įsteigta pirmoji Lietuvoje bendruomeninių menų ir aktyvizmo universitetinė magistro studijų programa. Miestiečių, įsitraukusių į savanorystės programas, skaičius ženkliai išaugęs.	Saugi, draugiška ir aktyvi kaimynystė, sustiprintas bendruomeniškumas, įsteigtos bendruomenės rinktis patogios vietos. Įsteigtas bendruomenės menininko statusas ir suprastas tiek profesionalų rate, tiek bendruomenių lygmeny.	Įvairiuose mikrorajonuose kuriasi mažos privačios iniciatyvos, besiremiančios Fluxus laboratorijų pavyzdžiu.	<ul style="list-style-type: none"> Kultūros paslaugų prieinamumo rodiklis; Ilgalaikių bendruomeninių meninių iniciatyvų skaičius mikrorajonuose; Naujų smulkiųjų bendruomeninių verslų skaičius; Subkultūras atstovaujančių renginių skaičius; Parengtų bendruomenės menininkų skaičius.
	● ATSIBUSK, SUKRUSK			Q8
	Kaunas 2022 tampa platforma kultūros sektoriaus atsinaujinimui ir vien ybei. Kauno kultūros įstaigos garsės svetingumu ir atvirumu įvairiems lankytojams, tarptautiniams taip pat. Kultūros įstaigos taps vertinamomis mokymosi visą gyvenimą platformomis. Kultūros pasiūla sušiuolaikinta, sustiprintas europietiškas aspektas.	Kultūros sektoriaus įgūdžiai bus sustiprinti tarptautinių partnerysčių ir bendruomenių įtraukimo srityse. Įsteigtas naujas kasmetinis jungtinis projektas – Kultūros forumas. Išaugęs kultūros vartojimas, ypač didelis proveržis jaunimo kultūros pasiūloje ir vartojime.	Sušiuolaikinta pasiūla lemia išaugusius kultūros paslaugų vartotojų srautus bei lemia naujų projektų kūrimą ir kultūros tempo augimą. Kultūros sektorius pritraukia daugiau privačių rėmėjų lėšų.	<ul style="list-style-type: none"> Partnerysčių ir bendradarbiavimo projektų skaičius vietos kultūros organizacijose; Organizacijų ir individų, dalyvavusių „Kultūros tempo akademijos“ veikloje, skaičius; Kultūros organizacijų svetingumo reitingai; Muziejų ir kt. kultūros organizacijų projektų už institucijos ribų skaičius; Lankomumo ir dalyvavimo rodikliai; Bendrų (tarp-institucinių) marketingo ir komunikacijos produktų ir projektų skaičius; Vidinės ir išorinės komunikacijos kokybė; Lankytojų pasitenkinimo kultūros paslaugomis reitingai ir kt.

Apibūdinkite, kaip planuojate stebėti ir vertinti kultūros sostinės vardo jūsų miestui daromą poveikį bei skleisti informaciją apie vertinimo rezultatus.

Įnašas į ilgalaikę strategiją

Monitoringas ir vertinimas mums nėra tik privaloma projekto sąlyga, veikiau vienas iš programos ramsčių. Siekiame ieškoti alternatyvių ir inovatyvių metodikų kultūros projektų ir rezultatų vertinimui, tuo mėgindami pakloti praktinį pagrindą miesto ateities kultūros politikai ir valdymui. Tai eksperimentas, tačiau taip pat – ir galimybė atrasti kažką naujo.

Mūsų monitoringo ir vertinimo gairės tiesiogiai susijusios su tikslais, kurių siekiame įgyvendindami programą. Kiekvienam iš šių tikslų priskirsime vertinimo rodiklių sąrašą ir atliksime jų reguliarių monitoringą, kurio pavyzdys yra pateiktas lentelėje ankstesniame puslapyje.

2016 m. „Kaunas 2022“ komanda įgyvendino du tarpusavy susijusius tyrimus. Vienas iš jų liečia **kultūros paslaugų kokybę ir prieinamumą** Kaune. Tyrimą sudarė apie 1300 miesto gyventojų apklausa ir skirtingų miesto seniūnijų bendruomenių potencialo tyrimas, kurį atliko 20 praktikantų iš kūrybinių industrijų ir paveldo studijų programų. Kitas tyrimas buvo skirtas ištyrėti miesto kultūros ir kūrybinių industrijų sektorių. Jį sudarė kokybinė ir kiekybinė apklausa, o taip pat Kauno KKI žemėlapių kūrimas. Šie du tyrimai, o taip pat ankstesni kūrybinių industrijų tyrimai (2009, 2011 m.), Kauno kultūros plėtos galimybių studija (2015) ir kultūros statistika sudaro pagrindą programos rezultatų monitoringui, vertinimui ir palyginimui bei bus reguliariai kartojami.

Mes įsitikinę, kad projekto vertinimas gali turėti įtakos formuojant ateities kultūros politikos gaires ir pasitarnauti kitoms kultūros organizacijoms. Todėl programos monitoringo ir vertinimo rezultatai bus atvirai skelbiami pasitelkiant **specialiai sukurta virtualių kultūros monitoringo įrankį**. Ši platforma taps vienu iš EKS programos išliekamųjų produktų ir jį sudarys šios dalys:

- savivaldybės ir kitų viešų fondų finansuojamų projektų monitoringo ir rezultatų vertinimo duomenys;
- apklausų vykdymo įrankiai reguliariam kultūros vartotojų nuomonės monitoringui;
- aktualūs duomenys apie vietos kūrybinių industrijų sektorių;
- statistinės analizės įrankiai, o taip pat ankstesnių kultūros statistikos tyrimų publikacijų archyvas.

Lengvesniam duomenų surinkimui sukursime mobilią aplikaciją paremtą informacinės

© RS

valiutos ir „geimifikacijos“ metodais. Aplikacijos naudotojai mainais už savo pateiktus atsakymus gaus bendrus statistinius duomenis ir tokiu būdu galės palyginti savo atsakymus su statistiniais vidurkiais, pavyzdžiui, palyginti savo aplankomų kultūrinių renginių skaičių su kitų vartotojų kultūriniu aktyvumu.

Mes taip pat galėsime paliesti laimę! Planuojame sukurti **interaktyvų objektą viešojoje erdvėje, kuris matuotų ir vizualizuotų gyventojų laimės koeficientą**. Dalyvaujant visai miesto bendruomenei ir kartu kuriant šį objektą, jis pavirstų savotišku laimės „barometru“ ar „termometru“ arba geriausia „hedonometru“, atspindinčiu ir parodančiu bendras miesto gyventojų nuotaikų tendencijas. Kurdami šį objektą, bendradarbiausime su kitais UNESCO Kūrybiškų miestų tinklo dizaino srities miestais, kurių tarpe – Sen Etjenas, Lincas, Singapūras, Dandi, Monrealis ir kiti. Kartu įgyvendinsime tarptautinį konkursą orientuotą į kylančius dizainerius ir tarptautines dirbtuves konkurso laimėtojams, kurių metu, pasitelkdami inžinierių ir programuotojų pagalbą, dalyviai sukurs savo „hedonometro“ projektą ir jį įgyvendins.

Žinome, kad tapsime laimingesniais. Ir iki 2022 metų išmoksime tai įrodyti. Ir paliesti.

KAS? KADA? KAIP?

Programos monitoringas ir vertinimas bus atliekamas, pasamdžius **nepriklausomą visuomenės nuomonės tyrimų agentūrą**, o taip pat bendradarbiaujant su vietos

akademinėmis institucijomis ir jų tyrėjais, dirbančiais mūsų programai svarbiose srityse. Visuomenės nuomonės tyrimų organizavimas ir rezultatų apdorojimas bus tam specialiai paskirto EKS programos komandos nario pareiga. Norint nustatyti Kaunas 2022 programos efektą bus sukurti 4 monitoringo etapai, atliekant tyrimus kas du metus: 2018, 2020 pasirošimo laikotarpiu, 2022 titulo metais ir 2024 metais po programos pabaigos, siekiant sužinoti ilgalaikį programos efektą.

Kiekvienais metais monitoringo ir vertinimo komanda atliks einamuosius tyrimus, siekdama nustatyti programos vykdymo kokybę, darbo metodų efektyvumą, poveikio strategijų efektyvumą, valdymo modelių efektyvumą, ekonominį programos poveikį.

Po kiekvieno vertinimo etapo bus surengiamas viešas diskusijų renginys, rezultatams pristatyti ir aptarti kartu su miestiečiais. Veiks nuolatinė **Miestiečių patariamoji taryba**, kuri padės testuoti ir vertinti planuojamą viešinimo ir dalyvavimo programų efektyvumą. Taip pat bus stebima projektą vykdančios komandos komunikacija su miestiečiais, stebimas miestiečių įsitraukimo į programą laipsnis. Visos monitoringo ir vertinimo procedūros bus atliekamos pagal Europos Komisijos nustatytas rekomendacijas ir turės lemiamą reikšmę užtikrinant programos vykdymo ir jos rezultatų skaidrumą bei efektyvumą. Surinkti monitoringo ir vertinimo duomenys bus įtraukti į miesto strateginį planą 2023–2030 metams.

Pateikite išsamesnę informaciją apie veiklos apimtį ir kokybę:

- Skatinant Europos kultūrų įvairovę, kultūrų dialogą ir didesnį Europos piliečių tarpusavio supratimą;
- Pabrėžiant bendrus Europos kultūrų, paveldo ir istorijos aspektus, Europos integraciją ir šiuo metu Europai aktualias temas;
- Populiarinant Europos menininkus, bendradarbiaujant su įvairių šalių operatoriais ar miestais ir plėtojant tarpvalstybinę partnerystę;

Europinis aspektas

ŠIUOLAIKIŠKAS EUROPIETIŠKUMAS

„Prabudau vieną dieną, suvokdamas kad esu europietis“, rašė filosofas Emmanuelis Levinas 8 deš. pabaigoje savo buvusiam Kauno laikų mokytojui. Tačiau ką reiškia būti europiečiu šiandien? Mums, mūsų jaunajai kartai? Ką lietuviui reiškia „Europa“? Žinoma, ne tą patį, ką švedui, britui ar portugalui, galbūt net ne tą patį, ką tai reiškia rumunui ar lenkui.

Mums Europa pirmiausia reiškia „vėl susijungti“. Geležinės uždangos padalintos Europos tragedija paveikė tai, kaip lietuviai galvojo ir galvoja apie Europą ir save pačius. Ilgalaikė izoliacija lėmė, kad mums „Europa“ buvo Vakarai. Europą mes siejome su Vakarų Europos šalimis. Tačiau taip buvo ne visada. Daugelį amžių Kaunui ir miesto kultūriniam gyvenimui, jo menininkams ir intelektualams kūryba, buvimas europietiška intelektualiniame klimato buvo visiškai natūralus, tai nebuvo kažkas, kas turėjo būti dirbtinai sukonstruota.

Šiandien europietiškas vėl tapo itin sudėtinga sąvoka. Sąsajos tarp lokalumo ir globalumo, europietiškos tapatybės klausimai tapo ypatingai svarbūs. Kaip ir klausimai: kas yra „europietiška“, ką tai reiškia, kaip tai interpretuojama?

Taigi... Kaunas 2022 gali prisidėti prie šios koncepcijos, analizuodamas šiuolaikiškumą daugeliu aktualių požiūrių. Ir... galbūt mūsų dabar reikia lygiai taip pat kaip ir mums reikia šio titulo dėl vienos paprastos priežasties: kurti šiuolaikišką Europą kartu.

LAIMĖ, ĮTRAUKTIS IR BENDRUOMENĖ

Laimė yra diena, kai jautiesi saugus/i. Naujais tyrimais rodo, kad lietuviams laimė, pirmiausia, reiškia būti saugiams. Tačiau ne tik lietuviai taip jaučiasi. Laimė ar, kaip pasakytų mokslininkai, ontologinis saugumas yra susijęs su stabilia tapatybe ir dar na interpretuojant pasaulį. Priešingai, nelaimingi, nesaugūs žmonės yra labiau linkę į pagiežą, baimą, ksenofobiją, rasizmą, misoginiją ir kitus nemalonus reiškinius, kurie, toli gražu, nėra išnykę.

Todėl mes į laimės rodiklį žiūrime labai rimtai. Dauguma mūsų projektų skirti laimės temai – kursime įsimintinas patirtis,

palankią ir draugišką miesto atmosferą, skatinsime prisirišimą prie vietos, saugią ir laimingą aplinką. Pavyzdžiui, viešosios erdvės platformoje **Dizainas laimei** sieksime sukurti tikrus namus laimingiems žmonėms. Be to, remdamiesi nauju, į dizainą nukreiptu mąstymu, mes pasiryžę Kauną paversti labiausiai pasiekiamu miestu Lietuvoje ir Europoje. Pasiekiamumas ne tik pasitarnaus žmonėms su įvairiomis negaliomis ar mamoms su vežimėliais, bet ir miesto svečiams bei užsienio turistams.

Tačiau mums rūpi ne tik fiziniai barjerai. Kultūrinis ar psichologinis pasiekiamumas yra mūsų prioritetas, kaip ir daugeliui Europos miestų. Todėl mes sukūrėme **Kultūros tempo akademiją** ir programą **Atsibusk, sukrusk**, kurios jau šiais metais pradės spręsti pagrindines kultūros lauko problemas, sieks gerinti kultūros paslaugas, didinti pasiekiamumą idenfikuojant ir šalinant kliūtis, trukdančias dalyvauti kultūroje. Šiuo įgūdžių stiprinimo ir auditorijų plėtos modeliu ketiname dalintis su miestais partneriais: keisdami komandos narius, per stažuotų programas ir kitais partnerystės ir bendradarbiavimo būdais.

Didžioji mūsų projektų dalis bendruomeniniais veiksmais ir plačiu dalyvavimu kultūroje prisidės prie laimingo miesto kūrimo. **Visi kaip vienas** yra platforma įgalinanti bendruomenes dalyvauti kultūroje bendradarbiaujant ir kartu kuriant. Pvz., nuo 30 iki 40 laboratorijų bus įkurtos skirtinguose miesto rajonuose, kur vietos žmonės susitiks su Europos kultūros operatoriais, užsienio menininkais ir atlikėjais, kartu ieškos idėjų, leidžiančių pakeisti urbanistinę ir socialinę aplinką. Laboratorijos pakvies daugiau nei 200 Europos menininkų ir pasieks apie 200 000 vietos gyventojų.

Kaunas, kaip „antrasis miestas“ susiduria su panašiomis problemomis, kaip ir daugelis Europos miestų, t.y. protų nutekėjimas, emigracija į sostinę ir t.t. Šiuos iššūkius galime įveikti sukurdami palankią aplinką jauniems žmonėms, kad jie matytų savo ateitį šiame mieste. Dėl to planuojame didelį dėmesį skirti jaunimo praktinių įgūdžių ugdymo programai **Kylantis Kaunas**. Šie projektai, inicijuoti jaunimo ir skirti jaunimui pasiūlys naujus įtraukius modelius jauniems žmonėms, kurie nėra

pakankamai reprezentuojami kultūros institucijose ir nuvertinti daugeliu aspektu socialiniame ir ekonominiame gyvenime. Be to, programa, kuri suteiks galimybę stažuotis Europos kultūros institucijose ir EKS agentūrose, tarptautinėse jaunimo stovyklose ir t.t., be jokios abejonės, paskatins tarp-Europinius ryšius ir ateities projektus.

Norime sustiprinti europiečio, kaip nuolat pasirošusio mokytojo, išmėginti naujas technologijas, tobulinti savo gebėjimus ir praplėsti savo Weltanschauung, sampratą. Kaunas 2022 programa, remiasi šiuolaikiškumo tema ir pabrėžia naujo kultūrinio ritmo, eksperimento ir mokymosi idėją. Tokiais projektais kaip **Café du Monde** (Pasaulio kavinė) siekiama skatinti tarpkultūrinį dialogą tarp vietos ir Europos bendruomenių, menininkų, kultūros operatorių ir Europos auditorijų bei Europos kultūros organizatorių. Šis projektas simbolizuoja istorinę Europos kultūrų Lietuvoje reikšmę ir pastangas paskatinti kultūrinį dialogą tarp vietos ir reziduojančių gyventojų (užsienio studentų, užsienio svečių, jų draugų, šeimų ir t.t.) skirtingose Kauno kavinėse.

Taigi mūsų programos patvirtina, kad kultūra yra svarbi bendros tapatybės dalis. Bet ne mažiau svarbi idėja, kuria norime pasidalinti su kitais europiečiais, yra **įtraukimo kaip bendruomenės sąvokos išplėtimo idėja**; savo projektais norime priminti, kad **gyvenant ir sėkmingai bendruomenėje tapatybės ir sienos nuolat kinta**.

ARTMINTIS IR PAVELDAS

1938 m. Eviano konferencijoje 32 valstybių lyderiai nesutiko priimti žydų pabėgėlių. Tuo tarpu Lietuva su sostine Kaune priėmė 14 000 žydų, 16 000 lenkų, 12 000 lenkų karių ir apie 100 000 Vilniaus krašto gyventojų. 9 mėnesius valstybė nešė šią naštą. Mes norime pasauliui papasakoti šią ir kitas ypatingas europietiškas istorijas. Istorijas, kurios apgyvendintų apleistą miestą, atgaivintų pamirštas vietas. Mes norime papasakoti istoriją, kuri pakeistų požiūrį į miestą, kuris niekada nebuvo pakankamai mylimas.

Dvi pagrindinės platformos – **Modernizmas ateičiai** ir **Atminties biuras** – bus skirtos sudėtingoms prarastos atminties temoms

#

VIETA YRA ATMINTIES SĄLYGA

© RS | SENELIS IŠMINČIUS, Tadas Šimkus ir Žygimantas Amelynas, Fluxus ministerija Kaune, 2013

ir šiuolaikiniam požiūriui. Papasakosime europiečiams primirštas istorijas ir kartu kursime naujus emocinius saitus su vietomis. Dalinsimės šia nauja patirtimi su kitais europiečiais per žmonių istorijas, projektus, jungiančius litvakus ir lietuvius, tarptautinius forumus, parodas, performansus, konferencijas, diskusijas, susitikimus ir vakarėlius. Be to, pastaroji platforma aktualizuoja kitą europietišką problemą – siekį permąstyti miesto kraštovaizdžio reikšmes ir funkcijas bei sugrąžinti jas į gyvą urbanistinį audinį. Kaunas kaip vienas iš naujų XX a. sostinių, turi nepaprastą galimybę aktyviai dalyvauti modernistinio paveldo vaidmens permąstymo procese ir paskatinti sukurti naujus metodus, paremtus integruotu saugojimu bei adaptyviu panaudojimu. Kauno 2022 m. renginiai įkvėps naujus ir kūrybiškus metodus, leidžiančius įsisąmoninti savo modernumą kaip ateities katalizatorių. Kaunas, būdamas lokaliai interpretacijos pavyzdys, atspindi įvairovę ir modernizacijos, kaip universalios žmonijos istorijos, Europos istorijos proceso, svarbą. Europos kultūros sostinės programoje mes norime sukurti ir įgyvendinti ilgalaikę strategiją, leidžiančią kartu su vietos bendruomenėmis ir šioms bendruomenėmis išsaugoti, atgaivinti ir parodyti mūsų išskirtinį paveldą bei bendradarbiauti kartu su kitais miestais, susiduriančiais su panašiomis

problemomis, per tokius projektus kaip **Kauno modernizmas 360/365** ir kitus. Mes pristatysime modernizmą kaip paveldą, kuris yra kasdienio gyvenimo dalis.

Šiandien galime teigti, kad **vieta yra atminties sąlyga**. Vietos atmintis tampa svarbiausiu elementu suprantant pasaulį ir save. Individai ir bendruomenės gali suvokti savo tapatybę tik santykiuose su tam tikrais kraštovaizdžiais. Šie kraštovaizdžiai padeda suprasti, pateisinti ir įvertinti save ir *Kitą*.

Kai kurie mokslininkai sako, kad didžiausia šio amžiaus problema yra gilėjanti vietos krizė: prisirišimo prie vietos stygius neleidžia įsivertinti atminčiai, griaua santykius ir skatina pražūtingą išteklų švaistymą. Kuomet netenkame vietos, netenkame esminės dalies savo istorijos ir savęs.

Vis dėlto, migracijos amžiuje *bevietiško nuobodulys* tapo bendra Vakarų pasaulio problema. 2022 m. Kaune mes žvelgsime į šį šiuolaikinio gyvenimo bruožą skirtingais europietiškais požiūriais:

- Migracija šiandien yra itin aktuali Europos problema. Kaip mes, europiečiai pasidalinsime savo urbanistiniais „atminties žemėlapius“ su tais, kurie turi kitokį „vietos pojūtį“ ir kenčia nuo priverstinio

iškeldinimo iš savo tėvynės?

- per pastaruosius 25 metus iš Kauno į kitus Europos miestus išvyko apie 100,000 žmonių. Kaip nuo vietų atsieti prisiminimai atsispindi jų gimtuosiuose miestuose ir jų naujuose namuose Europoje ir visame pasaulyje?
- Sovietų ir nacių okupacijos metais, dėl priverstinio iškeldinimo ar emigracijos, Kaunas ir Lietuva prarado tūkstančius savo piliečių, kaip vieta išlaiko jų atmintį?
- skaitmeninių nomadų karta yra sąlyginai nauja grupė, kuri patiria kitokį „bevietišumą“ – kaip skaitmeninis pasaulis keičia mūsų vietos ir tapatybės pojūtį?

Europietiška kultūra ir jos tapatybės šiandien susiduria su didžiuliais iššūkiais. Neseniai atrodė, kad Europos tautų antagonizmas liko praeityje, o Europa tapo atvira savikritiškumui, žmogaus teisėms ir pagarbai žmogaus orumui. Liūdna, tačiau migracijos krizė atgaivino senus skirtumus – mes matome vėl kylančias sienas, konfliktus, prietarus ir baimes.

Nepaisant to, mes tvirtai tikime, kad Europa turi didelę patirtį sprendžiant panašias problemas ir gebėjimą krizes paversiti ateities galimybėmis. 2022 m. Kaune mes norime europietišką humanistinę ir

meninę kultūrą paversti „klėjais“, kurie gali jungti Europos tautas, jos piliečius ir sukurti naujus savitarpio supratimo tiltus. Be to, Europos stebuklas negimė dideliuose miestuose. Jis atsirado mažuose istoriniuose miestuose. Tokiuose kaip Kaunas.

ŠIUOLAIKINĖ LEGENDA

Idėja apie miesto legendą ar mitą remiasi prielaida, kad miestui gali būti gražinta jo europietiška tapatybė pasakojant ne atskirus fragmentus, o vientisą istoriją. Kaunas yra europietiškas ne dėl atskirų laikotarpių, tokių kaip viduramžiai, Hanzos sąjunga, barokas, modernizmas ar postmodernizmas, bet dėl šių įvykių savitarpio priklausomybės. Reikalingas tęstinumas, išsamiai atskleidžiantis europietišką Kauno tradiciją ir orientaciją, gali būti sukurtas per legendą, kurios šis miestas niekada neturėjo. Taigi Kaunas galėtų tapti pirmuoju miestu, turinčiu postmodernią mitologiją. Čia įgyvendintu metodu galime pasidalinti su kitais miestais, turinčiais panašų fragmentuotą istorinį naratyvą.

ŠIUOLAIKINIAI TINKLAI: NUO INSTITUCIJOS IKI INDIVIDO

Pasirengimo 2022 metams laikotarpiu įtrauksime visus Europos tinklus, kuriuose miestas jau yra aktyvus dalyvis bei mėsime naujus ryšius. **Mūsų tikslas yra sukurti ŠIUOLAIKIŠKĄ Europos miestų, iniciatyvų ir individų tinklą:**

1. **Tarptautinės diplomatinės misijos**, kurios buvo įkurtos Kaune LAIKINOSIOS sostinės laikotarpiu (projektas „Skaitmeninė diplomatija“, partneriai: Goethes institutas Lietuvoje, Nyderlandų ambasada, Jungtinė Karalystė, Armėnija, Ukraina, Austrija, Estija, Graikija, Danija, Kroatija, Latvija, Rusija, Liuksemburgas, Japonija ir kt.) taps atramos taškais šiuolaikiškoms programoms – *Skaitmeninė diplomatija ir Skaitmeninis turizmas*.

2. **Naujosios Hanzos sąjungos** partnerystės telks dėmesį į naujus/šiuolaikiškus mainų ir komunikacijos tarp Europos miestų būdus (185 miestai iš 16 šalių: www.hanse.org/en, kai kurie įtraukti ir į didžiuosius renginius Kaune 2022 m.).

3. **UNESCO Kūrybinių miestų tinklas**, ypač dizaino srityje (2015 m. Kaunas paskelbtas dizaino miestu) taps institucijų, savivaldybių ir nevyriausybinių organizacijų partnerystės platforma per įkurtą Dizaino forumą, bendras konferencijas, parodas, urbanistines intervencijas (Europos miestai: Helsinkis, Berlynas, Bilbao, Turinas, Sent Etjenas, Gracas, Stokholmas, Dandis, Budapeštas; kiti miestai: Detroitas, Monrealis, Singapūras, Buenos Airės, etc. – įtraukti į platformos „Dizainas laimei“ projektus).

4. **Susigiminiavusių miestų partnerystės** bus atnaujintos ir sustiprintos (Ryga,

Vroclavas, Tamerė, Tartu, Sankt Peterburgas, Grenoblis ir kiti). 16 iš 22 Kauno miestų–dvynių yra Europos Sąjungoje. Mes bendradarbiausime su šiais miestais bendruomenių programos Fluxus laboratorijos projekte, sujungdami privačias iniciatyvas Kauno ir minėtų miestų mikrorajonuose.

5. **Europos kultūros sostinės 2022 m. miestai** (Kaunas ir Esch-sur-Alzette 2022), suteikiantys galimybes individams ir vietos bendruomenėms keistis talentais, idėjomis, dalintis kasdienio gyvenimo kultūra, virtuvės tradicijomis, sodininkystės žiniomis, amatais ir t.t. per įvadinės savaitės ir metų programos mainus, pvz., projektas „Radijas be sienų“, „Remikso kultūra“).

6. Žvelgdami į kitas Europos **laikinąsias sostines** mes užmegsime ryšius su Veimaru ir Bona Vokietijoje, lasai Rumunijoje ir Kauhajoku Suomijoje, siekdami atrasti galimus bendrumus ir pakviesti juos pasidalinti savo patirtimi konferencijoje „Laikinuomo palikimas“, Europos dienos proga (2022 m. gegužės 9 d.).

7. Kaunas 2022 m. programa taps solidžios partnerystės ir tarptautinio bendradarbiavimo tarp **mokslininkų, tyrėjų ir kultūrinių tinklų** platforma: t.y. tarptautinis fotografijos organizacijų vadovų susitikimas Kaune 2017 m. lapkričio mėn. (100 dalyvių); TTTF konferencija (Tarptautinė teatro tyrimų federacija, iki 800 dalyvių), Europos dizaino forumas (2022 m. liepa, 100 dalyvių), Tarptautinės bienalių asociacijos konferencija (TBA) metinis susitikimas (2022 m. rugsėjis, iki 400 dalyvių), Tarptautinio apdovanojimo už meną viešosiose erdvėse apdovanojimų ceremonija (2022 m. gegužės mėn., 200 dalyvių) ir kt.

8. Kai kurie mūsų projektai skatins tarptautinius Europos **naujųjų technologijų** tinklus kaip naujus socialinius saitus (projektas „Radijas be sienų“, Mokslo centras, „Skaitmeninė diplomatija“, „Piselių tuneliai į Europą“, IT konferencijos ir mugės).

9. Mes sutarėme su Pula miestu Kroatijoje išvystyti **tvirtovės miestų** tinklą, kuris apima Pulą, Magdeburgą (kandidatuojantį 2025-iems), Herceg Novį (Juodkalnija) ir Viborgą.

10. Ir galiausiai, mes turime daugiau nei 20 reguliariai veikiančių **tarptautinių festivalių Kaune ir Kauno rajone**, kurie yra stipriausias mūsų programos tarptautiškumo garantas. Mes paprašėme visų festivalių pakviesti po penkis savo europinius partnerius bendradarbiauti Kaunas 2022 programoje (pasirinkti nebuvo lengva turint platų partnerių tinklą), taip mes jau turime 100 organizacijų, kurioms Kaunas yra pažįstamas iš ankstesnių kūrybinių partnerysčių, o taip pat ir tų, kurios mielai pradėtų bendradarbiavimą 2022-ųjų EKS programoje.

APJUNGIANT KAIMYNUS

Europos kultūros sostinė nėra nei vietos, nei nacionalinis projektas. Mes tvirtai tikime, kad šis titulas yra suteiktas visiems europiečiams, ypač kaimyninėms šalims. Būtent todėl mes dėmesį telkiame į partnerystes su aplinkinėmis šalimis: Latvija, Estija, Lenkija, Rusija ir Baltarusija. Jau užmezgėme ryšius su Vroclavo Industriniu festivaliu Lenkijoje ir Uralo Industrijos bienale Jekaterinburge Rusijoje dėl bendradarbiavimo kuriant post-industrinės kultūros festivalį, su Nacionaline Filharmonija Minske (Baltarusija) dėl dalyvavimo Susitaikymo oratorijoje ir ketiname užmegzti partnerystes su Kaliningrado mokslininkais ir menininkais, kad kartu sociokultūrinio aspektu tyrinėtume sovietmečiu statytus miegamuosius postsovietinių miestų rajonus programoje „Modernizmas atečiai“. Lenkų kuratorius Krzysztof Stanislawska taps šiuolaikinio meno programos kuratorių komandos nariu. Grzegorz Jarzyna yra pakviestas dirbti dokumentinio teatro žanre bendruomenėse. Su Latvijos ir Estijos atstovais planuojame simpoziumą ir koncertinį turą per Europą, organizuojamą Baltijos Jaunimo filharmonijos bei Kremerata Baltica koncertą (LV, EST, LT muzikantai), inicijuojame Baltijos šalių dainų šventę (šios dainų tradicijos įtrauktos į UNESCO paveldo sąrašą). Nacionalinis dramos teatras kviečia Latvijos teatro režisierių Alvj Hermanį režisuoti naują spektaklį 2022 metų programai. „Latvijos Naujo teatro instituto“ vadovė Gundega Laiviņa (Ryga 2014, Road Map projekto kuratorė) tapo *Kultūros tempo akademijos* konsultante (2017–2021) ir padeda suburti Latvijos ir Lietuvos bendruomenes „Visi kaip vienas“ platformai.

Kaunas turi turtingą tarptautinių partnerysčių ir bendradarbiavimo patirtį – tai *Kauno bienalė* (kurios 80% programos sudaro Europos menininkų kūriniai), *Kaunos Jazz festivalis* (30% programos dalyvių – iš Europos Sąjungos), *Auros šokio festivalis* (apie 100% koprodukcijos su Europos menininkais). **Kaunas 2022 programos pamatas – bendra Lietuvos ir užsienio partnerių, menininkų ir kultūros operatorių iš daugiau nei 40 šalių patirtis.**

Daugiau informacijos apie konkrečius Europos partnerius ir vardus – **10-ame klausime**.

Kauno miestų-
partnerių
palaikymo laiškai

Q10 Ar galite apibūdinti savo strategiją pritraukiant Europos ir tarptautinės plačiosios visuomenės dėmesį?

Europinis aspektas

Susipažinkite:

Turinys – nes jis yra karalius. Šiuolaikinio meno įkvėptos pasaulėžiūros sklaida Europoje – nes ji yra karalienė.

Taigi, ką daryti pasaulyje, kuriame Donaldas Trumpas ką tik tapo prezidentu?

Nieko.

Mes nekeisime savo planų, o liksime prie savo dviejų strategijų.

Šios dvi strategijos, kaip pritraukti Europos ir pasaulio dėmesį yra #turinys ir #sklaida

TURINYS

● **Tarptautinė kūrėjų komanda:** pagrindinių programos projektų režisieriai, kuratoriai ir vadovai yra Europos ir pasaulinio lygio patyrę profesionalai. Jie padės užtikrinti mūsų pagrindinių renginių, viešųjų meno projektų ir bendruomeninių projektų programos aukštą kokybę ir tarptautinį turinį bei pasitelks savo profesinius ryšius tarptautinei programos sklaidai. Mūsų kūrybinėje komandoje: **Daniele Finzi Pasca** (SZ) – Sočio olimpinių žaidynių atidarymo ir uždarymo renginių režisierius, pakviestas režisuoti didįjį programos „Kaunas 2022“ atidarymo renginį; **Philip Miller** – PAR gyvenantis litvakų kilmės kompozitorius, sukursiantis „Susitaikymo oratoriją“, subursiančią apie 300 atlikėjų iš įvairių šalių; **Jeanne van Heeswijk** – bendruomeninio meno kūrėja iš Roterdamo, laimėjusi „Leonore Annenberg“ prizą už kūrybą ir socialinius projektus, kuri jau sutiko tapti „Kultūros tempo akademijos“ tarybos nare ir vadovauti vienam iš bendruomenių projektų; **Mirga Gražinytė-Tyla** – Birmingemo simfoninio orkestro vadovė/dirigentė, režisuosianti ir diriguosianti 2000 muzikantų, atliksiančių koncertą Laisvės alėjoje, nuo stogų ir iš oro balionų; **Jon Hendricks**, Niujorko „MOMA“ *fluxus* meno kuratorius (taip pat kuruojantis Yoko Ono ir Silverman *fluxus* kolekcijas), kuris kuruos *fluxus* meno parodą Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje;

„Visi kaip vienas“ programos patvirtinti partneriai: vokiečių režisierius **Falk Richter**, parodų ir bendruomenių menų projektų kuratorė iš Romos **Benedetta Carpi de Resmini**, Neapolio Alto festivalio meno vadovai **Giovanni Trono** ir **Anna Gesualdi**, kurie prisidės prie „Mano kiemo“ festivalio kūrimo, **Roberto Magro** – Barselonos „La Central del Circ“ vadovas, **Gundega Laivina**

– „Latvijos naujojo teatro instituto“ vadovė ir Rygos Europos kultūros sostinės bendruomenių programos kuratorė.

Lorenzo Piazzi – Milano „Design library“ vadovas prisidės prie „Ateities miesto“ parodos ir dirbtuvių organizavimo; su **Mike Robinson**, Birmingemo universiteto kultūros paveldo srities profesoriumi ir „Ironbridge tarptautinio kultūros paveldo instituto“ vadovu, bendradarbiausime steigdami tarptautinį modernizmo interpretacijos centrą; muzikantas **Michaël Levinas**, Emmanuelio Levino sūnus, ir jo žmona **Danielle Cohen-Levinas**, Paryžiaus Sorbonos universiteto Emmanuelio Levino centro vadovė, prisijungė prie „Litvakų pasaulinio forumo“ organizavimo komandos.

„Dizainas laimei“ platformos veiklose bendradarbiausime su **Fionn Dobbin** (LV/DE), kuris yra lyderiaujančio Baltijos regione socialinio verslo „MAMMU“ ir dizaino konsultacijos įmonės „Age5“ įkūrėjas, o taip pat laisvai samdomas ekspertas, konsultuojantis žmogaus ir jo aplinkos santykių srityje; taip pat partneriausime su **Pieter Aarts** iš „Design Management Network“, **Stefanie Raab** – architekto ir urbaniste iš „COOPOLIS“, **Vera de Jong** – Utrechto menų universiteto, Menų ir ekonomikos mokyklos tyrinėtoja ir „Urban Connectors“ įkūrėja („Urban Connectors“ teikia ekspertų konsultacijas urbanistinių projektų vystymo srityje) ir daugybe kitų.

● Laimingas miestas:

Vienas iš „Kaunas 2022“ programos tikslų – įgyvendinti miesto kaip viešojo meno ir dizaino galerijos idėją, kurios tikslas – ugdyti kritinį ir kūrybišką gyventojų mąstymą užuot stačius dailias patalpas šiuolaikiam menui. Ir tai mes laikome savo menine vizija. **Lewis Biggs**, įkūręs Liverpulio bienalę ir Folkstouno trienalę (abi garsėja tuo, kad kūriniai yra instaliuojami viešosiose erdvėse) yra pakviestas būti „Kaunas 2022“ vizualiųjų menų ir viešojo meno programos vadovu. Formuodamas viešojo meno programą, jis bendradarbiaus su daugiau kaip 10 tarptautinių organizacijų. Ši ilgalaikė programa bus paremta specialiais kūrinių užsakymais ir atvirais tarptautiniais kvietimais menininkams ir bus nukreipta į industrinių ir apleistų Kauno teritorijų atgaivinimą per kultūrinius projektus. Siekiant tarptautinio žiniasklaidos dėmesio, bus kuriamos socialinės provokacijos, pavyzdžiui, skelbiant, jog miestas dėka meno tapo „laimingiausia vieta pasaulyje“.

Tarptautiniu mastu pripažinti menininkai, kompozitoriai, dirigentai, teatro režisieriai jau yra pakviesti dalyvauti programoje ir sukurti specialius kūrinius, dedikuotus programos temoms. Pavyzdžiui:

Rafael Lozano-Hemmer (MX/US) kurs viešosiose erdvėse, didžiojo programos atidarymo proga vizualiai išpildydamas miesto karūnos koncepciją. **Patricia Piccinini** (AU) kuria mitologinio Kauno žvėries atvaizdą: ji jau atliko pirmuosius žvėries eskizus, kurie bus detalizuojami ir pritaikomi kuriant žvėries formos oro balioną, o taip pat žvėries kūno fragmentus primenančius meno objektus, pasklidusius po miestą. Vizualiųjų menų ir bendruomenių meno projektų kūrėjas **Neville Gaby** (PAR/DB) prisidės prie miesto kaip šiuolaikinės galerijos idėjos išpildymo. Teatro režisieriai **Alvis Hermanis** (LV) ir **Oskaras Koršunovas** (LT) yra pakviesti sukurti naujus spektaklius Nacionaliniame Kauno dramos teatre 2022-iesiems metams. **Jenny Kagan** (UK) – šviesų ir vizualiųjų menų kūrėja pristatys parodą „Iš tamsos“ industrinėje erdvėje buvusio Kauno žydų geto teritorijoje. Menininkė **Silvia Giambrone** (IT), garso ir instaliacijų kūrėjas **Bojan Gagić** (HR), o taip pat daug kitų menininkų taip pat yra pakviesti dalyvauti programoje. Tarptautiniai kvietimai ir konkursai menininkams užtikrins programos atvirumą per visą 2017–2022 m. laikotarpį.

● **Parodos Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje** bendradarbiaujant su Europos ir JAV muziejais ir kolekcininkais:

FLUXUS MENO PARODA, kurioje bus pristatyti garsių menininkų, tokių kaip **Jurgis Mačiūnas, Yoko Ono, Jonas Mekas** ir kt. kūriniai, o taip pat FLUXUS meno srovės pėdsakai Lietuvoje.

„**MARIANA MENO LABORATORIJOJE**“ – rusų kilmės Vokietijos tapytojos ekspresionistės **Marianos Veriovkinos** (1860–1938) paroda Mėlynojo raitelio menininkų grupės kontekste (Vasilijaus Kandinskio, Aleksejaus Javlenskio, Franz Marc, August Macke, Gabriele Münter ir kitų dailininkų kūriniai).

LITVAKŲ MENININKŲ PARODA: **Jacques Lipchitz** (1891–1973), **Marc Chagall** (1887–1985), **Pinchus Krémègne** (1890–1981), **Michel Kikoïne** (1892–1968), **Max Band** (1900–1974), **Arbit Blatas** (1908–1999), **Théo Tobiasse** (1927–2012) ir kiti.

● Renginiai alternatyviose erdvėse:

„**MATTERS**“ – postindustrinės kultūros festivalis; didžiajame renginyje vyks tarpdisciplininiai juodojo cirko, ekstremalių kūno praktikų ir postindustrinės operos performansai.

„**SUSITAIKYMO ORATORIJA**“ – muzikinis kūrinys Holokausto ir kitų represijos formų tema „Žalgirio“ arenoje (20 000 sėdimų vietų), įtrauksiantis daugiau kaip 300 profesionalių atlikėjų (dainininkų, muzikantų, šokėjų, videomenininkų ir kt.) iš įvairių Europos šalių.

FESTIVALIS „MANO KIEMAS“ – šiuolaikinio cirko, šokio, performanso ir bendruomeninių menų projektai įvairiuose Kauno rajonuose, privačiuose ir daugiabučiuose namuose ir jų kiemuose (įžanginiai projektai vyks jau 2017 m., o finalinis festivalis – 2022 m. vasarą), pristatantys daugiau kaip 200 Europos menininkų Kaune sukurtą meninę produkciją.

● **Europinio ir pasaulinio lygio suvažiavimai ir konferencijoje Kaune, 2022 m.:**

IFTR konferencija (Tarptautinė teatro tyrėjų federacija, apie 600–800 dalyvių), IBA generalinė asamblėja ir konferencija (Tarptautinė bienalių asociacija, apie 300–400 dalyvių), UNESCO Kūrybiškų miestų tinklo suvažiavimas (300 dalyvių), „Laikinojo paveldas“ *in memoriam* Leonidui Donskiui – Europos kultūros forumas Europos dienos proga (2022 m. gegužės 9 d., kviečiami Europos lyderiai ir Parlamento nariai), Hanza tinklo festivalis (2022 m. gegužės 20–22 d., tikimasi apie 2000 svečių), Pasauli jaunimo vasaros stovykla (tikimasi sulaukti 1500–3000 svečių), Europos mitologinių būtybių „susitikimas“ (2022 m. gegužės 20–22 d., svečių skaičius yra derinamas slapta ir kol kas neviešinamas).

Skaitmeninis dalyvavimas: programoje numatome daug skaitmeninių projektų, tarp jų – „Skaitmeninė diplomatija“, „Pikselių tuneliai į Europą“, „Skaitmeninis turizmas“, „Kauno modernizmas 360/365“ ir „1930-ųjų urbanistiniai peizažai: modernizmo srovės sprogimas“, kurie atvers programą plačiai pasaulinei auditorijai; taip pat numatome vystyti virtualios realybės technologijomis paremtus teleportacijų žaidimus, perkelsiančius dalyvius į Kauno gatves, pastatus ir renginius, bei virtualios realybės kompiuterinius žaidimus, kurių veiksmas vyksta Kaune arba tapytojo M. K. Čiurlionio paveiksluose vaizduojamose fantastinėse erdvėse. Skaitmeninės technologijos ir partnerystė su potencialiausiais IT srities specialistais suteiks progą žymiai didesniai žmonių skaičiui „sudalyvauti“ „Kaunas 2022“ programoje.

SKLAIDA

„**Pikselių tuneliai į Europą**“ (2020–2022). Inovatyvias technologijas jungdami su konceptualiomis idėjomis, mes sukursime unikalius objektus, kurie nukels žiūrovą iš Kauno į 10–12 kitų Europos miestų ir atvirkščiai. Projektas leis žmonėms tiesiogiai bendrauti esamu laiku, atlikti tą patį kūrinį ar šokį. Šie objektai bus kas mėnesį perkeliami į naujas lokacijas viešosiose Kauno erdvėse (paupiai, sala, „Santakos“ parkas, Kristaus Prisikėlimo bažnyčios stogas, Raudondvario pilies parkas ir kt.).

Venecijos meno (2021 m.) ir architektūros (2022 m.) bienalės. Lietuvoje yra rengiamas nacionalinis konkursas dėl šalies pristatymo Venecijos bienalėje. „Kaunas 2022“ komanda kartu su partneriais (vizualaus meno ir architektūros atstovai „Kauno bienalė“ ir „Kauno architektūros festivalis KAFė“) pateiks šiam konkursui savo pasiūlymus, susijusius su „Kaunas 2022“ programa ir paremtus ilgalaikiais tyrimais. Sėkmės atveju, programos partnerių kuruojamas Lietuvos paviljonas Venecijoje netiesiogiai ragins jo lankytojus aplankyti ir programos projektuose Kaune.

„**Kaunas 2022**“ **tarptautinis ambasadorių tinklas:** (1) Lietuvos diaspora Europoje ir pasaulyje. Glaudžiai bendradarbiaujame su organizacija „Global Lithuanian Leaders“, kuri vienija sėkmingiausius ir įtakingiausius Lietuvos diasporos atstovus: mokslininkus, verslininkus, menininkus, ekonomistus; (2) iš Kauno kilusių litvakų pasaulinė bendruomenė, paplitusi Europoje, Izraelyje ir kitur pasaulyje; (3) kiti tarptautiniai ambasadoriai, turintys profesinių ryšių su Lietuva – pvz., dalyvavę vietos renginiuose menininkai, kuratoriai, vietos tarptautinių festivalių partneriai ir kt.

Oro baliono kelionė per Europos padanges (Kauno mitologinio žvėries kelionė per Europą): šiuo metu naujoji Kauno mitologinio žvėries legenda yra kuriama. Jos herojus turės pavidalą, kurį šiuo metu kuria Australijos menininkė Patricia Piccinini. Pagal jos piešinį bus pagamintas žvėries formos oro balionas, kuris apskries kitas Europos šalis 2021 m. vasarą. Pavyzdys: [http://beautifuldecay.com/2013/05/17/patricia-piccinini-incredible-skywhale-hot-air-balloon/\(anglų k.\)](http://beautifuldecay.com/2013/05/17/patricia-piccinini-incredible-skywhale-hot-air-balloon/(anglų k.)).

Daugiau informacijos apie programos rinkodarą ir komunikaciją pateikiama atsakymuose į klausimus nr. 47 ir nr. 48.

Q11

Kaip planuojate plėtoti sąsajas tarp savo kultūros programos ir kitų miestų, kuriems suteiktas Europos kultūros sostinės vardas, kultūros programų?

Europinis aspektas

Europos kultūros sostinės tiltu (angl. **ECOC Bridge**) vadiname projektą, kuriuo siekiama partnerystės su kitais miestais, pretenduojančiais į Europos kultūros sostinės (EKS; angl. **ECOC**) titulą ir jau jį turėjusiais ar tais pačiais metais turinčiu. Jau užmezgėme ir palaikome gerus ryšius su kolegomis iš įvairių Europos kultūros sostinės miestų. Jie labai prisidėjo prie šios paraiškos rengimo, pasidalinę savo patirtimi ir patarimais. Visos žemiau pateiktos projektų idėjos yra aptartos ir suderintos su EKS komandomis.

LAIKINUMO PALIKIMAS

Europos diena paminėti skirtoje konferencijoje „Laikinojo palikimas“ (angl. *Legacy of Temporariness*) bus tyrinėjama daugybė kultūros programų poveikių miestams, bendruomenėms ir pilietinei kultūrai. Taip pat bus apžvelgiami turizmo ir miesto profilio kūrimo klausimai, analizuojant ilgalaikius trumpalaikių veiksmų ir (ar) programų poveikius. Kviesime visus EKS titulą 2011–2021 m. turėjusius miestus siūlyti diskusijų temas ar skaityti pranešimus EKS palikimo planavimo temomis.

JAUNIMO PLATFORMA

Projektu „Kauno iššūkis“ (angl. *Kaunas Challenge*) bus siekiama paskatinti EKS miestų jaunosios kartos kompetencijų kėlimą ir dalijimąsi patirtimi. Jaunųjų lyderių įgytą praktiką ir žinias bus siekiama panaudoti, įtraukiant jų pačių veiklas į Kaunas 2022 programą ir padedant jiems kurti sąsajas su Europa.

KULTŪROS TEMPO AKADEMIJA

„Kultūros tempo akademija“ (angl. *Tempo Academy of Culture*) veiks kaip platforma, skirta vysti Europos partnerystės programas ir mokytis iš kitų EKS miestų. „Kultūros tempo akademijos“ dalyviams bus organizuojami pažintiniai vizitai į įvairius miestus, vyks kūrybinės dirbtuvės ir seminarai, kuriuos vesti bus kviečiami ankstesnių EKS miestų komandos nariai. Taip pat bus įgyvendinama jaunajai kartai skirta tarptautinių stažuotčių programa, kurios metu bus organizuojamos praktikos kituose EKS miestuose bei primami kitų šalių jaunuo- liai atlikti stažuotes Kaune.

VILNIUS 2009

Vilniaus EKS komanda yra mūsų nuolatiniai patarėjai – inicijuojame susitikimus jų gera- jai ir blogajai patirčiai analizuoti, mokytis iš jos. Bendradarbiaujame su Vilniuje veikian- čiomis kultūros organizacijomis, institucijo- mis ir nepriklausomais kultūros prodiuseriais

bei planuojame daugybę bendrų projektų su VEKS programos kūrėjais, tokių kaip „Gatvės muzikos dienos“ bei „Kultūros nakties“ pro- gramų išplėtinis Kaune, taip pažyminti pro- gramos Vilnius 2009 palikimą.

RYGA 2014

Ryga 2014 programos atstovai buvo svar- būs patarėjai ruošiant mūsų programą. Džiaugiamės, kad Gundega Laivina, Ryga 2014 programos „Roadmap“ kuratorė ir Naujojo Rygos teatro komandos narė, yra projekto „Visi kaip vienas“ konsultantė. Su Ryga 2014 atstovais esame sutarę ir toli- mesnį bendradarbiavimą šioje programos dalyje bei „Kultūros tempo akademijos“ mokymų programoje, skirtoje kultūros pro- fesionalams ir bendruomenių aktyvistams. Jie taip pat dalyvaus menininkų rezidenci- jų projektuose bei didžiuosiuose progra- mos renginiuose.

MATERA 2019

Partnerystė su Matera 2019 apims bendras veiklas dizaino srityje. Kaunas 2022 prisi- jungs prie jau vykstančio projekto Matero- je „Open Design School“, kurio tikslas yra plėtoti vietinio dizaino gamybos įgūdžius ir patirtis. Materos projekto „Open Design School“ kuratoriai bus kviečiami vesti se- minarus Kaune, o mūsų atstovai siunčiami į Materą. Taip pat, apsikeitimas ekspertais yra numatytas ir „Kultūros tempo akademi- jos“ programoje.

Matera 2019 taip pat sutiko tapti mūsų partneriais kuriant virtualią bendruome- nių partnerysčių platformą bei būti aktyviu partneriu programoje „Fluxus laboratorij- os“ (angl. *Fluxus Labs*).

PLOVDIVAS 2019

Nuo 2016 metų, vietinis Kaunas 2022 pro- gramos partneris VŠĮ „Dvimesčio kulka“ kartu su Plovdivas 2019 yra ilgalaikio Eu- ropos projekto, inicijuoto Jungtinėje Kara- lystėje įsikūrusios kūrybinės organizacijos „Walk the Plank“, partneriai. Šio projekto metu abu partneriai įgyvendins daugybę veiklų, skirtų ugdyti bendruomenių ir me- nininkų kompetencijas viešųjų renginių planavime ir įgyvendinime. Projektas bus naudingas abiejų miestų – Kaunas 2022 ir Plovdivas 2019 – bendruomenių įtraukties programoms ir palengvins praktikos dali- nimąsi tarp šių miestų.

GOLVĖJUS 2020

Abiejų miestų – Golvėjus 2020 ir Kaunas 2022 – programose stiprus dėmesys yra skiriamas bendruomenių įtraukties temai

ir miestų programose yra keletas projektų, kurie turi labai panašias vizijas ir įgyven- dinimo metodus. Kaip pavyzdžiui, Golvėjus 2020 ketina įsteigti 25 kultūros zonų tinklą visame regione („Small town, big ideas“), per kurį bus skatinamos bendruomenių kū- rybinės iniciatyvos ir įgyvendinama meni- ninkų rezidencijų programa „Artist in Every Place“. Tai labai glaudžiai susiję su mūsų planais „Fluxus laboratorijos“ programos įgyvendinimui. Golvėjus 2020 ir Kaunas 2022 ketina palaikyti vieni kitų progra- mas bei kartu įgyvendinti gyventojų mai- nų projektus, vykdyti bendrus seminarus bendruomenių vystymo, meno regionuose ir dalyvavimo kultūros temomis, taip pat vykdyti mainų programas menininkams.

Golvėjus 2020 projektas „Hope It Rains“ siekia sukurti atsparius oro pokyčiams projektus, kurie įkvėptų veiklas esant lie- tingam orui ir inovatyvaus dizaino veiklas kaimo ir miesto vietovėse. Šis projektas ga- li būti susietas su Kaunas 2022 viešosios erdvės platforma „Dizainas laimei“, skirta atgaivinti mūsų viešąsias erdves. Remian- tis šią sąsają, Kaunas 2022 kvies meninin- kus iš Golvėjaus vystyti vaikams ir suau- gusiems skirtus viešojo meno projektus, kurie leistų mėgautis programa ir lietingu bei vėjuotu oru.

Be to, Golvėjaus mieste gyvena nemaža lietuvių bendruomenė, kurios dalis yra so- cialiai ir kultūriškai gana atribota. Golvėjus 2020 ir Kaunas 2022 komandos ieško bū- dų ir kuria planus kaip įtraukti Golvėjaus lietuvių bendruomenę į abiejų miestų pro- gramas.

RIJEKA 2020

Rijeka 2020 kompetencijų ugdymo progra- ma bus susieta su Kaunas 2022 „Kultūros tempo akademijos“ programa, vykdan- t kultūros operatorių mainus bei kviečiant eks- pertus skaityti paskaitas, vesti seminarus kultūros vadybos, institucinio atsinaujini- mo temomis Kaune ir Rijekoje.

Rijeka 2022 projektas „Twenty Seven Nei- ghbourhoods“ bus susietas su projektu „Fluxus laboratorijos“, organizuojant ben- drus gyventojų mainus, su vieta susietos kūrybos praktikas ir viešųjų erdvių atgai- vinimo veiklas.

Trečiasis partnerystės aspektas sujungs Ri- jeka 2020 projektą „Sweet & Salt“ su mū- sų platforma „Dizainas laimei“. Komandos bendradarbiaus upių atgaivinimo tema ir aptars naujas vandens turizmo galimybes,

inicijuos diskusijas apie paupio zonų ateitį abiejuose miestuose, vykdant miestų ur- banistinį planavimą, organizuos meninius projektus ir menininkų mainus.

TIMIŠOARA 2021

Timišoara 2021 projektas „Echos“ turės są- sąją su Kaunas 2022 projektu „Laikinojo palikimas“. Abu projektai yra skirti žinių ir patirties pasidalinimui tarp miestų, kurie turi ir (ar) turėjo EKS titulą, apie ilgalaikį Europos kultūros sostinės programos po- veikį. Šie projektai bus vystomi kartu, kad sukurti susijusius ir tematiškai atitinkan- čius renginius.

NOVI SADAS 2021

Mūsų bendradarbiavimas su Novi Sadu ap- ima tris pagrindines sritis:

Bendruomenių partnerystės platforma, kuri prisidės prie Kaunas 2022 programos „Visi kaip vienas“ (angl. *We, the People*) ir Novi Sadas 2021 programos „Hope Bridge“ tikslų įgyvendinimo. Virtuali platforma bus sukurta Kaunas 2022 komandos ir suteiks sąlygas bendruomenių lyderiams bendra- darbiauti su tarptautiniais partneriais, įgy- vendinti bendrus bendruomenių partne- rysčių projektus, mokytis iš kitų patirčių, skaitant projektų aprašymus, ir dalyvauti internetiniuose seminaruose įvairiomis su bendruomenių kultūra susijusiomis temo- mis, kuriuos ves kitų EKS miestų bendruo- menių lyderiai ir (ar) aktyvistai. „The Novo Kulturno Naselje“ (Novi Sadas) sutiko būti mūsų pagrindiniais partneriais šiose jung- tinėse bendruomenių veiklose. Novi Sadas 2021, Matera 2019, Esch-sur-Alzette 2022 taip pat išreiškė norą dalyvauti šios plat- formos kūrime, kuri bus atvira ir kitų mies- tų prisijungimui.

Jaunimo mainų projektai ir vasaros stovy- klos sujungs Kaunas 2022 jaunimo plat- formą „Kylantis Kaunas“ (angl. *Emerging Kaunas*) ir Novi Sadas 2021 programą „Fre- edom Bridge“. Šis bendradarbiavimas leis jaunosios karto programų dalyviams įgyti praktinės patirties per vizitus ir stažuotes EKS miestų-partnerių komandose.

Kompetencijų kėlimas. „Kultūros tempo akademijos“ programa bus skirta dalini- muisi patirtimi ir žiniomis per kultūros specialistams skirtus seminarus ir moky- mus.

ELEFSINA 2021

Mūsų programa turi daug bendrų temų ir sričių su Elefsina 2021 programa, todėl mes planuojame aktyviai bendradarbiauti įvairiuose projektuose. Abu miestai siekia aktyvinti visų miesto gyventojų įsitraukimą ir programos sklaidą bei išplitimą per visas miesto ir rajono seniūnijas. Mes susiesime „Visi kaip vienas“ (Kaunas 2022) ir „Nei- ghbourhood Cultural Councils“ (Elefsina 2021) projektus, kad praturtinti abiejų miestų pro- gramas ir plėtoti bendrus bendruomenių

inicijuotus projektus. Elefsina 2021 pro- jektas „EU Working Class“ bus susietas su mūsų projektu „MATTERS: postindustrinės kultūros platforma“ (angl. *Matters: A Plat- form for Post-Industrial Culture*), įgyvendi- nant bendrą industrinio meno seminarą bei vykdan- t menininkų mainus. Nėgana to, abu miestai susiduria su iššūkiu išlaikyti jaunąją kartą mieste, todėl bendradarbiausime jau- nimo įtraukimo srityje per projektą „Kultū- ros iššūkis“.

ESCH-SUR-ALZETTE 2022 – MIESTAS KAN- DIDATAS

Džiaugiamės sukūrę glaudžius ryšius su Liuksemburgo miestu Esch-sur-Alzette, taip pat pretenduojančiu tapti 2022 m. EKS. Keturių susitikimų su Esch komanda metu aptarėme trijų lygmenų partnerystės idėjas: bendrus (koprodusuotus) projektus, papildomus projektus (daugiausiai mai- nų pagrindu), rinkodaros ir komunikavimo veiksmus. Mokydamiesi vieni iš kitų, visą projekto laikotarpį keisimės komandų na- riais. Vienas Kauno komandos narys dirbs ir Esch-sur-Alzette, skirdamas savo darbo lai- ką abiejų miestų programoms, rinkdamas naujienas, dalindamasis aktualia informa- cija ir vadovaudamas bendriems Kauno ir Esch projektams.

Bendrai su Esch-sur-Alzette komanda su- kurti projektai

„Radijas be sienų“ (angl. *No Border Ra- dio*). Ši daugialypės terpės pagrindu su- kurta internetinio radijo ir žiniasklaidos platforma su dviem štabais (Kaune ir Esch-sur-Alzette) taps visų EKS miestų universitetų studentų kanalu, suteikiančiu galimybę transliuoti informaciją ir nuo- mones tarptautinei interneto auditorijai, taip sukuriant dar vieną sąsają su kitais EKS miestais.

Bendruomenių/teritorijų sujungimas (an- gl. *Pairing Communities/Territories*). Ieš- kodami bendrų temų bendradarbiavimo veiksams, pakviesime Kauno miesto ir Kauno rajono vietos bendruomenes jungtis su Esch-sur-Alzette ir jo regiono bendruomenėmis. Kurdami ryšius su mū- sų mokyklomis, bibliotekomis, įmonėmis ir bendruomenių centrais, globosime ilgalai- kes partnerystes, skatinsime piliečius dau- giau sužinoti apie Liuksemburgo kultūrą ir, svarbiausia, sieksime tikrų žmogiškų ryšių, ne vien formalaus bendradarbiavimo.

„Kultūrinė diplomatija“ (angl. *Cultural Di- plomacy*). Įsteigsime Esch-sur-Alzette am- basadą Kaune. Tai bus informacijos biuras, kuriame kiekvienas galės gauti informacijos apie Esch-sur-Alzette ir jų 2022-ųjų metų programą. Panaši Kaunas 2022 ambasada bus įsteigta Esch mieste ir padės susipla- nuoti apsilankymus miesto-partnerio EKS programos renginiuose bei gauti informaci- jos apie bendrus projektus. Per jaunimo pro- gramas organizuosime reguliarius jaunimo

mainus, taip įtraukdami juos į ambasados valdymo procesą ir kitų bendrų projektų įgyvendinimą abiejuose miestuose.

„Remikso kultūra“. Šis projektas dedi- kuojamas „Esch-sur-Alzette 2022“ ir jų programos pavadinimui „Remix“ („Remik- sas“). Projektu bus siekiama jungti įvai- rias kultūros formas ir skirtingas kultū- ros institucijas, pavyzdžiui, muziejus ir teatras, sportas ir cirkas, architektūra ir istorijų pasakojimas. Tokiu būdu bus ku- riamos unikalios ir inovatyvios kultūri- nės patirtys.

Mainų projektai su Esch-sur-Alzette:

- **Industrinė kultūra** (angl. *Industrial Culture*). Kaunas ir Esch-sur-Alzette, įvairių pramonės šakų miestai, sieks pristatyti industrinę kultūrą atstovau- jančius garso ir vizualaus meno kūrė- jus platesnei auditorijai, inicijuodami naujų meno kūrinių užsakymą ir ben- drus Kauno ir Esch menininkų projek- tus. Kauno gatvė meno festivalis NY- KOKA bus pagrindinis partneris šių veiksmų įgyvendinime ir padės meni- ninkų ir projektų atrankoje.
- **Kauno dienos Esch-sur-Alzette** (an- gl. *Kaunas' Days in Esch-Sur-Alzette*). Vykdan- t EKS programą, Kaunas ir jo kultūrinė programa bus pristatomi Esch-sur-Alzette per skaitmeninius įrenginius, kurie tiesiogiai transliuos specialius Kaunas 2022 renginius. Pirmosiomis Kaunas 2022 programos savaitėmis taip pat vyks **Esch-sur- Alzette dienos Kaune** (angl. *Esch-sur- Alzette's Days in Kaunas*).

Dandi 2023 ir Lydsas 2023 (miestai kandi- datai). Turime ryšių su abejais miestais dėl būsimo bendradarbiavimo galimybių.

Monsas, Liverpulis, Gimarainas, Esenas/ Rūras. Mokomės iš buvusių EKS miestų, tad užmezgėme ryšius su Monsas 2015, Li- verpulis 2008, Gimarainas 2012 ir Esenas/ Rūras 2010.

#

PAŽADINTI
PRIIMTI
SUSTIPRINTI

© RŠ

VIZIJA

Mūsų **meninė vizija** – tapti „Šiuolaikine sostine“, kurioje kiekvienas pilietis įgyja savo nuosavą „kultūrinį kapitalą“ – kūrybinį kapitalą, kuris prisideda prie miesto įvaizdžio, svetingumo, vaizduotės, pasididžiavimo šiuolaikiškumu ir įvairovę bei tikėjimu ateitimi. Mes norime sukurti aktyvų pilietiškumą, kurio mums šiandien labai trūksta. Šiuolaikinė kultūra (šių dienų kultūra, apimanti visas jos populiariąsias ir bendruomenines raiškos formas) visų pirma yra holistiška – tai kartu ir požiūris, ir gyvenimo būdas. Geru pavyzdžiu galime laikyti iš Kauno kilusį Fluxus judėjimo pradininką Jurgį Mačiūną. Tai yra asmens pasaulėžiūra, praktikuojama aktyviai dalyvaujant savos aplinkos kūrime; tai piliečio pasididžiavimas savo „namais“, nesvarbu ar kalbama apie kaimynus, ar visą pasaulį. Neseniai Europos ir JAV politikoje įvyko aiškus posūkis link „kultūrinio protekcionizmo“, tad dabar kaip niekad yra svarbu pabrėžti, kad kiekvienas pilietis gali

didžiuotis atrasdamas bendrus bruožus su kitomis kultūromis ir tokiu būdu geriau pažindamas savąją.

Mūsų vizija yra pasitelkti šiuolaikiniam menui būdingą pasaulėžiūrą ir paskatinti aktyvų visų piliečių dalyvavimą 2017–2022 m. kultūros sostinės programoje, kuri apima šiuolaikinį meną ir dizainą, tačiau siekia kur kas platesnių tikslų. Šiuolaikinis menas (vizualieji menai, teatras, šiuolaikinis šokis, cirkas, poezija) prisideda prie bendrosios kultūros **meninio mąstymo** ir **meninio požiūrio** kūrimo. Mūsų užduotis – gyventojų turimų žinių apie bendrąją kultūrą (pvz., pop muziką, pop kultūrą, kompiuterinius žaidimus, maudą, maistą ir pan.) pagrindu vystyti **kritinį mąstymą**, kurį skatina šiuolaikiniai menai. Mes galime puoselėti šį kritinį požiūrį santykiuose su populiariąja kultūra (kurioje žmonės jaučiasi komfortiškai), kol jie supras, kad turi įrankius mėgautis šiuolaikiniu menu ir turėti iš jo naudos.

STRATEGIJA

Kokia strategija padėtų mums įgyvendinti šią viziją? Mūsų vizija yra paremta trimis pagrindinėmis vertybėmis – kūrybinio verslumo, lokalizmo ir įtraukumo. Šios vertybės yra Kauno istorijos ir tapatumo dalis. Iš naujo **pažadintos, priimtos ir sustiprintos**, jos taps mūsų strategija programos vizijai įgyvendinti.

Kūrybinis verslumas ir aktyvus pilietiškumas pagal vietos poreikius

Kūrybinio verslumo, kaip aplinkos kultūrinei produkcijai kurti, platinti ir vartoti, vystymas yra būtinas pagrindas vizijos įgyvendinimui. Visa programai įgyvendinti reikalinga produkcija bus užsakoma iš vietos verslo ir kūrybinių industrijų įmonių, siekiant palaikyti kylančius jaunus, o taip pat jau įsitvirtinusių vietos dizainerius, programavimo specialistus, kino ir animacijos studijas, žurnalistus, fotografus, videoreportažų, spaudos dizaino

kūrėjus ir gamintojus, architektus ir mados dizainerius, interjero dizainerius ir urbanistus, o dar kavinių šefus ir krautuvėlių savininkus – kodėl gi ne? Raginsime visus bendradarbiauti su Kauno bendruomenėmis, kuriant *glokalią* kultūrą, kurioje telpa ir globali, ir lokali perspektyvos.

Kultūros komercializacija gali būti patraukli, džiuginanti, o taip pat lavinanti – turime rasti būdą vykdyti ir valdyti šią komercializaciją taip, kad gamyba ir pelnas tarnautų vietos poreikiams. Komercija – bendrosios kultūros variklis ir mes privalome sugebėti ją pritaikyti 2022 m. programoje, tačiau taip, kad masinė gamyba bei prekių ženklai neužgožtų bendrų prisiminimų ir patirčių, sujungiančių žmones, o tai yra aukštesnis mūsų programos tikslas. Ten, kur vietos menininkai ir verslininkai yra tinkamai remiami, nelieta būtinybės užtvindyti rinką tarptautiniais prekės ženklais (nesvarbu ar tai būtų *Disney* ar *Starbucks*). *Šiuolaikinis kritinis požiūris* gali tapti pozityviu pokyčiu, atsižvelgiant į bendrą regione sukurtos kultūros vartojimą.

Investicija į vietos kūrybinio verslumo plėtrą neturi reikalaus didelių finansinių išlaidų. Vis svarbiau tampa nuoseklus vertybių ir tinkamo mąstymo puoselėjimas. Be to, nereikia statyti naujų ir brangių pastatų miesto centre, pavyzdžiui naujo šiuolaikinio meno centro, kad skatintume aktyvų pilietiškumą ir įvietintume naujai atrastą miesto šiuolaikiškumą. Vietoje to, mes privalome naudoti savo kūrybinę vaizduotę siekiant suvokti, kad pats Kauno miestas jau savaime turi potencialą tapti *Šiuolaikinės kultūros ir meno centru*. Toks centras išplinta per visus miesto mikrorajonus ir Kauno rajono gyvenvietes. Kam statyti dar vieną pastatą, jeigu viskas ko mums trūksta tai – pakeisti požiūrį ir įvertinti, ką jau turime?

Fluxus laboratorijos, kurios atsirado esamuose pastatuose (nenaudojamose mokyklose ir postgamybiniuose objektuose) kiekvienoje miesto ir rajono seniūnijoje, taps aktyvaus pilietiškumo platformomis: visą parengiamąjį laikotarpį iki 2022 m. kiekvienoje bendruomenėje vyks diskusijos ir kultūrinių renginių planavimas. Vietiniai gyventojai savo įgūdžiais ir suteikta teise priimti sprendimus apie juos supančią aplinką prisidės prie 2022 m. mažų ir didelių kultūrinių renginių arba infrastruktūrinių pokyčių. Į praeitį orientuotas miestiečių mąstymas (pasyvumas) bus keičiamas į naują kultūrinį „tempą“, kur visi jaučiasi įtraukti ir kiekvieno nuomonė yra svarbi.

Įtraukimas į europietiškumą

Šalia kūrybinio verslumo ir lokalizmo puoselėjimo, mūsų trečioji vertybė taip pat tampa strategija – įtraukimas taip pat atneša labai konkrečius rezultatus. Mūsų tikslas yra 2022 m. atsibusti su tikru europietiško jausmu – apie tokį jausmą prieškario Kaune yra kalbėjęs Emanuelis Levinas. Mes suprantame, kad dar turime nueiti ilgą tapatybės formavimo kelią, kol būsime pasiruošę sutikti žmones iš visos Europos prie savo durų slenksčio ir patys jaustis tikrais europiečiais, o ne tik jos žemėlapiu dalimi. Mes suvokiame, kad turime sugrįžti prie atviro miesto įvaizdžio, kokį Kaunas turėjo 1938 m.

Mes tikimės, kad 2022 m. Kaunas pakeis savo įvaizdį iš apkasų mentaliteto į *atvirumą* žmonėms ir idėjoms, patyrimą to, ką Emanuelis Levinas vadino „veidas į veidą“ (*face-to-face*), ir tokiu būdu visi tapsime tikra Europos kultūrų partnerystės dalimi. Mes svajojame atverti miestą tiek išoriniam, tiek vidiniam menininkų ir kitų kūrybos žmonių įsiliejimui iš visos Europos ir pasaulio. Įvairovė ir daugiakultūriškumu paremtos savimonės žadinimas kaip strategija bus įgyvendinamas greta ir per šiuolaikinės kultūros, paremtos bendruomeniškumu, kūrimą anksčiau minėtose *Fluxus laboratorijose*.

Strategija bus įgyvendinama įvairių platformų ir renginių, aprašytų kitose šios paraiškos dalyse, pagalba: **bendruomenių, jaunimo ir skirtingų kartų platformose**, tokiose kaip *Visi kaip vienas* ir *Kylančios Kaunas*; sujungiant prisiminimus per *Atminties biuro* platformos projektus, tokius kaip *Yiddishe Mame* arba *Nugriaukime sienas*; ir per **tarpinstitucinio ir tarpsektorinio bendradarbiavimo** programas, kaip *Kultūros tempo akademija*, *Dizainas laimei* ir *Atsibusk, sukrusk*. Kaunas siekia prisijungti prie šiuolaikinės Europos kultūros ir prisidėti prie bendro Europos identiteto kūrimo: *Tarptautinis paveldo interpretacijos centras*, projektas *Modernizmas ateičiai*, *Atminties biuro* ir *Kylančio Kauno* platformos, projektas *Stebuklingi kilimai* – prisidės prie diskusijų ir apmąstymų bendromis ir aktualiomis europinėmis temomis. Visi šie projektai ir platformos įkūnija šiuolaikišką požiūrį į dabartinį paveldą, dialogo keliu budi na tarpkultūrinę atmintį, įgalina jaunąją kartą, iš savo vietos išstumtą ir naujame kontekste atsiradusiam žmogui per asmeninių istorijų pasakojimą padeda turtinti savo tapatybę ir naujai formuoti bendrą miesto tapatybę.

Greta pamatinių programos dalių, kurias kurs visi miestiečiai, bus ir kitos – kuriamos kviestinių menininkų ir iškilų asmenybių: tarptautinės konferencijos bei Europos mastu reikšmingos parodos. Muziejai ir universitetai, naudodami Kauno kultūrinio paveldo išteklius bei skaitmenines vizualizavimo priemones, pasiūlys miesto gyventojams ir lankytojams patirti paveldą kaip dalį to, kas daro Kauną šiuolaikišku.

Be to, bus sukurtas ir vienijantis pasakojimas, nauja miesto legenda – *Mitinis Kauno žvėris*. Siekiame panaikinti praeities prieštarų sukeltą amneziją ir paversti šį procesą miesto dabartį gerinančiu veiksmu. *Mitinio Kauno žvėries legenda* gali padėti pasiekti šį tikslą. Mes įsivaizduojame miestą, kuris **jaučia savo istoriją kaip vientisą pasakojimą**. Kaip vientisumą, kuris prasideda žvėries žiotyse ir baigiasi jo uodegos gale, o ne atskirų, nesusijusių įvykių kratinį. Įvykiai gali būti geri ir blogi, šlovingi ir gėdingi, bet mes privalome suvokti juos kaip amžiną priežasties ir pasekmės žaidimą.

APIBENDRINIMAS

Mes labai rimtai ir ryžtingai planuojame šio daugiau kaip septynerių metų įdirbio palikimą, kurį vadiname ne projektu ar platforma, ir ne festivaliu – mes jį vadiname POKYČIU. Svarbiausias palikimas, kurio mes siekiame yra naujų įgūdžių ir instrumentų turinti jaunoji karta ir miesto kultūros laukas bei pokytis miesto vadovų ir gyventojų požiūryje, leidžiantis suvokti kultūrą kaip esminę darnaus miesto vystymosi sąlygą.

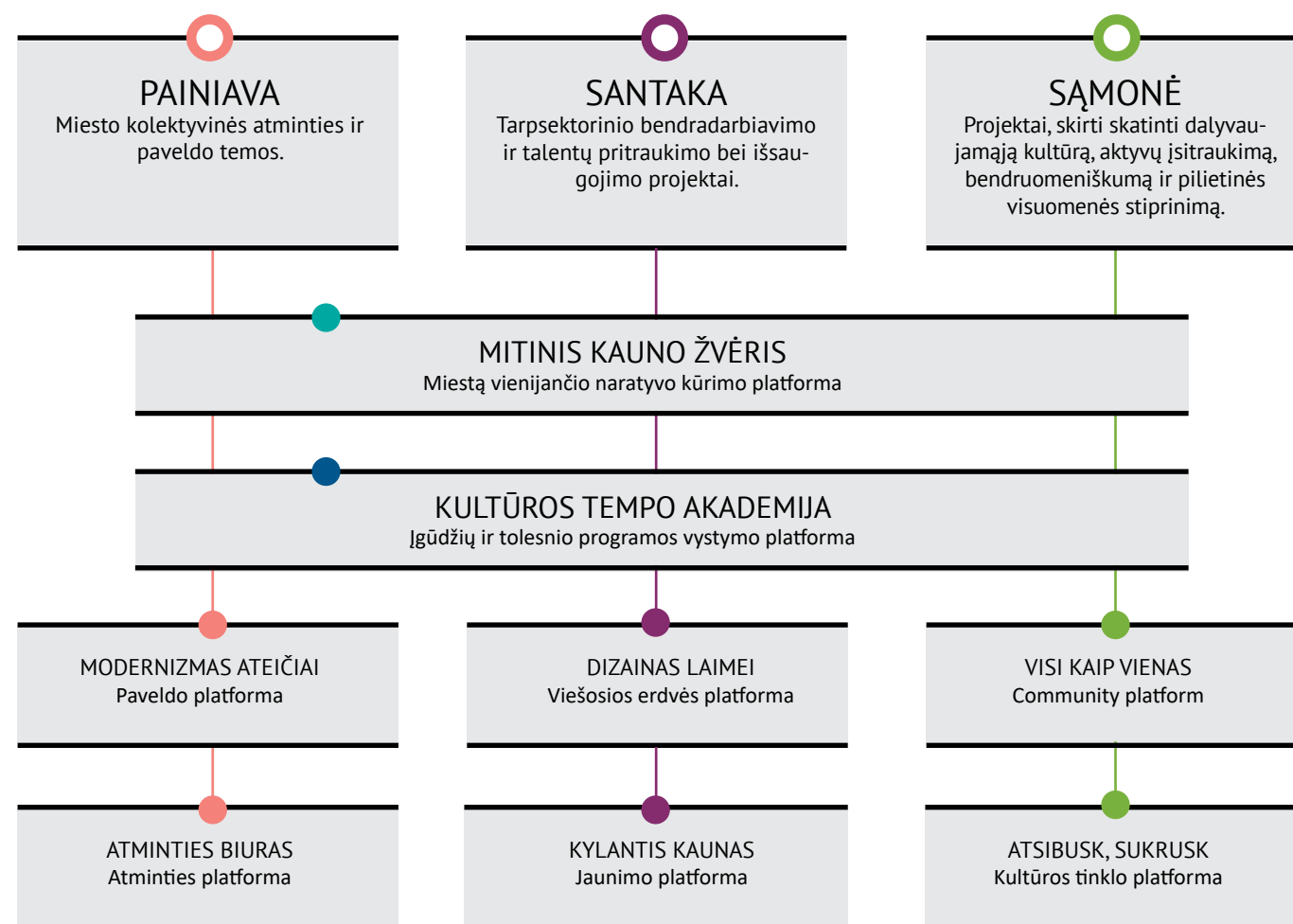
© TC | BLACK BALLOONS, Tadao Cern, 2016

Siūlomos programos struktūra susideda iš trijų pagrindinių dalių:

● **PAINIAVA**, ● **SANTAKA IR** ● **ŠAMONĖ**. Kiekviena jų atspindi siekį kurti konkrečius miesto pokyčius per kultūrą. Kiekvieną programos dalį sudaro projektų platformos, kurios taip pat orientuotos į

mūsų miesto iššūkius ir siekia prisidėti juos sprendžiant per įvairius kūrybinius ir bendruomeninius projektus. Kurdami progresą, o taip pat ir įsimintiną įvykį miestiečiams, mes norime užtikrinti, kad programa paliktų tikrą pėdsaką mūsų miesto ir jo žmonių gyvenime.

PROGRAMOS STRUKTŪRA:

● ● „Mitinis Kauno žvėris“ ir „Kultūros tempo akademija“ – dvi **HORIZONTALIŲ PROGRAMOS**, tarpusavy siejančios kitas programos dalis ir projektus.

Visa „Kaunas 2022“ programa, kuri tęsis 2017–2023 m., skirstoma į keturis įgyvendinimo etapus:

PROLOGAS (2017–2018) – vystomi įgūdžiai, stiprinamos vietinės ir plečiamos tarptautinės partnerystės;

PERIPETIJOS (2019–2020) – bendruomenių įtraukimo veiksmai, didžiųjų projektų įžanginės veiklos, pradedami rengti vieši renginiai;

KULMINACIJA (2021–2022) – bendradarbiaujant su visais partneriais ir vietos bendruomenėmis įgyvendinama numatyta 2022 m. programa;

PALIKIMAS (2023 ir vėliau) – užtikrinamas bendradarbiavimo ir aktyvaus dalyvavimo principų bei programos rezultatų tęstinumas.

MITINIS KAUNO ŽVĖRIS

Šiuo tarpdisciplininiu projektu siekiama sukurti miestą vienijantį naratyvą.

Žvėries personažo ir jo istorijos kūrimas įtrauks visų amžiaus grupių miestiečius. Mitą pristatantys įspūdingi vieši renginiai suburs vietos ir užsienio žiūrovus.

Mitinis žvėris/Kauno vandenų slibinas taps miesto alegorija. Žvėries istorija yra miesto istorija, kuri taps svarbia kolektyvinės miesto sąmonės dalimi. Mes manome, kad Europos miestas, sukūręs identitetą keičiantį mitą sudomins žinių tarnybas.

2017–2018 PROLOGAS

Projekto parengiamuosiuose žingsniuose į legendos kūrimą bus įtraukiama plati auditorija. „Fluxus laboratorijos“ (žr. platformos „Visi kaip vienas“ aprašymą) suteiks tam erdves ir padės įgyvendinti šiuos bendruomenių įtraukimo veiksmus.

Iš pradžių mes sukursime virtualius legendos kūrimo metodus savo svetainėje. Jie leis kolektyviai kurti istoriją ir pasakojimus apie mitinį miesto žvėrį, kuris buvo pirmasis ir kažkada taps paskutiniu jo gyventoju. Svetainėje bus nustatytos pagrindinės legendos sąlygos ir struktūra: žvėris yra vandenų gyventojas, jis yra miesto saugotojas; miestas turi susitarimą su žvėrimi; mieste veikia slapta Žvėries draugija, vykdanči susitarimą; kasmet upių santakoje draugija mini Žvėries dieną; dėl nežinomų priežasčių žvėris jau buvo sulaužęs susitarimą; miestas taip pat yra jį sulaužęs; tam, kad susitarimas būtų atstatytas, žvėrį reikia pažadinti ir išsikviesti; jis gyvena patvinusiuose tvirtovės požemiuose ir urvuose po žeme; jis nėra piktavalis, tačiau gali būti pavojingas ir nuožmus.

Žmonės bus kviečiami dalintis jų pačių sukurtais legendos detalėmis ir versijomis. Reguliariose atvirose kūrybinėse sesijose bus aptariamas naratyvo vystymas. Projektas bus vienu metu kuriamas lietuvių ir anglų kalbomis, todėl jame galės dalyvauti ir užsieniečiai.

Paraleliai bus kuriamas žvėries pavidalas. „Dizainas laimei“ platformos rėmuose įsteigtose dizaino dirbtuvėse („Makerspace“) jaunieji projekto dalyviai naudodamiesi kompiuterinėmis programis ir skaitmeninėmis priemonėmis galės prisidėti prie žvėries pavidalo kūrimo. Projekte dalyvaus Kauno robotikos mokyklos, kurių dalyviai kurs trimačius žvėries pavidalo robotus. Čia pat jauni ir seni galės iš sau patinkančių medžiagų pasigaminti žvėrį, senoliai su anūkais galės jį nutapyti, o mokyklų grupės išvykų į mišką ir industrines lokacijas metu galės rinkti medžiagas žmogaus dydžio žvėries figūrai pagaminti. Miestiečiai galės balsuoti už jiems labiausiai patikusias žvėries vizualizacijas virtualiose ir fizinėse parodose.

2019–2020 PERIPETIJOS

Šiame projekto etape vyks pasirengimas „Žvėries dienos“ renginiui (2022 m. gegužės 20–22 d.). „Fluxus laboratorijose“ visų miesto ir rajono seniūnijų bendruomenės, o taip pat etninės bendruomenės paruoš po vieną didelio mastelio lėlę, įkūnijančią žvėries mito herojus. Visos lėlės bus pristatytos specialiai sukurta spektaklyje, kuris bus atliktas scenoje ant vandens ir stebimas nuo upės kranto.

Profesionalūs scenarijų kūrėjai bus kviečiami kurti miestiečių užrašytais legendomis paremtus scenarijus filmams ir spektakliams. Dalis šių tekstų tai pat bus panaudota viename iš atidarymo renginių „Pabusk, žvėrie!“ 2022 m. pradžioje. Kai kurie legendos fragmentai bus panaudoti kolektyvinėms interpretacijoms kurti – miesto ir rajono gyventojai, o taip pat lietuviai gyvenantys užsienyje bus kviečiami pasirinkti vieną legendos sceną ir perkurti ją operos, miuziklo, pantomimos ar spektaklio forma kartu su savo draugais, bendradarbiais ar šeima. Nufilmavę savo perkurtą sceną, jie galės ją patalpinti į projekto svetainę. Svetainės naudotojai galės peržiūrėti atsiktiktines kitų naudotojų įkeltas scenas arba savarankiškai pasirinkti, kokią sceną jie nori žiūrėti.

Profesionalūs kompiuterinių žaidimų kūrėjai sukurs nuotykių žaidimą, kuriame žvėris bus pagrindinis herojus, o šalutinius herojus sukurs miesto bendruomenės.

2021–2022 KULMINACIJA

2021 m. žvėries mitas bus plačiai pristatytas įvairiomis formomis. Bus sukurtas romanas, vaikiškos komiksų knygelės, filmas, performatyviųjų menų svetainė, kuri aprašyta aukščiau, žvėries muziejus (kaip Orphano Pamuko Nekaltybės muziejus), vieši meno objektai, ledo ir augalų skulptūros, meninės instaliacijos išnyrančios iš Nemuno ir Neries vandens atoslūgių metu ir kt.

PARTNERIAI:

Projektą įgyvendina: „Kaunas 2022“ organizacija.

Vietos partneriai:

Kauno mieste ir rajone vykstantys kasmetiniai tarptautiniai muzikos, teatro, menų, fotografijos festivaliai: tarptautinis fotomeno festivalis „Kaunas photo“, Kauno bienalė, „Kaunas jazz“, „Akacijų alėja“, Pažaislio muzikos festivalis, „Centras“, „CREATūrE live art“, KTU; VDU; Kauno moksleivių techninės kūrybos centras; Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus; Nacionalinis Kauno dramos teatras; Kauno miesto ir rajono viešosios bibliotekos; Kauno miesto ir rajono savivaldybės; bendruomenių asociacijos; mokyklos, turgavietės ir kitos suinteresuotos organizacijos, bendruomenės ir asmenys.

Europos ir užsienio partneriai:

„The Bregenz Festival“ (AT), „Industrial Art“ (PL), Latvijos naujojo teatro institutas, Tbilisio šiuolaikinio meno centras (GE), „KUNSTrePUBLIC e.V.“ (DE), „Ideias Emergentes: CONTEXTILE Biennial“ (PT), „LAB852“ (HR), „Folkestone Fringe“ (UK), „Art Cube Artists' Studios“ (IL), „Alto“ festivalis (IT), „Baltic Nordic circus network“, „Silence festival“ (FI), „CircusInfo“ (Finland), „Cirkus cirkör“ (SE), „Lene Bang org“ (DK), „Nondberg Movement“ (SE), „NoFitState theatre“ (UK), „Aurora Nova“ (DE), „RE RIGA“ festivalis (LV), „Brokentalker“ (IE), „CIE BAM“ (FR), „Cirko Aereo“ (FI), „Artscenico“ (DE), Šiaurės ir rytų Europos lėlininkystės centras (NEECPA), Tarptautinė lėlininkystės asociacija UNIMA, Nacionalinis lėlių teatras (BY), Grodno regioninis lėlių teatras (BY), S. Obrazcovo valstybinis akademinis lėlių teatras (RU), lėlių teatras „Guliwer“ (PL), „Baj Pomorski“ teatras (PL), „NUKU“ teatras (EE), Kijevo akademinis lėlių teatras (UA), Charkovo akademinis lėlių teatras (UA), „Cie Les Choses de Rien“ (FR).

Galimi papildomo finansavimo šaltiniai: Lietuvos kultūros taryba, „Europa piliečiams“, „Kūrybiška Europa“, projekto partnerių šalių ambasados, privatus verslas.

Biudžetas: 3 mln. Eur, įskaitant trijų didžiųjų metų renginių biudžetus.

„Dizainas laimei“ projektų metu bus kuriami meno ir dizaino objektai, kurie primins žvėries pėdsakus, pasklidusius po visą Kauną. Kai kurie bus matomi plika akimi, kai kurie pasimatys tik pasitelkus specialiais technologijas, tokias kaip išplėstinė realybė. Iš krūmų ir medžių girdės žvėries riaumojimas, didžiuliai jo letenų pėdsakai atsiras ant aukščiausių miesto bokštų ir sienų, o išnaros pakibs ant gatvių šviesoforų.

DIDIEJI RENGINIAI

2022 m. **atidarymo renginyje „Pabusk, žvėrie!“** žvėris pirmą kartą istorijoje pasirodys miestiečiams, jeigu būsime išradingi ir pažadinsime jį šviesomis, muzika bei triukšmu.

2022 m. gegužės mėnesį, **„Žvėries dieną“** bendruomenės į specialią upių santakoje stovinčią sceną suplukdys savo sukurtas lėles neregėtam spektakliui. Menininkai bus kviečiami sukurti Kauno žvėries bičiulių (Vilniaus bazilisko, Lochneso pabaisos, Velso drakono ir kt.) atvaizdus. Jie susirinks Kaune skulptūrų arba hologramų pavidalu, kai kurie jų tiesiog perduos video palinkėjimus ar pasirodys miestiečiams per tiesioginę video transliaciją.

2022 m. gruodį vykstantis **uždarymo renginys** reziumuos žvėries istoriją – susitarimas su žvėrimi bus atnaujintas su sąlyga, kad miesto bendruomenės nuo šiol žvelgs tik į ateitį užuot besigręžiusios į praeitį. Uždarymo renginyje „Ir jie

gyveno ilgai ir laimingai“ švęsime šį naują miesto gyventojų sąmoningumą su daugybe partnerių ir draugų iš visos Europos. Renginio finale žvėris pasirodys iš už Aleksoto kalvos ir panirs į Nemuno vandenį. Ten jis ir pasiliks, saugodamas miestą nuo pavojų.

Fikcinių istorijų kūrimas gali būti geras įrankis sprendžiant prieštaringas istorijos ar dabarties temas. Juk tokia ir yra mitų prasmė. Kiekvienas regionas, šalis ir miestas neišvengiamai turi savo prieštaringų istorinių įvykių, kurie nepaisant istorinių liudijimų interpretuojami nevienodai. Visais laikais žmogaus protui reikėjo parabolų ir anekdotų, kurie padėtų paprasčiau pažvelgti į sudėtingus dalykus. Legenda taip pat pasitarnaus mūsų kolektyvinei atminčiai ir sąmonei ir skatins kultūrinį pasididžiavimą. Sėkmingai sukurtas mitas gali suburti bendruomenę ir paskatinti kultūrinį aktyvumą, nes mėgstama legenda yra kaip atominis energijos generatorius kultūrai.

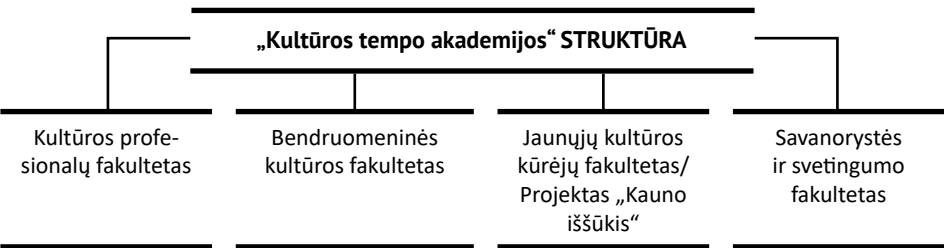
KULTŪROS TEMPO AKADEMIJA

Šiuolaikiškesnės kultūros paslaugos

Projektu „Kultūros tempo akademija“ siekiama stiprinti kultūros sektoriaus įgūdžius ir atsiuvinimą. Projekto tikslas – suvienyti kultūros sektorių santykio su šiuolaikinėmis auditorijomis ir ateities vizijų refleksijai. Pastebime programos „Vilnius Europos kultūros sostinė 2009“ sukurtą teigiamą poveikį sostinės kultūros kūrėjų kompetencijoms. Šiandien ši, jau pasibaigusi programa toliau rezonuoja dėka jos kūrėjų tęsiamos aukščiausios kokybės kultūrinės produkcijos. Suvokdami šią nepakartojamą galimybę tobulėti, o taip pat stiprų esamą bei vietos universitetuose rengiamų būsimų KKI srities specialistų kūrybinį potencialą, norime taip pat pasinaudoti Europos kultūros sostinės programa kaip galimybe „perkrauti“ savo kultūros sektorių ir įgyti naujų žinių. Norime, kad projektas „Kultūros tempo akademija“ taptų proga vietos kultūros įstaigoms pakilti dar laipteliu aukščiau, kad kultūrinis turinys taptų smagus ir draugiškas įvairioms auditorijoms, stimuliuoti aktyvesnes tarpusavio partnerystes, o taip pat sustiprinti vietos kultūros įstaigų matomumą europiniame lygįje.

Suteikdama projekto dalyviams aktualius profesinių dirbtuvių ir mokymų ciklus, akademija sieks užtikrinti sėkmingą „Kaunas 2022“ programos įgyvendinimą. „Kaunas 2022“ programos kontekste šis projektas suprantamas kaip horizontalusis, suteikiantis programos partneriams ir dalyviams metodikas ir reikalingus profesinius įgūdžius kitų programos dalių įgyvendinimui. Akademija dalyviams siūlys ne tik aukščiausio lygio seminarų ir kompetencijų stiprinimo programą, bet taip pat ir komunikacijos, paramos pritraukimo, auditorijų plėtros, reklamos ir vadybos profesionalų konsultacijas. Seminarų ir partnerysčių programa tęsis 2017–2022 m. Kasmet akademija surengs po tris temines sesijas skirtingose Kauno kultūrinėse erdvėse. Vasaros sesija bus rengiama Raudondvario menų inkubatoriuje, Kauno rajone.

Akademiją sudarys keturi skirtingus „Kaunas 2022“ programos tikslus atspindintys fakultetai:

© RŠ I JAUSMŲ ŽEMĖLAPIS. S. Kazlauskaitė, I. Žurkuvienė, L. Mozūraitė. 2015

NUMATOMI REZULTATAI:

- Programoje sudalyvaus iki 200 dalyvių ir 80 kūrybinių ir kultūrinių organizacijų.
- Bus išanalizuoti 20 kultūros įstaigų pateiktų atvejų.
- Kultūros sektoriaus atsinaujinimo programoje sudalyvaus 150 suinteresuotų asmenų (įskaitant 50 jaunimo programos „Kylantis Kaunas“ dalyvių).
- Pagerintas kultūros paslaugų atvirumas ir prieinamumas.
- Sukurti nauji rinkodaros, vidinės ir išorinės komunikacijos, partnerysčių modeliai.
- Sukurtas naujas kasmetinis kultūros atstovų forumas.
- Sukurtos naujos vietinės ir tarptautinės partnerystės.
- Platesnė ir įvairesnė kultūros auditorija.
- Šiuolaikiškesnės kultūros paslaugos.

● BENDRUOMENINĖS KULTŪROS FAKULTETAS

Kasmet bendradarbiaudama su VDU menų fakultetu akademija rengs bendruomeninių menų kursus, kuriuose bus parengta 80 skirtingo profilio pilietinio ir bendruomenių meno atstovų. Praktinė šių kursų dalis bus integruota su „Kultūros seniūnijų“ projektu, tokiu būdu bendruomenėms projekte bus suteikiam lyderystė iš bendruomeninio meno teorinių ir praktinių perspektyvų. Planuojama, kad šių kursų pagrindu iki 2022 m. universitete bus įsteigta nauja magistro laipsnio studijų programa, kuri taptų pirmąja bendruomenių menų studijų programa, užtikrinančia profesionalaus bendruomenių meno gyvybingumą Kaune ir Lietuvoje.

METODAI: Bendradarbiavimas ir bendra-kūrybos, dialoginės estetikos, tarpsektorinio bendradarbiavimo, įtraukaus meno projektai, vietos ir konteksto tyrimai, vietos bendruomenių įgalinimo projektai ir kt.

Šiame projekte, o taip pat „Fluxus laboratorijų“ veikloje remsimės partnerių „Artway of Thinking“ (IT) praktikuojama bendra-kūrybos

metodika, Jean van Heeswijk (NL) tarpsektorinio bendradarbiavimo pavyzdžiais, E. Levino pėdomis sekančio Grantio Kesterio dialoginės estetikos teorijomis.

PROJEKTO EIGA

2017–2018 PROLOGAS

Pasirengimas ir pirmieji mokymų ciklai, integruoti su „Kultūros seniūnijų“ programa.

2019–2022 PERIPETIJOS, KULMINACIJA

Programos dalyviai taip pat įsiliesia į „Fluxus laboratorijų“ programos veiklas.

2023 ir vėliau – PALIKIMAS

Projekto veiklą perima Vytauto Didžiojo universiteto menų fakultetas, tęsiantis mokymų programą.

NUMATOMI REZULTATAI: iki 80 apmokytų bendruomeninio meno atstovų, iš kurių mažiausiai 40 aktyviai įsitraukia į „Kaunas 2022“ bendruomenių programos įgyvendinimą 36-iose miesto ir rajono seniūnijose.

● JAUNŲJŲ KULTŪROS KŪRĖJŲ FAKULTETAS/„KAUNO IŠŠŪKIS“

Projektas „Kauno iššūkis“ yra skirtas 15–19 m. jaunimui ir tai yra anksčiausiai pradėta akademijos mokymų programa, startavusi jau 2017 m. pradžioje. Šiame projekte kruopščiai atrinkti mentorai su jaunimu dalinasi inovatyvios kultūrinės antreprenerystės įgūdžiais. Juo siekiama ugdyti jaunimo kūrybinius ir kultūros projektų valdymo įgūdžius, suteikiant jiems galimybę bendradarbiauti su vietos kultūros organizacijomis ir pasisemti patirties tarptautinėse stažuotėse. Dalyviai galės pritaikyti įgytas žinias

įgyvendindami savo pačių iniciuotus „Kaunas 2022“ programos projektus. Ši mokymų programa padės jauniausiai kartai integruotis profesiniame kultūros lauke, o taip pat skatins jaunimo įgūdžių stiprinimo projektus „Europos kultūros sostinės“ vardą turinčiuose miestuose.

METODAI: Seminarai, praktinių mokymų sesijos, stažuotės vietos organizacijose, komandinė atvejų analizė ir sprendimų kūrimas, jaunimo vasaros stovyklos, mentorių konsultacijos, tarptautiniai mainai ir išvykos į kitas Europos kultūros sostines, savanoriška veikla, komandinis projektų įgyvendinimas.

Projekto metodologiją kūrė ir tobulino programos partnerių organizacija „VDU verslo praktikų centras“. Ją sudaro tokios veiklos kaip savianalizė, bendravimo įgūdžių gerinimas, saviedukacija, tarpkultūrinių kompetencijų lavinimas. Šioje verslumo laboratorijoje praktikuojami inovatyvūs mentorystės metodai, nesimuliuotų, tikrų atvejų analizė ir sprendimų ieškojimas, metodologinių įgūdžių lavinimas, asmeninės konsultacijos su mentoriais.

Sudalyvavę programoje „Kauno iššūkis“, dalyviai galės pasirinkti padėti būsimiems mokymų dalyviams arba tapti komandos, įgyvendinančios programą „Kylantis Kaunas“, nariais.

PROJEKTO EIGA

2016 m. projektas „Kultūros iššūkis“ buvo pristatytas keliuose renginiuose ir susitikimuose su moksleiviais, pedagogais, ir kitais miesto mokyklų atstovais. 2017 m. vasario mėnesį pradėjome pirmąją projekto mokymų sesiją, kurios metu siekiame detaliau išanalizuoti projekto metodus su 20 atrinktų dalyvių grupe. Šios ir vėlesnių sesijų dalyviai dirbs grupėse, kurdami ir vystydami idėjas 5 metų trukmės kultūriniais jaunimo projektams, kurie pasieks kulminaciją 2022 m ir aktyviai prisidės prie šių projektų realaus įgyvendinimo.

2017–2018 PROLOGAS

Partnerysčių kūrimas kultūros ir verslo sektoriuose; bendradarbiavimas su švietimo įstaigomis (mokyklomis ir universitetais); įgūdžių stiprinimo programos įgyvendinimas; antreprenerystės laboratorija, kultūros įstaigų ir verslo įstaigų atvejų studijos; idėjų vystymas Lietuvos 100-mečio minėjimo projektams; 2018 m. vasarą – tarptautinė jaunimo stovykla; dalyvių stažuotčių organizavimas vietos kultūros ir verslo įstaigose.

2019–2020 PERIPETIJOS

Partnerysčių su kitomis Europos kultūros sostinėmis stiprinimas; kai kurių projekto elementų perdavimas alumni grupei; naujų iniciatyvų ir projektų vystymas; tęsiama įgūdžių stiprinimo programa, atvejų studijos, vietos ir tarptautinių stažuotčių programa; 2020 m. vasarą – tarptautinė jaunimo stovykla.

2021–2022 KULMINACIJA

Planuotų kultūrinių projektų įgyvendinimas; tęsiama įgūdžių stiprinimo programa, atvejų studijos, vietos ir tarptautinių stažuotčių programa; 2022 m. vasarą – tarptautinė jaunimo stovykla; dalyvių įsijungimas į „Kaunas 2022“ programos pagrindinę komandą ir jaunimo programos dalies koordinavimas.

2023 ir vėliau – PALIKIMAS

Tęsiama įgūdžių stiprinimo programa, atvejų studijos, vietos stažuotčių programa, vasaros stovyklos;

NUMATOMI REZULTATAI: 2017–2022 m. laikotarpiu dalyvių komandos išanalizuos mažiausiai 30 atvejų ir suformuluos savo atvejų sprendimus; Iš viso projekte sudalyvaus apie 100–150 moksleivių, kurie inspiruos kultūrinio turinio jaunimo auditorijai atsinaujinimą vietos kultūros įstaigose. Planuojama, kad iki 2023 m. programa išaugs į savarankišką organizaciją, kuri nuolat atnaujins savo jaunimo kultūrinio įgalinimo programas ir darbo metodikas.

● SAVANORYSTĖS IR SVETINGUMO FAKULTETAS

„Kultūros tempo akademija“ taip pat rūpinsis programos „Kaunas 2022“ savanorių rengimu ir koordinavimu, naujų savanorių pritraukimu į „Kaunas 2022“ programą ir jų veikla organizacijoje. Akademija rengs specialius mokymus kultūros savanorių koordinatoriams, kuriuose kultūros įstaigų atstovams bus pristatomi būdai integruoti į savanoriškas veiklas žmones, turinčius negalią ar kitų socialinių arba fizinių dalyvavimo barjerų turinčias auditorijas. Fakultetas taip pat sieks įtraukti kuo daugiau jaunimo atstovų dalyvauti savanoriškose veiklose, siekdamas užtikrinti jiems galimybes ugdyti savo profesinius įgūdžius, dalyvauti savanorių mainuose, susieti savo veiklą su studijų kryptimi ir pan. Fakultetas siūlys savanoriams specialias išvykas į kitas Europos kultūros sostines ir priims savanorius iš kitų Europos miestų. Fakultetas taip pat rengs specialius mokymus svetingumo sektoriaus atstovams, miestiečiams, oro uosto ir oro linijų, geležinkelio, taksi ir kitų kompanijų darbuotojams apie svetingumą ir miesto svečių informavimą „Kaunas 2022“ programos metu.

The programme will host special trainings for the hospitality sector, local citizens, airport, airline, train, public transport, taxi and other transport companies' staff on welcoming the arriving guests.

2017–2020 PROLOGAS, PERIPETIJOS

Ilgalaikės Kauno savanorių duomenų bazės kūrimas; savanorių koordinavimo mokymai vietos kultūros vadybininkams.

2021–2022 KULMINACIJA

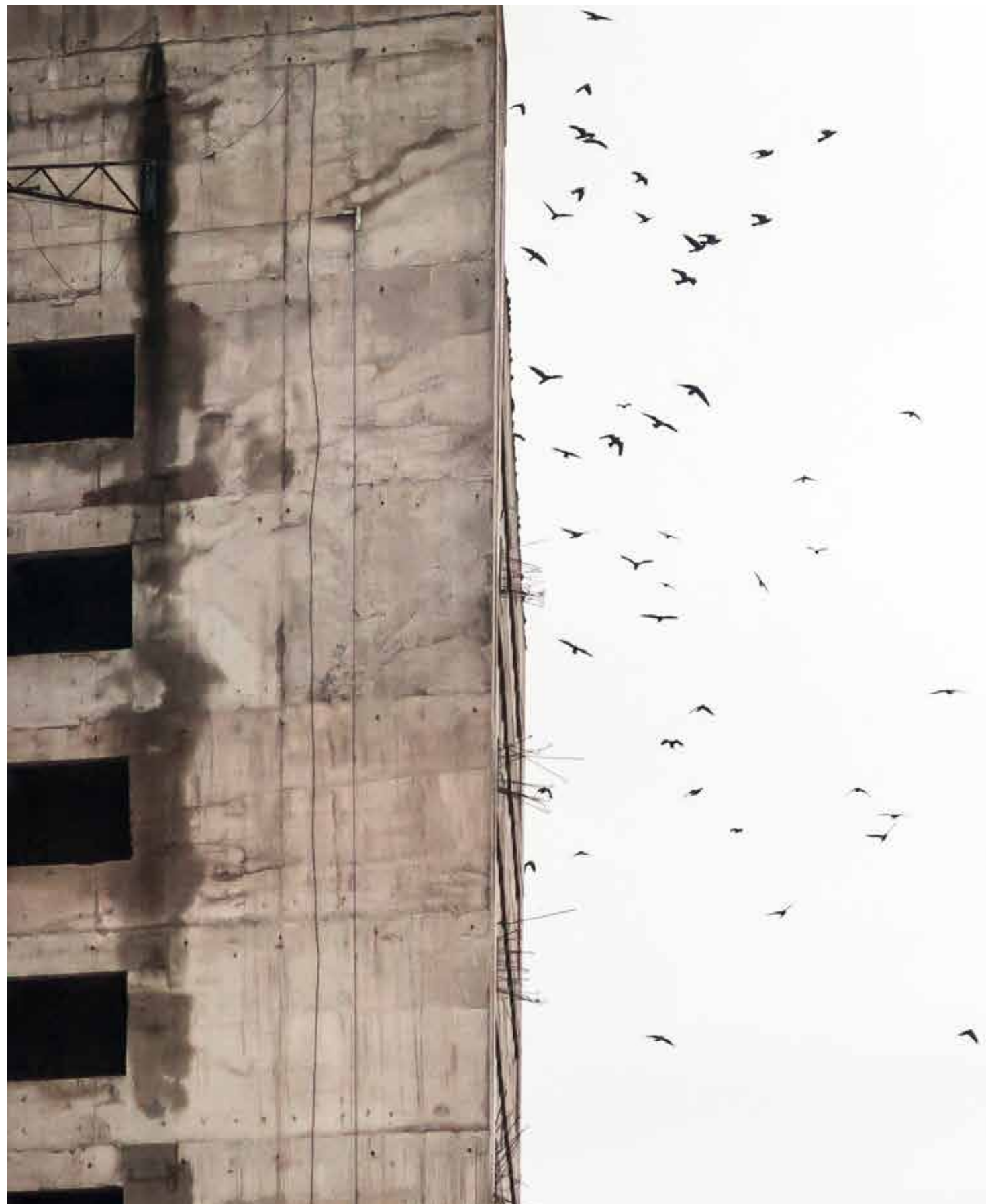
„Kaunas 2022“ savanorių įtraukimas, mobilizavimas ir rengimas. „Kaunas 2022“ svetingumo ir savanorystės programos įgyvendinimas. Virtualios savanorystės programos įgyvendinimas.

2023 ir vėliau – PALIKIMAS

Naujai sukurtas virtualus savanorių atrankos ir įtraukimo įrankis užtikrins lengvesnį savanorių pritraukimą į kultūrinius projektus ir įstaigas.

NUMATOMI REZULTATAI: augantis savanorišką veiklą praktikuojančių miestiečių skaičius; įvairesnių visuomenės grupių dalyvavimas savanoriškoje veikloje; „Kaunas 2022“ programa įtrauks ne mažiau kaip 600 įvairaus amžiaus ir gebėjimų savanorių; kultūros profesionalai įgis naujų įgūdžių savanoriškos veiklos planavimo ir koordinavimo srityje; bus sukurta nauja virtuali savanorystės platforma.

Projektai, nukreipti į neišspręstus miesto kolektyvinės atminties ir istorijos klausimus

Kaune gausu unikalių kultūros paveldo objektų, tačiau juntamas miestiečių emocinio santykio su miesto paveldu stygius. Nors kauniečiams būdingas nostalgiškas gręžiojimas į praėjusius laikus, kai kurių istorinių momentų renkamės neprisiminti, taip užsikrėsdami kolektyvine amnezija. Dvi tarpusavy susijusios projektų platformos sieks įveikti tai ir išpildys šiuos tikslus:

„Modernizmas ateičiai“ – inicijuojant tarptautinius tyrimus ir įsteigiant paveldo interpretacijos centrą, skleisti žinią apie Kauno architektūrinį paveldą, ypač modernistinį ir garsinti jį europiniame bei pasauliniame kontekste;

„Atminties biuras“ – atgaivinti daugialypę Kauno miesto ir miestiečių atmintį, ypač skatinančią atvirumą europietiškosioms vertybėms ir tarpkultūriškumui; sukurti taiką tarp praeities ir dabarties miesto ateities labui.

DIDYSIS RENGINYS: „Kaunas 2022“ programos atidarymas 2022 m. sausio 20–22 d.

PABUSK, ŽVĖRIE

Norėdami pamatyti kaip atgimsta miesto dvasia, turime pažadinti mitinį Kauno žvėrį ir atnaujinti susitarimą su juo. Miestiečių eisena su įvairių formų ir dydžio patiekalais, pagamintais iš natūralių ir dirbtinių medžiagų išvilios žvėrį iš jo urvo. Eisenai pasibaigus, žvėris pirmą kartą pasirodys. Šimtai miestiečių – vaikų ir suaugusiųjų, įsitrauks į šio išskirtinio renginio kūrimą.

Pabusk – įjunk šviesą

Tamsiam žiemos vakarui pavirtus šviesos reginiu, žvėris bus išviliotas iš urvo. Renginio metu šimtai pastatų ir architektūrinių detalių bus apšviesti projekcijomis:

365 modernizmo pastatai (vieši ir privatūs) bus apšviesti 3D fasadų projekcijomis ir **atviri lankytojams visą savaitgalį**. Renginio metu daugiabučių namų laiptinėse, privačiuose butuose ir stogų terasose vyks parodos, šokio performansai ir kiti meniniai pasirodymai. Pasitelkus lazerines projekcijas, bus karūnuota Kristaus Prisikėlimo bažnyčia (Lietuva pasaulyje lyderiauja lazerinių technologijų srityje). Visame mieste paveldo pastatų architektūrinės detalės (balkonai, tvoros, rozetės, skulptūros ant stogų, ornamentai) bus apšviestos lazeriais.

Pabusk – pagarsink muziką

Trance muzikos šou – gyva modernistinė muzikos transliacija iš Kauno per „Radiją be sienų“ ir „Pikselių tunelius į Europą“.

Laisvės alėjoje, šalia Šv. arkangelo Mykolo bažnyčios vyks „Painiavos“ roko muzikos koncertas.

Pabusk – padarom triukšmo

Pabaigai, vietoje fejerverkų, vyks miesto centre esančio pastato-vaiduoklio susprogdinimas. Tai bus sovietinės eros ir laikinosios praeities užbaigimo simbolis bei žvėries/miesto pažadinimas. Renginio vedėjais bus samdomos „YouTube“ žvaigždės. Renginiu bus siekiama sudominti tarptautines žinių tarnybas.

● MODERNIZMAS ATEIČIAI
Emocinio prisirišimo prie paveldo ir miesto kūrimas

Emocinis prisirišimas yra viena būtinausių sąlygų paveldo vertei kurti. Norėdami atgaivinti savo paveldą, mes turime sukurti emocinį šoką, naujas istorijas ir naujus būdus skatinti emocinį prisirišimą.

Kauno kaip laikinosios sostinės statusas (1919–1940 m.) išprovokavo didžiulį statybų bumą. Buvo statomi vyriausybės pastatai, muziejai, mokymo įstaigos, biurų pastatai, viešbučiai, industriniai objektai, gyvenamieji namai ir t.t. Miesto teritorija išaugo septynis kartus. **Daugiau kaip 6000 šio laikmečio pastatų yra išlikę iki šių dienų.**

Šie procesai Kaune sutapo su didžiuliais pokyčiais Europos ir pasaulio architektūroje. XX a. ketvirtajame dešimtmetyje, per labai trumpą laiką modernizmas de facto tapo tarptautiniu mastu dominuojančiu architektūriniu stiliumi. Le Corbusier, Walterio Gropius, Mies van der Rohe ir kitų pasaulinio lygio architektų pasėtos architektūrinės revoliucijos sėklos surado derlingą žemę įvairiausiuose pasaulio kampeliuose. Europos kultūros sostinės vardas suteiktų Kaunui galingą impulsą sukurti modernistinio paveldo išsaugojimo sėkmės istoriją. Tačiau nors ir turime daug modernistinių pastatų, daugybė jų yra labai prastos būklės ar net apleisti. Ką galime padaryti, kad tai pakeistume? Pirmiausiai, turime sukurti miestiečių emocinį ryšį su šiuo paveldu. Taip pat turime įgalinti mažas bendruomenes, kurios šį paveldą kultivuoja, koordinuoti ir spartinti šį procesą. 2017 m. bus įkurtas XX a. paveldo interpretacijos ir edukacijos centras „Modernizmas ateičiai“, kuris perims šią atsakomybę. Šis centras tarpininkaus tarp paveldo ir skirtingų visuomenės grupių (paveldo bendruomenių, pastatų savininkų, turistų, miestiečių ir kt.), kurs miesto, o taip pat bendrą modernistinio paveldo interpretavimo ir sklaidos strategiją.

PARTNERIAI:

Projektą įgyvendina:
„Kaunas 2022“, Modernizmo interpretacijos ir edukacijos centras „Modernizmas ateičiai“, KTU.

Vietos partneriai:
Lietuvos nacionalinė UNESCO komicija; ICOMOS Lietuvos nacionalinis komitetas; Kultūros paveldo departamentas prie LR Kultūros ministerijos; VDU; Kauno miesto muziejus; Vytauto Didžiojo karo muziejus; „Ekskursas“; VšĮ „Kauno tvirtovės regioninis parkas“.

Europos ir užsienio partneriai:
European Association for Heritage Interpretation; ICOMOS International Scientific Committee on Twentieth-century heritage (ISC20C); The Bartlett School of Architecture, UCL ir Baltijos šalių kultūros paveldo monitoringo grupė (XX a. paveldo darbo grupė).

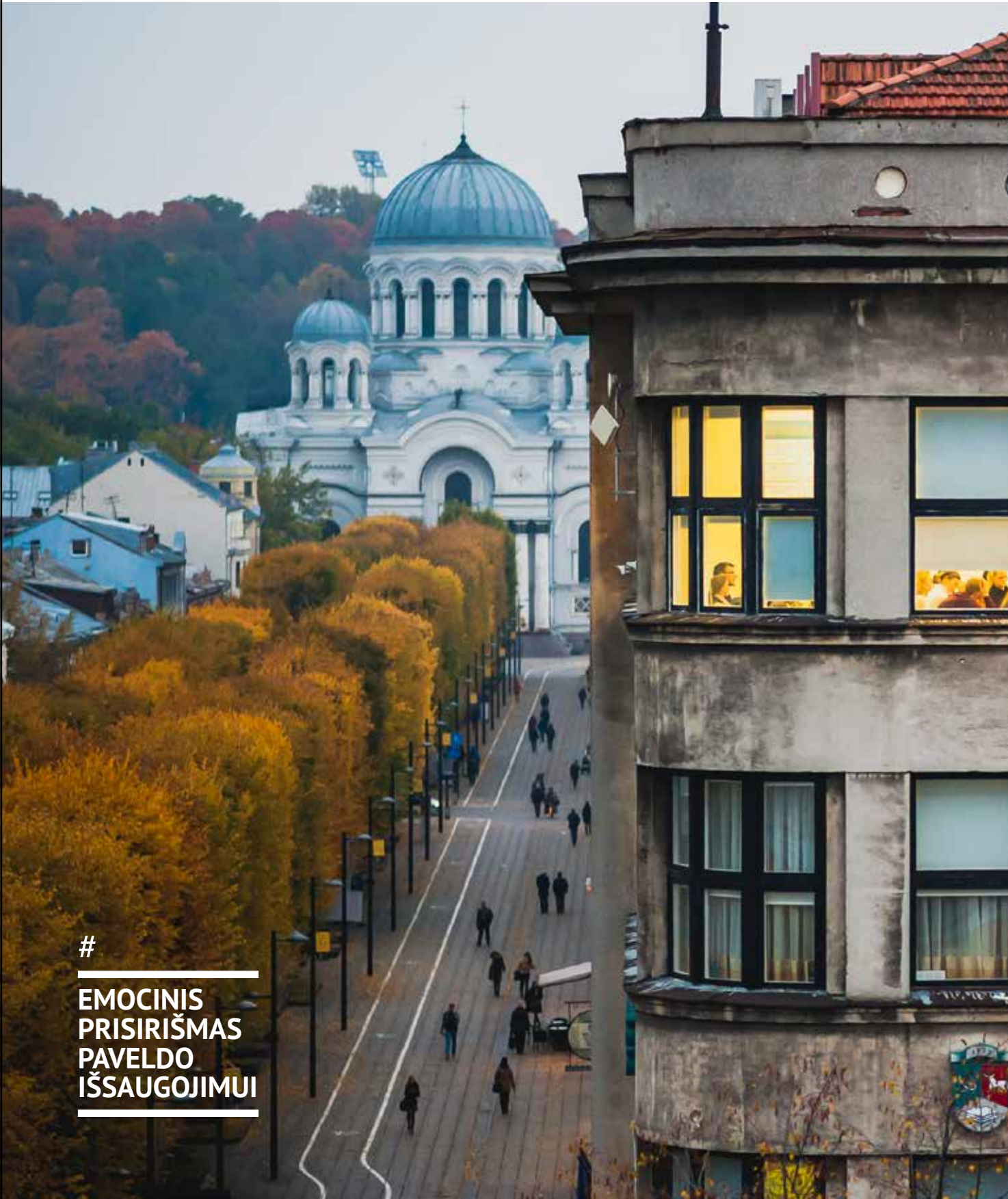
Galimi papildomo finansavimo šaltiniai:
Įsteigtas paveldo centras kreipsis į įvairius nacionalinius, regioninius ir ES paveldo ir mokslinių tyrimų paramos fondus, tokius kaip Lietuvos mokslo taryba, Lietuvos kultūros taryba, „Heritage Plus Joint Call“, programa „Nordplus“ ir kt.

Biudžetas: 2 mln. Eur.

IMPULSAS
Skirtingai nei kitų laikotarpių paveldo pastatai, kurių tarpe daugiausiai bažnyčios ar tvirtovės, didžioji dalis modernistinių pastatų turi ne visuomeninę, o privačią gyvenamąją funkciją ir juose gyvena tūkstančiai kauniečių. Žvelgiant plačiau, milijonai europiečių tokiuose miestuose kaip Portas, Oslas ar Melchenas taip pat gyvena modernizmo pastatuose.

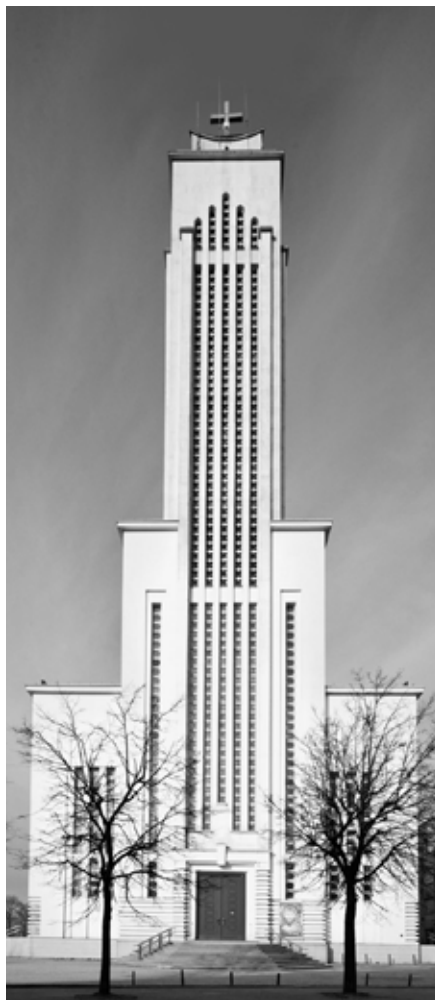
Anot architektūros kritiko Wayne Attoe, „istorija yra kuriama nuo normų nukrypstančių, „progresyvių“ pastatų seka“ ir jis mums siūlo atidžiau stebėti kasdienes

erdves. **Kultūriškai, emociškai ir ekonomiškai prasminga modernistinio paveldo ateitis yra neįmanoma, tinkamai neįvertinus kasdienių erdvių.** Mūsų supratimu, kad šiuolaikinė paveldosauga ir paveldo vertinimas nėra tiesiog monumentų kolekcijos ir jų priežiūra. Tai yra naujos prasmės ir emocijos suteikimas visam istoriniam peizažui, kuriame gilius pėdsakus paliko ir modernizmo stilius.

**EMOCINIS
PRISIRIŠMAS
PAVELDO
IŠSAUGOJIMUI**

PROJEKTO EIGA

2017–2018 PROLOGAS

Pirmasis projekto įgyvendinimo žingsnis – XX a. paveldo interpretacijos ir edukacijos centro „Modernizmas ateičiai“ įkūrimas. Centras bus įsteigtas šiuo metu veikiančio KTU Architektūros ir urbanistikos tyrimų centro pagrindu.

2018 m. bus inicijuojami Europos paveldo metams skirti renginiai ir tarptautiniai atviri kvietimai menininkams kurti meninius nykstančio modernizmo interpretacijos projektus.

Keliaujanti architektūros paroda „Kaunas 1919–1939 m.: modernizmo įkvėpta Lietuvos sostinė“, dedikuota Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui.

2019–2020 PERIPETIJOS

Įgyvendinami trys testiniai projektai: šviesų festivalis „Miesto karūna“, „Kauno modernizmas 360/365“ ir „4-ojo dešimtmečio miesto-vaizdžiai: modernizmo sprogimas“. Antrasis tarptautinis kvietimas menininkams.

2021–2022 KULMINACIJA

Šio etapo akcentai – šviesų festivalis, paroda ir projekto „4-ojo dešimtmečio miesto-vaizdžiai: modernizmo sprogimas“ baigiamasis renginys; konferencija „Interpret Europe“, papildomi sovietinio ir carinio laikotarpio paveldui dedikuoti renginiai; paskutinis, didysis, menininkų rezidencijų projektas „Kauno modernizmas 360/365“.

2023 ir vėliau – PALIKIMAS

Paveldo interpretacijos ir edukacijos centras tęs savo veiklą, užtikrindamas modernaus paveldo pažinimą ir sklaidą Kaune ir Europoje, stiprindamas Kauno kaip modernaus paveldo centro identitetą ir palaikydamas UNESCO pasaulio paveldo ženklo siekimo iniciatyvą. Bus sukurtas stipresnis miestiečių emocinis prisirišimas prie miesto paveldo.

NUMATOMI REZULTATAI:

EKS programos dėka bus sužadinta atsakomybė už modernistinį paveldą ir sustiprintas emocinis ryšys su miesto urbanistiniu peizažu ir kultūra. To pasekoje, Kaunas duos impulsą tęsti aktyvius modernizmo paveldo tyrimus ir sklaidą Europoje.

METODAI

Istoriniai tyrimai, tarptautinė konferencija, šviesų festivalis, meno ir teatro projektai, skaitmeninė platforma, edukacinės programos, dokumentinis filmas, parodos, koncertai, kinas ir performansai modernizmo pastatuose.

VIETOS

Pagrindiniai renginiai bus telkiami Žaliakalnio šlaituose, netoli Kristaus Prisikėlimo bažnyčios ir Vienybės aikštėje, greta Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus, tačiau šviesų festivalis vizualiai palies visą centrinę miesto dalį.

Projekto „Kauno modernizmas 360/365“ renginiai vyks istorinėse Kauno miesto ir rajono vietose. Tikslios vietos bus numatytos atlikus susijusius tyrimus „Peripetijų“ etape.

PROJEKTŲ PAVYZDŽIAI

● Miesto karūna: šviesų festivalis

Didysis „Kaunas 2022“ programos atidarymo renginys apjungs modernizmo paveldą, idėjas ir urbanistinę miesto aplinką. Mūsų modernaus Kauno simbolis – Kristaus Prisikėlimo bažnyčia, yra vienas iš labiausiai įkvepiančių europietiško vokiečių ekspresionisto Bruno Taut Die Stadtkrone („miesto karūnos“) idėjos pavyzdžių. Statant šią bažnyčią, buvo planuojama ją apšviesti galinomis elektros šviesomis, kurios, atspindinčios nuo bažnyčios, apšviestų jos aplinką. Ši idėja niekuomet nebuvo įgyvendinta, nes bažnyčia nebuvo baigta statyti ir sovietmečiu buvo paversta radijo gamykla. Šviesų festivalio metu ši idėja bus realizuota, pasitelkus šiuolaikines skaitmenines ir šviesos technologijas. Festivalio renginiai įtrauks ir kitus svarbius miesto pastatus, kurie nušvis naujomis spalvomis.

● KAUNO MODERNIZMAS 360/365

Šio projekto tikslas – stiprinti Kauno kaip modernizmo miesto tapatumą. Skaičius 360 simbolizuoja visas įmanomas modernizmo perspektyvas: kultūrinę, politinę, ekonominę ir t.t. Skaičius 365 reiškia, kad modernus paveldas – tai ne tik bažnyčių, muziejų, teatrų lankymas ypatingomis progomis, tačiau yra skirtas kiekvienai metų dienai. **Modernizmo paveldas supa mus kiekvieną metų dieną.** Projekto metu menininkams iš įvairių pasaulio šalių bus skirtos užduotys tyrėjų surinktos istorinės medžiagos pagrindu sukurti šiuolaikines menines modernizmo interpretacijos formas, kurios kurtų emocinį miestiečių ryšį su modernizmo architektūra. Menininkų projektai bus atrinkami, įgyvendinant tris tarptautinius atvirus konkursus. Jų meniniai projektai bus pristatomi kasmetinėse „Interpret Europe“ konferencijose. 2022 m. bus išleistas meninių projektų ir architektūrinių artefaktų katalogas. 2022 m. gegužės–birželio mėn. Kaune vyks tarptautinė „Interpret Europe“ kasdieniam paveldui skirta konferencija. Siūlysiame Europos paveldo asociacijai savo konferenciją kasmet rengti skirtinguose Lietuvos miestuose. Konferencijoje bus giliau pažvelgta į Europos ir pasaulio modernizmo paveldą.

● 4-OJO DEŠIMTMEČIO MIESTOVAIZDŽIAI: MODERNIZMO SPROGIMAS

Projekto metu bus kuriamas dokumentinis filmas, kuriuo siekiama atskleisti skirtingas modernizmo variacijas pasauliniu mastu. Pasaulyje yra šimtai mažai žinomų vietų, kur modernizmas suvaidino svarbų vaidmenį formuojant vietos dvasią. Tai tokie miestai kaip Gdynia, Brno, Lvovas, Charbinas, Asmara, Jekaterinburgas. Kad ir kokie politiniai ar kultūriniai skirtumai juos skiria, juos kažkada siejo ta pati globali idėja ir šiandien sieja tas pats palikimas. Projekto rezultatai bus pristatomi video ir garso instaliacijų bei džiazio performanso forma „Kaunas 2022“ atidarymo programoje.

● **ATMINTIES BIURAS**
Multikultūrinio miesto paveldo atgimimas, padedantis įveikti kolektyvinę amneziją

© LC | Skaitmeninis audiovizualinis gidas atskleidžiantis žydų paveldą Kaune. Sukurtas projekto „Atminties vietos“ komandos, 2016

Mūsų miesto istorija gana įspūdinga tiek šalies, tiek Europiniame kontekste, tačiau daugybė jos fragmentų, ypač nelietuviškieji aspektai, nugrimzdo į užmarštį. Būna, kad diagnozuoti sau kolektyvinę amneziją. Miestiečiai vargiai atpažįsta ryškiausius miesto paveldo objektus ir didelė dalis visuomenės nėra įsijaučiusi, kad miestas iškilė dėka įvairių čia gyvenusių ir prie jo kūrimo prisidėjusių tautų. Negana to, Lietuvos medija, o ir

VIETOS:

Kaunas: „Žalgirio“ arena, Kauno valstybinė filharmonija, „Mokslo sala“, Kauno fotografijos galerija, „Fluxus laboratorijos“, Kauno tvirtovės fortai, viešosios erdvės, Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus, Kauno rajono muziejus, Raudondvario menų inkubatorius, industrinės erdvės, privatūs namai ir kiemai.
Lietuva: teatro ir šokio performansai Vilniuje, Klaipėdoje, Kėdainiuose, Jonavoje, Varėnoje ir k.t.
Užsienis: renginiams Kaune pasibaigus, projekto produkcijos bus pristatomos kitose šalyse.

PARTNERIAI:

Projektą įgyvendina: „Kaunas 2022“

Vietos partneriai: Nacionalinis Kauno dramos teatras, Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus, Lietuvos žydų bendruomenės, „Lewben Art Foundation“, Lietuvos išėivijos dailės fondas, Valstybinis Vilniaus Gaono žydų muziejus, Kauno rajono muziejus, VŠĮ „Kauno bienalė“, Lietuvos fotomenininkų sąjungos Kauno skyrius, Kauno miesto muziejus, „International Centre for Litvak Photography“, VŠĮ „Atminties vietos“, KTU Architektūros ir urbanistikos tyrimų centras, „Ekskursas“, Kauno „Santaros Šviesos“ klubas, „Dvimesčio kulka“, galerija „Meno parkas“, Kauno kamerinis teatras, Kauno šokio teatras „Aura“, VDU teatras, Kauno valstybinis lėlių teatras, Kauno valstybinė filharmonija, Kauno miesto simfoninis orkestras.

Europos ir užsienio partneriai: „Litvak World“, „Litvak World US“, Tel Avivio universitetas, „Folkestone Triennial“ (UK), „I Musei di Ascona/Museo Castello San Materno“ (CH), „Fondazione M. Werefkin Ascona“, Paryžiaus Sorbonos universiteto Emmanuelio Levino centras (FR), „Aurora Nova“ (DE), „RE RIGA“ festivalis (LV), „Artscenico“ (DE), Šiaurės ir rytų Europos lėlininkystės centras (NEECPA), Nacionalinis lėlių teatras (BY), Grodno regionio lėlių teatras (BY), S. Obraztsovo valstybinis akademinis lėlių teatras (RU), lėlių teatras „Guliver“ (PL), „Baj Pomorski“ teatras (PL), „NUKU“ teatras (EE), Kijevo akademinis lėlių teatras (UA), Charkovo akademinis lėlių teatras (UA).

Galimi papildomo finansavimo šaltiniai: Lietuvos kultūros taryba, Lietuvos mokslo taryba, programa „Erasmus+“, programa „Kūrybiška Europa“, privati parama.

Biudžetas: 2 mln. Eur.

patys kauniečiai, tebevadina Kauną laikinąja sostine. Mes linkę laikyti įsikibę selektyvių atsiminimų, kuriuose bene vieninteliai herojai – lietuviai, tačiau pamirštame, kad XX a. pr. miesto antspaudą sudarė užrašai net penkiomis kalbomis. Štai kodėl mes inicijuojame „Atminties biuro“ platformą, kurios tikslas – pažadinti miesto multikultūrinę atmintį, kurioje žydų, rusų, lenkų, vokiečių, lietuvių ir kitų kultūrų veikėjai pasirodo iš naujo ir padeda kurti turtingesnę miesto istoriją.

Per projektus „Yiddishe Mame“ ir „Griaukime sienas“ Kaunas taps miestu su taikia atmintimi. Atgis ir sustiprės miesto tarpkultūrinis profilis.

METODAI

Oratorija, muzikinis projektas „Muzikos kelias“, teatro pjesių kūrimas, šiuolaikinio šokio ir cirko programa, kūrybinės dirbtuvės, vasaros stovyklos, literatūros vertimai, maisto programa, tarptautinis forumas, paroda, bendruomeniniai projektai, skaitmeniniai produktai: programėlės, skaitmeniniai žemėlapiai, pasakotojų turai po miestą ir rajoną, kt.

PROJEKTO EIGA

2017–2018 PROLOGAS

2017 m. – spektaklio „Shalom Bellissima“ premjera; istorinių tyrimų oratorijos kūrimui įgyvendinimas; pirmasis „Litvakų forumų“ komiteto susitikimas; derybos su muziejais dėl kūrinių ir kolekcijų skolinimo Marianos Veriovkinos parodai; tyrimai ir programavimo darbai skaitmeniniams projektams apie Kauno žydų, rusų, vokiečių, lenkų, armėnų ir kitas tautas. 2018 m. – tarptautinė vaikų vasaros stovykla. 2017 ir 2018 m. – fotografų rezidencijų projektai.

2019–2020 PERIPETIJOS

Bendruomenių projektai „Fluxus laboratorijose“ Kauno seniūnijoje. Tautinių mažumų tematikai dedikuoti šiuolaikinio cirko projektai seniūnijose. „Café Europa“ diskusijos. Gatvės meno, vizualaus meno, performanso, šokio projektai. Dviračių žygiai. Dkaitmeniniai turai. Fotografų rezidencijos. Knygų leidyba.

2021–2022 KULMINACIJA

Veiksmai, įgyvendinami su žydų, rusų, lenkų, naujosiomis pabėgėlių bendruomenėmis: mažiausiai du šokio spektakliai, keturi teatro spektakliai, oratorija, įtraukianti daugiau kaip 300 atlikėjų iš mažiausiai keturių šalių. Didysis renginys. Išsamus skaitmeninis tautinių mažumų paveldo žemėlapis. Tarptautinis litvakų forumas. Dvi parodos muziejuje ir industrinėje erdvėje. Edukacinės programos.

2023 ir vėliau – PALIKIMAS

Sužymėtas materialus ir nematerialus Kauno tautinių mažumų paveldas užtikrins projekto tikslų įgyvendinimo tęstinumą. Tęsimos

Šiuo istoriniu momentu, kuomet pasaulio istorija yra perrašoma, kad tarnautų naujoms ideologijoms ir interesams bei vėl atgyja nacionalizmas, norime atsikratyti savo kolektyvinės amnezijos ir sustiprinti atvirumą Europai, atgaivindami savo istoriją ir praplėsdami savo pasaulėžiūrą.

Norėdami išvengi naujų žmogiškumo krizių, turime atsigręžti į savo istoriją ir sustiprinti savo kritinį mąstymą. Tikime, kad tinkamiausias įrankis pasiekti žmones yra kultūrinės veiklos. Muzika, teatras, parodos, bendruomeniniai projektai, gatvės menai ir vieši renginiai turi sustiprinti mūsų didžiadvasiškumą, nuolankumą, atvirumą Kitam, apie kurį savo tekstuose kalbėjo Emmanuelis Levinas.

vasaros stovyklos ir rezidencijos Kauno mieste ir rajone. Izraelyje ir kitose šalyse pristatomi sukurti spektakliai ir oratorija. Projektu bus sustiprinti Lietuvos ryšiai su Izraeliu, Vokietija, Lenkija, Rusija.

PROJEKTŲ PAVYZDŽIAI

● **YIDDISHE MAME – programa, kurioje atskleidžiamos asmeninės Kauno žydų istorijos**

Programa „Yiddishe Mame“ padės atlikti susitaikymą, išvedantį iš ilgos po Holokausto sekusios tylos tarp lietuvių ir žydų bendruomenių. Programai buvo suteiktas gerai žinomos žydiškos dainos pavadinimas. Ši daina, kalbanti apie žmonių santykius šeimoje, atspindi programos tikslą atskleisti asmenines Kauno žydų istorijas. Yiddishe Mame (liet. „jidiš mama“) yra ta, kuri padeda savo vaikams atskleisti jų talentus, palydi juos iki durų, pabučiuoja kaktą atsisveikindama ir išlydi sudaužyta širdimi už horizonto, kur jie tampa garsiomis asmenybėmis. Tokios buvo žymiųjų kauniečių litvakų – filosofo Emmanuelio Levino, tapytojo Arbit Blato, poetės Leos Goldberg, garsiosios kovotojos už moterų teises Emmos Goldman, motinos. Visi jie buvo dar jauni, kai paliko namus ir išvyko į platųjį pasaulį. Visus juos, o taip pat šimtus kitų reikia prisiminti iš naujo ir įtraukti į miesto istorinį ir kultūrinį žemėlapi.

Susitaikymo oratorija / 2022 m. kovo 24 d.

Kantata, kurią atliks daugiau kaip 300 atlikėjų žydų/litvakų iš Lietuvos, Izraelio, JAV, PAR, Rusijos, Vokietijos. Oratoriją apie Kauno žydų istoriją sukurs kompozitorius Philip Miller (PAR), sukūręs kantatą Rewind (PAR, 2009 m.; nuoroda: <https://www.youtube.com/watch?v=k4yUDiELGM>). Kompozitoriaus kūryba ir metodika paremta archyvinės medžiagos tyrimais, istorijų, vaizdų, garsų rinkimu. Jo kūrinius atlieka ne tik šimtai profesionalių atlikėjų, bet taip pat ir žiūrovai. Oratorija yra didysis „Atminties biuro“ platformos renginys, žymintis „Tarptautinio litvakų forumo“ pradžią ir bus atliekama „Žalgirio“ arenoje.

Tarptautinis litvakų forumas / 25–27 March 2022

Trijų dienų tarptautinė konferencija „Akis į akį“, dedikuojama Emmanueliui Levinui atminti. Forumo komitete dalyvauja Jerroldas Zoloto („Litvak World US“ prezidentas), Bella Shirin (IL/LT), profesorius Benny Nageris (IL), Irena Veisaitė (LT), Markas Zingeris (LT), Michaël Levinas (FR), Danielle Cohen-Levinas (Paryžiaus Sorbonos universiteto Emmanuelio Levino centras, FR), Adi Leron (IL), Zohar Chessakov (Tel Avivo tarybos narė), Ruth Vin (IL), Kauno universitetų profesoriai ir rektoriai, Lietuvos ir Kauno žydų bendruomenių atstovai.

Pirmoji forumo diena bus skirta žydų istorijai, literatūrai ir filosofijai. Dieną užbaigs memorialinės Emmanuelio Levino vardo aikštės inauguracija.

Partneriai: Vytauto Didžiojo universitetas, Vilniaus universiteto Kauno fakultetas, Paryžiaus Sorbonos universiteto Emmanuelio Levino centras.

Antroji forumo diena bus dedikuota **kultūrai ir menui:**

- **Litvakų menininkų paroda**, kurią sudarys Jacques Lipchitz (1891–1973), Marc Chagall (1887–1985), Pinchus Krémègne (1890–1981), Michel Kikoïne (1892–1968), Max Band (1900–1974), Arbit Blatas (1908–1999), Théo Tobiasse (1927–2012), Marc Rothko (1903–1970) ir kitų autorių kūriniai. Partneriai: „Lewben Art Foundation“, Lietuvos išeivijos dailės fondas, Valstybinis Vilniaus Gaono žydų muziejus, Kauno rajono muziejus.
- **Šiuolaikinės muzikos ir šokio programa** įvairiose Kauno miesto ir rajono erdvėse, tokiose kaip Raudondvario menų inkubatorius, Nacionalinis Kauno dramos teatras, Vytauto Didžiojo universiteto salė, Kauno valstybinė filharmonija ir kt. Programoje dalyvauja choreografi iš Izraelio Renan Raz, Yosi Bergas ir Odetas Grafas. Muzikinę programą kuruoja Mirga Gražinytė-Tyla (Birmingemo simfoninio orkestro vadovė).

Trečioji forumo diena bus dedikuota **pasiekimams mokslo ir medicinos srityje**. „Mokslo salos“ centre veiks partnerysčių mezgimo, seminarų ir parodų erdvė.

Partneriai: Tel Avivo universitetas, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Kauno technologijos universitetas, „Global Lithuanian Leaders“, „Investuok Lietuvoje“.

Teatro programa, 2017–2022

Projekto metu bus kuriamos teatro pjesės, atspindinčios Lietuvos tautinių mažumų šeimų istorijos. Pjesės bus statomos Kauno teatruose (mažiausiai keturi teatriniai pastatymai tarp 2017 ir 2022 m.). Šiuo metu jau yra statomas pirmasis spektaklis „Shalom Belissima“, kuris bus pristatytas publikai 2017 m. Spektaklyje vyks interaktyvi diskusija su auditorija apie žydų ir lietuvių santykius po Antrojo pasaulinio karo. Spektaklį tikimasi pristatyti publikai 2017 m. rugsėjo mėn. 2018–2021 m. spektaklis bus rodomas įvairiuose Lietuvos miestuose – Kėdainiuose, Jonavoje, Raudondvaryje, Kulautuvoje, Birštone, Skirsnemunėje, Jurbarko, Vilniuje, Klaipėdoje, Šiauliuose ir kt. O taip pat užsienio šalyse (Izraelyje ir kt.). Partneriai: „Teatro klubas“.

Bendradarbiaujant su Bukarešto valstybiniu jidiš teatru, programoje numatoma kurti tradicinio jidiš teatro spektaklių istorines rekonstrukcijas (2019–2022 m.). Kaip sako mūsų partneriai iš Bukarešto, 2022 m. Kaunas taps pasauline jidiš teatro sostine. Po premjerų Kaune, spektakliai bus rodomi kitų šalių teatruose. 2019–2020 m. bendrų kūrybinių dirbtuvių metu, Kauno, Rumunijos, Izraelio ir Latvijos teatro menininkai kurs spektaklio pagal vieną garsiausių žydų pjesių („Sulamita“ arba „Rumuniškos vestuvės“) rekonstrukciją. Šiuo projektu siekiama gilinti vietos teatro menininkų suvokimą apie jidiš teatro savitumus. 2021 m. Kaune vyks spektaklio premjera, po kurios jis bus rodomas kituose Lietuvos ir pasaulio miestuose.

Partneriai: Valstybinis jidiš teatras (Bukareštas, RO), Kauno kamerinis teatras, VDU teatras.

Festivalio „**Mano kiemas**“ (platforma „Visi kaip vienas“) renginiuose taip pat bus žydų paveldo temoms dedikuotų projektų..

Iš tamsos / 2021–2022

Paroda „Iš tamsos“ bus instaliuota vienoje iš industrinių lokacijų Vilijampolės mikrorajone, kur buvo įkurtas Kauno žydų getas. Šiai parodai britų menininkė Jenny Kagan, kurios tėvai buvo išgelbėti iš Kauno geto 1944 m., bendradarbiaudama su vietos bendruomenėmis ir remdamasi surinktais archyviniais duomenimis, sukurs interaktyvią meninę instaliaciją. Dirbtuvės su miesto bendruomenėmis bus rengiamos „Fluxus laboratorijose“. Partneriai: Kauno bienalė, Folkstono trienalė.

Akis į akį / 2017–2022

Pratęsdami Emmanuelio Levino propaguatą mintį apie žmonių akistatas, jo literatūroje vadintas bendravimu „akis į akį“ (*face-to-face*), inicijuosime naujus litvakų literatūros, filosofijos ir poezijos (E. Levino, L. Goldberg ir kt.) vertimus į lietuvių kalbą ir skaitymus.

2018 m. gegužės arba birželio mėnesį vyks konferencija, skirta E. Levino filosofijos analizei. 2018 m. bus paskelbtas atviras konkursas menininkams šiuolaikiniam E. Levino paminklui sukurti. Paminklas bus įgyvendintas iki 2022 m.

● GRIAUKIME SIENAS – programa, kurioje atskleidžiamas miesto multikultūriškumas

Žydų, vokiečių, rusų, lenkų istorija mieste pasibaigė painiava, kuri išliko iki šiol. Todėl kuriame programą „Griaukime sienas“, kuri atvers erdvę diskusijoms apie rusų, lenkų, vokiečių, o taip pat naujai atvykstančių į miestą etninių grupių, kultūras. Šis projektas palies disonuojančio paveldo temą, kuri aprėps gubernijos laikotarpio Kauno tvirtovės išsaugojimo, ir sovietinės eros (1940–1990 m.) materialaus ir nematerialaus palikimo aspektus.

Café du Monde / 2018–2022

Projekte – tarpkultūrinės diskusijos, maisto vakarėliai kavinėse, kuriuose dalyvaus įvairių tautybių kauniečiai, tarp jų – užsienio studentai, pabėgėliai, laikini miesto gyventojai. Pokalbių, skaitymų, galvosūkių, stalo žaidimų, kulinarinio paveldo renginių metu bus pristatomos įvairių etninių grupių kultūros.

Vasaros stovyklos ir menininkų rezidencijos/ 2017–2022 ir vėliau

Tarptautinė vasaros stovykla užsieniečiams, kilusiems iš Kauno ir norintiems sužinoti daugiau apie Lietuvos kultūrą ir kalbą. Stovyklose bus rengiamos atskiros programos vaikams ir suaugusiems (daugiau apie tai – platformos „Kylantis Kaunas“ aprašyme). 2020 m. bus atidaryta meno rezidencijų paroda, didikuota žydų kultūrai, istorijai ir filosofijai. Rezidencijos bus rengiamos vienoje iš miesto centre esančių nebeveikiančių sinagogų. 2020–2021 m. dešimt žmonių iš įvairių pasaulio šalių praleis po vieną mėnesį gyvendami ir kurdami Kaune.

Muzikos kelias / 2017–2022

A mobile music programme curated by Žilvinas (JAY) Švarplys: Žilvino (JAY) Švarplio kuruojamas mobilus muzikinis festivalis. Bendradarbiaujant su: Klezmerių muzikos festivaliu, Lenkijos, Izraelio, Vokietijos, Rusijos, Latvijos, armėnų, gruzinų, romų ir kitų šalių/ tautų atlikėjais. Koncertai vyks traukiniuose, keliaujančiuose tarptautiniais maršrutais iš Kauno į Varšuvą, Taliną, Rygą, Sankt Peterburgą ir kt.

Jaunimo protesto eisena Kauno Laisvės alėjoje 1972 m. gegužės 18 d. po Romo Kalantos susideginimo. Nuotrauka iš KGB archyvų

Sugriaukime fortų mąstyseną / 2018–2022

Rusijos, Vokietijos, Lenkijos, Izraelio trupių šiuolaikinio šokio ir cirko pasirodymai Kauno tvirtovės fortuose ir kitose viešosiose miesto ir rajono vietose.

Mariana meno laboratorijoje / 2021–2022

Iš Rusijos kilusios ir vėliau Vokietijoje kūrusios ekspresionistės Marianos Veriovkinos (1860–1938 m.), priklausiusios Mėlyno raielio (der Blaue Reiter) dailininkų grupei, paroda. Šiai dailininkų grupei taip pat priklausė tokie menininkai kaip Vasilijus Kandinskis, Aleksejus Javlenskis, Franz Marc, August Macke, ir Gabriele Münter. Veriovkina buvo vieno paskutiniųjų Rusijos imperatoriaus valdomo Kauno gubernatorių, Piotro Veriovkino, sesuo, dažnai atvykdavusi čia 1904–1911 m. Savo laiškuose Javlenskiui ji rašė, kad „Kaunas yra tikras lobis dailininkui“. Jos laišškai ir paveikslai yra tikras XX a. pradžios socialinio konteksto atspindys.

Parodą organizuos Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus. Didžioji dalis Veriovkinos kūrinių priklauso Askonos muziejui Šveicarijoje („I Musei di Ascona/Museo Castello San Materno“).

Ekspertai: dr. Mara Folini, prof. Rasa Žukienė, dr. Laima Laučkaitė, Osvaldas Daugelis.

Skaitmeninė diplomatija

Projektas, paremtas intriguojančia laikinosios sostinės laikotarpio diplomatijos istorija Kaune. Bendradarbiaudami su IT įmonėmis, Europos šalių ambasadomis ir konsulatais Lietuvoje, atgaivinsime šio laikotarpio istorijas ir sukursime jomis paremtus virtualios realybės, išplėstinės realybės produktus, skaitmeninius gidus, mobiliąsias aplikacijas, žemėlapius ir kompiuterinius žaidimus. Partneriai: AUTC.lt, „Atminties vietos“, „Ekskursas“, Kauno universitetai, „Sneaky Box“, „Cluster Blaster“ ir kitos vietos įstaigos, veikiančios tarptautiniu mastu ir užtikrinsiančios šiuolaikišką projekto produkciją, kuri bus patraukli jaunajai vietos ir užsienio auditorijai.

Projektais siekiama spręsti tarpsektorinio bendradarbiavimo trūkumo ir talentų nutekėjimo iš miesto problemas

Mieste juntame bendradarbiavimo dvasios, vienijančio naratyvo ir... laimės trūkumą. Galbūt todėl Kauną palieka jaunimas. Norėdami paskatinti juos pasilikti, turime ieškoti tinkamų metodų. Mūsų sprendimas – šiam tikslui suvienyti kultūros, švietimo, verslo ir socialinį sektorius.

Programą **SANTAKA** sudaro dvi platformos:

Dizainas laimei, kurios tikslas – per dizainą kurti laimingą miestą ir laimingą visuomenę, paversti miestą šiuolaikinio meno ir dizaino klestėjimo vieta, bei kurti miestą vienijantį naratyvą, atkuriantį Kauno kaip europietiško miesto tapatybę.

Kylantis Kaunas – programos dalis, kuria siekiama įgalinti jaunąją kartą, skatinti jų įsišaknijimą mieste ir kurti Kauno kaip jaunimo miesto įvaizdį.

DIDYSIS RENGINYS: 2022 m. gegužės 20–22 d.

ŽVĖRIES DIENA

Kauno žvėris susitinka su kolegomis iš kitų miestų ir taip atnauja savo tarptautinius ryšius. Renginys yra skirtas papasakoti žvėries istoriją. Jos turinys bus sukurtas kartu su miesto bendruomenėmis, telkiant jas per „Fluxus laboratorijas“. Visų miesto ir rajono seniūnijų, o taip pat įvairios Kauno etninės bendruomenės sukurs po vieną didžiulę lėlę, įkūnijančią jų išgalvotą mito personažą. Šventinį savaitgalį miestiečiai valtimis suplukdys savo sukurtas lėles į specialią Nemuno ir Neries santakoje pastatytą sceną ant vandens, kurioje bus atliktas Kauno mito spektaklis.

Šį įspūdingą vaizdo ir garso šou užbaigs Europos drakonų ir mitinių būtybių susitikimas (hologramų ir skulptūrų pavidalu). Į renginį bus kviečiamas Vilniaus baziliskas, Lochneso pabaisa, Velso drakonas ir daug kitų.

© AA

DIZAINAS LAIMEI

Laimingi žmonės ir miestas

Taip, mes suprantame, tikslas sukurti laimę gali skambėti naiviai. Bet tam mes turime dvi ar net tris kritines priežastis. Pirma, Kaunas oficialiai siekia tapti laimingų žmonių miestu ir tai yra įrašyta jo plėtros strateginiame plane iki 2022 m. Nejaugi ignoruosime tai? Antra, 2015 m. Kaunas buvo priimtas į UNESCO Kūrybiškų miestų tinklą Dizaino miestų kategorijoje, taigi dizainas yra mūsų stiprybė ir mūsų stebuklingas įrankis. Tai yra mūsų ateitis. Tačiau jį dar reikia sukurti. Trečia, mes nebijome būti naiviais, nes visuomet galima pradėti nuo pradžių. Žavingas Islandijos pavyzdys (šalies populiacija prilygsta Kaunui) įrodo, kad toks mąstymas yra teisingas siekiant paversti šalį išskirtinai kūrybinga ir anot Erico Weinerio – viena laimingiausių pasaulio vietų. Tai Neįtikėtina – atokioje šalyje, kurioje šaltesnis klimatas ir daugiau tamsos nei pas mus, tai yra įmanoma. Vadinasi, turime vilties. O taip pat ir iššūkį.

Kaip sukurti laimę? Ar bent jau dizainą laimei? Arba kaip sukurti tai, kas kažką pradžiugintų? Šie klausimai mums svarbiausi. Ir pirmas žingsnis, ieškant atsakymo į juos yra suprasti ką reiškia laimė ir ką reiškia dizainas. Tačiau mūsų supratimas apie laimę yra dažnai klaidingas. Dalo Gilberto tyrimai rodo, kad žmonės linkę ieškoti laimės ne ten, kur reikėtų. Kitaip tariant, norėdami tapti laimingesniais, siekiame ne tų dalykų.

Tą patį galima pasakyti apie dizainą. Nepakanka didžiuotis, kad už modernistinę architektūrą ir dizainą Kaunui suteiktas dizaino miesto vardas. Ir nepakanka tik žinoti, kad dizaino tikslas yra spręsti problemas, kurti naujas galimybes ir padėti verslui didinti jo vertę. Beje, ar tai veikia pas mus? Tyrimai rodo, kad tik 6% Lietuvos verslo įmonių dizainą vertina kaip potencialią strategiją.

IMPULSAS

Turime galvoti, veikti ir dalyvauti per dizaino prizmę. Ir daryti tai džiaugsmingai. Kaip islandai sako atsisveikindami: „*vertu sæll*“ (liet. „eik laimingas“).

Turėdami tai omenyje, susitelksime į dizainą kaip laimę, dizainą laimei, dizainą ir laimę. Laimingos erdvės kuria laimingus žmones, todėl turime provokuoti ir ugdyti dizaino kultūrą. Mūsų projektai gvildens šią temą iš įvairių perspektyvų: dizainas kaip menas; dizainas, bendruomenės ir kasdienis gyvenimas; dizainas, verslas ir industrija. Skleisime ir auginsime dizaino virusą, skatindami aktyvų dalyvavimą, dalinimąsi bei ragindami nebijoti klysti.

PARTNERIAI:

Projektą įgyvendina: „Kaunas 2022“, Vytauto Didžiojo universitetas

Vietos partneriai: Lietuvos dizaino forumas, Vilniaus dailės akademija, Kauno technologijos universitetas, Lietuvos neįgaliųjų sąjunga, Lietuvos architektų sąjungos Kauno skyrius, „Design library Kaunas“ (KTU), Lietuvos dailininkų sąjungos Kauno skyrius, „International Centre of Photography“, „Architektūros fondas“, kitos viešosios įstaigos, „Talent Garden Kaunas“, menininkai, dizaineriai, kūrybininkai, tyrėjai, aktyvistai.

Europos partneriai: European association Design for All Europe, Design for All Foundation, ENAT European network for Accessible Tourism, BEDA Bureau of European Design Associations, Design for Europe, Design Management Network (DMN, NL), Urban Research platform BAU, Coopolis office for Cooperative Urban Development, Urban Connectors, UNESCO Creative Cities Network, Biennale Internationale Design Saint-Etienne, Milano trienalė, International Biennial Association, Happy Joy Joy socialinio verslo festivalis (Not Perfect Education, LV), DesignLibrary Milan, Talent Garden (TAG international), Politecnico di Milano.

Galimi papildomo finansavimo šaltiniai: nacionaliniai, regioniniai ir ES finansavimo šaltiniai.

Biudžetas: 2 mln. Eur.

© GK I POLKADOT. Guda Koster (NL). 2014

2019–2020 PERIPETIJOS

Didžiųjų renginių ir akcijų komunikavimas (festivalis „Happy Happy Joy Joy“, „Dizaino viešbutis“). „Kaunas 2022“ dirbtuvių įrengimas. Įgyvendinama 10 viešojo meno projektų.

2021–2022 KULMINACIJA

Europos dizaino konferencija apie prieinamumą. Tarptautinės studentų dirbtuvės ir konkursas („Dizainas visiems“). Vykdoma plati jo rezultatų sklaida ir paroda. Kasmetinis „BEDA“ narių kongresas Kaune. „Gero dizaino“ 10-ieji jubiliejiniai apdovanojimai. Dizaino objekto („Hedonometro“) instaliavimas. „Dizaino viešbučio“ atidarymas. Dizaino dirbtuvės nr. 2. Urbanistinės akcijos. Dizaino savaitės renginiai. „Laimės intervencijų“ įgyvendinimas. Festivalis „Happy Happy Joy Joy“.

2023 ir vėliau – PALIKIMAS

Programa kuriama siekiant užtikrinti ilgalaikius jos rezultatus miesto fizinėje erdvėje ir viešųjų erdvių transformacijas („Hedonometras“, „Dizainas visiems“, „Laimės intervencijos“, „Dizaino viešbutis“,

urbanistinės akcijos). Taip pat bus kuriami pokyčiai emociniame, sąmonės lygyje (per mokymus, konferencijas, konkursus, dirbtuves), siekiama užtikrinti kūrybiškumo, žinių ir patirties apsiskeitimus.

VIETOS

Projektas sukurs matomus rezultatus miesto viešosiose erdvėse centre ir kituose rajonuose. Įvairūs projekto veiksmai vyks Naujamiesčio teritorijoje, „Mokso saloje“, upių pakrantėse, kitose viešosiose ir privačiose erdvėse.

DALYVAVIMAS

Projektais siekiama įtraukti vietos gyventojus, rajonų bendruomenes, kylančius dizaino kūrėjus, mėgėjus ir pusiau profesionalius amatininkus, valdžios atstovus, miesto planuotojus, investitorius, dizainerius, architektus, urbanistus, kultūros ir kūrybinių iniciatyvų vystytojus.

KŪRYBINĖS INDUSTRIJOS

Kultūra ir kūrybinės industrijos mūsų programoje yra galingas urbanistinės plėtros katalizatorius. Tuo siekiama balansuoti ir

© LM I DVIRATININKAS SU ROŽE. Tadas Šimkus, 2016

įdarbinti kūrybinę ekonomiką, kultūrą, menus urbanistiniam miesto atsinaujinimui.

NUMATOMI REZULTATAI

- Skatinamas gyventojų dalyvavimas, urbanistinis aktyvizmas, urbanistinės aplinkos sampratos transformacijos
- Pagerinta miesto aplinkos kokybė
- Tuščios miesto erdvės ir pastatai įveiklinami, kad tarnautų dizaino ir kitų kultūros ir KI sričių stiprinimui
- Sustiprinamas Kauno kaip dizaino miesto įvaizdis, kuriame daug dizaino renginių, iniciatyvų ir objektų
- Sustiprintos visuomenės žinios apie dizaino vertę ir reikšmę, dizaino mąstymą ir dialoginės estetikos metodikas
- Vietos verslai įpranta dažniau taikyti dizaino strategijas ir dizainą savo veikloje
- Sukuriamos naujos trajektorijos tikslingoms laimės paieškom

Mes tikime dizaino galia keisti ir stiprinti mūsų miestą ir sieksime užtikrinti, kad dizainas būtų integruotas į mūsų miesto funkcionavimo procesus.

PROJEKTŲ PAVYZDŽIAI

● DIZAINAS EMOCIJOMS

Projekto idėja – sukurti inovatyvų ir interaktyvų dizaino/architektūros objektą, ryškų Kauno – Europos kultūros sostinės simbolį,

kuris taip pat matuotų ir vizualizuotų „Kaunas 2022“ programos pridėtinę emocinę vertę miestui.

Pasitelkiant kūrybiškumą, mokslines naujoves, socialines medijas, IT technologijas, šiame eksperimentiniame projekte bus siekiama išspręsti vieną kertinių kultūros lauko klausimų – kaip išmatuoti kultūros projektų sukuriamą vertę? Taip pat projektu siekiama griauti sienas tarp skirtingų disciplinų ir suvienyti mokslo, inžinerijos, IT specialistus ir menininkus, skulptorius architektus bendram dizaino objektui sukurti. Šią idėją inspiravo emocinis dizainas ir tokie projektai kaip „D-Tower“ (<http://www.arcspace.com/features/nox/d-tower/>) bei hedonometras (<http://hedonometer.org/about.html>). Projektas bus įgyvendinamas inicijuojant tarptautinį konkursą ir dirbtuves.

● LAIMINGŲ ERDVIŲ DIZAINAS

Nors Laisvės alėja yra miesto šerdis, jos užstatymo tankis prilygsta užmiesčio standartams. Jos aktyvumas yra netolygus. Mes suskaičiavome apie 80 pastatų centre, kurie yra iš dalies arba visiškai nenaudojami. Susisieksime su daugiau kaip 200 kultūros ir kūrybinių industrijų atstovais iš Kauno ir jie patvirtino, kad Kaune labai trūksta nebrangių nuomojamų darbo erdvių kūrybininkams. Tad kodėl gi neužpildžius tuščių miesto centro ertmių kūrybiškomis veiklomis?

Kaunas 2022 dirbtuvės

Ši nauja dirbtuvių ir bendradarbystės erdvė, aprūpinta įvairia technika ir įrankiais, sutelks įvairių kūrybinių disciplinų atstovus. Ji bus

įkurta viename iš centre esančių nenaudojamų pastatų. Šis projektas iš dalies paremtas Matėros „Atviros dizaino mokyklos“ pavyzdžiu. Matėros projekto atstovai lankysis „Kaunas 2022 dirbtuvėse“ ir ves dizaino ir įvairius gamybos mokymus. Šis projektas taps dizaino idėjų „Kaunas 2022“ programai realizavimo platforma. Dirbtuvės siūlys įvairias pamokas ir kursus įvairaus pasirodymo lygio dalyviams, o taip pat erdvę pilną drožybos, suvirinimo, elektronikos, o taip pat robotikos ir kompiuterinių įrankių. Šioje erdvėje taip pat vyks Kauno mitinio žvėries atvaizdo gamyba.

Dizaino viešbutis

Projekto idėja – sukurti dizaino švyturį viename iš tarpukario modernizmo pastatų. Tai bus viešbutis, iš dalies veikiantis ir kaip kultūros/ekspozicijų centras. Viešbutyje bus stengiamasi atkurti tarpukario tradicijas ir autentišką svetingumą. Jame susilies originalus dizainas ir išskirtinė architektūra. Viešbutis teiks apgyvendinimo paslaugas, bet jame taip pat vyks reguliarios unikalų dizaino objektų parodos. Planuojama rengti įvairius dizaino, architektūros renginius ir simpoziumus, edukacines programas, dirbtuves ir panašias veiklas (susijusias su UNESCO Kūrybiškų miesto tinklo dizaino srities kryptimis). „Prologo“ etape šio projekto rėmuose bus rengiamas atviras konkursas viešbučio operatoriui išrinkti, o taip pat tarptautinis architektūrinis konkursas.

Laimės intervencijos

Tai renginių, meno ir dizaino intervencijų ciklas, kurio tikslas – skatinti žmones šypsotis, jaustis laimingesniais, puoselėti jų ryšį su miesto urbanistine aplinka. Projektu siekiama kurti eksperimentinę miesto laboratoriją, kurioje idėjas kuria ir įgyvendina įvairūs viešo ir privataus sektoriaus atstovai: vietos bendruomenės, miesto valdžia, menininkai, dizaineriai, architektai, urbanistai ir kt. „Laimės intervencijos“ gali prasidėti nuo gatvės meno piešinių ant miesto sienų arba naujo bendruomenės sodo sukūrimo. Tikimės, kad šį projektą lydės Latvijos festivalio „Happy Happy Joy Joy“ renginys, kuriame bus analizuojami žaismingi, kūrybiški ir ekonomiškai tvarūs socialinių problemų sprendimo būdai (šių dalį koordinuos „NotPerfectEducation“, bendradarbiaujant su „Grameen Creative Lab“).

● MIESTAS KAIP ŠIUOLAIKINIO MENO IR DIZAINO GALERIJA

Bendradarbiaujant su Kauno ir Lietuvos meno festivaliais ir vadovaujant kuratoriui Lewis Biggs, Kauno viešosios erdvės bus apgyvendintos aktualiais šiuolaikinio meno ir dizaino objektais, tokiu būdu suteikiant joms galerijos po atviru dangumi statusą. Galerija čia suprantama kaip žaidimų mintimis ir pojūčiais aikštelė, kurioje stimuliuojami kitokie požiūriai į kasdienybę. Šiuolaikinio meno požiūris paremtas ne tik objektais, bet taip pat ir reikšmingų situacijų bei galimybių atpažinimu.

Pasirengimo laikotarpiu kiekvienais metais bus užsakomi penki meno kūriniai, skirti Kauno miesto ir rajono viešosioms erdvėms. Iki 2022 m. miesto veidas ženkliai pasikeis. Atraktyvus skaitmeninis gidas padės žmonėms surasti mieste esančius kūrinius, nes kai kurie jų įsikurs labai netikėtose erdvėse.

● DIZAINAS VISIEMS

Projektas susietas su „Kultūros tempo akademijos“ programa.

Iš visų šiandien aktualių dizaino disciplinos aspektų, mums labiausiai rūpi tie, kurie leidžia miestui vienodai tarnauti jo miestiečiams, o miestiečiams – prisidėti prie miesto aplinkos kūrimo. Tai reiškia, kad prieinamumas turi tapti prioritetu planuojant ir gerinant viešąsias miesto erdves.

Sukūrėme kelis projektus, kurių tikslas – didinti paslaugų prieinamumą visoms visuomenės grupėms:

Europos dizaino konferencija kurioje bus pristatomi pranešimai apie paslaugų prieinamumą visiems; konferencijoje dalyvaus

miesto ir šalies valdžios atstovai, profesinės sąjungos, akademikai ir visuomenininkai.

Tarptautinės jaunimo dirbtuvės ir konkursas. Vietos universitetų ir akademijų studentai, vadovaujami tarptautinės mentorių komandos, gilins savo žinias ir praktinius įgūdžius urbanistikos ir architektūros planavime, industrinio dizaino srityse.

Dizaino bumus 5x5. Tai dizaino dirbtuvės, kuriose dalyvaus penki verslų atstovai ir penki dizaineriai, kurie komandoje sukurs inovatyvius egzistuojančių produktų patobulinimus.

KITI PROJEKTAI

Plėtos dizainas, dizaino plėtra. Kas antrus metus vykstanti tarptautinė konferencija, kurioje analizuojamos socialinio verslo, kūrybiško verslo, miestų regeneracijos temos (organizatorius – KTU dizaino centras ir Milano politechnikos institutas).

Dizaino ketvirtadieniai. Tęstinis renginių ciklas, kuriame – susitikimai ir diskusijos aktualiomis dizaino temomis. Organizatorius – KTU dizaino centras.

Dizaino savaitė. Šis projektas skatins mūsų tarptautines partnerystes dizaino srityje. Pavyzdžiui, numatoma pristatyti Sen-Etjeno bienalės paroda „No Randomness“ (liet. *Jokių atsitiktinumų*).

Gero dizaino apdovanojimas. 2022 m. Kaune paminėsime 10-ąjį dizaino apdovanojimų renginį.

Tarptautinės Europos dizaino biurų asociacijos (BEDA) konferencija

Lietuvos dizaino forumas, kurio tikslas – skatinti dizaino vystymą Lietuvoje, organizuos metinį asociacijos narių (apie 46 organizacijos iš 25 šalių) susitikimą.

Miesto ateitis. Paroda ir seminaras 2022 m. (kuratoriai – Lorenzo Piazzi (IT) ir Rūta Valušytė (KTU)/„Design Library“). Projekto metu taip pat vyks veiksmas viešosiose erdvėse. Pagrindinė renginio vieta – „Žalgirio“ arena, platformos ant vandens, KTU dizaino centras.

Dizaino mokymai ir dirbtuvės. Politikams ir miesto tarnautojams bus suteikiami specialūs kursai apie dizaino metodikas ir inovatyvias dizaino sprendimų praktikas. Dizaino kūrėjams bus skirtas specialus seminaras apie paslaugų dizainą. Vaikų darželiuose bus vedami mokymai apie problemų sprendimą per dizainą. Pradinių mokyklų moksleiviams bus rengiami atviri dizaino konkursai („Dizaino olimpiada“). Viduriniųjų mokyklų pedagogams bus taip pat rengiami problemų sprendimų per dizainą kursai. Įvairiose šios programos veiklose bus ieškoma būdų aktyviai įtraukti įvairius suinteresuotus asmenis.

KYLANTIS KAUNAS

Igalinta ir mieste įsišaknijusi jaunoji karta

Europos ir Kauno ateitis yra jaunosios kartos rankose. Tai jie kurs klestinčią ir teisingą ateities visuomenę. Ir mūsų bendra pareiga – padėti jaunajai kartai ugdyti savo įgūdžius ir kurti miestą, kuriame jie nori gyventi, dirbti, tuoktis ir kurti šeimas. Ši platforma yra reakcija į didėjančią jaunimo emigraciją iš Kauno į labiau klestinčias, dinamiškesnes vietas Europoje. „Kylantis Kaunas“ yra ilgalaikė jaunimo įtraukimo į „Kaunas 2022“ programą strategija, padėsianti jiems kurti miestą, kuriame jie norėtų pasilikti.

Programa bus skirta įvairaus amžiaus jaunajai kartai – nuo kūdikių iki pilnamečių jaunuolių. Bus sukurta daug projektų vaikams ir paaugliams, kurie siesis ir su kitomis programos dalimis.

Šeštadalį „Kaunas 2022“ programos dedikuojame jaunimui. Kulminacijos etape (2021–2022) daugiau kaip 2000 jaunuolių iš visos Europos sudalyvaus „Šiuolaikinės sostinės“ jaunimo programoje, kuriai vadovaus mažiausiai 100 šimtmetininkų.

PARTNERIAI:

Projektą įgyvendina: „Kaunas 2022“, VDU verslo praktikų centras

Vietos partneriai: Kauno mokyklų moksleivių parlamentai, sąjungos, Kauno jaunimo organizacijų sąjunga „Apskritas stalas“, „Global Lithuanian Leaders“, „Pasaulio lietuvių centras“, vidurinės mokyklos, universitetai (KTU, VDU, VU KF), kolegijos, jaunimo savanorystės centrai, verslo įmonės, profesionalios kultūros organizacijos, šokio teatras „Dansema“, Kauno choreografijos mokykla, Kauno kino centras „Romuva“, „Talent Garden“, VDU mados dizaino studija.

Europos partneriai: kitos Europos kultūros sostinės ir miestai-kandidatai (Matera 2019, Rijeka 2020, Novi Sad 2021, Eleusis 2021, Esch-sur-Alzette 2022), Europos jaunimo parlamentas, „Ariel Trust“ (UK), „Studio Televiziri“ (GE), „Picture House“ (UK), Liuksemburgo universitetas, „One step at a time like this“ (AU).

Galimi papildomo finansavimo šaltiniai: Kauno miesto savivaldybė, Lietuvos kultūros taryba, programos „Kūrybiška Europa“, „Erasmus+“, privatus sektorius, partnerystė su Esch-sur-Alzette (miestu, kandidatuojančiu dėl 2022 m. EKS vardo) projekte „Radijas be sienų“, kitos Europos kultūros sostinės dalyvių mainų pagrindu.

METODAI

Įgūdžių stiprinimo programa, kūrybinio verslumo laboratorijos, stažuotės vietinėse, Europos ir EKS organizacijose, tarptautinės jaunimo stovyklos (detalesnis aprašymas pateikiamas projekto „Kultūros tempo akademija“ aprašyme), kultūros produktų kūrimas, kultūrinių projektų vystymas ir įgyvendinimas.

PROJEKTO EIGA

2017–2018 PROLOGAS: minima Lietuvos valstybingumo atkūrimo šimtmečio sukaktis (integruotų renginių ir projektų serija).

2019–2020 PERIPETIJOS: minimas Kauno laikinosios sostinės statuso šimtmečio sukaktis (įgyvendinama programa apie istorijos ir šiuolaikybės sankirtas).

2021–2022 KULMINACIJA: likusios programos įgyvendinimas, kitų „Kaunas 2022“ projektų įgyvendinimas bendradarbiaujant su šimtmetininkais, didieji jaunimui skirti vieši renginiai.

SUSITIKIMŲ IR MOKYMŲ ERDVĖ

InnoHub Kaunas yra 2,000m² erdvė, kuri atvers duris 2018 m. Čia veiks bendradarbiystės centras, bus teikiamos verslumo mokymų,

praktinių įgūdžių ugdymo seminarų, jaunimo inkubatoriaus ir kitos paslaugos, veiks konferencijų erdvės. Kitaip tariant, tai bus tarpsektorinė ir kompleksinė socialinės antreprenerystės ekosistema su inovatyvia infrastruktūra.

KŪRYBINĖS INDUSTRIJOS

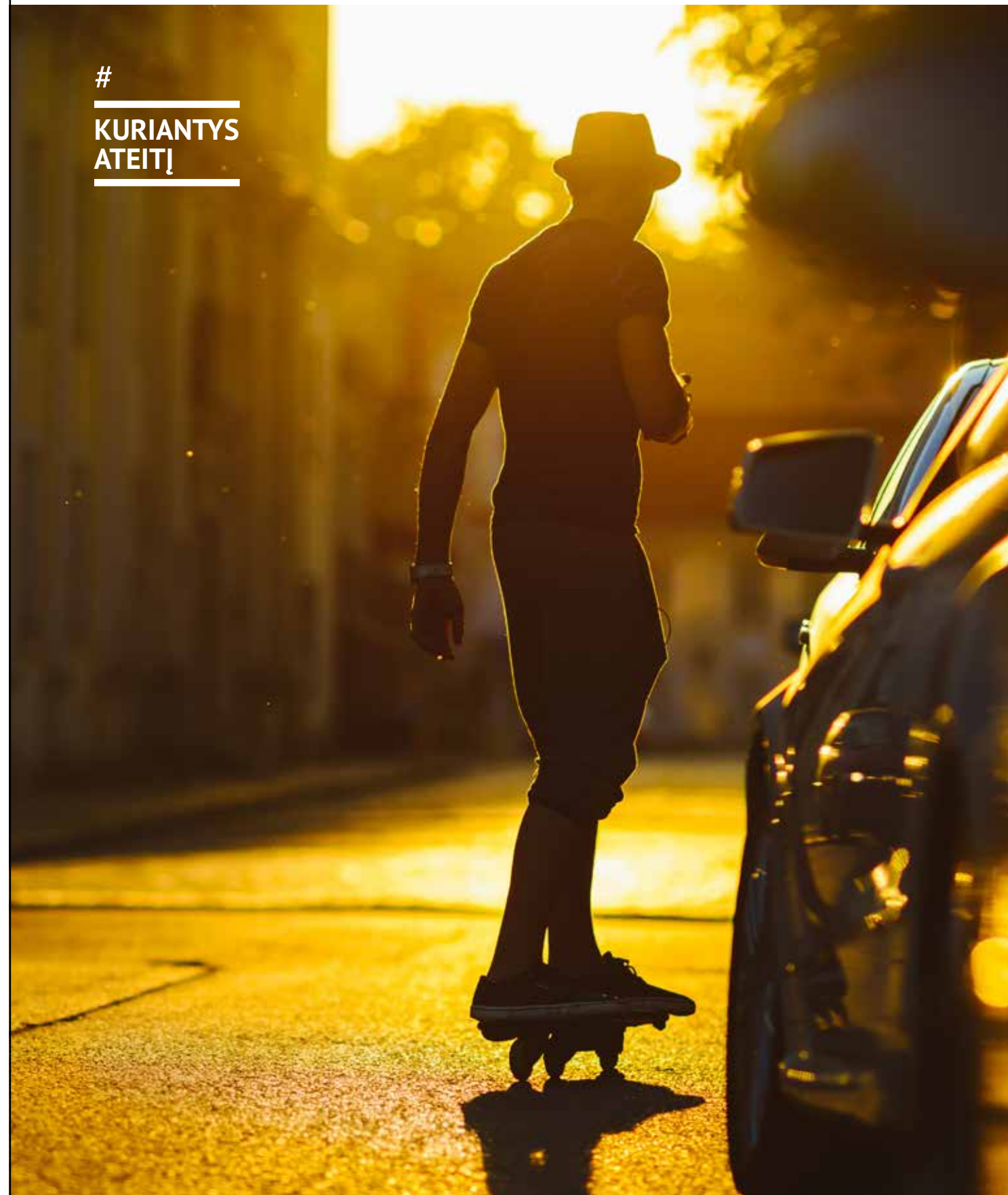
Siekiant palengvinti jaunosios kartos integraciją mieste, svarbu skatinti jos verslumą ir inovatyvius jaunimo verslus, taigi turime progą sukurti mieste daugiau darbo vietų jaunimui KKI sektoriuje. Vienas iš pagrindinių šios programos tikslų – parengti aukštos kompetencijos būsimus jaunuosius kultūros operatorius ir kūrybinių industrijų kūrėjus.

NUMATOMI REZULTATAI/PALIKIMAS

„Kylantis Kaunas“ taps tvaria ekosistema, kuri išliks ir po 2022 m. Šios platformos veiklos prisidės prie sėkmingo Kauno jaunimo politikos strategijos (2013–2019 m.), Kauno plėtros strategijos (2015–2022 m.) ir kultūros strategijos (2017–2027 m.) įgyvendinimo. Jaunoji kauniečių karta nors pasilikti gyventi Kaune ir prisidės prie miesto kultūrinės ir ekonominės gerovės kūrimo. Jie jausis patenkinti atmosfera mieste ir turės daugiau karjeros galimybių kūrybinėse srityse.

#

KURIANTYS ATEITĮ

PROJEKTŲ PAVYZDŽIAI

● ŠOKIO PROGRAMA KŪDIKIAMS IR JŲ TĖVELIAMS

Projektai mažiesiems (0–3 m. amžiaus)

Šokių užsiėmimai 8–14 mėn. vaikams, jų tėveliams ir seneliams, kuriuose jie susipažįsta su įvairiais objektais ir judesiais. Šokėjai moko dalyvius šokio judesių, kurie lavina koordinaciją, pusiausvyrą ir kūno motoriką.

Seminarai ir pamokos šokio profesionalams ir tėvams

Choreografai ves specialius seminarus šokio mokytojams apie šokio edukaciją ir apie tai, kaip šokį supranta vaikai. Šokio mokytojai išmoks naujų mokymo, improvizacijos, kompozicijos technikų. Jie tarpusavy dalinsis patirtimi apie spektaklių kūrimą vaikams, o taip pat kartu surengs specialius viešus pasirodymus publikai.

Spektakliai kūdikiams

Žaidimai vaikams nėra tik linksmybės, pirmaisiais metais žaisdami jie praleidžia didžiąją savo laiko dalį. Per žaidimus jie sužino daug apie save ir juos supantį pasaulį: kaip sėdėti ir šliaužti, kopti ir šuoliuoti, pagriebti ir numesti, pagauti ir spirti, šypsotis ir raukytis, dalintis ir susirasti draugų, mąstyti ir mėgautis. Specialiuose spektakliuose kūdikiams jie patirs juos supantį pasaulį per šokį ir su šokėjų pagalba. Tai bus meistriškai ir gražiai atlikti spektakliai, kuriuose mažųjų laukia savęs pažinimas ir tikri stebuklai. Partneris: šokio teatras „Dansema“.

● BESIMOKANTIS MUZIEJUS

Darželinukai (4–6 m.) ir pradinių klasių amžiaus (7–10 m.) vaikai

Projekte bus skatinamas bendradarbiavimas tarp mokyklų ir muziejų kuriant objektų tyrinėjimu pagrįstas pamokas mokyklose. Muziejai sukurs mokymų medžiagą, kurią mokytojai galės naudoti klasėse, o taip pat – virtualioje aplinkoje.

Kiekviena mokykla arba vaikų darželis užmegs partnerystę su vienu iš miesto muziejų. Mokytojų ir ekspertų padėdami, mokiniai galės patys tyrinėti jiems patinkančias temas, atlikti jų tyrimus, suplanuoti temas atskleidžiančias ekspozicijas savo kaimynystėje.

Vaikų diena

Interakcijos su menininkais, kuriose per meną bus siekiama lavinti vaikų vaizduotę. Šios iniciatyvos tikslas – įtraukti vaikus į edukacines veiklas muziejuose ir diskusijas apie mūsų laikų meną ir istoriją.

● VLADISLOVO STAREVIČIAUS ANIMACIJOS LABORATORIJA

Mokyklinio amžiaus vaikai (7–10 m., 11–15 m.)

Vladislovas Starevičius buvo sustabdyto kadro animacijos kūrėjas, vieno pirmųjų lėlinės animacijos filmų „Gražioji Lukaniada“ (1912 m.) autorius. Jo palikimu dalinasi daug šalių: Rusija, Lenkija, Prancūzija. Retas kuris žino, kad šis talentingas kūrėjas gimė Kaune, čia užaugo ir netgi buvo Kauno miesto muziejaus įkūrėjas. Šiuo projektu tikimės atgaivinti šio kūrybingo, tarpkultūriško Europos menininko atminimą. Įsteigsime animacijos laboratoriją ir pavadinsime ją jo vardu. Tai bus projektas skirtas moksleivijai, kuriame vaikai, talkinami profesionalių menininkų ir IT instruktorių, patys kurs animacinius filmus. Vaikai išmoks daugybės dalykų – kaip rašyti scenarijų, piešti, lipdyti, filmuoti, kurti muziką filmams, montuoti, versti, subtitruoti, reklamuoti. Savo sukurtus filmus jie pristatys 2022 m., naujame animacijos festivalyje. Dirbtuves vaikams ves profesionalai iš įvairių Europos šalių.

● KAUNO IŠŠŪKIS

Viduriniųjų klasių moksleiviai (15–19 m.)

Ryšciausias šios platformos projektas yra „Kauno iššūkis“. Šis projektas yra dedikuotas jaunuoliams, gimusiems amžių sandūroje. Jie prisijungs prie šio projekto jau 2017–2018 m. („Prologo“ etape), kuomet jiems bus 15–17 m. ir bus rengiami tapti „Kaunas 2022“ komandos nariais „Peripetijų“ ir „Kulminacijos“ etapuose. Vadina-me juos šimtmetininkais, nes 2018 m., kuomet minėsime Lietuvos valstybingumo atkūrimo 100 m. sukaktį, jie taps pilnamečiais. Manome, kad „Kauno iššūkis“ yra vienas iš inovatyviausių ir interaktyviausių projektų mūsų programoje. Užuoat kūrę programą projektų dalyviams, mes suteiksime jiems įgūdžius ir būtinas partnerystes, kurios padės jiems patiems planuoti ir įgyvendinti sau patinkančią „Kaunas 2022“ jaunimo programą. Gyvenant šiuolaikinėje visuomenėje, sėkminga integracija į darbo rinką reikalauja tam tikrų gebėjimų. Šiame tarpdisciplininiame projekte bus siekiama ugdyti jaunimo kūrybinio verslumo įgūdžius ir skatins bendradarbiavimą tarp švietimo ir verslo sektorių.

Šis projektas jau startavo 2016 m. Nuo jo pradžios vyko reguliarios dirbtuvės, kurių metu jaunieji jo dalyviai kūrė projekto viziją. Tiems, kas prisijungs prie projekto komandos, „Kauno iššūkis“ taps viso gyvenimo patyrimu. Priėmę šį iššūkį, jaunieji dalyviai įgis pasitikėjimo savimi, verslumo įgūdžių, inovatyvaus mąstymo ir daug tarptautinių partnerysčių. Šis projektas įgaus pradinę formą „Kultūros tempo akademijos“ jaunimo fakultete, bet su laiku jį perims jo dalyviai, kurie patys kurs „Kaunas 2022“ jaunimo programą.

Visos projekto „Kauno iššūkis“ kryptys yra apibrėžtos „Kultūros tempo akademijos“ aprašyme. Projekte numatomi keturių mėnesių žinių lavinimo ir keturių mėnesių praktinių gebėjimų lavinimo ciklai. Šių mokymų metu dalyviai išmoks planuoti savo tikslus, priimti bendrus sprendimus, daryti viešus idėjų pristatymus, mokyti kitus, aktyviai prisidėti prie problemų sprendimo, analizuoti tikras KKI sektoriaus praktines veiklos situacijas, kurti joms sprendimus, bei skirtingų darbo metodikų („business model canvas“, „Lego Serious Play“, „Method toolkit“, „design thinking“, „Points of you“ ir kt.). Dalyviai glaudžiai bendradarbiaus su mentoriais iš vietos organizacijų ir su mokymais susijusių veiklos sričių.

● RADIJAS BE SIENŲ 2022 – RADIJAS LAISVIEMS EUROPIEČIAMS

Pilnamečiai/universitetų studentai

Radijas ir multimedijos platforma veiks Kaune ir Esch-sur-Alzette. Jo turinį kurs universitetų studentai iš įvairių Europos kultūros sostinių. Šis radijas suteiks jiems galimybę išreikšti savo nuomonę ir ištransliuoti informaciją plačiai tarptautinei auditorijai.

Kai Lietuva įstojo į Europos sąjungą, Lietuvos ambasadorius vieno priėmimo metu paklausė savo kolegos liuksemburgiečio: „Ar žinojai, kad aš užaugau klausydamas jūsų radijo?“ Tai, be abejonės, nustebino pašnekovą. Angliškoji Liuksemburgo radijo transliacija aštuntajame dešimtmetyje buvo tikras fenomenas Rytų bloko šalyse. Nors laidos buvo transliuojamos tiesiai į JK, Liuksemburgo radijo bangų ilgis lėmė, kad jo transliacijos išpopuliarėjo visame pasaulyje. Tai buvo vienintelė vakarietiška radijo stotis, kurios galėjai klausytis okupuotoje Lietuvoje. Tai buvo kaip gurkšnis tyro oro, aistra – žmonės įsirašinėjo ištisas laidas ir jomis dalinosi. Liuksemburgo radijas atvėrė tokių grupių kaip „The Beatles“, „The Rolling Stones“ ir „The Doors“ muziką Lietuvos klausytojams, buvo anglų kalbos „iš klausos“ mokymosi priemonė ir laisvės per kultūrą balsas. Didžėjai Liuksemburge net nenutuokė kokie tikslūs tuomet buvo jų žodžiai apibūdinantys radijo stotį: „Vienintelė nepriklausoma stotis“ („The Only Independent Station on the Air“). Kaunui – miestui, kur gimė Lietuvos radijas – Liuksemburgo patirtis buvo dar svarbesnė.

© TB

Dalindamiesi EKS titulą su Liuksemburgo miestu Esch-sur-Alzette (vieninteliu kandidatu), kuris kaip ir Kaunas yra universiteto miestas, inicijuotume šio projekto veiklas per universitetus. Interneto medijomis grįstas Europos radijas taps Europos kultūros sostinių programos sklaidos platforma bei unikalių autoriinių jaunimo laidų kanalu.

Partneriai: EKS biurai Kaune ir Esch-sur-Alzette, VDU, KTU ir kiti Lietuvos universitetai, Liuksemburgo universitetas.

KITI PROJEKTAI

Kiti projektai, susiję su jaunąja karta, tokie kaip „Café du Monde“, „Fluxus laboratorijos“, „Santakos kultūros maratonas“, aitarų festivalis, „Running Dinner“ ir kt. yra pristatomi kitų programos dalių aprašymuose.

Projektai, skirti ugdyti dalyvaujamąją kultūrą, skatinti miestiečių įsitraukimą į savo aplinkos kūrimą, stiprinti bendruomeniškumą ir pilietinę visuomenę.

Bendruomeninio aktyvizmo ir tikėjimo individo galia trūkumas. Žemas tolerancijos lygis priverčia jaustis svetimais savo mieste. Centralizuotos kultūrinės institucijos ir paslaugos neleidžia sustiprėti ir taip **silpnam pilietiniam įsitraukimui ir dalyvaujamajai kultūrai**. Iki programos „Kaunas 2022“ rengimo pradžios nebuvo aktyvios komunikacijos tarp kultūrinių institucijų ar bendrų rinkodaros veiksmų.

Šią programos dalį sudaro dvi platformos

Atsibusk, sukrusk, kurios tikslas – kurti kultūrinių partnerysčių tinklą tarp vietos ir Lietuvos, Baltijos regiono bei Europos kultūros organizacijų; skatinti kultūros institucijas atsisąstyti į šiuolaikines auditorijas, ypatingą dėmesį skiriant jaunimo ir tarptautinių lankytojų reikmėms;

Visi kaip vienas, kuria siekiama įgalinti įvairias miesto bendruomenes didžiuotis savo kultūra, skatinti bendradarbiavimą, pagarbą ir bendrą kūrybą.

DIDYSIS RENGINYS: 2022 m. gruodžio 20–22 d.

**Uždarymo renginys
IR JIE GYVENO ILGAI IR LAIMINGAI**

Šio renginio tikslas yra atnaujinti susitarimą su miesto žvėrimi, bendruomenėmis ir mūsų kaimynais miesto ir jo gyventojų ateities labui.

Paskutiniojo didžiojo renginio metu nerengsime didelių koncertų ar parodų, o kursime nedidelius įtraukius kaimynysčių renginius, o taip pat skatinsime kultūros įstaigas kurti bendrus projektus su vaikais ir tokiu būdu atsiverti ateities labui.

Bendruomeninė draugystė

Kviesime miestiečius sutartą dieną sutartu laiku atverti savo namų langus ir visu garsu pagroti pro juos savo mėgstamą dainą. Parodos privačių namų languose, „keliaujančios vakarienės“, koncertai ir poezijos skaitymai daugiau kaip 2000 butų visame mieste.

Jaunimas perima kultūros institucijas

Metus užbaigs vaikų programa įvairiose kultūrinėse erdvėse: teatruose, koncertų salėse, „Žalgirio“ arenoje, muziejuose, galerijose ir bibliotekose. Vaikai juose dalyvaus ne kaip stebėtojai, bet kaip atlikėjai, šokėjai, kuratoriai, menininkai, skaitovai, dizaineriai ir IT specialistai. Programoje numatomas „Vladislavo Starevičiaus animacijos laboratorijoje“ sukurtų filmų pristatymas, vaikų teatro festivalis ir daugybė kitų projektų.

Prie bendro stalo

Renginys vyks Birštono gatvėje, kurią praplėtus sovietmečio laikais, Kauno senamiestis buvo suskaldytas į atskiras dalis, pažeidžiant urbanistinį jo tęstinumą. Tai miesto fragmentacijos ir painiavos simbolis. Renginio metu gatvė bus laikinai uždaryta ir vienai nakčiai taps pėsčiųjų gatve – vieta miesto sąmonės apmąstymui. Renginyje vyks teatro ir tarptautinių muzikos žvaigždžių pasirodymai. Renginio kulminacijoje iš už Aleksoto kalvos pasirodęs žvėris, nusileis ir panirs į Nemuno vandenį, kur ir pasiliks visam laikui saugoti miestą nuo pavojų.

© AA

VISI KAIP VIENAS

Bendradarbiavimo ir bendra-kūrybos projektai įgalinantys miestiečius kurti ir didžiuotis savo tapatumu

Mūsų miesto kultūrinį kapitalą sudaro mūsų miestiečiai ir jų kūrybiškumas, todėl jų mentaliteto nukreipimas į ateitį yra tai, ko šiandien miestui labiausiai reikia. Ši visiems miestiečiams kuriama bendruomenių programa patvirtina, kad kultūra yra svarbiausia mūsų kolektyvinio identiteto ir istorijos dalis. Mes manome, kad mieste yra daug ypatingo, tačiau kol kas neatrasto kūrybiškumo. Mes jau ėmėmės veiksmų siekdami jį atskleisti tose seniūnijose, kurios iki šiol buvo laikomos nuobodžiomis. Tai tokios vietos kaip Šančiai, apstatyti darbininkų mediniais namais ir kur kaimynų vaikai ar šunys gali neprašyti užsukti į tavo kiemą ir suvalgyti tavo blynus, nes jie taip gardžiai kvėpėjo. Arba sovietmečiu iš betono pastatyti Šilainiai, miestas – mieste, kurio 55 000 gyventojų gyvena nesistengdami pažinti savo kaimynų. Jei kitos programos dalys skirtos suvienyti šimtus ar net tūkstančius vietos, Europos ir pasaulio menininkų ir kūrėjų, tai „Visi kaip vienas“ platforma siekia suvienyti šimtus ir tūkstančius kauniečių. Tam, kad būtų sukurtos naujos viešos erdvės, kur jų niekada ligi šiol nebuvo, kad sužadintume gyventojų atsakomybę už savo kaimynystę, surengtume šventę savo rajonų aikštėse, parkuose, kiemuose, pirtyse ar garažuose.

„Visi kaip vienas“ taps platforma alternatyviai kultūrai ir miesto, šalies bei Europos subkultūrų saviraiškai. Jos projektais bus siekiama aptarti alternatyviosios kultūros reikšmę bendrame kultūriniame kontekste, ieškoti naujų meno erdvių.

IMPULSAS

Šioje programos dalyje siekiama atskleisti kiekvienos iš 36 miesto ir rajono seniūnijų kultūrinį potencialą ir unikalumą, sustiprinti pilietinį aktyvumą, miestiečių dalyvavimą priimant sprendimus ir kultūros kūrime. Siekiame **skatinti kritinį mąstymą, atsakomybę už save ir kitus, meninę/ kultūrinę pasaulėžiūrą**. Galėdami mėgautis savo kiemu, rajonu, miestu, labiau mylėsime pasaulį ir išmoksime gražiau sugyventi kartu.

Iššūkis, su kuriuo čia susiduriame yra tvaraus bendruomenių stiprinimo modelio sukūrimas, kuris išliktų kur kas ilgiau nei 2022 m. Jau nuo dabar „Kultūros tempo akademija“ apsiima spręsi šį iššūkį ir užtikrinti programos ilgametį tęstinumą.

PARTNERIAI:

Projektą įgyvendina: „Kaunas 2022“

Vietos partneriai:

FLUXUS LABORATORIJOS, STEBUKLINGAS KILIMAS: Kauno miesto ir rajono seniūnijos, bendruomenių asociacijos, mokyklos, bibliotekos, turgūs, mieste ir rajone veikiantys teatro, muzikos, menų festivaliai: fotomeno festivalis „Kaunas photo“, Kauno bienalė, „Kaunas jazz“, „Akacijų alėja“, Pažaislio muzikos festivalis.

MATTERS: medijų meno festivalis „Centras“, performanso ir gyvo meno festivalis „CREATurE Live Art“, Kauno technologijos universitetas, Vytauto Didžiojo universitetas, Kauno moksleivių techninės kūrybos centras, „Neurokatarsis“ (Vilnius), „Moontrix“ (Anykščiai), „Terror“ (Palanga), Kauno fotografijos galerija.

FUXUS MENO PARODOS: Šiuolaikinio meno centras (Vilnius), Jono Meko vizualiųjų menų centras (Vilnius), menų festivalis „PLATFORMA“ (Klaipėda), „Low Air“ urbanistinio šokio teatras, „Nanook“. KAUNO ATLANTIDA ir TEKANTYS SUSITIKIMAI: iniciatyva „Teka“, seniūnijos ir savivaldybės, juosiančios Kauno marias ar besiribojančios su Nemuno ir Neries upėmis: Rumšiškės, Vaišvydava, Samylai, Petrašiūnai, Laumėnai, Girionys, Arlaviškės, Kulautuva, Birštonas, Kauno marių regioninis parkas, Kauno jachtklubas „Žalgiris“, Kauno buriavimo mokykla, Pažaislio turizmo informacijos centras, Žiegdrių žirgynas ir kt.

Europos ir užsienio partneriai:

MATTERS: „Dirty Electronics“ (UK), Uralo industrinė bienalė (RU), Vroclavo industrinis festivalis (PL), „Sturm“ (LV).

STEBUKLINGAS KILIMAS: „Latitudo Srl & Qwatz“ šiuolaikinio meno platforma (IT), „Industrial Art“ (PL), „Latvijos naujojo teatro institutas“ (LV), Prahos bienalė (CZ), „META Cultural Foundation“/ jaunųjų menininkų bienalė (RO), „EVA International: Ireland's Biennial Festival of Contemporary Art“ (IE), Tbilisio šiuolaikinio meno centras (GE), „KUNSTrePUBLIC e.V.“ (DE), „Ideas Emergentes: CONTEXTILE biennial“ (PT), „LAB852“ (HR), „Folkestone Fringe“ (UK), „Art Cube Artists' Studios“ (IL), „Alto“ festivalis (IT).

FLUXUS LABORATORIJOS, FLUXUS FESTIVALIS: „Alto“ festivalis (IT), „Folkestone Fringe“ (UK), Silverman Collection of Fluxus, „Galway Community Circus“, Baltijos – Šiaurės cirko tinklas, „Silence“, festivalis (FI), „CircusInfo“ (FI), „Cirkus Cirkör“ (SE), „Lene Bang org“ (DK), „Nondberg Movement“ (SE), „NoFitState theatre“ (UK), „Aurora Nova“ (DE), „RE RIGA“ festivalis (LV), „Brokentaler“ (IE), „CIE BAM“ (FR), „Cirko Aereo“ (FI), „Artscenico“ (DE), Šiaurės ir rytų Europos lėlininkystės centras (NEECPA), Tarptautinė lėlininkystės asociacija UNIMA, Nacionalinis lėlių teatras (BY), Grodno regioninis lėlių teatras (BY), S. Obrazcovo valstybinis akademinis lėlių teatras (RU), lėlių teatras „Guliwer“ (PL), „Baj Pomorski“ teatras (PL), „NUKU“ teatras (EE), Kijevo akademinis lėlių teatras (UA), Charkovo akademinis lėlių teatras (UA), „Cie Les Choses de Rien“ (FR).

Galimi papildomo finansavimo šaltiniai: Lietuvos kultūros taryba, „Europa piliečiams“, projekto partnerių šalių ambasados, privačios įmonės.

Biudžetas: 4,5 mln. Eur.

© AP | „Kieno galerijos“ bendruomenė

METODAI

Bendradarbybė, savanorystė, bendra kūryba, projektai, apjungiantys įvairių kartų žmones, kultūros laboratorijos, bendruomenių vietos, regioniniai ir tarptautiniai mainai, dizaino dirbtuvės (suoliukų, aitvarų gamyba tarptautinei aitvarų šventei), kaimynų dienos, bendruomeninė sodininkystė, maisto gamybos šventės, sporto renginiai, gatvės šokio dienos, menininkų rezidencijos privačiuose namuose, koprodukcija bendradarbiaujant su vietiniais gyventojais, cirko performansai privačiuose namuose, tarptautinė žvejų šventė, tarptautinis maratonas su bendruomenių įtraukimo ir kultūriniais projektais, bendras Kauno mito kūrimas, kostiumų gamybos dirbtuvės, didelių lėlių vasaros festivaliui gamyba, tęstiniai bendruomenių kūrimo projektai, alternatyviosios kultūros ir subkultūrų projektai.

PROJEKTO EIGA

2017–2018 PROLOGAS

Kultūros agentų rengimas „Kultūros tempo akademijoje“, jų įsitraukimas į veiklas Kauno seniūnijose. Ryšių mezgimas su vietos suinteresuotomis pusėmis. Pirmieji 8–10 „Kultūros seniūnijų“ projektai. Projekto „Stebuklingas kilimas“ pirmieji 3–4 bendruomenių meno veiksmai. Kauno miesto ir rajono kultūros agentai bendradarbiaudami kuria bendras iniciatyvas: žvejų šventę, projektą „Tekantys susitikimai“, aitvarų šventę ir kt. Industrinio festivalio „Matters“ komanda pradeda pirmuosius rezidencijų projektus ir metinius simpoziumus.

2019–2020 PERIPETIJOS

Mažiausiai 20 seniūnijų įgyvendina kultūrines programas („Kultūros seniūnija“). „Alto“ festivalio įžanginiai veiksmai Kauno seniūnijose. „Fluxus laboratorijos“ tampa populiariomis diskusijų, susitikimų, dirbtuvių vietomis kiekvienoje seniūnijoje. Pirmasis industrinės muzikos festivalis „Matters“ (2020 m.). Įvyksta 5–6 projekto „Stebuklingas kilimas“ bendruomenių meno projektai viešosiose erdvėse. Pirmieji „Mano kiemo“ festivalio rezidencijų projektai.

2021–2022 KULMINACIJA

„Fluxus laboratorijos“ tampa bendruomenių įtraukimo į didžiuosius „Kaunas 2022“ renginius („Painiava“, „Santaka“, „Saėmonė“) platforma. Kuriamas Kauno mitas, gaminamos mito personažus įkūnijančios lėlės didžiajai šventei. Grupinės repetitijos su miestiečiais, savanorių įtraukimas. Istorijų pasakotojų turai po įvairias seniūnijas. Didžiųjų renginių įgyvendinimas, projekto „Stebuklingas kilimas“, postindustrinės kultūros festivalio „Matters“, „Kauno Atlantidos“ didieji renginiai, festivalis „Mano kiemas“.

2023 ir vėliau – PALIKIMAS

„Fluxus laboratorijos“ tampa savivaldybių patvirtintu modeliu piliečių įgalinimui ir pilietinės visuomenės stiprinimui. Rezidencijos kauniečių namuose tampa specifiniu Kauno meninių rezidencijų formatu. „Matters“ tampa pripažinta Europoje alternatyvios muzikos ir kultūros platforma.

BENDRUOMENĖS PROJEKTŲ PAVYZDŽIAI

● FLUXUS LABORATORIJOS

Jurgis Mačiūnas gimė Kaune, 1931 m. Jis buvo vienu iš *fluxus* meno srovės, garsėjusios antielitistine filosofija, įkūrėju. Dėl šios priežasties savo bendruomenių laboratorijas vadina Kaunui artimu „Fluxus“ vardu. Apie 40 tokių laboratorijų įsikurs miesto ir rajono vietovėse. Tokie taškai gali įsikurti bibliotekose, kultūros centruose, ištuštėjusiuose mokyklų pastatuose, privačiuose garažuose, industrinėse erdvėse ar netgi kavinėse. Nesvarbu, kaip laboratorijos atrodys, svarbiausia – turinys. Iš pradžių laboratorijose dirbs bent po vieną „Kultūros tempo akademijoje“ dalyvaujantį kultūros agentą, kuris sieks integruoti vietos bendruomenę į projekto veiksmus. Šie agentai (pageidautina, gyvenantys toje pačioje seniūnijoje) atliks tyrimus apie bendruomenines veiklas ir įstaigas veikiančias seniūnijos teritorijoje ir bendradarbiaus su aplink veikiančiais aktyvistais arba ekspertais. „Fluxus laboratorijos“ taps idėjų laboratorijomis, kuriose mokomasi aplinkos problemas spręsti kūrybiškais metodais. Kiekvienoje bendruomenėje bus siekiama inicijuoti unikalios ir kitokios kūrybinės bendruomeninės praktikos, kaip sodininkystė, vaikų žaidimų aikštelės kūrimas, daugiabučio namo sienos piešinys ar kepyklėlės įkūrimas, kurį įvykdė menininkė Jeanne van Heeswijk Liverpulio bienalėje Europos kultūros sostinės programos metu. Agentai dirbs glaudžiai bendradarbiaudami su „Kaunas 2022“ programos komanda, meno vadovu ir kuratoriais. Kartu jie įgyvendins tokius projektus kaip žvejų šventė, bendruomenių sporto čempionatas, lėlių teatro pasirodymas ant vandens platformos, kuriame kiekviena bendruomenė prisistatys sukurdamą savo unikalų personažą. Šį pasirodymą režisuos užsienio scenaristai, inžinieriai ir mados dizaineriai. Tikimės, kad „Fluxus laboratorijos“ taps vietomis, kuriose atsiskleis vietos gyventojų talentai. Taip pat tai taps dialogų tarp bendruomenių ir savivaldybių platforma, kurioje galėtų būti sprendžiami tokie klausimai, kaip infrastruktūros plėtra jų gyvenamose vietose. „Fluxus laboratorijos“ bus naudojamos ir gyventojų įtraukimui į Kauno mito kūrimą.

● MAČIŪNAS GYVENIMO LABORATORIJOJE: Fluxus festivalis

Fluxus meno festivalis, kuris bus pagrindinis platformos „Visi kaip vienas“ renginys 2022 m. Iš Kauno kilęs Jurgis Mačiūnas buvo vienas iš fluxus meno judėjimo įkūrėjų, parašęs jo manifestą. Sovietinėje geležinės uždangos pusėje *fluxus* menas buvo laikomas laisvės išraiška. Muzikantas Vytautas Landsbergis, vaikystėje bičiuliaavęs su Jurgiu Mačiūnu ir vėliau tapęs politiniu lyderiu, išvedusiu Lietuvą iš Sovietų Sąjungos, atidžiai stebėjo *fluxus* meno įvykius ir susirašinėjo su pagrindiniais *fluxus* menininkais. Nesuklystume, sakydami, kad Lietuvos nepriklausomybės atgavimas siejasi ir su *fluxus* ideologija ir įdomus sutapimas, kad žodis „fluxus“ reiškia pokytį.

2022 m. vyksiantį **Fluxus festivalį** sudarys trys dalys:

ISTORINIAI KŪRINIAI (*fluxus* pradžią ženklinantys objektai ir „reliktai“): *fluxus* paroda Kauno paveikslų galerijoje (bendradarbiaujant su Šiuolaikinio meno centru, Iono Meko vizualiųjų menų centru), kurią kuruos Lewis Biggs ir Jon Hendricks, Niujorko „MOMA“ *fluxus* meno, Yoko Ono ir „Silverman“ kolekcijų kuratorius. Parodoje bus sutelkiamas dėmesys į „meninį mąstymą“ arba „antimeninį mąstymą“, bet ne į konkrečias politinio, socialinio ar ekonominio aktyvizmo mintis.

TARPINIAI KŪRINIAI (VEIKSMAI): ilgalaikis daugelio *fluxus* menininkų tikslas buvo naikinti ribą, skiriančią meną nuo gyvenimo. Jurgis Mačiūnas teigė, kad *fluxus* yra „antimenas“, norėdamas

pabrėžti revoliucinę meno ir jo procesų esmę. Pagrindinis *fluxus* principas buvo neigti ir niekinti elitistinį „aukštojo meno“ pasaulį ir ieškoti būdų priartinti meną prie kuo platesnių auditorijų. Taigi, „Visi kaip vienas“ platformos idėja savo prigimtimi labai panašios į *fluxus* ir todėl jos veiksmas bus pristatomi kaip *fluxus*.

NAUJI KŪRINIAI (GYVENIMAS): *fluxus* menas yra apibūdinamas kaip aktyvus žiūrovo įsitraukimas, jo tapimas kūrinio atlikėju ir jo reikšmės kūrėju (jis nėra tik pasyvus dalyvis, priimančias kažkieno kito sukurtą turinį). *Fluxus* mene dažniausiai yra atsitiktinumo elementas, kuris formuoja galutinį kūrinio rezultatą. Projektas „Mano kiemas“ atskleis meno kaip gyvenimo idėją: bendradarbiaujant su „Alto“ festivalio meno vadovais Giovanni Trono and Anna Gesualdi, „Kaunas 2022“ sukurs festivalį, kuris vyks Kauno miesto ir rajono privačiose erdvėse (pavyzdys: <https://vimeo.com/114091960>)

Festivalis „Mano kiemas“

„*Fluxus laboratorijos*“ taps bendrų atradimų pradžia. Didžiulį potencialą bendruomeniškumui kurti suteiks „privačių rezidencijų“ veiklos. Gyventojai savo namuose priims reziduoti cirko ir šokio atlikėjus, kurie kurs pasirodymus su ir apie vietinius žmones, o vėliau pristatys šiuos naujus spektaklius privačiuose namuose, viešosiose erdvėse, kiemuose, ir netgi kituose Europos miestuose. Atviras kvietimas menininkų rezidencijoms vietos gyventojų namuose, butuose, organizacijose bus skelbiamas reguliariai nuo 2017 m. iki 2022 m. Partneris: „Alto“ festivalis.

Svetainės kinas

Kiekviena miesto ir rajono seniūnija pasirengimo laikotarpiu (2017–2021 m.) turės teisę į „Kultūros seniūnijos“ vardą, kuris bus suteikiamas šešių mėnesių laikotarpiui. Miesto bendruomenės galės aplikuoti dėl šio vardo ir specialaus biudžeto į „Kaunas 2022“ programą, o „Kultūros seniūnijos“ programa bus įgyvendinama per vietos „Fluxus laboratoriją“. Seniūnijos bendruomenė turės sugalvoti specialią programą ir prisistatyti kitiems kauniečiams bei svečiams iš Europos finaliniame programos renginyje. Kūrybinę „Kultūros seniūnijos“ komandą kiekvienoje seniūnijoje sudarys vietiniai „Kultūros tempo akademijos“ dalyviai, o taip pat šimtmetininkai, kuriems tai bus galimybė pritaikyti savo žinias.

● KULTŪROS SENIŪNIJA

Kiekviena miesto ir rajono seniūnija pasirengimo laikotarpiu (2017–2021 m.) turės teisę į „Kultūros seniūnijos“ vardą, kuris bus suteikiamas šešių mėnesių laikotarpiui. Miesto bendruomenės galės aplikuoti dėl šio vardo ir specialaus biudžeto į „Kaunas 2022“ programą, o „Kultūros seniūnijos“ programa bus įgyvendinama per vietos „Fluxus laboratoriją“. Seniūnijos bendruomenė turės sugalvoti specialią programą ir prisistatyti kitiems kauniečiams bei svečiams iš Europos finaliniame programos renginyje. Kūrybinę „Kultūros seniūnijos“ komandą kiekvienoje seniūnijoje sudarys vietiniai „Kultūros tempo akademijos“ dalyviai, o taip pat šimtmetininkai, kuriems tai bus galimybė pritaikyti savo žinias.

● STEBUKLINGAS KILIMAS

Tai tarptautinių rezidencijų projektas, kuriame užsienio kylantys menininkai bus kviečiami į Kauną, kur jie sukurs naujus kūrinius bendradarbiaudami su vietos gyventojais ir menininkais. Rezidentai kurs, reflektuodami globalinio nomadiškumo, migracijos ir susidūrimo su kitu temas. Kaunas, o taip pat jo ir menininkų miestų legendos, mitai, pasakos, prietarai bei dabartiniai pasakojimai taps vienijančiu viso 2017–2022 m. projekto naratyvu. Projektu siekiama kurti intervencijas viešosiose erdvėse bei situacijas interakcijoms ir bendradarbiavimui su bendruomenėmis. Šiuo projektu „Kaunas 2022“ programos temos ir vertybės bus skleidžiamos 13-oje projekto partnerių šalių. Jo metu įvyks 10 projektų, kuriuose vietos bendruomenės dirbs su menininkais iš Europos. Dar 40 menininkų iš partnerių šalių dalinsis savo istorijomis ir tokiu būdu sujungs Kauno bendruomenes su bendruomenėmis kitose Europos šalyse: Prahoje, Bukarešte, Vroclave, Jekaterinburge, Berlyne,

Zagrebe, Limerike, Porte, Folkstone, Tbilisyje, Rygoje, Romoje ir Jeruzalėje. Pavadinimą „Stebuklingas kilimas“ sukūrė kuratorė Benedita Carpi De Rasmini (Roma, IT). Pilną projekto idėjos aprašymą galima paskaityti čia: <http://www.bienale.lt/2015/?p=2058>. Projektui vadovaus Kauno bienalė (LT). Projekto partneriai išvardinti aukščiau.

● SANTAKOS KULTŪROS MARATONAS

Tarptautinis Kauno maratonas, kurio 2022 m. trasas nusidrieks per gražiausias Kauno miesto ir rajono vietas. Renginyje dalyvaus daug įvairaus amžiaus ir pasirengimo Europos bėgikų. Renginyje taip pat vyks plati bendruomenių menų programa. Partneriai: „AIMS – Association of International Marathons and Distance Races“, bendruomenių centrai ir Kauno seniūnijos, įvairios kultūros institucijos, ypač performatyvių menų srityje: muzikantai, šokėjai, etninės kultūros puoselėtojai, kultūrinės mažumos ir kt. Kauno maratonas sulaukia vis didesnio tarptautinio dėmesio. Jame kasmet dalyvauja bėgikai iš JAV, JK, Norvegijos, Airijos ir kitų šalių.

● ATSIGRĖŽIMO Į VANDENĮ PROGRAMA

Europa danguje

Tarptautinis aitvarų festivalis, kurio metu Europos dienos proga (2022 m. gegužės 9 d.) Nemuno upės pakrantėse, Zapyškyje ir Kulautuvoje, susitiks vietos ir tarptautiniai aitvarų klubai. Kiekvienoje seniūnijoje gyventojai susikurs savo aitvarą su Europos šalių simboliais. Pavyzdžiui, ant aitvarų bus piešiami garsūs tapybos kūriniai, poetų ar menininkų portretai ir pan. Tikimės sulaukti apie 20 000 žmonių iš Lietuvos ir Europos.

Tarptautinė žvejų šventė

Šis renginys bus organizuojamas kasmet 2017–2022 m. laikotarpiu ir vėliau. Jis vyks Neries, Nemuno, Kauno marių pakrantėse bei sujungs Kauno miestą ir rajoną didelei šeimos šventei. Jos dalyviams bus siūloma išskirtinė maisto ir pramogų programa. 2017 m. projekte dalyvaus apie 3000 vietos ir užsienio dalyvių auditorija, kuri iki 2022 m. užaugs iki 10 000–15 000.

Tekantys susitikimai: upės ir laisvalaikis

Šiuo projektu siekiama skatinti įvairias paupių revitalizavimo iniciatyvas, pasitelkiant urbanistų, menininkų, architektų įgūdžius. Projekto veiksmas apims Kulautuvos, Kačerginės, Lampėdžių, Kauno senamiesčio, Šančių, Panemunės, Birštono, Petrašiūnų, Rumšiškų ir kitų teritorijų pakrantes. Projekto tikslas – sukurti taškus bendravimui upių pakrantėse. Kai kuriose seniūnijose, turinčiose prieigą prie vandens, „Fluxus laboratorijos“ bus kuriamos prie vandens. Projekte bus sukurta 10 susitikimo vietų/„Kultūros kubų“, kuriuos fiziškai sujungs plaustas, o skaitmeniška – žemėlapis. Čia bus inicijuojami sporto ir laisvalaikio renginiai, skirti atgaivinti pakrančių turizmą mieste ir rajone. Inicijatyva „TEKA“ taip pat būtų šio projekto dalimi.

Kauno Atlantida

Šis projektas paremtas Kauno marių, 80 km ilgio ir 63 kv. m plotą apimančio dirbtinio ežero, istorija. Šis telkinys buvo sukurtas 6-ajame dešimtmetyje, statant Kauno hidroelektrinę. Ją įrengiant, buvo užtvenkta upė, kurios vanduo paskandino 45 kaimus ir 721 namus, o taip pat daug kapinių, bažnyčių ir sinagogų. Vaikai, matę kaip skęsta jų namai, tebėra gyvi. Projektas „Kauno Atlantida“ apjungs platų regioną, juosiantį Kauno marias ir truks ištisus metus. Žiemos metu Kauno marias sustingdo ledas, kuriuo žmonės gali pėsčiomis keliauti į gretimas gyvenvietes. Čia vyks poledinės žvejybos čempionatai, fotografijų iš Kauno marių gelmių, užšaldytų po ledu, parodos. Vasaros metu Kauno marios yra puiki vieta džiaz koncertams, regatoms, plaukiojimo baidarėmis ir burlenčių sporto varžyboms. Projektą, kuris vyks 2017–2022 m.) inicijuoja VU Kauno fakultetas, bendradarbiaudamas su daugiau kaip 30 suinteresuotų asmenų/įstaigų aplink Kauno marias. Juo apjungiami keturi Lietuvos rajonai.

© AA

● MATTERS: postindustrinės kultūros festivalis

Kuomet kalbame apie bendruomenes, turime omenyje ne tik kaimynystes, bet taip pat ir etnines grupes, subkultūras (šios temos yra plačiau aptariamoms „Atminties biuro“ aprašyme). Kaunas yra žymus savo alternatyviaja kultūra, o ypač pagrindine muzikos scena. Daug Lietuvoje svarbių kultūrinių judėjimų gimė iš subkultūrų būtent čia, Kaune. Todėl norėtume sukurti platformą, kuri padėtų labiau atskleisti miesto subkultūroms, o taip pat sukurti kokybišką renginį, atvirą užsienio muzikantams, atlikėjams, menininkams ir svečiams. „Matters“ taps alternatyvios kultūros platforma, kurioje bus siekiama diskutuoti apie alternatyvios kultūros poreikį *meins-trymo* kontekste ir pristatyti įvairias muzikos, meno, garso, performanso, medių ir kitokios kūrybos formas bei edukaciniu projektu. Viena iš projektų dalių taip pat bus kas du metus vykstantys simpoziumai.

Keliaujančios rezidencijos industrinio meno atstovams – garso, vizualaus meno kūrėjams ir muzikantams. Tai bus kas dvejus metus vykstanti rezidencijų programa, kurioje menininkai kurs naujus kūrinius industrinėse miesto erdvėse, remiantis specifinių vietų istorijomis, idėjomis, garsais ir pan. (medžiagą autoriams parengs kuratorių komanda).

Simpoziumas (vyks kas dvejus metus: 2018, 2020, 2022 m.). Simpoziumų metu vyks anti-konferencijos, performatyvos diskusijos ir kitos prezentacijų formos. Simpoziumų temos siesis su industrine kultūra, kūno menu, aktyvizmu, posthumanizmu. Susitikimuose bus kviečiami dalyvauti mokslininkai, kultūros kūrėjai, mąstytojai, menininkai.

Dirbtuvės ir industrinės laboratorijos, paremtos „pasidaryk pats“ ir „pasidaryk kartu“ principais, kuriose praktinės žinios yra įgyjamos dalyvaujant, bandant, nepavykstant ir vėl bandant. Projekto etosas reikšis haktyvizmo, aktyvizmo, dalyvaujamosios kultūros, dalyvaujamojo meno, bendruomenių kūrimo formomis.

Keliaujantis muzikos ir meno festivalis. Festivalis kasmet suburs muzikantus, menininkus, mąstytojus, nepriklausomus alternatyviosios kultūros veikėjus iš Lietuvos ir užsienio. Festivalyje skambės įvairaus pobūdžio vietos ir užsienio atlikėjų industrinė muzika, vyks performansai, kūno meno ir kibermeno bei tarpdisciplininiai eksperimentai. **2022 m. festivalio metu vyks didžiulis audiovizualinis renginys, kuriame – tamsusis cirkas, ekstremalios kūno praktikos ir postindustrinė opera.**

● ATSIBUSK, SUKRUSK

Partnerysčių tinklo kūrimas

© RŠ | MANO ŽAIDIMŲ AIKŠTELĖ. Remigijus Ščerbauskas. Nuotrauka apdovanota 1 vietos išskirtiniu prizų 11-ajame Black & White Spider Awards konkurse, 2016 metais.

Projektais siekiama supurtyti esamą miesto kultūros lauką, inicijuojant naujus projektus ir eksperimentinius partnerysčių modelius. Skatinsime kultūros institucijas, miesto ir kitas kultūros įstaigas bendradarbiauti su miesto ir rajono gyventojais gerinant kultūros paslaugų kokybę, tokiu būdu didinant miesto svarbą ir miestiečių galimybes. Sieksime atverti miesto „darbinę atmintį“ įvairioms miesto bendruomenėms ir išnaudosime jungiančio paveldo idėją. Stiprinsime partnerystes ir dalinimąsi inovatyviais metodais ne tik tarp kultūros, švietimo ir mokslo įstaigų, bet taip pat su Baltijos ir Šiaurės Europos, o taip pat kitomis šalimis.

IMPULSAS

Kaunas turi platų galerijų, bibliotekų, teatrų, archyvų ir universitetų tinklą, tiesą sakant, miesto muziejų ir bibliotekų tinklas yra tankesnis nei bet kuriam Lietuvos mieste. Kalbant skaičiais, čia veikia 13 teatrų, 17 kultūros centrų, daugiau kaip 30 bibliotekų, o taip pat valstybinė filharmonija ir daugybė meno, muzikos, dizaino festivalių.

Tačiau nežiūrint turtingo kultūrinio gyvenimo, vietos kultūros institucijos yra uždaros, centralizuotos, o lankytojų skaičiai nedideli. Todėl šia programa norime supurtyti kultūrinį sektorių, mobilizuoti muziejus, teatrus ir bibliotekas, padaryti jį šiuolaikiškesniu ir labiau prieinamu.

PARTNERIAI:

Projektą įgyvendina: „Kaunas 2022“, Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus, Nacionalinis Kauno dramos teatras, Kauno valstybinė filharmonija, Kauno apskrities viešoji biblioteka.

Partneriai: Kauno kino centras „Romuva“, Kauno miesto muziejus, Kauno rajono muziejus, galerija „Meno parkas“, Kauno fotografijos galerija, galerija „POST“, „Kabinetas“, galerija „Balta“, galerija „Meno forma“, VDU menų galerija „101“, Vytauto Didžiojo universitetas, Kauno technologijos universitetas, Kauno bienalė, tarptautinis fotomeno festivalis „Kaunas PHOTO“, „Kaunas jazz“, Pažaislio muzikos festivalis, Kauno kultūros centras „Tautos namai“, Kauno kultūros centras „Girstutis“, „Psilikonos teatras“, Artūro Areimos teatras „AAT“, „Teatronas“, „Baltijos cirkas“, šokio teatras „Dansema“, Kauno choreografijos mokykla, vietos kultūros centras ir bibliotekos, kūrybinių industrijų įmonės.

European partners: „Network of European Museum Organisations“, „Musée national de la Résistance“ (Esch-sur-Alzette), „Brokentalers“ (IE), „Noftstate Theatre“ (UK), Latvijos naujojo teatro institutas.

Galimi papildomo finansavimo šaltiniai: „Kūrybiška Europa“, Lietuvos kultūros taryba, privačios įmonės, sutelktinis finansavimas.

Biudžetas: 2 mln. Eur.

METODAI

Programa bus sukurta remiantis „Kultūros tempo akademijos“ mokymų pagrindais, konsultacijų, bendradarbiavimo ir bendruomenių įtraukimo principais.

Partnerystė su bendruomenėmis padidins kultūros paslaugų matomumą. Bus sukurtos naujos auditorijų plėtros strategijos. Bus kuriami bendri kultūros ir kitų įstaigų rinkodaros, pardavimų ir vadybos kaštus mažinantys projektai.

PROJEKTO EIGA

2017–2018 PROLOGAS: konsultacijos

Renkamos nuomonės ir pasiūlymai iš vietos bendruomenių, stiprinami įgūdžiai, inicijuojamas dialogas tarp vietos kultūros institucijų ir bendruomenių. Kauno universitetai, menininkai, KI sektoriaus dalyviai kviečiami įsitraukti į tyrimų veiklą auditorijų plėtros, visuomenės įtraukimo, muziejų ekspozicijų dizaino, virtualių parodų srityse.

2018–2020 PERIPETIJOS: bendradarbiavimas ir partnerystės

Partneriai į projektą visuomet įneša naujų požiūrių, todėl „Kultūros tempo akademijos“ dirbtuvių ir seminarų metu skatinsime dalyvius jungtis į naujus partnerysčių tinklus, inicijuoti tarpdisciplininius projektus, kurti bendras komunikacijos ir auditorijų plėtros strategijas. Bendradarbiavimo ryšiai su vietos bendruomenėmis bus kuriami, formuojant bendruomenių tinklą, jaunimo tarybą, savanorystės programą, ambasadorių, suinteresuotų asmenų (aktyvistų, menininkų, studentų, kultūros srities darbuotojų) ir kritiškų draugų (žmonės, kurie reflektuos mūsų praktikas, naujas programas ir ekspozicijas) tinklus. Pavyzdžiui, suinteresuotų žmonių grupė dirbs su konkrečia organizacija ir identifikuos barjerus, trukdančius visuomenės grupėms dalyvauti kultūroje ir padės įstaigai pagerinti jos paslaugų prieinamumą (fiziniam, socialiniam, kultūriniam, intelektiniam lygmenyse).

2021–2022 KULMINACIJA: įtraukimo projektai

Naujos bendruomenių įtraukimo ir aktyvaus dalyvavimo formos, vietos ir tarptautinių auditorijų įtraukimas pavers kultūros erdves vietomis, kuriose susitinka menas, muzika, šokis, mokslas ir eksperimentai. „Kultūros kelio“ projektas, kuriame kultūros įstaigos atveria duris auditorijoms, pristatydamos naujus renginius, o kiekviena įstaiga ir renginys yra integruojami į skaitmeninius pasakojimus.

Finalinis šio etapo projektas įtrauks didžiąją dalį vietos kultūros institucijų ir grupę paauglių, kurie semsis žinių ir naujų kūrybingų idėjų įvairiose kultūros įstaigose – muzikos ir meno mokyklose, bibliotekose, muzikos organizacijose, muziejuose, teatruose, kūrybinių industrijų sektoriuje ir t.t. **Kauno miesto ir rajono, o taip pat Esch-sur-Alzette vaikai ir paaugliai sukurs didįjį uždarymo renginį „Ir jie gyveno ilgai ir laimingai“, kuris įvyks mūsų pagrindinėse kultūros erdvėse prieškalėdiniu laikotarpiu, 2022 m.**

2023 ir vėliau – PALIKIMAS

EKS programos palikimas bus užtikrintas, išsaugant naujas kultūros patirtis, partnerystes, bendradarbiavimo modelius, bendros komunikacijos ir marketingo strategijas.

NUMATOMI REZULTATAI

Ši programa paskatins kultūros institucijas sukurti naujus bendradarbiavimo tinklus ir partnerystes, naudoti naujus kūrybinius tarpdisciplininių projektų modelius. Šie projektai prisidės prie kultūros decentralizavimo, atvirumo ir matomumo didinimo, atvers kultūros institucijas įvairesnėms auditorijoms. Jie pažadins žmones miesto istorijomis.

PROJEKTŲ PAVYZDŽIAI

● DOKUMENTINIS TEATRAS

Šiuo projektu siekiama laužyti tradicinius teatro metodus, įtraukiant į teatrinės praktikas bendruomenių meno strategijas ir tokiu būdu sukurti naujas meninės komunikacijos formas. Įvairios pažeidžiamos socialinės grupės bus įtraukiamos į spektaklių kūrimo procesą ir diskusijas apie šių dienų pasaulio aktualijas. Visi spektakliai bus rodomi viešosiose erdvėse – parkuose, mokyklose, turguose, gamyklų teritorijose.

● SKAITMENINIS LANKYTOJAS

Kultūros institucijos kartu su universitetų mokslininkais ir kūrybinių industrijų įmonėmis keis savo virtualios komunikacijos formas. Pasitelkiant skaitmenines medijas, bus komunikuojami daugiasluksniai naratyvai. Virtualios edukacinės programos siūlys naudotojams galimybę susikurti savo parodą, o fiziškai apsilankiusiems muziejuje arba galerijoje – pasidalinti savo patirtimis virtualioje erdvėje. Tai padidins kolekcijų prieinamumą ir dinamišką lankytojų kuriamą turinio interpretaciją. Skaitmeninių įrankių vystymas taip pat leis perkurti praeitį – bus kuriamos virtualios išnykusių pastatų ir prarastų skulptūrų versijos.

● KLAJOJANTYS MUZIEJAI

Projektu siekiama perkurti muziejaus kaip nejudrios institucijos įvaizdį. Juo norima pasakyti, kad kiekvienas gali kurti savo muziejų ir kad muziejus gali būti lankstus. Mūsų muziejai paruoš specialius ekspozicijų rinkinius, kurie keliaus pas auditorijas, negalinti apsilankyti muziejuje – į tolimesnius bendruomenės centrus, mokyklas, vaikų darželius. Šis projektas skatins įvairias dalyvių grupes – nuo vaikų iki senjorų, susikurti savo „mini muziejų“ ir pasidalinti juo su kitomis bendruomenėmis. Tokiu būdu bus sukurta keliaujančių „mini muziejų“ kolekcija, kuri sujungs įvairias bendruomenes mieste ir rajone. Šiame projekte taip pat bus sukurta „Mobilus muziejus“, autobuse instaliuota muziejaus ekspozicija, keliausianti po visą šalį.

● ĮVIETINTOS PARTNERYSTĖS

Tai dar vienas projektas, kuris pasklis po įvairias miesto ir rajono seniūnijas. Bendruomenės ir gyventojai turės galimybę papasakoti savo istoriją per renginį arba ekspoziciją. Bendradarbiaudamos su bendruomenių centrais, bibliotekomis, kultūros centrais, festivaliais ir kt., kultūros institucijos dirbs su bendruomenėmis ir kaimynystėmis ir kartu kuruos projektus, pristatančius jų kultūras. Kultūros institucijos laikinai paliks savo pastatų erdves ir keliaus po miesto ir rajono vietas.

Miesto pasakojimai. Kolaboraciniai tarpsektoriniai projektai, kuriuos kurs muziejų profesionalai, bendradarbiaudami su įvairių sričių specialistais ir bendruomenių lyderiais. Šie projektai apjungs muziejų ir paveldo specialistų metodus su miesto antropologų metodais: bus kuriami nesenos praeities miesto vietovių žemėlapiai, renkamos nuotraukos ir kiemų bei miesto istorijos, kurios bus jungiamos su dalyvaujamaisiais projektais. Gyventojai bus skatinami savo miesto istorijas perteikti fotografijomis, rašytine ir pasakojimo forma, o visa tai bus paverčiama parodomis viešosiose erdvėse (aikštėse, gatvėse, baruose, parduotuvėse, bibliotekose ir pan.). Surinktos istorijos papildys jau esamą virtualų miesto atminties archyvą www.atmintiesvietos.lt.

Muziejiniai teatrai – projektas, kuriame bus ieškomi ir at randami nauji pasakojimo būdai. Muziejų eksponatai, istorija, menas ir teatro meno technikos (istoriniai personažai, lėlininkystė, judesys, muzika) bus panaudoti edukaciniai ir pramoginei funkcijai.

Judančios bibliotekos. Projektas apjungs daugiau kaip 30 bibliotekų mieste ir rajone. Bibliotekos tebėra labai gyvybingos ir ypač mėgstamos vyresnių gyventojų tarpe, kur jie susitinka su

© RŠ

kitais, bendrauja ir mokosi naudotis kompiuteriais, internetu ir programomis. Galima sakyti, kad bibliotekos tampa inovacijų paguotojomis. Jose organizuojami robotikos ir IT renginiai, kuriasi atviros biuro erdvės.

Šia programa mes skatinsime bibliotekas kurti daugiau naujų paslaugų jaunajai auditorijai skaitmeninių technologijų ir inovacijų srityse. Šio projekto metu bibliotekos užmegs daugiau partnerysčių su IT ir KI sektoriais.

Bibliotekos taip pat sukurs ilgalaikes skaitymo programas ir pristatys garsių Lietuvos rašytojų parengtus savo mėgstamiausių knygų lentynas.

● ŽURNALAS „Į“ (1–7 nr.)

Kauno fotografijos galerija, bendradarbiaudama su Europos partneriais sukurs septynių tarptautinių seminarų ir knygų seriją „Kaunas fotografijose“ (2017–2022 m.). Projektas atskleis įvairius miesto sluoksnius, atsiskleidžiančius žvelgiant iš skirtingų autorių perspektyvų. Pirmasis žurnalo „Į“ numeris buvo išleistas 2017 m. sausio mėn. Jo turinys buvo kuriamas 8 dienų tarptautinėse dirbtuvėse, kuriose įvairių kultūros sričių profesionalai tyrinėjo miestą ir jo nepakartojamus gyventojus. Dvikalbis žurnalas sudarytas iš tekstų, vaizdų, archyvinės medžiagos, grafikos. Kauno fotografijos galerija turi išskirtinę meninės leidybos patirtį ir vadovaus šiam projektui, bendradarbiaudama su tokiomis organizacijomis kaip „Discipula“, „Sputnik“, „Publish Yourself“ ir kt.

KAUNAS 2022 YPATINGIEJI RENGINIAI

PAŽADINK ŽVĖRĮ! Kaunas 2022 atidarymo renginys

Trance ir roko muzikos koncertas, įspūdingos Naujoji Kauno mitą pristatančios hologramos upių pakrantėse ir... Tikras miesto centre stovinčio pastato vaiduoklio susprogdinimas.

MIESTO KARŪNA: šviesų festivalis

Karališka šventė, kurios metu 365 paveldo pastatai visame mieste bus apšviesti lazeriais ir kiekviename jų vyks įvairūs kultūriniai renginiai. Tuo pat metu vyks „Modernizmo festivalis“, kuriame – parodos ir renginiai, atskleidžiantys XX a. 4-ojo dešimtmečio dvasią.

KAUNO ŽIEMOS ATLANTIDA

Išskirtiniai turai per užšalusias Kauno marias, fotografijų parodos po ledu, buriavimo ant ledo ir čiuožimo rogėmis čempionatai.

ŽVĖRIES (MIESTO) DIENA

Riaumojantis ir akį traukiantis muzikinis miesto gyventojų sukurtų lėlių paradas, po kurio ant vandens platformos Nemuno upėje bus rodomas įvairaus amžiaus auditorijoms skirtas spektaklis.

„MATTERS“: postindustrinės kultūros festivalis

Vietos ir užsienio industrinės muzikos programa, performansai, ekstremalus menas, kūno menas, videomenas, kibermenas ir tarpdisciplininiai eksperimentai postindustrinėse erdvėse. Auditorija išvys nematytą Kauno pusę!

FLUXUS FESTIVALIS

Istorinė Fluxus meno paroda, dalyvaujamoji programa „Fluxus laboratorijose“ ir labai netradicinis muzikinis paradas Laisvės alėjoje, kuriame muzikantai gros iš oro balionų ir nuo Laisvės alėjos stogų.

TARPTAUTINĖ ŽVEJO ŠVENTĖ

Tai bus vasaros renginys, kuriame vyks žvejybos čempionatai Neris ir Nemuno upėse, turgus, atvira virtuvė, gatvės teatro pasirodymai, buriavimo pamokos ir koncertai ant vandens – kiekvienas suras tai, kas jam patinka.

SANTAKOS KULTŪROS MARATONAS

Čia susitiks sportas ir menas. Pilna maratono trasa, kitos sportinės rungtys, kurias papildys bendruomenių menų ir filmų apie sportą programa.

TARPTAUTINIS LITVAKŲ FORUMAS

Garsių litvakų parodos, Lietuvos ir Izraelio šokio ir muzikos atlikėjų programa, mokslo ir kūrybinių inovacijų paroda (Nacionaliniame mokslo centre), jidiš teatro spektaklių rekonstrukcijos, konferencija.

FESTIVALIS „MANO KIEMAS“

Šiuolaikinio cirko, šokio pasirodymai ir performansai mikrorajonuose, privačiuose namuose ir kiemuose.

MUZIKOS KELIAS

Mobili muzikos programa, kurioje – atlikėjai iš Lenkijos, Izraelio, Rusijos, Latvijos, Armėnijos, Rumunijos ir kitų šalių. Muzikiniai pasirodymai vyks traukiniuose iš Kauno į Varšuvą, Berlyną, Rygą, Taliną, Sankt Peterburgą ir specialiose stotelėse.

IR JIE GYVENO ILGAI IR LAIMINGAI: uždarymo renginys

Muzikos ir teatro šventė, kurią kurs vaikai ir paaugliai. Vyks animacijos laboratorijoje sukurtų vaikų filmų pristatymai, vieša miestiečių vakarienė miesto centre, teatro ir muzikiniai pasirodymai, Kauno žvėries pasirodymas, o viską užbaigs 24 valandų didžiausias keliaujantis kultūros vakarėlis!

Q14 Kaip bus atrenkami metų kultūros programą sudarysiantys renginiai ir veikla?

Kultūros ir
meno turinys

Šiuo metu parengta programa remiasi tyrimu, kurį atliko kūrybinė paraiškos komanda, ir daugiau nei 100 skirtingų pasiūlymų iš įvairių Kauno ir Lietuvos kultūros organizacijų ir menininkų. Prieš paskelbiant atvirą kvietimą (2015 m. spalio mėn.) teikti pasiūlymus, Kaunas 2022 komanda analizavo vietos, regioninį ir Europos kultūros aktualijų kontekstą ir į pasiūlymų teikimo aprašą įtraukė pagrindines temas bei tikslus. Šiuo metu turime aiškią ir pagrįstą programos veiklų struktūrą, **tačiau tolimesnis programos turinys bus kuriamas kartu su vietos ir tarptautinėmis kultūros institucijomis, specialistais, menininkais, bendruomenėmis, NVO ir kūrybinių industrijų sektoriumi.**

„Kultūros tempo akademija“ pasitar-naus kaip pagrindinė platforma naujoms partnerystėms ir iniciatyvoms atsirasti. 2017 – 2022 m. kultūros sektoriaus atstovai reguliariai dirbs kartu tam, kad sukurtų ir įgyvendintų ilgalaikius projektus, skirtus auditorijų plėtrai ir organizacijų atgaivini-mui („Atsibusk, sukrusk“). 2017–2018 m. „Kultūros tempo akademija“ vykdys kom-petencijų kėlimo kursus bendruomenių aktyvistams ir agentams, po kurių programa toliau bus plėtojama visose miesto ir rajono seniūnijose, bendradarbiaujant su ben-druomenėmis ir įvairiomis suinteresuoto-siomis šalimis („Visi kaip vienas“). Mokyklų, etninių mažumų, vyresnio amžiaus žmonių ir šeimų su mažais vaikais įtraukimas ir da-lyvavimas taip pat bus išvystytas „Kultūros tempo akademijos“ programoje.

Kai kurie programos projektai: „Kauno mo-dernizmas 360/365“, „Stebuklingi kilimai“ ir „Mano kiemo“ festivalis – skelbs atvirus kvietimus vietos ir užsienio menininkams. Šie trys projektai yra orientuoti į vietos menininkų skatinimą, sukuriant bendra-darbiavimo platformą tarp užsienio meni-ninkų ir vietos bendruomenių.

Mes vis dar turime temų, kurios yra svar-bios tiek vietiniu, tiek Europos lygmeniu, tokių kaip lietuvių kalba (viena seniausių pasaulyje indoeuropiečių kalba) arba Dai-nuojanti revoliucija, kurios per pasirengia-muosius metus bus išvystytos į išsamias tarptautines programas ir projektus.

Siekiant užtikrinti informacijos prieinamu-mą ir programos atvirumą mes paliekame klausimyną Kaunas 2022 svetainėje (www.kaunas2022.eu), kur kiekvienas yra kvie-čiamas jį užpildyti ir pasiūlyti savo idėją, veiklą ar partnerystę Kaunui 2022-iems. Šis klausimynas bus pasiekiamas mūsų svetainėje iki 2017 metų pabaigos (2018–

2021 m. laikotarpiu pagrindinė platforma programos kūrimui bus „Kultūros temo akademija“)

Kaunas 2022 komanda ir toliau rengs su-sitikimus su įvairiomis organizacijomis, verslo sektoriumi ir bendruomenėmis pa-aiškindama programos tikslus ir siūlyda-ma potencialias bendradarbiavimo formas (nuo 2015 m. sausio iki 2017 m. vasario jau turėjome daugiau nei 700 privačių ir grupinių susitikimų). Facebook, Instagram ir kiti socialiniai tinklai yra reguliariai at-naujinami žiniomis ir informacija bei kvie-timais prisijungti.

Po paraiškos pridavimo termino 2017 m. vasario mėn., paraiška bus patalpinta ir viešai prieinama internete. Kiekvienas no-rintis dalyvauti programos parengiamuo-siuose procesuose bei įgyvendinime, ga-lės kreiptis, nurodydamas konkrečią, vieną iš šių, programos platformą, ar vieną iš dviejų horizontalią programos kryptį, arba konkretų jį dominantį projektą.

Pagrindiniai tikslai ir reikalavimai naujiems projektų pasiūlymams ir dalyvavimui pro-gramoje yra grindžiami kriterijais, kurie at-tinka programos tikslus ir uždavinius, taip pat ir pagrindinius reikalavimus, keliamus Europos kultūros sostinės programai, tokius kaip Europos aspektai ir Europos partne-rių įtraukimas į veiklas. Tačiau mes tikime, kad šiuolaikinė mąstysena ir meninis mąs-tymas formosis tik tuo atveju, jeigu bus

įgyvendinta visiems įdomi ir džiuginanti programa

Kiekvienas projektas, atrinktas į programą, turi atitikti keletą šių reikalavimų:

- Europos aspektai ir Europai aktualios temos;
- Europinės partnerystės, pasikeitimas idėjomis ir atlikėjų tarptautinis ben-dradarbiavimas;
- Atminties aktualizavimas;
- Jungiančio paveldo projektai;
- Kūrybinių industrijų sektoriaus stipri-nimas;
- Dizaino visiems iniciatyvos;
- Meninio mąstymo ir meninės pasaulė-žiūros skatinimas žaismingais ir vaiz-dingais būdais;
- Laimės ir malonumo visiems kūrimas;
- Patrauklaus kultūrinio turinio tiek krepšinio sirgaliams, tiek žmonėms, kurie praleidžia daug laiko žiūrėdami televizorių kūrimas;
- Prisidėjimas prie miestą vienijančio pa-sakojimo „Mitinis Kauno žvėris“ kūrimo;
- Kultūros decentralizacija, bendruome-nės stiprinimas, kultūros prieinamumo didinimas;
- Galimybių vietos bendruomenės na-riams dalyvauti kūrybiniame procese užtikrinimas;
- Tarpdisciplininis ir tarpsritinis bendra-darbiavimas;
- Meno ir mokslo sektorių bendradar-biavimas.

Q15 Kaip kultūros programoje bus suderintas vietos kultūros paveldas ir tradicinės meno formos su nauja, inovatyvia ir eksperimentine kultūros raiška?

Kultūros ir
meno turinys

© JB

Seno ir naujo derinys bei privaloma tar-pusavio priklausomybė yra neatskiriama įtampos tarp ŠIUOLAIKIŠKUMO IR LAIKI-NUMO zonos dalis. Šiuolaikinės sostinės sąvoka ir šūkis nepalieka jokio kito pasi-rinkimo kaip tik kurti naujas ir naujoviš-kas kultūrinės veiklas, jas pristatyti ir jose dalyvauti. Tuo remiasi visa mūsų meninė vizija. Mūsų tikslas yra praplėsti žmonių meninę pasaulėžiūrą, pradedant nuo ten, kur žmonės jau jaučiasi pasitikintys kul-tūra – populiarioji kultūra, socialinės me-dijos, tradicinės meno formos ir sportas. Kaip jau minėjome anksčiau, bendri prisi-minimai ir patirtys yra tai, kas pirmiausiai jungia žmones. Tad mūsų programos esmė yra suteikti Kauno miesto ir rajono gyven-tojams bei miesto svečiams reikšmingus bendrus prisiminimus ir patirtis (nesvarbu kokia šiuolaikine forma jie bus pristatyti) ir atgaivinti tuos prisiminimus ir patirtis, ku-rie buvo prarasti.

Naujoves suprantame keleriopai: kaip nau-jausias technologijomis ir priemonės (ypač skirtas komunikacijai ir informavimui) ir kaip inovatyvų požiūrį į tradicinės kultūros formas ir jų panaudojimą. Mes turime daug prieštarių. Tačiau tai nėra viena iš jų.

Naujas požiūris į tai, ką vadiname tradiciš-kumu

- Platformos „Atsibusk, sukrusk“ ir „Visi kaip vienas“ peržengia tradicinių meno formų metodus ir įtraukia bendruomenę

į naują ir eksperimentinį būdą savo tra-dicinių įgūdžių ir amatų panaudojimui, pasitelkdamas kūrybiškumą, dalyvavi-mo ir socialinį meną.

- Projekte „Skaitmeninė diplomatija“ Kauno kaip laikinosios sostinės ir lai-kino diplomatinio atstovybių iš viso pasaulio centro istorijos bus animuo-jamos papildytos realybės technolo-gijos pagalba. Taip pat bus inicijuoja-mas internetinis paveldo ženklavimo projektas, kuris taip pat apims ir gyvus susitikimus bei istorijų pasakojimų renginius.
- Tradicinius renginius, pvz., Kauno ir Hanza dienas, kurių metu pristatoma viduramžių kultūra ar liaudies šokiai ir dainų šventės, praturtinsime nauja-siomis technologijomis.
- Mitinė būtybė ir istorija „Mitinis Žvė-ris“ iškils per tradicines menines for-mas, tačiau bus plėtojama naudojant ir naujausias technologijas. Papildan-čios realybės pagalba mieste bus su-kurti garsiniai ir vaizdiniai Žvėries pėdsakai, 3D vizualizacijomis ir 7D hologramomis praturtinti teatro spek-takliai ir daug daugiau.
- Naujausių technologijų pagalba bus animuojami kultūros paveldo objek-tai ir pasakojimai apie juos – Kaunas 2022 interneto platformoje bus gali-ma rasti garso ir vaizdo maršrutų po miestą, animacinių filmų, animuotų paveldo vaizdų ir skaitmeninių ko-miksų. Papildytos realybės produktai,

kurie išplečia tradicinį požiūrį į aplin-ką, praturtins „Skaitmeninės diploma-tijos“ ir kitus projektus. Virtualios rea-lybės produktai leis vietinei auditorijai ir miesto svečiams tyrinėti miesto ar-chitektūrą ir paveldo objektus.

- Projektas „Pikselių tuneliai į Europą“ (angl. Pixel Tunnels to Europe) užti-krins galimybę dalintis tradicine kul-tūra, gatvės kultūra ir šokiu, piešimu, pantomima ir pan. su kitais Europos miestais, naudojantis tiesioginių skai-tmeninių transliacijų kanalais viešo-siose erdvėse.
- Skatinsime muziejų skaitmenizaciją, tačiau ne vien dėl grynai technologi-nių ar archyvavimo priežasčių. Pagrin-dinis tikslas bus animuoti muziejus ir jų kolekcijas, sujungti muziejus su bendruomenėmis. Muziejai „tradi-ci-nius“ veiklos principus, skirtus tik iš-saugoti ir pristatyti turinį praturtins, atverdami savo kolekcijas ir persona-lą (žmogiškuosius išteklius) bendruo-menėms, išnešdami dalį kolekcijų už muziejaus sienų, skatindami bendruo-menes kurti savo parodas ir pristati-nėti savo kultūrą kaip nematerialiojo vietos ir Europos paveldo dalį („Remix Culture“).
- Miestas kaip viešojo meno ir dizaino centras: piešiniai ant pastatų sienų, gatvės šokis, laikinos skulptūros, ins-taliacijos ir gatvės pasirodymai įsi-terps į tradicinį gyvenimo būdą, įtrau-kiant ir išnaudojant miesto aplinką.
- 40 po Kauno miestą ir rajoną paskli-dusių „Fluxus laboratorijų“ sujungs profesionalus ir neprofesionalus, vie-tos ir užsienio veikėjus, tradicinės kul-tūros elementus ir šiuolaikinį meną. Tarptautinis bendruomenių persipy-nimas vyks skaitmeninių technologijų pagrindu. Nutolusiose bendruomenė-se bus rengiamos šiuolaikinio cirko ir šokių programos, pagrįstos kaimo kul-tūra ir vietos istorijomis.
- Šalia to, kad siekiame technologijų pa-galba sukurti inovatyvų požiūrį į vie-tos tradicinę kultūrą, mes ketiname paveldo animavimo ir bendruomenių projektuose atgaivinti pasakojimų tra-diciją. Pasakojimų kursai bus viena iš „Kultūros tempo akademijos“ mokymų dalių, kurios metu bus sukurti keli uni-kalūs „kalbančio paveldo“ projektai.

Kaip miestas įtraukė arba planuoja įtraukti vietos menininkus ir kultūros organizacijas į kultūros programos conceptualizavimo ir įgyvendinimo veiklą? Pateikite konkrečių pavyzdžių ir nurodykite kelis vietos menininkus ir kultūros organizacijas, su kuriais numatoma bendradarbiauti bei patikslinkite, koks tai bus bendradarbiavimas.

Kultūros ir
meno turinys

Vietos kultūros operatoriai, susivieniję į Kaunas 2022 komandą, iškėlė idėją siekti Europos kultūros sostinės titulo ir pristatė ją vietinei administracijai, kuri, savo ruožtu, sutiko remti projektą. Kaunas 2022 komanda yra sudaryta iš kultūros lauko profesionalų: vaizduojamųjų ir scenos menų, literatūros, paveldo ir architektūros, filosofijos, šiuolaikinio cirko ir kt. sričių atstovų. Idėjos, kurios kilo bendrų diskusijų metu, buvo pristatytos ir aptartos plačiame kultūros organizacijų ir menininkų rate. Projektas sulaukė nemažai dėmesio ir palaikymo iš vietos kultūros bendruomenės.

2015 metų pabaigoje, Kaunas 2022 komanda paskelbė atvirą ir viešą kvietimą teikti įvairias idėjas ir siūlymus galimoms temoms, projektams, kūrybinėms partnerystėms Kaunas 2022 programai. Iki 2016 metų pabaigos į kvietimą atsiliepė skirtingos nevyriausybinių organizacijų, bendruomenės, viešosios įstaigos ir menininkai iš Kauno miesto ir rajono pateikdami daugiau nei 100 įvairių pasiūlymų. Siekiant sudaryti nuoseklią meninę programą, visi gauti pasiūlymai buvo apsvarstyti, diskutuojami ir toliau plėtojami per daugiau nei 700 individualių ir grupinių susitikimų, bei teminių darbo grupių. Darbo grupėse dalyvavo atstovai iš vietinių teatro, muzikos, muziejų, meno, bibliotekų, paveldo, architektūros, švietimo ir sporto organizacijų. Rengiant „Šiuolaikinės sostinės“ programą dalyvavo daugiau kaip 150 vietos kultūros operatorių ir atstovų, turinčių platų Europos partnerių tinklą. Jie yra viena iš pagrindinių paraiškos stiprybių ir Kauno potencialo įgyvendinti Europos kultūros sostinės programą garantija.

Komanda nuolat plečia Kaunas 2022 ambasadorių tinklą, kurie aktyviai palaiko Kauno kandidatūrą tapti Europos kultūros sostine. Šiuo metu programą atstovauja 27 reikšmingos literatūros, teatro, muzikos ir kitų kultūros sričių asmenybės. Jie aktyviai įsijungia į programos kūrimą ir jos komunikaciją. Nuoroda į Kaunas 2022 ambasadorių sąrašą: <http://kaunas2022.eu/apie-ambasadorius/>.

Partnerysčių su vietos kultūros organizacijomis pavyzdžiai yra išvardinti žemiau.

Kauno kino centras „Romuva“, atidarytas 1939 metais, prieš pat karą, yra seniausias veikiantis kino teatras Kaune, įrengtas naudojant moderniausias tuometines tendencijas ir technologijas. Tai – įkvepiantis

modernizmo architektūros pavyzdys. Šiandien kino teatras atstovauja nekomercinę, alternatyvią kino filmų kultūrą ir yra viena bohemiškiausių Kauno vietų.

NUMATOMI VEIKSMAI:

- Vladislavo Starevičiaus animacijos laboratorijoje vyks animacinio pasakojimo dirbtuvės, skirtos 7–15 metų vaikams, ir įtrauks daugiau nei 300 moksleivių, kurie su profesionalų pagalba grupėse kurs animacinius filmus. Planuojamo Vladislavo Starevičiaus festivalio metu visi naujai sukurti filmai bus pristatyti plačiai auditorijai kino centre „Romuva“.
- Filmų repertuaras skirtas subkultūroms, mažumų ir etninei kultūrai. Bendruomenių įtraukimas į kino teatro filmų repertuaro kūrimą remiantis jų kolektyvine atmintimi, istorija ir aktualiomis temomis (projektas „Griaukime sienas“).

Isteigtas 1921 metais, **Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus** yra vienas seniausių ir didžiausių dailės muziejų visoje Lietuvoje. Tai – geriausia vieta Lietuvoje susipažinti su Lietuvos ir tarptautinio meno istorijos ir kultūros vystymusi, nuo seniausių laikų iki šių dienų. Muziejus turi 10 padalinių Kaune, kurie apima įspūdingas senovės, klasikinės ir šiuolaikinės dailės ekspozicijas, keturias istorines rezidencijas ir netgi velnių kolekciją.

NUMATOMI VEIKSMAI:

- Muziejuje vyks speciali Rusijoje gimusios ir Kaune gyvenusios ekspresionizmo dailininkės Marianos Veriovkinos ir „Mėlynojo raitelio“ dailininkų grupės, kuriai ji priklausė, paroda.
- Litvakų (žydų, kurių šaknys Lietuvoje) menininkų paroda pristatys garsius Paryžiaus mokyklos (École de Paris) žydų-lietuvių kilmės dailininkus ir skulptorius. Parodoje bus eksponuojami Jacques Lipchitz, Marc Chagall, Arbit Blatas, Theo Tobiasse, Max Band, Emmanuel Mané-Katz, Pinchus Krémègne, Michael Kikoïne, Jacques Missene, Ossip Zadkine, Simon Glatzer ir kitų darbai.
- Muziejus taip pat įsijungs į naujos viešos meno instaliacijos, grįstos

vieno garsiausių Lietuvos menininkų M. K. Čiurlionio kūriniais, kūrimą.

- Muziejus taps vienu iš pagrindinių „Kultūros tempo akademijos“ ir „Atsibusk, sukrusk“ programų partnerių, kuriose bus įgyvendinami nauji tarpdisciplininio bendradarbiavimo projektai „Klajojantys muziejai“ ir „Besimokantis muziejus“.

Nepriklausomų menininkų kolektyvo, Dainos Pupkevičiūtės ir Vaidos Tamoševičiūtės, gauto pasiūlymo pagrindu Kaunas 2022 padės sukurti naują tarptautinę platformą „**MATTERS**“, skirtą industrinės (sub) kultūros mąstytojams, menininkams ir aktyvistams. Į festivalio programą planuojama įtraukti vietinius garso meno atstovus (Arma, Artūras Bumšteinas, Body Cargo, Budrūs, Extravaganza, N.O., Ganzer Machine, Girnų Giesmės), vaizduojamojo meno atstovus (Darius Žiūra, Gabrielė Gervickaitė, Saltmira, Danius Kesminas) ir mąstytojus (Audronė Žukauskaitė, Jurijus Dobriakovas ir kiti). Festivalio siekis – kultūriškai atgaivinti buvusias pramonines vietas ir humanizuoti gyvuojančius pramoninius rajonus.

Kaune vykstančių festivalių ir jų organizatorių įtraukimas į Kaunas 2022 programą yra svarbus keliais aspektais: dėl jų sukurtų aukštos kokybės produktų, ilgalaikių ir plačių europinių ir pasaulinių partnerysčių, ilgametės patirties ir dinamiško veiklos pobūdžio. Susitikimai su festivalių organizatoriais paskatino juos integruoti į visas Kaunas 2022 programos dalis. Susitikimų metu buvo susitarta dėl žmogiškųjų išteklių ir patalpų integravimo bei galimybių prisidėti siekiant Europos kultūros sostinės programos tikslų.

- **„Kaunas Jazz“ festivalis** (balandžio mėn.) paruoš ir pristatys specialią koncertų programą Kauno sinagogoje. Specialūs festivalio renginiai vyks Kauno gyvenamuosiuose rajonuose (bendruomenių projektai).
- **Pažaislio muzikos festivalis** (vasaros laikotarpis) geografiškai išsiplės ir apims Kauno rajoną. Festivalio organizatoriai jau prisidėjo ir toliau planuoja aktyviai įsitraukti į pagrindinių renginių parengiamuosius darbus.
- **„Kauno bienalė“** prisidės prie mokslo ir meno programos („Dizainas laimei“), bendradarbiaus su Nacionaliniu

© LV

mokslo centu ir įgyvendins tarptautinę rezidencijų programą „Stebuklingi kilimai“. „Kauno bienalė“ prisidėjo prie „Kultūros tempo akademijos“ (2017–2022) veiklos pasiūlydama platų europinio lygio kontaktų tinklą bei toliau padės jį plėtoti. „Kauno bienalės“ komanda kuruos „Susitaikymo oratorijos“ projektą (kompozitorius Philip Miller).

- **„Kaunas Photo“ festivalis** sukurs ir įgyvendins ištisus metus veikiančią vidaus ir lauko fotografijos parodų ir instaliacijų programą, organizuos menininkų rezidencijas „Fluxus laboratorijų“ projekte. Festivalis bendradarbiaus su Kauno gatvės meno festivaliu „Nykoka“, medijų meno ir muzikos festivaliu „Centras“, numatoma postindustrinės kultūros festivaliu „MATTERS“ bei Litvakų forumu.
- **„Kaunas mene“ festivalis** (vasaros laikotarpis) kartu su bendra-kuratoriumi Krzysztof Stanislawski (Lenkija) organizuos menininkų rezidencijas ir prisidės prie viešų meno iniciatyvų („Dizainas laimei“ ir „Fluxus laboratorijų“ programos).
- **Gyvo meno festivalis „CREATurE“** pristatys specialią performanso meno programą ir numatytą postindustrinės kultūros festivalį „MATTERS“. Organizatoriai taip pat sukurs unikalų tarptautinį „Performanso meno archyvą“ Kaune, kurį numatoma įgyvendinti iki 2022 metų.
- **Tarptautinė akvarelės bienalė „Baltijos tiltai“** (rudens laikotarpis) pristatys

geriausius menininkų darbų ant popieriaus pavyzdžius iš Baltijos ir Šiaurės šalių. Bienalė prisijungs prie „Santakos“ programos krypties surengdama parodą, specialius lauko renginius ir dirbtuves paupio tema.

- Kiekvienais metais **Tarptautinis šokio festivalis AURA** (spalio mėn.) pristato aukščiausio lygio tarptautinio šokio programą. Festivalis prisidės prie „Yiddishe Mame“ programos inscenizuojant vietos Holokausto istoriją pasakojančius šokio spektaklius IX forto muziejuje, bendradarbiaujant su Izraelyje gyvenančiais choreografais Renana Raz, Yosi Bergas ir Odetas Grafas. Festivalio organizatoriai taip pat įgyvendins tarptautinių choreografų surežisuotus šokių pasirodymus viešose ir industrinėse vietose bei paveldo objektuose, atveriant paslėptas Kauno vietas.
- **Lėlių teatrų festivalis** yra organizuojamas Kauno valstybinio lėlių teatro iniciatyva ir vyksta kiekvienų metų gegužės–birželio mėn. Festivalis sutampa su vienu iš pagrindinių Kaunas 2022 programos renginių, skirtų Kauno legendai (2022 m. gegužės 20–22 d.). Taigi festivalio organizatoriai bus tiesiogiai įtraukti į unikalų lėlių dirbtuvių įgyvendinimą įvairiuose Kauno gyvenamuosiuose rajonuose ir specialus parodo, kuris pristatys Kauno legendą, režisavimą.
- **Bardų festivalis „Akacijų alėja“** – kiekvienais metais vykstantis renginys po atviru dangumi Kulautuvoje, Kauno

rajone, pritraukiantis tūkstančius gerbėjų ir turintis ilgą gyvavimo istoriją. 2022 m. festivalis praplės savo tarptautinę programą pakviesdamas muzikos atlikėjus iš kitų Europos šalių.

- Šių ir kitų žinomų Kauno festivalių atstovai dalyvaus „Kultūros tempo akademijos“ ir „Atsibusk, sukrusk“ programose ne tik įsijungdami į mokymus, bet ir dalindamiesi patirtimi bei partnerių tinklais.

Galiausiai, Kaunas 2022 planuoja **įtraukti kaip įmanoma daugiau vietos menininkų ir atlikėjų į keturis didžiuosius Kaunas 2022 renginius**, suburiant tūkstančius jaunųjų talentų ir profesionalų. Pavyzdžiui, muzikos parade Laisvės alėjoje, dedikuotame „Žvėries dienai“, dalyvaus daugiau nei 2000 dalyvių, tarp kurių bus vietos ir nacionaliniai muzikos atlikėjai bei kolektyvai (orkestrai, chorai, dainininkai, solistai), kurie atliks Europos kompozitorių kūrinius apie laisvę grodami ir dainuodami pro atvirus Laisvės alėjos pastatų langus. Tą patį savaitgalį skaitmeninio meno atstovai pristatys savo sukurtas animuotas 3D projekcijas, Kauno valstybinio lėlių teatro aktoriai kartu su tarptautiniais partneriais dalyvaus specialiai paruoštame didelio formato lėlių „Mitinio Kauno žvėries“ istorijos pasirodyme.

Q17 Patvirtinkite ir pateikite įrodymų, kad jūsų paraiška yra visapusiškai ir tvirtai remiama politiniu lygmeniu ir jos atžvilgiu yra tvirtai įsipareigojusios vietos, regioninės ir nacionalinės valdžios institucijos.

Igyvendinimo
pajėgumai

Kauno iniciatyva teikti paraišką Europos kultūros sostinės titului laimėti buvo pasiūlyta ir išplėtotą grupės Kaune gyvenančių nepriklausomų atstovų iš skirtingų kultūros sričių. Nuo pat pradžių iniciatyva susilaukė vienbalsio politinio palaikymo iš pagrindinių partijų. 2015 m. pavasarį buvusi Kauno miesto taryba balsavo dėl naujos Kauno miesto strategijos 2015–2022 priėmimo, kurioje Europos kultūros sostinės titulo siekis yra įvardintas kaip vienas iš uždavinių ir yra traktuojamas kaip galimybė suvienyti kultūros atstovus ir miestiečius bei optimizuoti kultūrai skirtą infrastruktūrą ir užtikrinti geresnės kokybės kultūros paslaugas.

Po 2015 m. pavasarį įvykusių rinkimų, dabartinė miesto valdžia aktyviai palaiko šios

strategijos įgyvendinimą ir teikia visą reikiamą paramą Kaunas 2022 paraiškos komandai.

2016 m. kovo 15 d. Kauno miesto taryba balsavo ir vienbalsiai sutiko patvirtinti prašomą 12 mln. eurų biudžetą, skirtą Europos kultūros sostinės programos įgyvendinimui (Kauno miesto savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T-98, 2016 m. kovo 15 d.). Kauno rajono taryba taip pat parodė savo palaikymą, nuspręsdama dalyvauti Europos kultūros sostinės programoje kartu su Kauno miestu ir patvirtino 4 mln. eurų biudžetą programos įgyvendinimui balnuodami 2016 m. kovo 24 d. (22 balsai už, 0 prieš ir 3 susilaikė).

2017 m. vasario 7 d. miesto taryba balsavo ir dar kartą patvirtino Kaunas 2022

paraišką galutiniam konkurso etapui, įskaitant atnaujintą programos struktūrą, valdymo modelį ir prieš tai patvirtintą biudžetą, bei parodė visų politinių partijų palaikymą.

2016 m. balandžio 20 d. oficialiu Vyriausybės strateginio komiteto sprendimu buvo patvirtintas valstybės finansinės paramos įsipareigojimas. Jame numatoma remti iki 50 proc. bendro miesto planuojamo kultūros programos biudžeto, tačiau valstybės indėlio dydis Europos kultūros sostinės 2022 programai įgyvendinti neturėtų viršyti 10 mln. eurų.

Architektūrinio „Mokslo salos“ konkurso 1-osios vietos nugalėtojų „SMAR Architecture studio“ (ES/AU) vizualizacija

vietoje numatoma įgyvendinti senovinių ir retų spaudinių parodą bei tarptautinės Kaunas 2022 programos atidarymo ir uždarymo ceremonijos vakarienes.

Visame mieste yra nemažai unikalių paveldo pastatų, kuriems trūksta dėmesio arba jie nėra pritaikyti šiandieniniams kultūros poreikiams, tačiau gali būti kūrybiškai įtraukti į Kaunas 2022 programą. Kauno miesto savivaldybė, remdamasi nauja Kauno miesto kultūros strategija ir siekdama geriau panaudoti šiuos pastatus, ėmėsi užduoties kūrybiškai pritaikyti paveldo objektus. Nuo 2017 m. savivaldybės biudžetinė įstaiga „Menininkų namai“ yra atsakinga už nebenaudojamų paveldo pastatų suregistravimą ir derybas su pastatų savininkais dėl pastatų pritaikymo kultūros reikmėms (kūrybiniams *hubams*, menininkų studijoms, startuolių erdvėms, alternatyviems renginiams ir pan.). Pavyzdžiui, **Centrinio pašto rūmų** pastatas yra vienas žymiausių Lietuvos modernizmo perlų. 2015 m. „Kauno bienalė“ surengė parodą nenaudojamuose šio pastato aukštuose ir pritraukė tūkstančius paveldo ir meno entuziastų. Pagrindiniai Kauno „Dizaino savaitės“ renginiai bei AUROS šokio festivalis vyko svarbiame modernizmo pastate – **„Pieno centro“** rūmuose. Planuojame išsaugoti šią plataus masto kultūrinių intervencijų tradiciją, nes tikime, kad ji ne tik paskatina plačią auditoriją sužinoti apie savo paveldą, bet ir didina visuomenės dėmesį bei skatina imtis paveldo išsaugojimo veiksmų.

EGZISTUOJANČIOS SPRAGOS

Nors aplink Kauną yra nemažai įvairių kultūrai skirtų erdvių, visgi dar jaučiamas jų nepakankamumas, į kurį ir siekiame atkreipti dėmesį. Remiantis Kultūros strategijoje ir Kauno miesto savivaldybės teritorijos bendrajame plane 2013–2023 m. išvardintais prioritetais, Kaunas 2022 komanda nustatė galimybes tolesnei miesto infrastruktūros plėtrai kultūros srityje:

– „Juodoji dėžė“ skirta scenos menams. Dėl renginių ir repeticijų erdvės nebuvimo garsusis šokio teatras „AURA“ yra vienintelis miesto teatras, kuris neturi scenos savo spektakliams rodyti, o kylantys choreografai bei šokėjai neturi erdvės savo kūrybai ir repeticijoms. Akivaizdus tokios erdvės trūkumas gali būti išspręstas rekonstruojant ir įrengiant industrinius/paveldo pastatus. Savivaldybė siekia išspręsti šią nepakankamumo problemą ir, šiuo metu, vienas iš potencialių sprendimo būdų yra Kauno nacionalinio dramos teatro pasiūlymas įrengti „juodąją dėžę“, skirtą jauniems menininkams, viename iš jų turimų pastatų. Šis pasiūlymas yra svarstomas vietos ir valstybės lygmeniu ieškant galimybių pritraukti reikalingą finansavimą.

– Atsižvelgiant į plačią šiuolaikinių meno renginių ir festivalių Kaune įvairovę, stebėtina, kad miestas neturi pakankamai parodinių erdvių rengti vaizduojamojo meno parodas. Tačiau, Kultūros ministerijos patvirtintoje Integruotoje teritorijų vystymo programoje įtraukta pagrindinių parodinių erdvių M. Žilinsko dailės galerijoje (Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus padalinys) renovacija, kurią planuojama pradėti 2018 m. Kita svarbi vizualiųjų menų parodinė erdvė yra Kauno paveikslų galerija, taipogi priklausanti Nacionaliniam M. K. Čiurlionio dailės muziejui. Dabartinis pastatas, specialiai sukurtas

laikinoms parodoms, yra puikioje centrinėje miesto dalyje ir turi potencialo tolimesnei pastato plėtrai siekiant ne tik patenkinti dabartinius muziejaus poreikius, bet ir tapti viena iš pirmaujančių nacionalinių institucijų, pristatančių šiuolaikinį meną. Šio pastato plėtros galimybės yra svarstomos Kauno savivaldybės ir naujai išrinktos Valstybės valdžios.

Be to, planuojami įgyvendinti nacionalinis „Mokslo salos“ su laikina parodų erdve ir Koncertų centro projektai (aprašyti žemiau) suteiks papildomų šiuolaikinius reikalavimus atitinkančių erdvių, kurios bus skirtos šiuolaikinių menų ir muzikos kultūros pristatymams. Apart dėmesio infrastruktūros planams ir unikaliam modernizmo architektūros paveldui, mes taip pat ketiname sutelkti dėmesį ir į viešąsias erdves, kitus nenaudojamus paveldo pastatus (fortus, modernizmo architektūros pastatus, industrines vietas) ir netradicinių erdvių panaudojimą laikiniams kultūros intervencijos ir specifinės vietos projektams.

ATEITIES PLANAI IR TIKSLAI

Kauno infrastruktūros plėtros plane yra įtraukti keli stambūs statybų objektai ir aprašyta vizija ateinantiems metams.

Nacionalinis „**Mokslo salos**“ projektas yra vienas iš svarbiausių pastarųjų metų kultūros projektų. Atviro konkurso metu Kauno miestas buvo išrinktas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos kaip būsimos centro vieta. Pasiūlyme, parengtame Kauno miesto savivaldybės, siūloma naują pastatą statyti Nemuno saloje netoli miesto centro. 2016 m. rudenį savivaldybė paskelbė tarptautinį architektūrinį konkursą ir išrinko nugalėtojus. Centrą numatoma pabaigti ir atidaryti iki 2018 m. minint Lietuvos valstybės atkūrimo 100-metį. Naujame centre bus įrengta mokslinių objektų paroda, organizuojamos edukacinės programos skirtingoms auditorijoms ir įkurtas mokslinių tyrimų centras. Laikinių parodų ir renginių erdvės bus skirtos ne tik

Q18 Patvirtinkite ir įrodykite, kad jūsų miestas turi ar turės tinkamą ir gyvybingą infrastruktūrą kultūros sostinės veiklai vykdyti. Šiuo tikslu prašome atsakyti į klausimus:

Igyvendinimo
pajėgumai

a) Trumpai paaiškinkite, kaip Europos kultūros sostinė panaudos ir plėtos miesto kultūros infrastruktūrą.

Bendra patalpų ir kultūrai skirtos infrastruktūros pasiūla renginiams mieste yra gana plati. Egzistuojančios spragos yra įvardintos Kauno miesto savivaldybės teritorijos bendrajame plane 2013–2023 m., kurį šiuo metu įgyvendina Kauno miesto savivaldybė.

Tačiau, kultūrai skirta infrastruktūra turi būti naudojama efektyviau, todėl Kaunas 2022 programos pagrindiniai miesto plėtros prioritetai yra infrastruktūros išsaugojimas ir funkcionalus plėtojimas. Siekiant, kad kultūros infrastruktūra efektyviau aptarnautų visuomenę ir atitiktų programos tikslus, pagrindiniais veiksniais tampa gebėjimų stiprinimas ir institucinis atsinaujinimas „Atsibusk, sukrusk“, „Kultūros tempo akademija“ ir „Dizainas laimei“ platformų pagalba.

ESAMA INFRASTRUKTŪRA

„Žalgirio“ arena. 2011 m. miesto centre, Nemuno saloje, pastatytoje arenoje telpa 20,000 žiūrovų. Ji 2016 m. Eurolygos klubų vadovų buvo pripažinta geriausia arena. Gera akustika ir naujausios technologijos arenoje sukuria puikias galimybes organizuoti didelio masto renginius. Arena bus naudojama pagrindiniams renginiams, ypač šaltuoju metų laiku.

Dauguma kultūrai skirtų erdvių taip pat suteikia galimybę pamatyti vietos modernizmo architektūros ir interjerų pavyzdžius:

- **Kauno valstybinė filharmonija** pastatyta 1928 m. neseniai buvo atrestauruota ir gali sutalpinti 530 žiūrovų. 2022 m. joje vyks klasikinės muzikos koncertai;
- Daug mėgėjų kolektyvų yra įsikūrę **Kauno kultūros centre „Tautos namai“**, kuris yra dar vienas modernizmo architektūros pavyzdys. Įsikūręs pačiame miesto centre, šis pastatas turi pilnai įrengtą koncertų salę, kurioje telpa 500 žiūrovų, bei kitas erdves, kurios

EKS metais bus naudojamos pagrindinių renginių repeticijoms, parengiamosioms dirbtuvėms, pasirodymams ir koncertams;

- **Kino teatras „Romuva“**, įkvepiantis modernizmo architektūros pavyzdys, seniausias veikiantis kino teatras Kaune. Iki 2022 m. planuojama pabaigti kino teatro rekonstrukciją. EKS metais kino teatre vyks projektas „Vladislavo Starevičiaus animacijos laboratorija“ ir bus rodomas specialus europinių filmų repertuaras;
- 1939 m. pastatyta **Kauno sporto halė**, kurioje vyko vienas iš pirmųjų Europos vyrų krepšinio čempionatų. Iki 2018 m. halę planuojama paversti į daugiaviečių renginių erdvę. EKS metais ši erdvė bus naudojama šiuolaikinio cirko ir šokio pasirodymams;
- Dar viena svarbi Kaunas 2022 programos vieta yra renesanso stiliaus **Raudondvario dvaras**. Šiandien tai viena iš moderniausių ir populiariausių Kauno rajono vietų, kurioje yra įsikūręs Kauno rajono muziejus. EKS metais šioje

Architektūrinio „Mokslų salos“ konkurso 1-osios vietos nugalėtojų „SMAR Architecture studio“ (ES/AU) vizualizacija

mokslinėms, tačiau ir tarpdisciplininėms inovatyvių tyrimų parodoms ir bus tiesiogiai susiję su Europos kultūros sostinės programomis „Atminties biuras“, „Dizainas laimei“, „Visi kaip vienas“ ir kitais projektais.

S. Dariaus ir S. Girėno stadiono rekonstrukcija yra svarbus projektas visai šalies sporto bendruomenei. Be to, rekonstrukcija praplės stadiono funkcijas, sukuriant naujas erdves nevyriausybiniam sektoriui. Jame bus įrengta *InnoHub* erdvė, skirta Kaunas 2022 programai „Kauno iššūkis“ ir taps aktyvaus jaunimo „karštuojų tašku“, kuriame vyks jų profesinio tobulėjimo seminarai ir mokymai bei kūrybos ir verslo bendradarbiavimo ir kuravimo programos. Rekonstrukcija, kuri turi patvirtintą Valstybės ir savivaldybės biudžetą, numatoma baigti 2018 m.

Koncertų centras

Vienas iš pagrindinių projektų, įvardintų dabartiniame Kauno miesto savivaldybės teritorijos bendrajame plane, yra Koncertų centro statyba netoli Nemuno upės. Šiame pastate bus įrengtos pasaulinius standartus atitinkančios patalpos profesionaliems muzikos koncertams, taip pritraukiant aukšto lygio profesionalius muzikantus ir orkestrus rengti pasirodymus mieste. Pastate bus įrengta 1500 vietų pagrindinė salė, mažesnė – 720 vietų salė ir amfiteatras po atviru dangumi. Naujojo pastato vizija taip pat apima pastato pritaikymą konferencijų centrui ir šiuolaikinei parodų erdvei, kuri galėtų patenkinti vizualiojo meno parodų poreikius. Kaune buvo atlikta galimybių studija ir šiuo metu miestas

siekia pritraukti investicijas projektui. Europos kultūros sostinės titulo laimėjimas galėtų tapti vienu iš pagrindinių sėkmės elementų šių investicijų pritraukimui į miestą.

b) Kokiomis priemonėmis bus užtikrinamas miesto pasiekiamumas (regiono, šalies ir tarptautinis transportas)?

Kelionė lėktuvu

Vos 14 km už miesto yra Kauno oro uostas, pasiekiamas automobiliu, autobusu (nuo miesto centro kiek daugiau nei pusvalandis už 1 euro kainą) arba taksi (už vidutinę 18 eurų kainą). Šiuo metu Kauno oro uoste, kuriame neseniai buvo įvykdytas stambus plėtros projektas, veikia du pagrindiniai oro linijų operatoriai – „Ryanair“ ir „Wizzair“. Šios kompanijos siūlo skrydžius į 19 Europos miestų, tad Kauno oro uostas yra svarbus susisiekimo taškas. Nepaisant to, beveik 80 % oro transporto keleivių Lietuvą pasiekia per Vilniaus oro uostą (100 km atstumu nuo Kauno). Traukiniai ir autobusai veža keleivius į Vilniaus oro uostą, kelionė trunka 1,5 valandos (vidutinė kelionės trukmė kaina 6 eurai, autobusu – 12 eurų).

Kelionė automobiliu

Kaunas įsikūręs šalies centre ir yra viena svarbiausių logistikos sankirtų. Tiesą sakant, vienos valandos kelionės

automobiliu atstumu Kauną gali pasiekti 2 milijonai žmonių, tai – 2/3 visos Lietuvos gyventojų. Kaune susikerta pagrindiniai automobilių keliai. Greitkelis E67 tiesiasi nuo Prahos, Čekijoje iki Helsinkio, Suomijoje ir veda per Lenkiją, Kauną, Rygą ir Taliną, ir tarp Varšuvos ir Talino (670 km) yra žinomas kaip Via Baltica kelias. Tai – vienas iš svarbiausių susisiekimo kelių tarp Baltijos valstybių. Pro Kauną einantys keliai taip pat sujungia Vilnių ir Klaipėdą (A1 greitkelis), bei Daugpilį (Latvija, E262 (A6) greitkelis). Iš viso 17 valstybinės svarbos greitkelių jungia Kauną su kitais šalies miestais.

Kelionė traukiniu

2015 m. Kaune užbaigtas svarbus geležinkelio projektas „Rail Baltica“. Šiuo projektu ketinta sujungti Suomiją, Baltijos valstybes ir Lenkiją bei pagerinti geležinkelio jungtis su centrine ir Šiaurės Europa. Projektas įgyvendinamas etapais. Nuo 2016 m. vasaros naujuoju geležinkeliu gali naudotis keleiviai keliaujantys tarp Balstogės (Lenkija) ir Kauno. 2019 m. planuojama pasiekti šiaurinę šalies sieną ir naujojo geležinkelio statyba bus tęsiama toliau per šiaurines Europos šalis. Traukiniu Kauną galima pasiekti iš kitų didžiųjų Lietuvos miestų – Vilniaus, Klaipėdos ir Šiaulių.

Kelionė laivu

Kaune yra penkios priplaukos, tačiau vandens keliai ir turizmas vystosi gana lėtai dėl menkų verslo investicijų ir turizmo infrastruktūros

trūkumo. Šiuo metu Kaunas 2022 komanda derasi su Kauno miesto ir rajonų savivaldybių Turizmo skyriais dėl galimybių atnaujinti vandens maršrutą tarp Kauno ir Nidos, sukurti patrauklesnius vandens kelius ir tokiu būdu sukurti didesnę pasiūlą turistams.

Kelionė viešuoju transportu

Kaunas yra gana kompaktiškas miestas ir beveik visi kultūros taškai mieste gali būti pasiekiami viešuoju transportu. Kelione iš miesto centro į jo pakraštį trunka mažiau negu pusvalandį ir kainuoja mažiau negu 1 eurą. Taigi, viešasis transportas netgi iš pačių atokiausių miesto vietų į centrą yra prieinamas visiems miesto gyventojams. Kauno viešojo transporto sistema laimėjo ES CIVITAS apdovanojimą už transporto sistemos modernizavimą, todėl daugelyje viešųjų autobusų stotelių yra įrengti skaitmeniniai informaciniai ekranai, kuriuose skelbiami išvykimo laikai ar vėluojantys maršrutai. Susiplanuoti individualų maršrutą galima naudojantis specialia mobiliąja programėle.

Alternatyvus transportas

2016 m. buvo įdiegta nauja nebrangi miesto automobilių savitarnos nuoma „Citybee“, leidžianti kiekvienam, turinčiam galiojantį vairuotojo pažymėjimą, išsinuomoti automobilį naudojantis kompiuteriu ar mobiliąja programėle bet kuriam laikotarpiui, pradedant keliomis minutėmis trunkančia kelione per miesto centrą ar savaitgalio nuomą ilgesnėms kelionėms.

Nuo 2010 m. savivaldybė plečia dviračių takų tinklą. Siekis yra nutiesti 176 km dviračių takų tinklą miesto teritorijoje. 2016 m. vasarą Kaune pradėjo veikti nauja dviračių savitarnos nuoma, kuri leidžia kiekvienam išsinuomoti dviratį prie specialių dviračių nuomos punktų, esančių skirtinguose miesto taškuose.

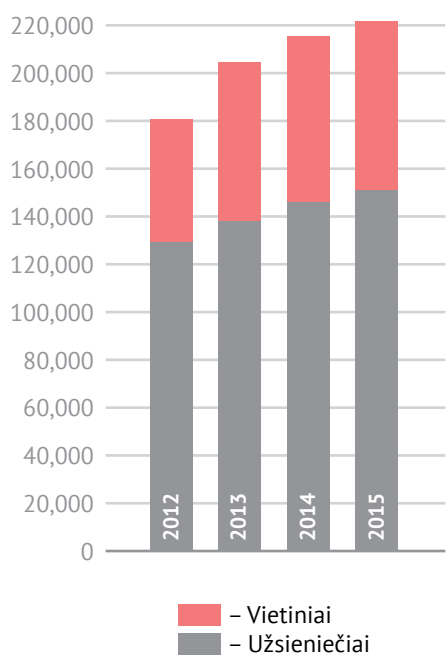
2020 m. planuojama pabaigti naujai statomą lyninį keltą per Nemuno upę, kuris sujungs Kulautuvą ir Zapyškį. Tikime, kad tai taps vienu iš turistų traukos centrų.

Vienas iš svarbiausių traukos centrų yra du Kauno miesto funikulieriai, kurie yra vieni iš seniausių išlikusių Europoje. Pastatyti 4 dešimtmetį funikulieriai kyla ir leidžiasi Žaliakalnio ir Aleksoto kalnais nuo kurių viršūnių atsiveria puiki miesto panorama. Be to, funikulieriai aptarnauja nemenką skaičių vietinių gyventojų veždami juos į ir iš darbo kiekvieną dieną.

c) Kokie yra miesto pajėgumai apgyvendinti turistus?

Remiantis statistiniais duomenimis, į Lietuvą atvykstančių turistų skaičius nuo 2009 m. palaipsniui auga ir 2013 m. viršijo 1 mln. per metus. Tai rodo, kad Lietuva dar nėra populiari turizmo kryptis. Be to, nepaisant didelės pasiūlos turistams, gero miesto pasiekiamumo ir pagrindinių turistų traukos vietų artumo, Kaunas išlieka tik laikina stotele užsienio turistams, atvykstantiems čia praleisti popiečių tarp apsilankymų Vilniuje, Trakuose ir pajūryje.

TURISTŲ SKAIČIUS

Naujausi statistiniai duomenys rodo lėtą, bet stabilų turistų, kurie apsistoja nakvynei Kaune, skaičiaus augimą. 2015 m. skaičiuojamos 227,925 nakvynės.

Metai	Iš viso	Tarptautiniai	Vietiniai
2015	227,925	150,750	77,175
2014	215,130	145,993	69,137
2013	204,186	138,250	65,936
2012	179,414	128,493	50,921

Turistų skaičius metų bėgyje pasiskirsto netolygiai, daugiausiai jų lankosi antrame ir trečiame ketvirtyje.

Apgyvendinimas

Remiantis oficialiais statistiniais duomenimis, Kauno mieste yra 60 svetingumo įmonių: 28 viešbučiai, 4 moteliai, 2 kempingai, 6 hosteliai, 1 sanatorija/reabilitacijos centras ir 19 privačių būstų. 2015 m. statistiniais duomenimis iš viso Kaune yra 1,235 viešbučių kambariai ir 2,450 lovų. Pagal 2015 m. viešbučių užimtumo statistiką, kuri svyravo nuo 41 % iki 62,5 % priklausomai nuo metų laiko, apgyvendinimo vietų pasiūla pilnai atitinka dabartinius poreikius ir jos pilnai užtektų jeigu atplūdį būtų du kartus didesnis nei piko laikotarpio. Viešbučių pasiūla svyruoja nuo 1 iki 4 žvaigždžių, pastaruosiuose siūloma aukštos klasės prabangūs apartamentai.

Kauno rajone yra dar 16 apgyvendinimo vietų su 720 lovų ir 23 kaimo turizmo sodybos netoli Kauno, kuriose galima patyrinti vietos virtuvę, etnines tradicijas ir architektūrą, pasimėgauti gamtos ramybe ar aktyviomis turizmo formomis.

Apgyvendinimo kainos Kaune yra prieinamos jauniems žmonėms. Pavyzdžiui, kainos miesto centre esančiame hostelyje siekia vos 10 eurų už nakvynę. Dauguma universitetų bendrabičių siūlo nebrangų apgyvendinimą jauniems keliautojams vasarą, studentų atostogų metu. Yra ir dar daug kitų apgyvendinimo galimybių, pavyzdžiui, AirBnB tinklalapis, kuriame galima rasti virš 100 privačių butų nuomai arba Couch-Surfing tinklalapis su virš tūkstančio svečių pasiruošusių priimti šeiminkų.

Kalbant apie šiuolaikinius pastatus mes pasiūlysiame turistams kitus alternatyvius ir naujus apgyvendinimo būdus, kuriuos sukursime viename iš dizaino projektų. Kartu su jaunaisiais dizaino ir architektūros specialistais mes suprojektuosime laikiną apgyvendinimo vietą, pasiūlydami turistams ne tik priimtina kainą, bet taip pat ir nepakartojamą patirtį. Mes norime pilnai išnaudoti esamas miesto erdves ir pastatus, kurie yra apleisti arba neveikiantys, juos įrengdami bei sukurdami eksperimentines ir ekologiškas struktūras, pavyzdžiui, permatomus burbulus, namelius medžiuose ar panaudodami jūrinius konteinerius, pastatant juos lengvai pasiekiamose vietose aplink miestą, ir tokiu būdu prisidedant prie apgyvendinimo pasiūlos Europos kultūros sostinės programos metais. Žinoma, mes suprantame, kad toks apgyvendinimo būdas nėra visiems priimtinas, bet tikimės, kad studentai ir nuotykiai mėgstantys keliautojai nebijos surizikuoti... Skandinavijos sniego pilys ir ledo viešbučiai pradžioje taip pat susilaukė nemažai skeptikų atsiliepimų.

d) Kokius projektus kultūros, miesto planavimo ir turizmo infrastruktūros srityse (įskaitant renovacijos projektus) jūsų miestas planuoja įgyvendinti siejant juos su Europos kultūros sostinės veiksmais nuo dabar iki kultūros sostinės metų? Koks numatomas šių darbų grafikas?

Šiame infrastruktūros tobulinimo projektų sąrašė yra minimas vienas projektas susijęs su naujo pastato, Nacionalinio mokslo centro, statybomis. Likusi dalis projektų susiję su seniai planuotomis esamų kultūros erdvių ir pastatų rekonstrukcijomis ir atnaujinimais. Todėl, net jei kuris nors iš šių projektų nebūtų įgyvendintas laiku, visuose išvardintuose objektuose vis tiek galėtų vykti prorgamos renginiai. Taip pat

paminėti, kad Kauno miesto savivaldybė kasmet skiria dalinį finansavimą privačių paveldo pastatų išorės rekonstrukcijoms. Kadangi mūsų programoje yra daug projektų, susijusių su modernistiniais pastatais, šios miesto investicijos ženkliai prisideda didinant galimybes šiuose paveldo pastatuose inicijuoti kultūrinės veiklas. Kasmet šios programos finansavimas yra didinamas. 2016 m. per šią program buvo

paskirstyta 400 000 Eur, kuriuos pasidalino 22 pastatų savininkai. 2017 m. savivaldybė planuoja padvigubinti šį finansavimą. Lentelėje minimi tik tie infrastruktūriniai projektai, kuriems finansavimas jau yra numatytas ir kurie yra minimi Kauno miesto bendrajame plane, LR kultūros ministerijos integruotų teritorijų vystymo plane ar kituose planavimo dokumentuose.

Nr.	Projekto pavadinimas	Įgyvendinimo laikotarpis	Preliminari sąmata (Eur)	Finansavimo šaltiniai	Sąsaja su programa
Kultūros infrastruktūra					
1	Nacionalinio mokslo ir inovacijų centro steigimas Nemuno saloje	2016–2018	23,076,500	ES, VIP, KMSA, PP	Atminties biuras: litvakų forumas, paroda „Mokslas + menas“
2	Nacionalinio M.K Čiurlionio dailės muziejaus padalinio M.Žilinsko dailės galerijos modernizavimas	2016–2020	4,923,369	ITVP: ES, KM	Marianos Veriovkinos paroda, litvakų tapybos paroda, muziejaus inicijuojami projektai „Atsibusk, sukrusk“ programos rėmuose
3	Kauno valstybinio lėlių teatro modernizavimas	2016–2020	1,000,000	ITVP: ES, KM	Teatrų festivalis, lėlių gaminimo dirbtuvės, šeimų ir kūdikių teatro festivalis, „Vladislavo Starevičiaus animacijos laboratorija“
4	Kauno valstybinio muzikinio teatro modernizavimas	2016–2020	4,982,000	ITVP: ES, KM	Teatrų festivalis, tarptautinė teatrologų konferencija
5	Kauno kino centro „Romuva“ kultūros paveldo aktualizavimas	2016–2018	1,505,309	ITVP: ES, KM, PP	„Vladislavo Starevičiaus animacijos laboratorija“, „Cafe du Monde“, specialus 2022 m. ir parengiamųjų metų europietiško kino repertuaras
6	VšĮ „Girstutis“ kultūros ir sporto centro kultūrinės dalies rekonstravimas	2016–2018	1,345,312	ITVP: ES, KMSA	Teatrų festivalis, „Fluxus laboratorijos“
Bendruomenių infrastruktūra					
7	Kauno kultūros centro „Tautos namai“ infrastruktūros pritaikymas vietos bendruomenės reikmėms	2016–2018	1,027,512	ITVP: ES, KMSA	„Fluxus laboratorijos“; pagrindinė erdvė pagrindinių 2022 m. renginių repeticijoms; „Kultūros tempo akademijos“ ir „Kultūros iššūkis“ seminarai; projekto „Yiddishe Mame“ veiklos
8	Kauno apskrities viešosios bibliotekos pastato aktualizavimas ir modernizavimas	2016–2020	4,998,000	ITVP: ES, KMSA	„Fluxus laboratorjos“; „Atsibusk, sukrusk“ projektai; „Kultūros tempo akademijos“ veiklos
Parkai ir viešosios erdvės					
9	Laisvės alėjos rekonstrukcija (6 etapai)	2015–2021	23,248,641	VIP, KMSA	Pagrindinė didžiųjų 2022 m. atidarymo, uždarymo, „Žvėries dienos“ renginių erdvė
10	Kauno pilies amfiteatro įrengimas	2015–2016	150,000	ES, KMSA	Lauko erdvė „Žvėries dienos“ šventei, jaunimo vasaros stovyklos renginiams ir kt.
11	Nemuno salos išvystymas į multifunkcinį sveikatinimo ir kultūros kompleksą pritaikant jį visuomenės poreikiams	2016–2020	5,000,000	ITVP: ES, KMSA	Viena iš pagrindinių viešųjų erdvių atidarymo, uždarymo ir kitiems didiesiems 2022 m. renginiams
Sporto ir laisvalaikio infrastruktūra					
12	Lengvosios atletikos maniežo statyba	2016–2017	9,525,963	VIP, KMSA	Kauno maratonas
13	Daugiafunkcio S. Dariaus ir S. Girėno sveikatinimo, kultūros ir užimtumo centro rekonstrukcija	2016–2018	14,118,000	VIP, KMSA, ITVP per VRM	Pagrindnė projekto „Kutūros iššūkis“ būstinė
14	Kauno sporto halės išvystymas į daugiafunkcį centrą visuomenės poreikiams	2016–2018	5,000,000	ITVP lėšos per VRM	Teatrų festivalis (erdvė šiuolaikinio cirko ir šokio performansams“; „Modernizmas ateičiai“ edukaciniai projektai

* Santrumpos:
ES – Europos sąjunga
ITVP – Integruotų teritorijų vystymo programa

KM – Kultūros ministerija
KMSA – Kauno miesto savivaldybės administracija
PP – privati parama

VIP – Valstybės investicijų programa
VRM – Vidaus reikalų ministerija

Q19 Paašškinkite, kaip vietos gyventojai ir jūsų pilietinė visuomenė buvo įtraukta rengiant paraišką ir kaip dalyvaus vykdant metų veiklą.

Informavimo veikla

Kaunas 2022 bendruomenių įtraukimo programa yra pagrindinis mūsų siekis sukurti įtraukų, decentralizuotą kultūrinį miestą, kuriame žmonės gyvena ilgai ir laimingai. Atėjo metas išbudinti ir sukrutinti Kauno gyvenamuosius rajonus, kurie yra pilni potencialo, tačiau kalbant iš kultūrinės pusės, vis dar gana mieguisti.

Jie yra mieguisti dėl vienos esminės priežasties: kultūra Kaune yra sukoncentruota miesto centre. Siekiant tai pakeisti mes sukūrėme eilę veiksmų ir programų, pavyzdžiui:

- Benduomeninių iniciatyvų žymėjimas;
- Projektas „Kultūros seniūnijos“;
- „Fluxus laboratorijų“ tinklas ir bendruomenės aktyvistai;
- „Kultūros tempo akademija“ – gebėjimų lavinimo programa;
- Įvairios ir alternatyvios komunikacijos priemonės.

Siekiant įgyvendinti šiuos tikslus, mes pasiūlysiame vietos bendruomenės pagalbą ir kūrybiškumą, ypač laisvai samdomais į bendruomenines veiklas orientuotais menininkais, bendruomenės aktyvistais ir kūrybos specialistais, kurie taps pagrindiniais „Fluxus laboratorijų“, „Kultūros seniūnijos“ ir kitų programų dalyviais ir įgyvendintojais.

KĄ MES PADARĖME

Bendruomenių laboratorija ir kultūrinio prieinamumo žymėjimas

Kauno miestas yra padalintas į 11 seniūnijų, Kauno rajonas – dar 25.

Siekiant įtraukti Kauno gyventojus į programos rengimą mes paprašėme jų pasakyti, ką jie mano apie kultūrinių renginių pasiūlą mieste ir kokie yra jų lūkesčiai dėl jos gerinimo. Apklausoje, kuri apėmė visas 11 seniūnijų Kauno mieste ir gyventojus iš kitų Kauno rajono seniūnijų, dalyvavo virš 1,300 miestiečių. Apklausos tikslas – surinkti informaciją apie kultūros paslaugų prieinamumą ir vartojimą skirtingose miesto rajonuose ir už jo ribų, padėti nustatyti bendruomenės kūrybinį potencialą ir pradėti diskusiją su vietos aktyvistais. Anketa buvo pildoma įvairiuose bendruomeniniuose renginiuose: Rudens mugės bendruomenės laboratorijos, Šančių festivalio ir renginių Šilainių rajone metu. Ši veikla sudarė galimybes gyviems susitikimams ir viešoms diskusijoms tarp Kaunas 2022 komandos ir miestiečių.

Pagrindiniai anketos klausimai lietė kultūros paslaugų pasiekiamumo ir kokybės skirtingose Kauno seniūnijose temas. Mes

sužinojome, kad didelė dalis miestiečių (tarp 40–50% priklausomai nuo vieots) niekada nesinaudoja vietiniais kultūros, švietimo ar socialinių paslaugų centrais. 60–85% teigė, kad norėdami turiningai praleisti laisvalaikį jie turi išvykti iš savo rajono ir mano, kad jų rajone turėtų būti organizuojama daugiau kultūrinių renginių. Kai kurie rajonai apklausoje buvo ypač kritiški. Pavyzdžiui, Vilijampolės seniūnija, kurioje gyventojai parodė didelį nepasitenkinimą vietos kultūros paslaugų pasiūla ir apylinkių kokybe. Ironiška, bet tai buvusio žydų geto teritorija ir joje nėra pakankamai viešų erdvių, kuriose gyventojai galėtų rinktis ir bendrauti. Tačiau tai yra vienas iš arčiausiai miesto centro esančių gyvenamųjų rajonų ir turi gerą prieigą prie pagrindinių kultūros centrų mieste bei aktyvią bendruomenę. Dėl šios priežasties, Vilijampolės seniūnija taps vienu iš „Fluxus laboratorijų“ ir „Visi kaip vienas“ programų centru. Čia veikla prasidės 2017 m. su „Fluxus laboratorijų“ programos bandymais.

Kita apklausos išvada parodė, kad bibliotekos, kurių tinklas apima beveik kiekvieną Kauno seniūniją, yra daug populiareesnė negu bet kuri kita vietos kultūros įstaiga. Bibliotekų tinklas suteikia puikias galimybes pasiekti vietos bendruomenes ir pagrindą vykdyti benduomeninius kultūrinius projektus. Atsižvelgiant į tai, mes sutarėme glaudžiai bendradarbiauti su Kauno miesto biblioteka (turinčia 25 padalinius mieste) ir Kauno rajono biblioteka (kuri apjungia daugiau negu 20 padalinių rajono teritorijoje).

Ir toliau tęsime šį nuoseklų bendruomeninių iniciatyvų žymėjimo ir duomenų rinkimo tyrimą siekiant išsiaiškinti bendruomenių potencialą ir vykdyti kultūros paslaugų auditą visose Kauno vietose (2017–2018).

KĄ MES DARYSIME

Bendruomenių įtraukimo programos įgyvendinimas yra pateiktas Q13. Bendruomenių įtraukimas ir kultūros vystymas yra vienas iš pagrindinių Kaunas 2022 programos prioritetų, kuris bus įgyvendinamas paruošiamuoju 2017–2021 m. laikotarpiu. Šiuo laikotarpiu, mūsų „miegančiosios gražuolės“ bendruomenės bus pažadintos įvairių programos projektų įdiegimų, mokymų ir renginių pagalba, kuriais bus siekiama pakeisti pačių rajonų vertybes ir savybes: nuo pasyvumo ir abejingumo kultūrai iki kūrybinio bendradarbiavimo prasmės suvokimo.

Vietos bendruomenių ir programų analizė turėjo didelę įtaką kituose Europos

kultūros sostinės projektuose, tad atlikus ją Kaune mes sukūrėme visapusiškas ir kompleksines programas, kurios adresuoja ir įtraukia bendruomenes:

a) Kultūros seniūnijos

Ši programa yra konkursas, kuriame kviesime dalyvauti visas seniūnijas, išbandant Kultūros sostinės programos modelį. Programa skirta sukurti kultūrinę tapatybę kiekvienai seniūnijai ir sveiką rajonų kultūros konkurenciją siekiant Kauno bendruomenės kultūros sostinės titulo, kuris kas šešis mėnesius bus perduodamas vis kitai seniūnijai (tarp 2017–2022 m.). Programa siekiama:

- sukurti vietos bendruomenėms šiuolaikinę tapatybę
- sukurti vieningą skirtingų miesto bendruomenių istoriją
- įvardinti ir įtraukti aktyvius vietos bendruomenės narius
- užtikrinti kiekvienos bendruomenės pajėgumą toliau vystyti kultūros puoselėjimą
- įdiegti sveiką konkurencingumą, kuris būtų paremtas mokymusi vieni iš kitų ir patirties dalinimusi, o ne „laimėtojams atitenka viskas“ principu.

Programa iš dalies paremta Europos kultūros sostinės programos struktūra ir idėja. Titulas perduodamas iš vieno rajono kitam, kuris pateikia geriausią programos pasiūlymą. Kiekvienos bendruomenės programos organizatoriams ekspertai pateiks siūlymų dėl bendruomenės įtraukimo, komunikacijos strategijos, kūrybinių ir kitų projektų vykdymo. Programa įsilies į „Fluxus laboratorijų“ tinklą ir bus „Kultūros tempo akademijos“ Bendruomenių fakulteto studentų (bendruomenių agentų) praktikos vieta.

b) Fluxus laboratorijos

„Fluxus laboratorijų“ programa yra kuriama visų 11 miesto ir 25 rajono seniūnijų aktyvistų pagalba ir padedant Kaunas 2022 komandai. Programa siekiama užtikrinti aktyvų visų miesto rajonų gyventojų įsijungimą į programą ir paversti mūsų rajonus į aktyvias kultūros vietas. Programa prasidės 2017 m. su bandomaisiais projektais keliose seniūnijose: Šilainiuose ir Vilijampolėje, ir per šešis metus užaugs ir išsiplės per visą Kauną. Bendruomenės aktyvistų grupės, remiamos Kaunas 2022 komandos, padės vietos bendruomenėms atrasti savo kūrybinį potencialą, suaktyvinti vietinius kultūros renginius ir sukurti naujus inovatyvius kūrybinius projektus. Programoje bus siekiama balanso tarp gyventojų „pabudimo“ kultūros galimybėms ir vietos kultūros centrų „sukrutinimo“. Įvairios šios

programos veiklos išaugs iš esamo bendruomenių potencialo ir sukurs naujas, originalias galimybes vietiniams kūrybiniais projektams įgyvendinti, kartu tampant pagrindu daugybei Kaunas 2022 programos projektų: šiuolaikinio cirko programa, „Mitinis Kauno žvėris“, „Modernizmas ateičiai“, „Griaukime sienas“ ir kt. „Fluxus laboratorijų“ programa kulminaciją pasieks 2022 m., kuomet vyks lėlių, sukurtų ir pagamintų skirtingose Kauno bendruomenėse, paradas, kuriame kartu su bendruomenėmis dalyvaus tarptautiniai menininkai. Didysis renginys vyks 2022 m. gegužės 22 d. ir jį režisuos geriausi Europos profesionalai.

c) Kultūros tempo akademija

Seniūnijų bendruomenių nariai taip pat dalyvaus „Kultūros tempo akademijoje“, kurioje pradėsi vykdyti specialius bendruomeninių menų ir bendruomenių aktyvavimo kursus. Naujieji bendruomenės

aktyvistai bus apmokomi šiuose kursuose ir vėliau galės įsijungti į Kaunas 2022 programą. Jau pakvietėme geriausius kūrybinio darbo su bendruomenėmis ekspertus, kurie nuo 2017 m. vasaros pradės paskaitų ir praktikų ciklą Kaune.

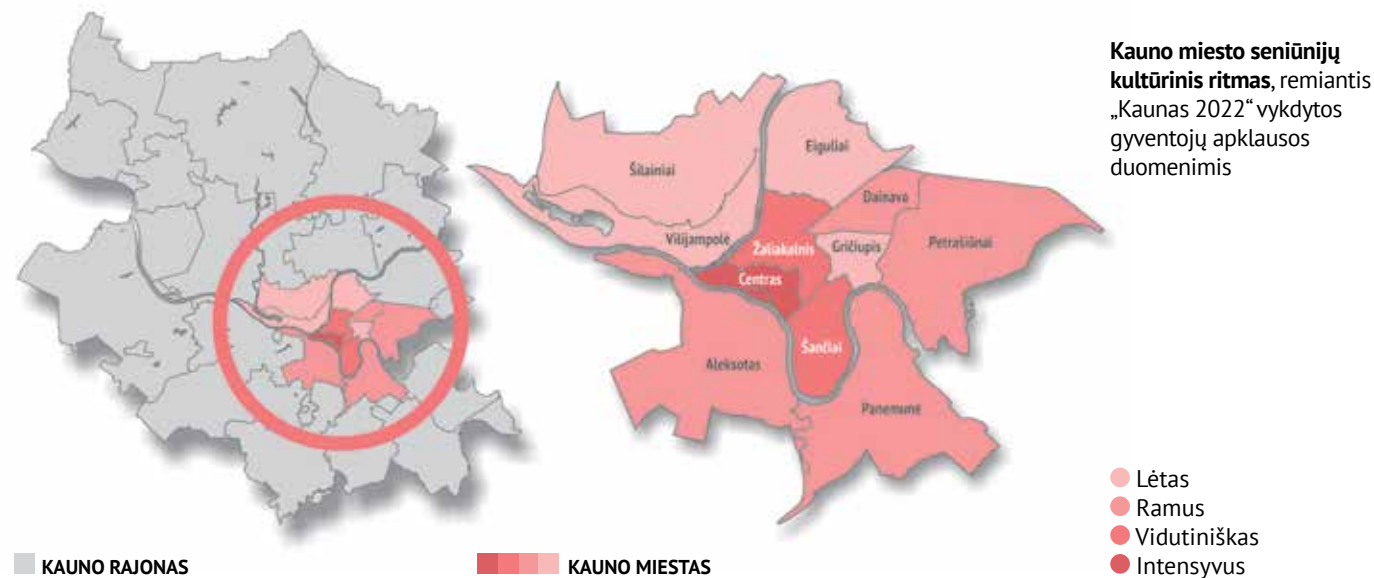
„Kultūros tempo akademijos“ tikslas – sukurti tvirtesnius ryšius tarp kultūros įstaigų ir vietos bendruomenių. Dėl to, Akademijoje bus sukurtas naujas projektas, skirtas besidomintiems kultūra, kuriame bus analizuojamos atvejo analizės susietos su tam tikrų kultūros įstaigų veiklos valdymu. Atlikus atvejo analizes, dalyviai (vietos gyventojai, verslininkai, moksleiviai, senjorai, užsieniečiai) bus skatinami siūlyti kultūros įstaigoms, jų nuožiūra, tobulintinus aspektus. Programa siekiama skatinti geresnį įvairių auditorijos grupių poreikių suvokimą, kurio rezultatas – novatoriška kultūros praktika. Siekiama skatinti žmones suvokti,

kad jie yra kultūros įstaigų dalis ir kad kultūra yra skirta visiems.

Miestiečiai taip pat bus skatinami lankyti ir interaktyviai dalyvauti įvairiuose kultūros ir meno kursuose, kurių temos vyraus nuo socialiai atsakingo dizaino ir inovacijų, dalyvaujamosios kultūros ir menų, bendruomeninių menų ir kt., kad išmokyti skirtingų meno kalbų ir suvoktų kūrybiškumo svarbą kasdieniniame gyvenime.

Pasiekiamumas visais lygmenimis

Ne mažiau svarbi yra komunikacija, kuri padeda įtraukti žmones į įvairius projektus. Siekiant pasiekti kuo platesnę auditoriją Kaunas 2022 komanda įgyvendino plataus masto informacinę sklaidą, apimančią įvairias žiniasklaidos formas, kuri yra aprašoma šios paraiškos rinkodaros skyriuje.

1. **Aleksotas.** Tai gyvenamasis rajonas, kuriame dominuoja privatūs namai. Čia taip pat įsikūrę aviacijos muziejus, pagrindinis miesto turgus ir veikia vienas seniausių funkcionuojančių Europos aerodromų.
2. **Centro** seniūnija aprėpia Naujamiestį ir Senamiestį. Čia telkiasi miesto kultūrinis kapitalas. Laisvės alėją galima laikyti centro stuburu. Jos prieigose įsikūrę daugelis kultūrinių organizacijų. Tačiau centre galima mėgautis ir žaluma, pavyzdžiui „Santakos“ arba Nemuno salos parkuose.
3. **Dainavos** seniūnijoje sutelkta miesto industrija. Tai taip pat yra viena tankiausiai apgyvendintų miesto teritorijų. Fabrikai, kuriuose dirbo tūkstančiai Dainavos gyventojų, seniai sumažino savo gamybos apimtį ir kai kurie jų šiuo metu stovi tušti, tačiau daugybė buvusių gamyklų darbuotojų čia tebegyvena.
4. **Eigučiai** buvo statomi 9-ajame dešimtmetyje ir yra tipinis sovietmečio urbanistinio planavimo pavyzdys. Čia dominuoja unifikuota gyvenamųjų namų architektūra, kurios centre – prekybinis centras. Rajone labai trūksta kultūrinių susitikimų taškų ir laisvalaikio erdvių.
5. **Gričiupis** išsiskiria tuo, kad didelę dalį jo gyventojų sudaro jaunimas. Taip yra dėl to, kad čia

- įsikūręs KTU studentų miestelis. Vis dėlto, jau ne kartą menkai tapatina save su savo rajonu, o čia siūlomas kultūrinis turinys jų nežavi.
6. **Panemunė**, įsikūrusi ant Nemuno kranto garsėja istoriniu kurorto statusu ir išskirtine medine modernizmo laikotarpio architektūra. Čia taip pat yra vienas mėgstamiausių kauniečių parkų ir miesto plažas.
7. **Petrašiūnai.** Šiame rajone greta darbininkų namų ir sunkiosios pramonės žaliuoja natūralus miškas ir puikuoja išskirtinis barokinis Pažaislio ansamblis. Čia pat – Kauno marios – mėgstamiausia kauniečių žvejybos ir buriavimo vieta.
8. **Sančiai.** Anksčiau šiame rajone kūrėsi kareiviai, gyveno daugybė įvairių tautų, kurių dėka Sančiuose susiformavo unikali kultūra ir netgi specifinė vietos virtuvė. Čia gyvena daugiausiai darbininkai, čia taip pat veikia viena įdomiausių bendruomenių meno iniciatyvų.
9. **Šilainiai** yra tankiausiai apgyvendinta miesto teritorija (apytiksliai 55 000 gyventojų), kuri buvo statoma vėlyvuosiu sovietmečiu. Čia dominuoja pilki monumentalūs blokiniai namai. Neseniai čia pradėjo formuotis naujos meninės iniciatyvos, kurios atskleidžia autentišką ir kartais net poetišką Šilainių charakterį.

10. **Vilijampolė.** Nepaisant to, kad šis rajonas yra įsikūręs centro kaimynystėje, Vilijampolė yra nutolusi nuo kultūrinio miesto ritmo. Viena iš nedaugelio viešųjų rajono erdvių, Sąjunga aikštė, yra taip pat ir viena žymesnių Vilijampolės vietų. Kažkada čia buvo žydų kapinės, kurios buvo sunaikintos, o jų vietoje buvo įrengtas memorialas komjaunuoliams. Šiandien aikštė yra virtusi nesaugia ir apšviurisia erdve, kuri iliustruoja miesto atminties plyšius.
11. **Žaliakalnis.** Ši gyvenamoji teritorija formavosi prieškarį. Iki šių dienų ji asocijuojama su miesto inteligentija. Rajone yra daug išskirtinės rezidencinės modernizmo architektūros pavyzdžių, o taip pat vienas seniausių Europoje miško teritorijų mieste – „Ažuolyno“ parkas.

Daugiau informacijos apie kultūros paslaugų prieinamumą tyrimą

Q20

Kokiu būdu kultūros sostinės vardas jūsų mieste sudarys naujas ir tvarias galimybes lankyti kultūros renginiuose ar dalyvauti kultūros veikloje įvairioms lankytojų grupėms, visų pirma jaunimui, savanoriams ir socialiai atskirtiems bei pažeidžiamiausiems asmenims, įskaitant mažumas?

Informavimo veikla

Taip pat kaip ir 19 klausime minimos programos, kurios atkreipia dėmesį į iššūkius, su kurias susiduria miesto kultūros institucijos plėsdamos savo auditorijas, mes skiriame ypatingą dėmesį tam tikroms žmonių grupėms, į kurias, mūsų manymu, yra verta atsižvelgti labiau.

Kaunas 2022 programa sieks, kad vietos kultūros įstaigos sutelktų dėmesį į auditorijas ir pradėtų veikti, siekiant užtikrinti lygias kultūros prieinamumo teises visiems. Kaip mes ketiname tai pasiekti?

Mūsų prioritetai yra: 1) žmonės su negalia, 2) mažumų bendruomenės, 3) senjorai, 4) savanoriai, 5) jaunimas.

1) Prieinamumas visiems

Programos „Visi kaip vienas“ veiklose žmonės su negalia bus įtraukti į programos kūrimą ir įgyvendinimą. Jiems tiesiogiai pasitarnaus „Dizainas laimei“ programa bei jos projektas „Dizainas visiems“, kurio pagrindinis tikslas – **maksimaliai padidinti kultūrinio paveldo prieinamumą**, pateikiant sumanius infrastruktūrinio atnaujinimo ir informacijos stygiaus sprendimus. Iki 2020 m. mes planuojame sukurti kultūros prieinamumo planą, kuriuo vadovausis dauguma vietos kultūros organizacijų ir kuriame bus pateikti dizaino ir išmaniųjų technologijų pagrindu paruošti siūlymai siekiant užtikrinti fizinę bei intelektualinę prieigą bei įtraukumą.

Kaip numatoma mūsų Kultūros strategijoje, pagrindinėse kultūros vietose bus įrengta būtina infrastruktūra, kurios vis dar nėra pagrindiniuose muziejuose ir kitose kultūros vietose, lankytojams su negalia, siekiant didinti prieinamumą prie nuolatinių kolekcijų. Nacionalinio Kauno dramos teatro 2018–2022 m. ir tolimesnių metų programoje numatome didinti žmonių, turinčių negalią, įtrauktį. Nuo 2016 m. teatre vyksta pasirodymai gestų kalba žiūrovams, turintiems klausos sutrikimų, o 2022 m. teatras planuoja paruošti specialius pasirodymus, skirtus žiūrovams, turintiems regos sutrikimų, kurie bus supažindinti su spektaklio istorija per garsą ir lytėjimą. Vizualiųjų menų programoje yra planuojamos specialios lytėjimo-vaizdinės-garso instaliacijos bei speciali programa „Muziejus neregiiui“ supažindins lankytojus su netradicinėmis šiuolaikinio meno formomis.

2) Kauno etninės mažumos

Vienas iš programos sėkmės kriterijų yra

© RŠ

etninių mažumų įtrauktis ir dalyvavimas įvairiuose projektuose. Nors jos sudaro vos 6% visų Kauno gyventojų, tačiau ypatingai didžioji savo paveldu, atmintimi ir istorijomis. Be to, jie noriai pasidalintų visu tuo su kitais kauniečiais bei europiečiais. Pasiruošimo laikotarpiu mes pakviesime etnines mažumas bendruomenes įkurti Bendruomenių kultūros konsultatus, kurie taps „Skaitmeninės diplomatijos“ programos dalimi. Taigi – praėjus lygiai šimtmečiui po pirmųjų konsulatų įsteigimo Laikinojoje sostinėje – Šiuolaikinė sostinė suteiks galimybes etninių mažumų bendruomenėms dalyvauti bendrakultūrinuose projektuose.

Programos „Modernizmas ateičiai“ ir „Griaukime sienas“ taps pagrindiniu pretekstu prabilti apie įvairių kultūrų sam-būvio palikimą Kaune ir padės atkurti kai kuriuos seniai prarastus ryšius su multi-kultūrine miesto atmintimi. Vienas iš pagrindinių šios programos partnerių – Kauno įvairių tautų kultūrų centras, jungiantis skirtingas etninių mažumų bendruomenes Kaune. Įvairūs tautiniai bendruomenių kolektyviai dalyvaus plačioje šiuolaikinės pasaulinės muzikos programoje „Muzikos kelias“, kurios pagrindinis tikslas – parodyti skirtingų kultūrų bendradarbiavimo reikšmę muzikos įvairovei ir plėtojimui. Programa įtrauks vietos Kauno romų, rusų ir armenų tautinius kolektyvus.

3) Senjorai

Pagyvenusius žmonių karta užima labai svarbią vietą didžiausiose Kaunas 2022 programose. Jų įsitraukimas į tokius projektus, kaip „Atminties biuras“ ir „Modernizmas ateičiai“, yra itin svarbus, kadangi juose bus

siekiama surinkti atsiminimus, tikras istorijas ir šeimų archyvinę medžiagą, siekiant geriau suprasti sudėtingiausius miesto praeities laikotarpius. Jų prisiminimai bus įamžinti skaitmeninių ir inovatyvių technologijų pagalba, sukuriant virtualius ir interaktyvius papildytos realybės turus, kurie bus patalpinti jau egzistuojančioje virtualioje interaktyvioje platformoje Atminties vietos (www.atmintiesvietos.lt), nemokamame Kauno atminties archyve.

Bibliotekose vyks specialūs užsienio kalbų ir kompiuterinio raštingumo kursai, kuriuos ves moksleiviai ir studentai, tokiu būdu skatinant bendravimą tarp skirtingų kartų. Naujai įgytos užsienio kalbos žinios talkins šiuolaikinio cirko programoje, kuomet pas vietinius gyventojus, įskaitant senjorus, apsisitos vizituojantys cirko ir performanso meno atstovai. Senjorai galės juos supažindinti su vietos kultūra ir dalyvauti bendruose kūrybinuose projektuose.

4) **Savanorių programa** yra išsamiai aprašyta „Kultūros tempo akademijos“ skiltyje. Specialus „Kultūros tempo akademijos“ savanorystės ir svetingumo fakultetas bus atsakingas už savanorių vadovų paruošimą, naujų savanorių pritraukimą ir užduočių jiems skyrimą, bei specialių svetingumo ir svečių priėmimo kursų skaitymą miestiečiams ir svetingumo paslaugų duotojams (žr. kl. 13).

5) Mūsų darbas su **jaunimu** yra įtrauktas į 21 klausimą, kuriame mes pateikiame siūlymus papildomoms veikloms jaunimui ir moksleiviams.

© KC

Pirmiausia papasakosime apie strategiją. Per pastaruosius porą dešimtmečių, skaitmeninės technologijos lėmė daug pasikeitimų visame kultūros sektoriuje. Lankomumas daugelyje Europos kultūros įstaigų žymiai sumažėjo ir ne tik dėl ekonominių priežasčių, bet kaip ir interesų stokos priežastis. Siekiant išsilaikyti, kultūros įstaigos turi įgyti gilesnį suvokimą apie esamas auditorijas, ypač Ž kartą, ir bendradarbiauti ieškant naujų modelių, kurie veikia visuomenės kaitos kontekste. Patys sėkmingiausi tą suvokia ir toliau klesti, bet mažiau sėkmingi šiuo metu vargsta. Taigi, konsultacija su mūsų gyventojais ir bendruomenėmis – tiesiog šio proceso pradžia – tęsis visu paruošiamuoju laikotarpiu ir dėl to mūsų siūlomos veiklos pateiks novatoriškus ir praktiškus sprendimus, kurie padės išspręsti egzistuojantį prieštaravimą kultūros sistemoje – didelė kultūros pasiūla, bet kur lankytojai?

Kalbant paprasčiau, mes norime pabudinti ir sukurtinti mūsų kultūriškai užmigusius rajonus. Norime juos perkelti:

- nuo alaus ir krepšinio prie muziejų ir modernizmo,
- nuo sofos ir prie kūrybiškumo,
- „kultūrizuoti“ mokymo programas,

- ir vėl nupiešti šypseną ant Kauno kultūrinio veido.

Galbūt tai skamba labai supaprastintai ir tikrai nėra nieko blogo su krepšiniu. Mums jame gerai sekasi ir mes jį be galo mėgstame. Bet mes galime pamėgti ir kultūrą. Ir „Šiuolaikinės sostinės“ pagalba mes nutiesime naujus tiltus su plačia Kauno kultūros pasiūla. Dauguma mūsų veiklų buvo aprašytos ankstesniuose klausimuose ir meninėje programoje, kur teigiame, kad projektai, pavyzdžiui, skirti muziejų sektoriui siekia atnaujinti pasiūlymus žmonėms, kurie vis dar sėdi ant sofos ir žiūri televizorių. Taigi, mes tuo pačiu metu budiname lankytojus ir krutiname sektorių, nes mes tai turime padaryti.

Mes taipogi esame įsitikinę poreikiu panašios iniciatyvos, kuri radikaliai pakeistų esamą kultūrinio dalyvavimo trūkumą mokyklose ir jaunimui, kaip aprašyta detaliau apačioje.

LINK NAUJO KULTŪROS UGDYMO

Kaune gyvena daug jaunimo. Mes norime, kad jie Kaune užaugtų, tobulėtų ir pasiliktų gyventi. Taigi, norint sukurti natūralų ryšį

tarp kultūros ir bendruomenės plačiąją prasme reikia pradėti **kuo anksčiau** – nuo vaikų darželiuose ir jaunų žmonių pradinėse ir vidurinėse mokyklose. Mes planuojame įgyvendinti kultūrinio ugdymo programą, kurioje aktyvus kultūrinis dalyvavimas yra toks pat natūralus procesas kaip mokymasis skaityti ar rašyti. Siekiant plačiau aptarti ir geriau nustatyti šios programos poreikį mes pakvietėme vietos mokyklų mokytojus, moksleivius ir direktorius į eilę susitikimų, norėdami juos prijungti prie Kaunas 2022 programos. Mes taip pat tiesiogiai bendravome su jaunimu ir įvairiomis jaunimo organizacijomis.

Mūsų susitikimai patvirtino, kad nors mokyklų bendruomenės norėtų aktyviau įsitraukti į kultūrinės veiklas, formalus mokymosi grafikas yra labai įtemptas ir mokiniai bei mokytojai yra ne visuomet motyvuoti skirti papildomo laiko kultūrinėms veikloms. Mes siekiame išspręsti šią problemą mūsų siūlomoje programoje, skatindami vietos kultūros įstaigas geriau integruoti savo švietimo paslaugas ir renginius vaikams bei įvairias dirbtuves į mokyklų programas, kad būtų sukurtos novatoriškos ir kūrybingos dalykų mokymosi formos.

„Kauno bienalė“ jau bandė taikyti šiuo metodus, siūlydama specialiai sukurtas pamokas, atitinkančias mokyklos dalykus, kurios vyko muziejų ir parodų erdvėse bei buvo grindžiamos meno kūrinių analize. Programa buvo labai populiari tarp mokyklų ir gali būti plėtojama toliau, sukuriant panašų modelį daugumoje kultūros įstaigų.

Kaip ir kiekvienoje kitoje šalyje, Kauno mokyklose mes susiduriame su **patyčiomis** ir manome, kad **svarbu apie tai kalbėti mūsų programoje**. Tačiau, mes tikime, kad ši tema turėtų būti diskutuojama ne tik su moksleiviais. Priešingai, mes manome, kad vaikai linkę kartoti suaugusiųjų elgesį, kurį mato savo artimoje aplinkoje. Todėl mes planuojame programas, kurių pagalba mokyklos taptų draugiškos ir saugios vietos ne tik moksleivių, tačiau ir mokytojų bei tėvų bendruomenėms. Norėdami tai pasiekti,

mes inicijuosime inovatyvią programą, kurioje siekiama išmokyti valdyti ir spręsti agresyvaus elgesio situacijas.

Kalbant plačiau, mūsų ilgalaikis tikslas yra sukurti funkcionalią partnersytę ir aktyvų bendravimą su mokyklomis. Jų iš viso mieste yra 62, o dar 30 – rajone. Susitikimų su mokyklų atstovais metu, mes kartu nusprendėme įkurti **Kaunas 2022 mokyklų ambasadorių** tinklą, kurie veiks kaip tarpininkai tarp Kaunas 2022 programos, mokyklos bendruomenės ir plačios visuomenės. Mes turime išrinkę narius, kurie prisijungs prie komandos ir nuo 2017 m. pradėsime bendradarbiavimo veiklą.

Reikėtų paminėti, kad mokyklos kai kuriuose rajonuose yra **vieninteliai kultūros centrai**. Mes turime puikią galimybę tai išnaudoti norint pasiekti kuo daugiau vietos

bendruomenių. Dėl mažėjančio mokinių skaičiaus, Kauno miesto savivaldybė, kuri skiria 60% viso savo metinio biudžeto švietimui, nusprendė uždaryti dalį mokyklų. EKS metais mes planuojame **panaudoti šias tuščias mokyklas** programos įgyvendinimui kaip vietas, kuriose bendruomenės galėtų susitikti ir planuoti laikus renginius, teminius įvykius, parodas ir kt.

Mūsų tikslas – glaudžiai bendradarbiauti su vietos švietimo įstaigomis ir skirti daugiau dėmesio neformaliai švietimui, sukuriant daugiau galimybių ir laiko mokytis ne tik mokykloje, bet ir dalyvauti ilgalaičiuose tarptautiniuose mainų projektuose, lankytis specialiose parodose, diskusijose ir renginiuose. Mes jau turime kelis tokių veiklų pavyzdžius, kurių pagalba galime iliustruoti metodą, kurį siekiame įgyvendinti, skirtą įvairių amžių grupėms:

KAUNO MOKYKLŲ MODELIS

Amžius ir švietimo įstaiga	Tikslai	Q13 – Meninės programos veiklos sritys
3–6 (Darželis)	16–19 (Vidurinė mokykla/Gimnazija)	<i>Šeimų festivalis</i> su specialiais teatro, šokio ir muzikos pasirodymais, <i>Mokymosi muziejus</i>
7–10 (Pradinė mokykla)	Žaidimais grindžiamas kultūrinis mokymasis	<i>Vladislavo Starevičiaus animacinė laboratorija</i> , projektas prieš patyčias, kultūrinės išvykos integruotos į mokymo programas
11–15 (Vidurinė mokykla)	Kūrybiškumo, tolerancijos ugdymas	<i>Mokymosi muziejus</i> , projektas prieš patyčias, kultūrinės išvykos integruotos į mokymo programas
16–19 (Vidurinė mokykla/Gimnazija)	Įtraukimas į įgūdžių lavinimo programą ir Kaunas 2022 programos įgyvendinimą	<i>Kauno iššūkis Tempo akademijoje</i> (įtraukimas į darbo grupes), kultūrinės išvykos integruotos į mokymo programas, savanorių programa

Mokyklų programą taip pat planuojame papildyti „Kylančio Kauno“ platformos programomis, skirtoms jaunimui ir šeimoms. Tarp jų:

Kauno iššūkis

Programa sukurta 15–19 metų amžiaus moksleiviams (mes juos vadiname „šimtmetininkais“, kadangi jie pasieks brandą kartu su Lietuvos šimtmečio minėjimu) iš skirtingų kultūros ir švietimo profilių ir skirta įgyti kultūrinio verslingumo, darbo grupėje ir kūrybiškumo įgūdžių. Šis projektas pradėtas vykdyti 2016 m. ir yra integruotas į kitus Kaunas 2022 didžiuosius projektus. Projekto dalyviai išmoka naujų įgūdžių įsitraukdami į vietos kultūros organizacijų veiklas „Kultūros tempo akademijos“ projekto pagalba, įgyja žinių iš vietos ir tarptautinių praktikų, bei įgyvendina savo idėjas bendruomenių projektuose („Fluxus laboratorijose“) ir netgi miesto mas-to renginius 2022 m.

Jaunos šeimos

Planuojami ir specialūs projektai skirti jauniausiams, 0–7 m. amžiaus vaikams ir jų šeimoms. Pavyzdžiui, šokio ir performanso programoje, kurios tikslas – lavinti įgūdžius ir bendravimą, siūlomos šokių pamokos 8–14

mėnesių kūdikiams. Taip pat planuojama visa renginių programa šeimoms su mažais vaikais, kurios metu vyks dalyvaujamosios meninės instaliacijos, interaktyvūs istorijų pasakojimai, teatro pasirodymai, specialūs muzikos pasirodymai ir kt.

Mokyklinio amžiaus vaikai

Vaikams tarp 7–14 metų mes sukūrėme projektus, tokius kaip „**Vladislavo Starevičiaus animacijos laboratorija**“, skirtos žymiam Kaune gimusiam animacijos pradininkui. Šis projektas jaunuosius dalyvius palydės į kelionę, kurios metu jie kurs, pieš ir animuos pasakų veikėjus su profesionalių grafinio dizaino, animacijos ir IT ekspertų pagalba, bei pristatys galutinį rezultatą dideliame ekrane uždarymo renginio metu. Projektas įtrauks daugiau kaip 300 dalyvių iš skirtingų Kauno miesto ir rajono mokyklų.

Projektas „Klajojantys muziejai“ skirtas to paties amžiaus vaikams, kuriame siekiama supažindinti vaikus su muziejaus kolekcijos koncepcija ir jos kūrimu. Dalyviams bus suteikta galimybė sukurti savo kolekciją, sudarytą iš objektų, kurie jiems atrodo įdomūs ar nepaprasti. Kartu su objektais bus sukurtos istorijos. Projektas įgyvendinamas

bendradarbiaujant su Kauno Vaikų literatūros muziejumi ir Nacionaliniu M. K. Čiurlionio dailės muziejumi.

Ir galiausiai...

Meninė programos dalis „Kylantis Kaunas“ taps pagrindu bendradarbiavimui su mokyklomis ir ryšių užmezgimui su jaunąja karta. Šios programos veiklos yra planuojamos tvarios ekosistemos pagrindu ir bus tęsiamos po 2022 m. Platformos tikslas – prisidėti prie sėkmingo Kauno miesto jaunimo politikos strategijos įgyvendinimo.

Kaunas 2022 programos ilgalaikiškumas taip pat priklauso nuo auditorijos plėtos būdų, kurių siekiama „Kylančio Kauno“ (jaunimo), „Visi kaip vienas“ (bendruomenių) ir „Atsibusk, sukrusk“ (kultūrinio bendradarbiavimo) programose.

Kaip išvadą šiam skyriui, norėtume pateikti mintį, kad esminis sėkmingos auditorijos plėtos strategijos elementas yra stiprus ryšys tarp kultūros dalyvavimo ir jos komunikacijos. Tokiu būdu mes stengiamės užtikrinti ir efektyvią marketingo veiklą, kuomet asmeninis dalyvavimas tampa svarbiu komponentu mūsų atsakymuose Q47 ir 48.

Q22 Koks buvo metinis miesto kultūros biudžetas pastaruosius 5 metus (išskyrus šiai Europos kultūros sostinės paraiškai skirtas išlaidas)?

Valdymas:
Finansai

Metai	Metinis miesto kultūros biudžetas (eurais)	Metinis miesto kultūros biudžetas (procentais nuo bendro miesto biudžeto)
2012	11,640,263	5%
2013	10,770,447	5%
2014	9,866,920	4.2%
2015	11,107,500	4.4%
2016	14,500,000	5.29%
2017	16,466,400	5.53%

Viršuje esančioje lentelėje yra išvardyti metiniai asignavimai kultūrai.

Šios sumos apima kultūros infrastruktūros išlaikymo, o taip pat kultūrinių programų išlaidas. Šios sumos neapima kai kurių svarbių infrastruktūros projektų, kurie buvo arba yra finansuojami skirtingų šaltinių. Didžioji dalis kultūros biudžeto yra paskirstoma organizacijoms ir asmenims per įvairias kultūros finansavimo programas:

Visuomeninės paskirties objektų pritaikymo gyventojų bendrajai kultūrai puoselėti programa

Pavyzdys: 2014 m. vienas iš pagrindinių Kauno turistų traukos taškų, Šv. Arkangelo Mykolo bažnyčia gavo finansinę paramą bažnyčios pritaikymui kultūrinei, turistinei, socialinei edukacinei veiklai. Taip pat buvo finansuoti Kauno Šv. Pranciškaus (Jėzuitų) bažnyčios bokštų fasadų tvarkomieji paveldosaugos darbai, buvo skirtas dalinis finansavimas paveldinio pastato (Radvilėnų pl. 1b) rekonstrukcijai įrengiant Kauno menų inkubatoriaus kūrybines patalpas.

Miesto įvaizdžio stiprinimo programa, per kurią paskirstomos lėšos:

- kasmetiniams ir tarptautiniams kultūros, meno, muzikos festivaliams;
- jaunimo projektams.

Bendrosios gyventojų kultūros ugdymo programa

- Etnotradicijų tęstinumas ir daugiakultūrio dialogo stiprinimas;
- Profesionaliojo meno ir kultūros prieinamumo visuomenei didinimas;
- Naujų kultūros paslaugų ir produktų sukūrimas, įtraukiant miesto bendruomenę;
- Kultūrinės įtraukties rengiantis paminti Lietuvos valstybės šimtmetį (2018 m.) skatinimas.

Dalis metinio kultūros biudžeto yra nukreipiama savivaldybės kultūros įstaigų daliniam išlaikymui. Savivaldybė yra 17-os kultūros įstaigų steigėja arba bendrasteigėja: Kauno miesto muziejus, Kauno šokio teatras „Aura“, Kauno simfoninis orkestras, Kauno miesto V. Kudirkos viešoji biblioteka, Kauno kamerinis teatras, Kauno kultūros centras „Tautos namai“, Koncertinė įstaiga „Kauno santaka“, VŠĮ „Artkomas“, Kultūros ir sporto rūmai „Girstutis“, VŠĮ „Kauno mažasis teatras“, Kauno kino centras „Romuva“, VŠĮ „Mano teatras“, VŠĮ „Prezidento Valdo Adamkaus biblioteka-muziejus“, VŠĮ „Teatro projektai“, VŠĮ „Ažuolyno meškučių cirkas“. Metinis kultūros biudžetas pastaraisiais metais augo ir šiuo metu yra vienas aukščiausių kultūrai skiriamų biudžetų lyginant su kitomis Lietuvos savivaldybėmis. Be nurodytų sumų, Kauno kultūros operatoriai taip pat gauna paramą iš nacionalinio kultūros biudžeto (Lietuvos kultūros tarybos finansavimo programos). Pavyzdžiui,

per 2016 m. Kaune vykdomiems kultūros projektams Lietuvos kultūros taryba iš viso paskirstė 2,4 mln. Eur. Kaune taip pat veikia eilė nacionalinių ir valstybinių kultūros institucijų, išlaikomų iš valstybės biudžeto: Kauno valstybinis muzikinis teatras, Nacionalinis Kauno dramos teatras, Kauno valstybinis lėlių teatras, Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus ir kt.

Q23 Jei finansuodamas Europos kultūros sostinės projektą miestas planuoja naudoti savo metinio kultūros biudžeto lėšas, nurodykite šią sumą nuo tų metų, kuriais pateikėte paraišką dalyvauti konkurse, iki Europos kultūros sostinės metų.

Finansai

Savivaldybės metinis kultūros biudžetas nebus naudojamas EKS programos tikslams.

Reguliarios dotacijos, o taip pat per finansavimo programas skirstomos lėšos iš

valstybės biudžeto taip pat nėra įtraukiamos skaičiuojant „Kaunas 2022“ biudžetą.

2017–2023 m. laikotarpiui numatomas 30 mln. Eur programos biudžetas yra planuojamas kaip papildomas finansavimas.

Q24 Kokią bendro biudžeto dalį miestas planuoja skirti kultūrai kitais metais po Europos kultūros sostinės metų (eurais ir procentais nuo bendro metinio biudžeto)?

Finansai

Kauno miesto savivaldybės kultūros biudžetas yra vienas aukščiausių kultūrai skiriamų biudžetų Lietuvos savivaldybių tarpe ir pastaruosius trejus metus buvo kasmet didinamas. Mūsų siekis – kad finansavimas kultūrai augtų toliau ir iki 2023 m. padidėtų dar 1,5% (kultūrai skiriamas biudžetas išaugtų iki 7,03%). Skaičiuojant nuo 2017 m. metinio Kauno miesto biudžeto, toks prieaugis reikštų finansavimo padidėjimą nuo 16 466 400 Eur iki 20 930 193 Eur per metus.

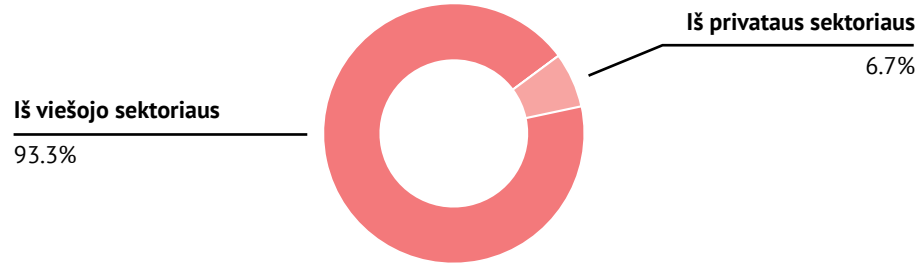
Be to, 2017–2023 m. į EKS programos projektų įgyvendinimą bus įtraukta daug vietos kultūros operatorių, kuriems už pagalbą įgyvendinant EKS projektus bus suteikia-

mas papildomas finansavimas iš EKS programos biudžeto. Mes taip pat tikime, kad EKS programa suteiktų galimybę vietos organizacijoms praplėsti savo tarptautinių partnerysčių tinklą ir įgyti daugiau tarptautinės patirties, kas galimai paskatintų juos organizuoti europinius projektus ir gebėti pasinaudoti įvairesnėmis finansavimo galimybėmis.

Q25 Pateikite viso veiklos biudžeto (t.y. lėšų, kurios specialiai skirtos veiklos išlaidoms padengti) analizę. Biudžetas turi apimti parengiamąjį etapą, pačius Europos kultūros sostinės metus, vertinimą ir su veiklos tęstinumu susijusias lėšas.

Finansai

LĖŠOS, SKIRTOS VEIKLOS IŠLAIDOMS PADENGTI

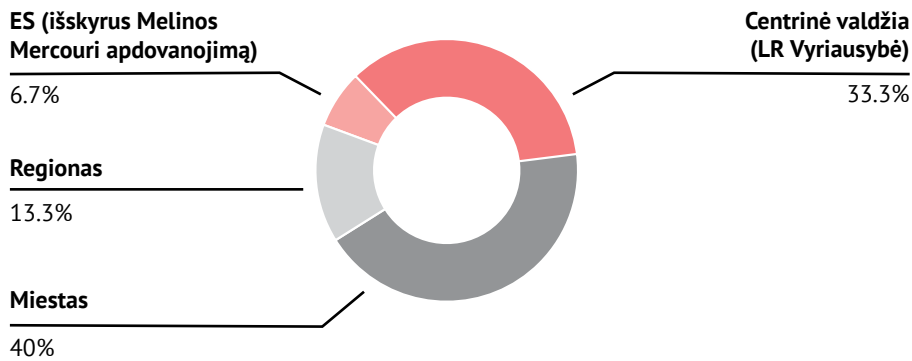

Bendros pajamos veiklos išlaidoms padengti (eurais)	Iš viešojo sektoriaus (eurais)	Iš viešojo sektoriaus (procentais)	Iš privataus sektoriaus (eurais)	Iš privataus sektoriaus (procentais)
30,000,000	28,000,000	93.3%	2,000,000	6.7%

Q26 Kokias lėšas veiklos išlaidoms padengti planuojama gauti iš viešojo sektoriaus?

Finansai

Pajamos iš viešojo sektoriaus veiklos išlaidoms padengti	Eurais	%
Centrinė valdžia (LR Vyriausybė)	10,000,000	33.3 %
Miestas (Kauno miesto sav.)	12,000,000	40 %
Regionas (Kauno rajono sav.)	4,000,000	13.3 %
ES (išskyrus Melinos Mercouri apdovanojimą)	2,000,000*	6.7 %
Iš viso	28,000,000	93.3 %

*Skaičiuojama tikėtina parama, kuri būtų surenkama kartu su programos partneriais, tokiais kaip universitetai, teatrai, muziejai ir kitos kultūros organizacijos, su kuriomis būtų aplikuojama į įvairius ES fondus koprodukuojamų Kaunas EKS projektų finansavimui surinkti.

Q27 Ar valdžios finansų institucijos (miesto, regiono, šalies) jau patvirtino arba prisiėmė finansinius įsipareigojimus padengti veiklos išlaidas? Jei ne, kada jos tai padarys?

Finansai

Kauno miesto savivaldybė balsavo dėl pasiūlyto Kauno EKS programos biudžeto 2016 m. kovo 15 d. ir vieningu nutarimu priėmė sprendimą finansuoti Kauno EKS programą 12 mln. Eur suma, 2017–2023 m. laikotarpiu, pagal sudarytą finansavimo grafiką (Kauno miesto savivaldybės tarybos sprendimas nr. T-98, 2016 m. kovo 15 d.). Biudžetas buvo pakartotinai patvirtintas, miesto tarybai balsuojant dėl galutinės paraiškos tvirtinimo (2017 m. vasario 7 d.).

Kauno rajono savivaldybės taryba taip pat pritarė dalyvavimui EKS programoje ir pasiūlytam jos biudžetui. 2016 m. kovo 24 d. taryba balsavo ir priėmė sprendimą (22 balsai už, 3 susilaikę) suteikti programai 4 mln. Eur finansavimą 2018–2022 m. laikotarpiu pagal sudarytą finansavimo grafiką. Abiejų savivaldybių programai numatomos lėšos sudaro daugiau kaip pusę programos biudžeto sumos (16 mln. Eur iš bedro 30 mln. Eur biudžeto).

Vyriausybė patvirtino savo finansinį įsipareigojimą garantuodama iki 10 mln. Eur paramą bet kuriam 2022 m. EKS titulą gavusiam Lietuvos miestui (2016 m.

balandžio 20 d. Vyriausybės strateginio komiteto posėdžio sprendimas).

Regioninio lygmens institucijų, skirstančių finansavimą, Lietuvoje nėra.

© GČ

Kauno miesto savivaldybės tarybos salė, kurios interjeras ir stiklo lubų dizainas taip pat atspindi vietos modernistinės architektūros stilių.

Q28 Kokia yra jūsų lėšų pritraukimo strategija siekiant pasinaudoti galimybe kreiptis finansinės paramos, teikiamos iš Europos Sąjungos programų/fondų veiklos išlaidoms padengti?

Finansai

2017 m. pradžioje buvo įsteigta Kaunas 2022 organizacija. Tačiau, pagal numatytus nuostatus naujos organizacijos neturi teisės pirmuosius kelis metus teikti paraiškos europiniam finansavimui gauti. Dėl šios priežasties kūrybinė Kaunas 2022 komanda ir partnerių organizacijos iniciuos, vadovaus ir bendradarbiaus tarptautinių projektų pagrindu siekiant gauti ES finansavimą. Visi kultūros atstovai ir organizacijos turi daugiametę patirtį siekiant pritraukti lėšų iš įvairių Europos sąjungos finansavimo programų. Paruošiamajame Prologo etape (2017–2018) prie programos finansavimo paieškų ES fonduose prisidės partnerių organizacijos ir Kauno miesto savivaldybė. Vėl „Kaunas 2022“, kaip pagrindinis organizatorius, turės teisę teikti paraiškas finansavimui tik nuo 2019 m. Jeigu paraiškos bus sėkmingos, Kaunas 2022 ES finansuojami projektai bus įgyvendinti tarp 2020–2023 m. Mes suprantame, kad paraiškų teikimas į įvairius ES fondus negarantuoja sėkmės, tad mes remsimės ankstesne patirtimi ir ankstesnių projektų paraiškų sėkmės rodikliais.

Pirmaisiais paruošiamaisiais metais kelios Kauno kultūros organizacijos („Kauno bienalė“, Kauno fotografijos galerija, galerija „Meno parkas“ ir kt.) teiks paraiškas dviems Kūrybiškos Europos programos kryptims: bendradarbiavimo projektų ir Europos platformai.

Paskutinis kvietimas ir terminas 2013–2020 m. Europos platformų paraiškoms buvo atidėtas daugiau nei pusei metų. „Kauno bienalė“ kartu su 12 Europos organizacijų parengė projekto paraišką ir teikią ją Kūrybiškos Europos platformų kryptčiai (terminas – 2017 m. balandį). Projekte „Stebuklingi kilimai“ dalyvauja jaunieji menininkai iš daugiau nei 14 Europos šalių. Projekto tikslas – naujas požiūris į viešą erdvę, kuris artimai siejasi su „Šiuolaikinės sostinės“ idėja skatinti visuomenės pilietiškumą ir „Visi kaip vienas“ programos tikslais. Tuo atveju, jeigu „Kauno bienalės“ paraiška yra sėkminga, projektas bus finansuojamas ES lėšomis 2017–2020 m. (kasmet projekto partneriai pasiskirsto po 500,000 eurų) ir tarnaus kaip tarptautinė menininkų mainų platforma, kurių dėka bus sukurtos naujos specifinės vietos ar miesto meninės instaliacijos Kaune ir už jo ribų glaudžiai bendradarbiaujant su vietos bendruomenėmis. Tokiu būdu, Kaunas 2022 idėja pasiklis per 14 Europos šalių, daugiau kaip 100 su projektu susijusių menininkų dėka,

ir padės plačiai atverti kultūros pasiūlą bendruomenėms Kauno mieste ir rajone.

Kauno fotografijos galerija planuoja teikti paraišką bendradarbiavimo projektų kryptčiai 2017 m., kurioje siūloma rengti fotografų rezidencijų programą su tikslu išleisti keletą fotografijos leidinių su tekstais, analizuojančiais šiuolaikinio miesto požymius.

Numatomiems Kaunas 2022 programos vertimams, planuojama teikti paraišką Kūrybiškos Europos Literatūros vertimų projektų kryptčiai (2019–2020 m.). Šis finansavimas taip pat prisidės prie kelių Emanuelio Levino ir Lėjos Goldberg poezijos knygų ir kitų leidinių vertimo į lietuvių kalbą.

Kaunas 2022 taip pat planuoja teikti paraišką Kūrybiškos Europos Medijų programos Video žaidimų kūrimo kryptčiai (2019 m.) su tikslu padaryti poveikį paveldo naudojimui ir pritaikymui. Kultūrinio paveldo pagrindu mes norime sujungti mūsų praeitį, dabartį ir ateitį naudojant naujausias technologijas, žaidimus ir kitas naujas formas, kurios yra patrauklios jaunajai kartai. Paraiška bus paruošta bendradarbiaujant su UNESCO kūrybinių miestų tinklo Dizaino miestų platforma, kurios nariu Kaunas tapo 2015 m. Medijų programa taip pat pasitarnaus teikiant finansavimo paraiškas dokumentiniam filmui, skirtam modernizmo judėjimui Europoje ir už jos ribų.

Per pirmuosius paruošiamuosius metus (2017–2018 m.) Kauno miesto savivaldybė teiks paraišką Kūrybiškos Europos kryptčiai „Europa miestiečiams“. Savivaldybės nuolat teikiamų paraiškų tikslas šioms programoms yra naujų partnerysčių tarp miestų ir bendruomenių, bei kitų EKS miestų, užmezgimas. Tarp 2019–2023 m. Kaunas 2022 organizacija planuoja teikti paraiškas į šį fondą papildomoms lėšoms gauti padengti kelionių ir kultūrinių bendruomeninių mainų išlaidas.

Mūsų partneriai universitetai reguliariai teikia paraiškas ES finansavimui moksliniams tyrimams ir studijoms: Erasmus+, Lifelong Learning programai (LLP) bei poprogramėms Comenius, Erasmus, Grundtvig, Jean Monnet bei Leonardo da Vinci. Šie fondai ypač pasitarnaus „Kylančio Kauno“ programos projektams, kuriuose svarbų vaidmenį vaidina studentų iniciatyvos ir ateities miesto programos. LLP programos

finansavimas bus naudojamas Trečiojo amžiaus universitetų veikloms įgyvendinti.

Programa „Horizontas 2020“, suteikianti galimybes mokslinių tyrimų finansavimui, bus naudojama mūsų akademinį partnerių, kurie iniciuos tyrimo projektus apie Kauno architektūrą, urbanistiką, viešąjį ir bendruomeninį meną. Universitetai organizuos Kaunas 2022 programoje numatytas konferencijas. Pavyzdžiui, Vytauto Didžiojo universiteto Menų fakultetas iniciuos IFTR (Tarptautinių teatro tyrimų) konferenciją; Kauno technologijos universitetas daugiausiai dėmesio skirs Dizaino forumui, Vilniaus universitetas organizuos tarptautinę konferenciją, su planuojamais išleisti leidiniais Kūrybiškų miestų tema ir atliks Kauno miesto kūrybiškumo indekso tyrimus. Šioms veikloms, tiesiogiai susijusiomis su programa, universitetai teiks paraiškas „Horizontas 2020“ programai ir Lietuvos mokslų tarybai, kuri administruoja Europos lėšas, skirtas moksliniams tyrimams, pvz. ERA-NET Co-fund Smart Urban Futures ir panašias kryptis.

Išskyrus šiuos pagrindinius finansavimo šaltinius, Kaunas 2022 organizacija planuoja teikti paraiškas Europos fondui (kai veikla bus tiesiogiai susijusi su kultūros inovacijomis Europos kontekste), Mondrian fondui (kai veikloje dalyvauja Olandų menininkai – Jeanne van Heeswijk ar diplomatiniai herojai, tokie kaip Jan Zwartendijk, kuris išgelbėjo tūkstančius žydų Lietuvoje ir Lenkijoje išduodamas jiems vizas) ir Šiaurės kultūros fondui (specialiems projektams vienijantiems kultūrinę įstailę ir atstovus iš įvairių Šiaurės Europos ir Baltijos regionų). Taip pat numatomas bendradarbiavimas su Japonų ambasada, kuri administruoja specialią EKS paramą skirtą projektams, susijusiems su japonų kultūra, įgyvendinimui (EU-Japan Fest Committee). Kaunas turi glaudžius ryšius su Japonija: tarnaudamas Kaune, japonų konsulas Čijunė Sugihara išgelbėjo apie 2,000 žydų, išduodamas jiems kelionės vizas į Japoniją 1940 m., <http://www.sugiharahouse.com>). Japonijos fondo dalyvavimas bus matomas keliose programose: „Skaitmeninės diplomatijos“, kurioje siekiama paminėti ir aktualizuoti istorinius Kauno momentus, taip pat ir „Yiddishe Mame“ projekte, aktualizuojančiame žydų bendruomenės Kaune istoriją.

Q29

Pagal kokį tvarkaraštį miestas ir (arba) už Europos kultūros sostinės projekto parengimą ir įgyvendinimą atsakinga įstaiga turėtų gauti lėšas veiklos išlaidoms padengti, jei miestui būtų suteiktas Europos kultūros sostinės vardas?

Finansai

Pajamų šaltiniai veiklos išlaidoms padengti	2017	2018	2019	2020	2021	2022 EKS metai	2023	Vėliau	Viso
ES*			500,000	500,000	500,000	500,000			2,000,000
Centrinė valdžia			500,000	500,000	1,000,000	8,000,000			10,000,000
Miestas	474,400	1,000,000	500,000	2,400,000	2,400,000	3,903,600	1,103,000	219,000	12,000,000
Kauno rajonas		310,000	594,000	739,000	1,037,000	1,320,000			4,000,000
Rėmėjai			50,000	200,000	750,000	1,000,000			2,000,000
Viso Eur.	474,400	1,310,000	2,144,000	4,339,000	5,687,000	14,723,600	1,103,000	219,000	30,000,000

*išskyrus Melinos Mercouri apdovanojimą

Q30

Kokia yra lėšų pritraukimo strategija siekiant pasinaudoti privačių rėmėjų teikiama parama? Kaip planuojama į Europos kultūros sostinės projektą įtraukti rėmėjus?

Finansai

Kiekvienais metais Kauno miestas ir rajonas pritraukia nuolat didėjantį tarptautinį ir vietinį finansavimą dažniausiai klientų aptarnavimo, gamybos ir skaitmeninių technologijų srityse. Tačiau labdaros ir kultūros organizacijoms **sunku sukurti verslo partnerystes** dėl silpnų kultūros ir verslo sektoriaus ryšių. Bet mes tikimės, kad Kaunas 2022 programa turės **ilgalaikį poveikį stiprinant šiuos ryšius**.

Mes pradėsime savo rinkodaros kampaniją jau 2017 m., suformuodami patariamąją rėmimo rinkodaros grupę, kurią sudarys verslo kompanijų atstovai („Global Lithuanian Leaders“, „Rotary“ klubai ir kt.). Mes taip pat suformuosime rėmimo rinkodaros komandą, kuri dirbs su šia patariamąja grupe ir bus atsakinga už didžiųjų duomenų (angl. big data) analizę, partnerystės pasiūlymų soformavimą potencialiems partneriams, rėmėjų projektų koordinavimą, naudos partneriams monitoringavimą, partnerių integraciją į programos sklaidos kampanijas ir kt. Mūsų pasiūlymų potencialiems rėmėjams inventorių sudarys tokios paslaugos kaip auditorijų aktyvavimas, ženklų atstovavimas, originalus turinys, integracija į programos skaitmeninę rinkodarą, sveikumo paslaugos ir specialūs renginiai rėmėjams. Rėmimo rinkodaros komanda taip pat įkurs „Kaunas 2022“ narystės klubą, kurio nariams bus siūlomos nuolaidos, specialūs „Kaunas 2022“ komandos ir jos partnerių kurti renginiai.

Kauno atsakingo verslo tinklas

Mes organizuosime socialiai aktyvų verslo tinklą ir siūlysime įvairius bendradarbiavimo modelius bei imsimės veiksmų, kurie padės spręsti pagrindines problemas, su kuriomis susiduria vietos bendruomenės. Be to, sukursime kampaniją, kurioje kviesime vietos verslininkus įsijungti į programą prisidedant prie bendruomenių iniciatyvų. Pavyzdžiui, pakviesime verslo tinklo atstovus dalyvauti menininkų rezidencijų projekte. Įmonių darbuotojai galės dalyvauti meninių projektų kūrime ir įgyvendinime kartu su reziduojančiais menininkais ir tokiu būdu prisidėti prie vietos bendruomenės aplinkos kūrimo. Dėl to, programa bus siekiama ne tik stiprinti ryšius tarp verslo ir vietos bendruomenės, bet ir kurti kūrybinę darbo aplinką ir plėsti kultūros auditoriją dirbančių miestiečių tarpe.

Kai kurie iš verslininkų jau sutiko su mumis bendradarbiauti. Mes **pasirašėme partnerystės sutartį su aštuoniais „Rotary“ ir „Rotaract“ klubais Kaune**, kurie apjungia daugiau nei 200 socialiai atsakingų verslininkų iš įvairių sričių ir kurie sutiko prisidėti prie programos įgyvendinimo. Numatoma, kad kiekvienas iš aštuonių klubų taps bendruomenių projektų, veikiančių skirtingose Kauno seniūnijose, globėju. Mes taip **susitarėme dėl bendradarbiavimo su Kauno viešbučių tinklo atstovais ir skaitmeninių technologijų klasteriu „Blaster“**, bei kitomis privačiomis įmonėmis. Įvairių

programų pagalba mes siekiame praplėsti partnerių tinklą ir mobilizuoti daugiau verslo atstovų, pradedant mažomis įmonėmis ir baigiant tarptautinėmis kompanijomis.

Tarptautinė Kaunas 2022 parama

Mes dirbame tarptautiniu mastu siekdami mobilizuoti didžiąją dalį Lietuvos emigrantų remti programą ir prisidėti prie lėšų pritraukimo. Atsižvelgiant į teigiamą paramą, kurią jau esame gavę iš Lietuvos piliečių, gyvenančių užsienyje, mes labai palankiai vertiname finansavimo galimybes šios bendruomenės pagalba. Taip pat mes didžiuojamės mūsų **bendradarbiavimu su „Global Lithuania Leaders“**, ne pelno siekiančia platforma, tarptautiniu mastu apjungiančia specialistus, skatinančia globalias galimybes Lietuvos ekonomikai kelti (700 narių iš 40 skirtingų pasaulio šalių). Įtraukdami „GLL“ bendruomenės narius, mes tikimės sukurti daugiau galimybių kūrybinėms partnerystėms su Lietuvos verslo atstovais tarptautiniu mastu.

Mažos įmonės

Mažos įmonės yra svarbi Kaunas 2022 programos dalis ir jas skatinama įtraukti į skirtingas programos veiklas. Kiekviena į programą norinti įsitraukti įmonė gaus bendradarbiavimo pasiūlymą ir specialią reklamą/lipdukus reiškiančius jų dalyvavimą programoje bei sutikimą platinti reklamę „Kaunas 2022“ projekto medžiagą (plakatus ir renginių programos lankstinukus) arba

specialius pasiūlymus „Kaunas 2022“ programos dalyviams. Įmonės taip pat prisidės prie specialios renginių programos, kaip pavyzdžiui „Café du Monde“.

Individualūs rėmėjai ir visuomeninis finansavimas

Siekdami pritraukti papildomą individualią paramą specialioms programos projektams, mes naudosime **sutelktinio finansavimo** priemones, kurių dėka bus įgyvendinti šie projektai:

- Projekte „Kauno iššūkis“ bus vykdomi specialūs jaunimo mokymai apie sutelktinio finansavimo kampanijas (kaip sukurti gerą reklaminį video, parašyti patrauklų projekto aprašymą, padidinti kampanijos matomumą ir t.t.). Šių mokymų metu įgytas žinias ir įgūdžius jaunimas vėliau pritaikys savo pačių projektuose „Kauno iššūkio“ projekto rėmuose siekiant pritraukti finansavimą;
- Sutelktinio finansavimo metodas taip pat bus naudojamas „Fluxus laboratorijų“ ir „Modernizmo ateičiai“ programose. Abiejų projektų tinklalapiuose bus įdiegta sutelktinio finansavimo platforma, kuri bus naudojama kaip priemonė, leidžianti bendruomenėms gauti tiesioginį finansavimą ir skatinti vietos

gyventojus prisidėti prie gyvenamosios vietos aplinkos gerinimo, viešųjų erdvių atgaivinimo, viešojo paveldo rekonstrukcijų, ekologinių ar meninių projektų įgyvendinimo. Mainais už paramą, aukotojai bus pakviesti į kultūrinius renginius restauruotose pastatuose ir viešosiose erdvėse EKS metais, o taip pat jiems bus išreikštos padėkos, pavyzdžiui specialiose vietose, kuriose bus surašyti visų rėmėjų vardai kaip meno kūrinio ar informacijos dalis.

P.,Pikselių tunelis į Europą“. Mes planuojame pastatyti dviejų dalių „ekraninį“ tunelį keliuose Europos miestų centruose. Apvalios formos projekcija, kuri transliuos Esch-sur-Alzette vaizdą Kaune ir Kauno vaizdą Esch-sur-Alzette realiu laiku. Kai kas nors pasižiūres į ekraną, esantį Kaune, jie matys kitą žmogų, žiūrintį į Kauną Esch-sur-Alzette ir atvirkščiai. Jeigu praeiviai norės nušviesti žinutę ar sveikinimą kitam miestui, jie galės tai padaryti, įsigydami vieną ekrano pikselį. Atsiskaityti bus galima bekontaktėmis kredito kortelėmis arba mobiliomis apmokėjimo sistemomis. Pasaulyje gerai žinoma lietuvių startuolių kompanija „Pixelmator“ bus kviečiama tapti „Pikselių tunelio“ rėmėjais. Šio projekto pagalba visi miestiečiai ir jo svečiai galės prisidėti prie

visuomeninio projekto finansavimo „momentinio atpildo“ būdu.

Žvėries veikėjo komercializacija: žaidimas, 3D spausdinimas, knygos ir kiti suvenyrai. Naujojoje Kauno kultūrinėje legendoje bus sukurti nepaprasti ir unikalūs veikėjai, kuriuos planuojama naudoti suvenyrams sukurti. Pavyzdžiui, kompiuterinių žaidimų ir mobiliųjų programėlių kūrimui. Bus sukurta atvira platforma, kurioje kiekvienas galės pakeisti savo mėgstamo mitinio žvėries istorijos veikėjo ypatybes ir įsigyti asmeninį 3D spausdintuvu padarytą jo modelį. Pajamos iš suvenyrų prekybos bus naudojamos bendruomenių dalyvavimo projektams remti, pavyzdžiui lėlių teatro spektakliams, skirtiems didžiajam vasaros renginiui.

Svarbu paminėti, kad neseniai (2016 m. lapkritį) Lietuvos Vyriausybė pradėjo svarstyti **mecenatystės įstatymą**, kuris iki šiol Lietuvoje negalioja. Šį įstatymą planuojama priimti iki 2018 m. ir tai turėtų atnešti teigiamus pokyčius siekiant pritraukti finansavimą iš privataus sektoriaus ne tik dideliems projektams, tokiems kaip EKS ar valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimas, bet taip pat mažoms kultūros ir nevyriausybiniams organizacijoms.

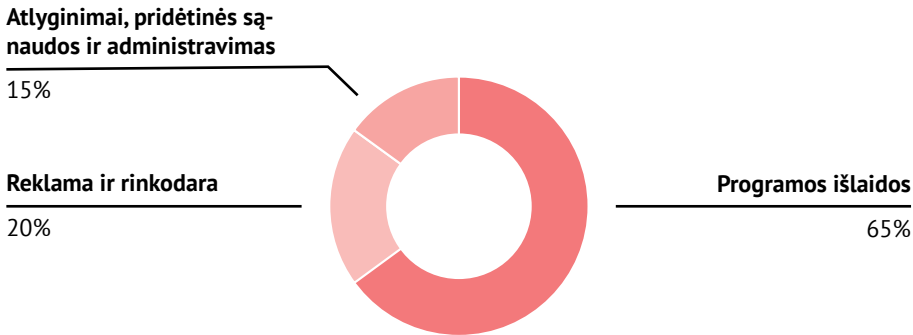
Q31

Pateikite veiklos išlaidų analizę užpildydami toliau pateiktą lentelę

Finansai

VEIKLOS IŠLAIDŲ ANALIZĖ

Programos išlaidos (eurais)	Programos išlaidos (procentais)	Reklama ir rinkodara (eurais)	Reklama ir rinkodara (procentais)	Atlyginimai, pridėtinės sąnaudos ir administravimas (eurais)	Atlyginimai, pridėtinės sąnaudos ir administravimas (procentais)	Bendros veiklos išlaidos
19,500,000	65%	6,000,000	20%	4,500,000	15%	30,000,000

Q32

Numatomas veiklos išlaidų tvarkaraštis:

Finansai

Išlaidų tvarkaraštis	Programos išlaidos (eurais)	Programos išlaidos procentais	Reklama ir rinkodara (eurais)	Reklama ir rinkodara procentais	Atlyginimai, pridėtinės sąnaudos ir administravimas (eurais)	Atlyginimai, pridėtinės sąnaudos ir administravimas (procentais)	Viso
2017	296,400	1.52%	60,000	1 %	63,000	1,40 %	419,400
2018	856,050	4.39%	120,000	2%	180,000	4%	1,156,050
2019	1,677,000	8.6%	120,000	2%	360,000	8%	2,157,000
2020	2,659,800	13.64%	1,200,000	20%	630,000	14%	4,489,800
2021	3,550,950	18.21%	2,400,000	40%	990,000	22%	6,940,950
2022	9,907,950	50.81%	1,620,000	27%	2,142,000	47.6%	13,669,950
2023	464,100	2.38%	420,000	7%	90,000	2%	974,100
Vėliau	87,750	0.45%	60,000	1%	45,000	1%	192,750
Viso	19,500,000	100%	6,000,000	100%	4,500,000	100%	30,000,000

Q33

Kokias lėšas kapitalo išlaidoms padengti, susijusias su Europos kultūros sostinės vardo metais, planuojama gauti iš viešojo sektoriaus?

Finansai

Pajamos iš viešojo sektoriaus kapitalo išlaidoms padengti	Eurais	%
Centrinė valdžia	28,078,939 €	29.08%
Miestas	30,699,988 €	31.80%
ES (išskyrus Melinos Mercouri apdovanojimą)	37,775,587 €	39.12%
Iš viso	96,554,515 €	100%

PASTABA: Sudarinėjant lentelę, nebuvo įtraukti projektai, kurie šiuo metu yra planavimo fazėje ir kuriems numatomos lėšos nėra patvirtintos. Tai liečia tokius projektus kaip naujos koncertų salės statybos Kaune, scenos menų inkubatorius, Kauno paveikslų galerijos renovacija ir pritaikymas šiuolaikinio meno eksponavimo reikmėms. Šiems projektams bus siekiama pritraukti lėšų iš visų aukščiau paminėtų šaltinių. Tikime, kad EKS vardas suteiktų miestui svarų motyvą išspręsti kai kuriuos užsietęsusius infrastruktūros klausimus, ypač

siekiant pritraukti Vyriausybės palaikymą, kurio iki šiol Kaunas sulaukdavo nepakankamai.

Kauno rajone planuojamiems projektams preliminariai numatomos lėšos sudaro dar 18,969,028 Eur (viešojo sektoriaus lėšos), iš kurių Kauno rajono savivaldybė numato padengti 3,520,697 Eur dalį (18.56 %), 5,784,786 Eur (30.5 %) planuojama gauti iš valstybės biudžeto ir 9,663,545 Eur (50.94 %) – iš įvairių ES finansavimo programų.

Q34

Ar valdžios finansų institucijos (miesto, regiono, šalies) jau patvirtino arba prisiėmė finansinius įsipareigojimus padengti kapitalo išlaidas? Jei ne, kada jos tai padarys?

Q35

Kokia yra jūsų lėšų rinkimo strategija siekiant pasinaudoti galimybe kreiptis finansinės paramos, teikiamos iš Europos Sąjungos programų/fondų kapitalo išlaidoms padengti?

Finansai

Visi infrastruktūros projektai, išvardinti šioje skiltyje ir 18 klausime buvo patvirtinti atitinkamų valdžios institucijų.

Šiame paraiškos etape nevadrijami projektai, kurie dar nėra patvirtinti, bet yra planuojami Kauno rajone. Kauno rajono infrastruktūros plėtros projektų planavimu rūpinasi savivaldybės investicijų skyrius, kuris rengia projektines paraiškas įvairiems ES fondams, susijusiems su urbanistine plėtra (parkų ir viešųjų erdvių projektams), paveldo aktualizavimu (kultūros objektams), kaimo vietovių plėtra.

vystymo programą (ES finansavimas). Finansavimas šiems projektams jau yra numatytas, jie yra įtraukti į šių finansavimo programų biudžetus, kuriuos patvirtino LR Seimas, Ministras Pirmininkas, kiti ministrai ir/ar atsakingi valdžios organai. Kauno miesto taryba yra numachiusi lėšas daliniam šių projektų finansavimui ir nubalsavusi už jų įgyvendinimą. ES parama (12,5 mln. Eur) bus naudojama ir vystant vieną reikšmingiausių dabartinių infrastruktūros projektų – Nacionalinį mokslo ir inovacijų centrą. Projektams finansuoti bus siekiama pritraukti ir privačias investicijas.

Didžioji dalis Kauno miesto savivaldybės vykdomų infrastruktūros projektų yra arba bus finansuojami per Valstybės investicijų programą (VIP) ir/arba Integruotų teritorijų

Q36

Pagal kokį tvarkaraštį miestas ir (arba) už Europos kultūros sostinės projekto parengimą ir įgyvendinimą atsakinga įstaiga turėtų gauti lėšas kapitalo išlaidoms padengti, jei miestui būtų suteiktas Europos kultūros sostinės vardas?

Finansai

Pajamų šaltiniai kapitalo išlaidoms padengti	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 EKS metai
ES	3,841,101	15,898,293	12,210,561	2,912,816	2,912,816		
Centrinė valdžia	1,390,900	13,997,059	11,662,927	514,026	514,026		
Miestas	5,335,945	7,646,369	7,233,052	4,806,702	3,310,215	2,367,705	
Rėmėjai	72,500	1,636,796	1,636,796				

Q37

Atitinkamais atvejais toliau pateikite lentelę, nurodant konkrečias sumas, planuojamas išleisti naujai kultūros infrastruktūrai, kuri būtų naudojama įgyvendinant Europos kultūros sostinės projektą

Finansai

Nr.	Pavadinimas	Įgyvendinimo laikotarpis	PPreliminarus biudžetas, €	Finansavimo šaltiniai*	Vykdytojas*
1.	Nacionalinio mokslo ir inovacijų centro steigimas Nemuno saloje	2016–2018	23,076,500	ES, VIP, KMSA, PI	ŠMM, KMSA
2.	Kauno pilies amfiteatro įrengimas	2017–2018	150,000	ES, KMSA	KMSA
3.	Lengvosios atletikos maniežo statyba	2016–2017	9,525,963	VIP, KMSA	KMSA

* Santrumpos:
ES – Europos sąjunga
ŠMM – Švietimo ir mokslo ministerija
KMSA – Kauno miesto savivaldybės administracija
PI – privačios investicijos
VIP – Valstybės investicijų programa

Q38

Kokia yra numatyta veiklos valdymo ir įgyvendinimo struktūra įgyvendinant Europos kultūros sostinės projektą?

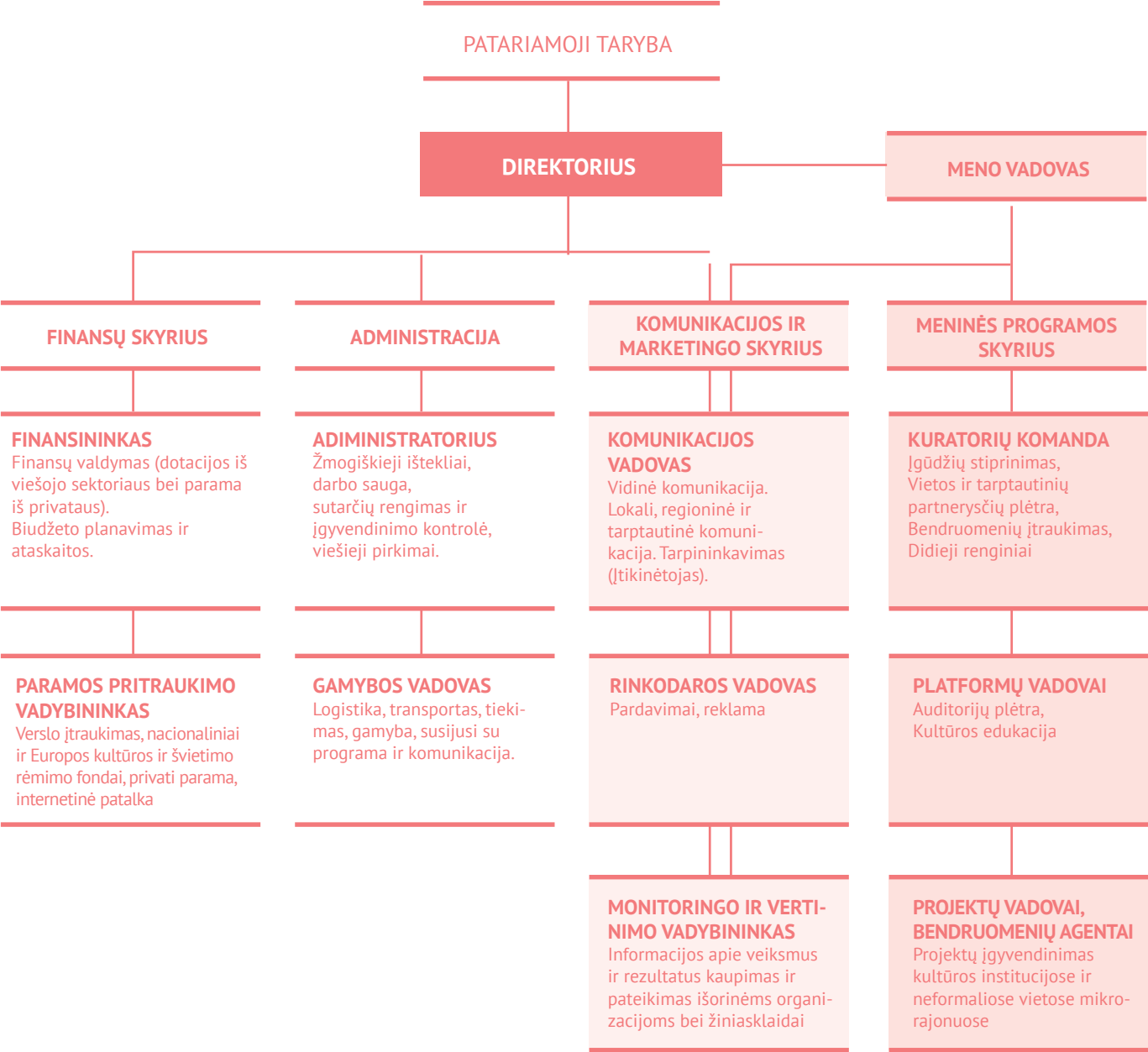
Valdymas:
Organizacinė struktūra

Viešosios įstaigos „Kaunas 2022“ įstatai yra parengti ir patvirtinti jos bendrasteigėjų – Kauno miesto savivaldybės (tarybos nutarimu) bei asociacijos „Kultūros tempo akademija“ 2017 metų vasarį. Organizacija bus įregistruota iškart po žiuri sprendimo dėl EKS vardo suteikimo.

Įkvėpimas ir nuostatos, kurios mus vedė rengiant šią paraišką ir programą ir kuriomis tęsime, jeigu būsime pakviesti antrajam etapui, bus pagrindas ir organizacijos modeliui. Nepriklausomi profesionalai dirbantys su aiškiu savivaldybių palaikymu. Sujungti, bet nepriklausomi.

© RŠ

KAUNAS 2022 VALDYMO STRUKTŪRA:

Viešosios įstaigos „Kaunas 2022“ bendrasteigėjai yra Kauno miesto savivaldybė ir Kauno kultūros sektorių vienijanti asociacija „Kultūros tempo akademija“. Steigėjai patvirtino patariamąjį įstaigos organą – Tarybą, kurią sudaro 7 nariai, atstovaujantys steigėjams, kitiems projekto finansuotojams ar partneriams (LR Vyriausybei ir Kauno rajono savivaldybei) bei viešajam interesui (nepriklausomi ekspertai).

Organizacijai vadovauja **Direktorius**, kuris yra pasamdytas steigėjų ir jam atskaitingas per Patariamąją tarybą, kurios pritarimui Direktorius teikia metinius veiklos planus ir ataskaitas. Direktorius organizuoja įstaigos darbą, užtikrina funkcionavimui būtiną administracinę struktūrą, samdo ir atleidžia darbuotojus įstatymų nustatyta tvarka, išskyrus Meno vadovą, kuris Direktorius įdarbinamas ir atleidžiamas Tarybos pritarimu.

Meno vadovas turi galutinę sprendimo teisę meninei programai formuoti ir įgyvendinti. Meno vadovas yra atsakingas už visas programos sudėtinės dalis: įgūdžių stiprinimo, kultūros edukacijos, partnerysčių tinklo plėtimo, programos projekto planavimo ir įgyvendinimo, didžiųjų renginių, bendruomenių įtraukimo. Komunikacijos ir rinkodaros strategijos taip pat yra derinamos su menine vizija, pristatyta Meno vadovo. Kartu su Direktoriumi Meno vadovas yra atsakingi už Kaunas 2022 reprezentaciją ir įvaizdį lokaliai, regione ir tarptautiniu mastu.

Tikėtina, bus daug atvejų, kai Meno vadovas ir Direktorius turės susitarti. **Bendru Direktorius ir Meno vadovo sutarimu turi būti sprendžiami klausimai, susiję su meno programos ir jos viešinimo biudžetais bei bet kokiais šių biudžetų pakeitimais.**

Kauno miesto ir Kauno rajono savivaldybių parama projektui yra išreikšta tarybų balsavimu, finansavimo skyrimu bei įgyvendinama

per atstovaujamąją **Patariamąją tarybą** „Kaunas 2022“ organizacijoje. Tarybą sudaro 7 asmenys, keturi iš jų atstovaujantys Kauno miesto administracijai, asociacijai „Kultūros tempo akademija“, Kauno rajono savivaldybei, LR Vyriausybei bei trys nepriklausomi ekspertai iš kultūros, socialinių ir ekonominių sričių. Patariamoji taryba pritaria Direktorius ir Meno vadovo kandidatūroms vykstant konkursui į pareigas. Patariamoji taryba renka mažiausiai du kartus metuose, kada svarsto ir pritaria Direktorius metiniams planams ir ataskaitoms.

Norėdami užtikrinti sklandų „Kaunas 2022“ organizacijos ir Kauno miesto savivaldybės komunikavimą, reguliariai kaip ir iki šiol susitikinėsimės su mero pavaduotojais atsakingais už kultūrą ir EKS projektą. Patariamoji taryba taip pat pasitarnaus sklandžiai komunikacijai su pagrindiniais projekto finansuotojais – savivaldybėmis ir LR vyriausybe.

Q39 Kaip ši struktūra bus organizuota valdymo lygmenyje? Nurodykite konkrečiai, koks asmuo (-ys) bus galutinai atsakingas (-i) už visuotinį vadovavimą projektui?

Organizacinė struktūra

Direktorius yra asmuo, prisiimsiantis visišką atsakomybę už projekto vadovavimą ir finansinį stabilumą. **Meno vadovas** turi teisę nuspręsti meninės programos turinį, prieš tai bendru sutarimu su Direktoriumi aptarus meninės programos finansinius išteklius bei terminus.

MENO SKYRIUS

Meno vadovas dirbs su **Meno komanda**, kurią sudarys profesionalūs kultūros ir edukacijos sričių – muzikos, architektūros ir paveldo, teatro, šiuolaikinio šokio ir cirko, vizualaus ir viešojo meno, literatūros, komunikacijos, mokymosi visą gyvenimą – specialistai.

Nuo keturių iki šešių **Kuratorių** bus atsakingi už tarptautines partnerystes ir Europos partnerystėmis grįstos programos užtikrinimą šiose srityse:

- Įgūdžių stiprinimo programa (Kultūros tempo akademija)
- Kauno ir meninės programos vieniąjantis naratyvas (Mitinis Kauno žvėris), Didieji renginiai, literatūra, kinas
- Vizualūs ir viešieji menai, bendruomenių kultūra
- Scenos ir veiksmo menai (teatras, šokis, cirkas, muzika) kaip dalyvaujamosios kultūros forma

Šešios programos platformos („Modernizmas ateičiai“, „Atminties biuras“, „Dizainas laimei“, „Kylantis Kaunas“, „Visi kaip vienas“, „Atsibusk, sukrusk“) yra vadovaujamos **Platformų vadovų**, kurie seka kasmetinius platformų tikslus 2017–2023 periodui. Platformų vadovai dirbs glaudžiai su Kuratoriais ir Meno vadovu, siekdami sinchronizuoti visų programos dalių veiksmus. Šalia to bus **Projektų vadovai**, kurie derindami veiksmus su Platformų vadovais, įgyvendins konkrečius platformos projektus. Projektų vadovai daugiausia bus partnerinių kultūros organizacijų atstovai, įgyvendinantys projektus per savo institucijas – muziejus, bibliotekas, teatrus, universitetus ir kt. Jie koordinuos savo veiksmus ir dirbs tinkle dėka įgūdžių stiprinimo programos „Kultūros tempo akademija“.

Bendruomenių agentai (apie 40 [pradedančių] menininkų, kūrybos industrijų profesionalų, sociologų ir pan.) dirbs „Fluxus laboratorijose“ vietos bendruomenėse, vadovaujami platformos „Visi kaip vienas“ vadovo. Dauguma iš jų pradžioje dirbs po keletą valandų per savaitę, derindami veiklas bendruomenėse su kitais darbais, tikriausiai, tame pačiame mikrorajone. Akty-

viausi iš agentų pasirinks dirbti vis daugiau valandų ir iš individualios veiklos darbuotojų taps etatiniais Kaunas 2022 komandos nariais.

KOMUNIKACIJOS SKYRIUS

Šalia rūpinimosi programa Meno vadovas glaudžiai bendradarbiauja su Komunikacijos skyriumi ir **Komunikacijos vadovu**. Komunikacijos vadovo atsakomybė apima vidinės ir išorinės komunikacijos, viešųjų ryšių, rinkodaros, monitoringo ir vertinimo procedūras.

Komunikacijos ir rinkodaros strategijos turi derėti su pagrindiniu Šiuolaikinės sostinės konceptu ir stiprinti programos meninę viziją, todėl Komunikacijos vadovas savo veiksmų planą turi suderinti ir su Meno vadovu.

Kai kurios paslaugos, tokios kaip tarptautinė komunikacija, prekės ženklo kūrimas ir kita, bus iš dalies ar pilnai perkamos išorinių organizacijų. Viešųjų ryšių specialistai dirbs rengdami medžiagą žiniasklaidos priemonėms.

Taip pat esame numatę Kaunas 2022 organizacijoje įdarbinti **Įtikinėtoją/Komunikatorių**. Šį asmenį pagal suderintą grafiką galės pasikviesti bet kuri organizacija, bendruomenė, grupė turinti klausimų apie programą ar valdymą. Jis ar ji reguliariai susitikinės su kauniečiais ir Kauno rajono gyventojais formaliose ir neformaliose aplinkose, privačiuose namuose, parkuose ir kitur, kad diskutuotų programos temomis ir pasiūlytų žmonėms įvairias dalyvavimo programoje formas.

Siekiant objektyvaus objektyvaus organizacijos veiklos monitoringo ir vertinimo, yra numatyta išorinė vertinimo sistema (plačiau – 8 kl.), tačiau vienas komunikacijos skyriaus darbuotojas bus paskirtas informacijos ir duomenų kaupimui ir pateikimui išoriniams ekspertams, steigėjams, finansuotojams bei miestiečiams.

Šalia dviejų metinių ataskaitų Kaunas 2022 Patariamajai tarybai, Direktorius ir Meno vadovas taip pat pristatys organizacijos rezultatus kasmetiniame Kultūros forume, kuris bus rengiamas naujai įkurtos asociacijos „Kultūros tempo akademija“.

ADMINISTRACIJOS SKYRIUS

Administracijos vadovas yra atsakingas už **žmogiškuosius išteklius** (įdarbinimas, darbo apskaita, darbo sąlygos, darbo sauga)

bei **administravimą** (sutartys, paslaugos, gamyba, nuoma, patalpos, komunalinės paslaugos, transportas ir kita). Kai kurios paslaugos bus samdomos iš išorės, tokios kaip auditas, patalpų priežiūra, transportas, kelionių planavimas, apgyvendinimas ir kita. Vienas svarbiausių administracijos skyriaus uždavinių bus vykdyti viešųjų pirkimų procedūras prekėms ir paslaugoms bei organizuoti visą programai reikalingą gamybą: scenų montavimas, tarp jų ir platformos ant vandens gamyba, kostiumai, viešos skulptūros, konkrečiai – Laimės hedonometras, knygų leidyba, plakatų ir tentų gamyba, vaizdo reklama, saugumo renginiuose užtikrinimas ir kita.

FINANSŲ SKYRIUS

Direktorius atlieka pagrindinį vaidmenį sklandaus abiejų projekte dalyvaujančių savivaldybių bei LR Vyriausybės suplanuotų ir patvirtintų finansų įtekėjimo ir valdymo klausimais, bei ieškant papildomo finansavimo privačiame sektoriuje bei įvairiuose ES fonduose. **Finansų skyriaus specialistai** yra atsakingi už kasmetinių biudžetų sudarymą, ataskaitų parengimą bei auditavimo organizavimą. **Paramos poskyrio specialistai** dirbs kartu su Direktoriumi, Meno vadovu ir Komunikacijos vadovu, kad pritrauktų suinteresuotus rėmėjus atskiroms programos dalims. Jie taip pat bus atsakingi už paraiškų įvairiems vietos, nacionaliniams, ES bei tarptautiniams fondams rengimą ir teikimą, įvairioms programos dalims sustiprinti.

KAUNAS 2022 ĮDARBINIMO POREIKIS IR PLANUOJAMAS KALENDORIUS

Santrumpos: **E** – Etatas, **DE** – Dalinis etatas, **IV** – Individuali veikla, **IP** – Išorinė paslauga, **IA** – Išorinis auditas

PAREIGOS/METAİ	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Direktorius	E / 1 žm.	E / 1 žm.	E / 1 žm.	E / 1 žm.	E / 1 žm.	E / 1 žm.	E / 1 žm.
Meno vadovas	E / 1 žm.	E / 1 žm.	E / 1 žm.	E / 1 žm.	E / 1 žm.	E / 1 žm.	E / 1 žm.
Kuratoriai	E / 1 žm. DE / 3 žm.	E / 2 žm. DE / 2 žm.	E / 4 žm.	E / 4 žm.	E / 4 žm.	E / 4 žm.	DE / 4 žm.
Platformų vadovai (6 vadovai)	DE / 6 žm.	DE / 6 žm.	DE / 6 žm.	DE / 6 žm.	E / 6 žm.	E / 6 žm.	DE / 6 žm.
Projektų vadovai (daugiausia partnerių organizacijų atstovai)	IV / 10 žm.	IV / 12 žm.	IV / 15 žm.	IV / 20 žm.	IV / 20 žm.	IV / 30 žm.	IV / 10 žm.
Bendruomenių agentai <i>Fluxus laboratorijoms</i> (apmokyti Kultūros tempo akademijoje)	IV / 5 žm.	IV / 20 žm.	IV / 30 žm.	IV / 40 žm.	IV / 40+ žm.	IV / 40+ žm.	IV / 10 žm.
Administracijos vadovas	DE / 1 žm.	DE / 1 žm.	DE / 1 žm.	E / 1 žm.	E / 1 žm.	E / 1 žm.	DE / 1 žm.
Logistikos vadybininkas	DE / 1 žm.	DE / 1 žm.	DE / 1 žm.	E / 1 žm.	E / 2 žm.	E / 3 žm.	E / 1 žm.
Personalo specialistas	DE / 1 žm.	DE / 1 žm.	DE / 1 žm.	E / 1 žm.	E / 1 žm.	E / 1 žm.	DE / 1 žm.
Finansų skyriaus specialistai	DE / 1 žm. + IA	E / 1 žm. + IA	E / 1 žm. + IA	E / 1 žm. + IA	E / 2 žm. + IA	E / 2 žm. + IA	E / 1 žm. + IA
Komunikacijos ir viešųjų ryšių specialistai	E / 1 žm. + IP	E / 1 žm. + IP	E / 1 žm. + IP	E / 2 žm. + IP	E / 3 žm. + IP	E / 3 žm. + IP	E / 1 žm. + Ex.S
Įtikinėtojas / kominikatorius	E / 1 žm.	E / 1 žm.	E / 1 žm.	E / 1 žm.	E / 1 žm.	E / 1 žm.	E / 1 žm.
Rinkodaros specialistai	IP	IP	E / 1 žm. + IP	E / 1 žm. + IP	E / 1 žm. + IP	E / 1 žm. + IP	E / 1 žm. + IP
Paramos paieškos vadybinikai	DE / 1 žm. + IP	E / 1 žm. + IP	E / 1 žm. + IP	E / 2 žm. + IP	E / 2 žm. + IP	E / 2 žm. + IP	IP
Vertinimas ir monitoringas	DE / 1 žm. + IP	DE / 1 žm. + IP	DE / 1 žm. + IP	E / 1 žm. + IP	E / 1 žm. + IP	E / 1 žm. + IP	E / 1 žm. + IP
ETATAI PER METUS	5 E 15 DE 15 IV IP	8 E 12 DE 32 IV IP	11 E 10 DE 45 IV IP	17 E 6 DE 60 IV IP	26 E 60+ IV IP	27 E 70+ IV IP	8 E 12 DE 20+ IV IP
METAİ	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023

Q40

Kaip jūs užtikrinsite, kad įgyvendinimo struktūroje dirbtų tinkamos kvalifikacijos personalas, turintis patirties Europos kultūros sostinės metų kultūros programai planuoti, valdyti ir įgyvendinti?

Organizacinė struktūra

Nuo pat programos kūrimo pradžios dėka daugybės tarptautinių susitikimų ir diskusijų Kaunas 2022 projektas sulaukė didžiulio susidomėjimo. Nemažai profesionalų išreiškia norą tapti Kaunas 2022 komandos dalimi. Jau šiuo metu su mumis dirba ir yra išreiškę norą laimėjimo atveju dirbti toliau didelis skaičius patyrusių Lietuvos kultūros profesionalų ir tarptautinių kultūros lyderių, dirbusių labai aukštos kvalifikacijos reikalaujančiose pareigose, tarp jų ir EKS projektų bei Kūrybiškos Europos finansuojamų projektų komandose.

Jeigu Kaunas 2022 laimės EKS vardą, bus paskelbtas **atviras tarptautinis kvietimas** kandidatams Direktorius ir Meno vadovo pareigoms užimti. Kvietime bus suformuluoti aiškūs kriterijai ir kvalifikaciniai reikalavimai išsilavinimui, įgūdžiams, patirčiai tarptautiniame kultūros kontekste (plačiau – 42 kl).

Rinkodaros, komunikacijos ir finansų specialistai bus samdomi Direktorius viešo konkurso sąlygomis. Reikalavimai pareigyboms bus įvairiapusiai, vertinant išsilavinimą, tarptautinę patirtį ir motyvaciją. Lietuva ir ypač Kaunas, dėl tankaus kultūros ir akademinio institucijų tinklo ir gausaus

būrio universitetų absolventų, turi didžiulį žmogiškųjų išteklių kultūros valdymo, rinkodaros ir finansų srityje potencialą. Daugybė žmonių išreiškė susidomėjimą dirbti šiame projekte, tad mes jau kaupiamo CV duomenų bazę Kaunas 2022 biure.

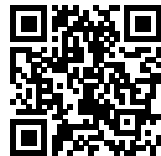
Meno vadovas suburs Meno komandą. Jis/ji pasiūlys Kuratorius, vadovausiančius horizontalioms programoms ir didiesiems renginiams, taip pat Platformų vadovus, kurie pradės *Prologo* laikotarpio iniciatyvas. Kai kurie tarptautiniu mastu žinomi menininkai, kompozitoriai ir direktoriai jau yra pakviesti ir sutikę prisidėti (jeigu konkursas bus Kaunui sėkmingas) prie konkrečių programos dalių, išdiskutuotų ir užsakytų minėtiems Europos ir kitų pasaulio šalių profesionalams įgyvendinti (plačiau – kl. 10). Atviri kvietimai vietos ir tarptautiniams menininkams yra suplanuoti kiekvienos platformos programai, kaip ir Europos partnerių indėlis. Šie procesai bus koordinuojami Kuratorių.

Šalia tarptautinių specialistų potencialo pasitelkimo, vienas didžiausių Kaunas 2022 siekių yra stiprinti **vietos kultūros operatorių, jaunimo** bei **pradedančių menininkų**

įgūdžius ir kvalifikaciją. Esame numatę sukurti pagrindinės programos operatorių tinklą, reguliariai bendradarbiaujant programoje „Kultūros tempo akademija“. Ši įgūdžių stiprinimo programa yra privaloma Projekto vadovo ir Bendruomenės agento pozicijoms. „Tempo akademija“ ir jos veiklos yra pati stipriausia platforma naujiems kultūros agentams įsitvirtinti ir įgyti įgūdžių. Taip pat ji pasitarnaus jaunų profesionalų įgalinimui, ypač įtvirtinant iki šiol mūsų visuomenėje nesuprantamą bendruomenės menininko statusą.

Kuriant Kaunas 2022 komandą svarbu ne tik struktūra ar įgūdžiai. Atsidavimas, atvirumas, priėmimas, noras mokytis ir padaryti daugiau nei esi prašomas – yra mūsų komandos praktiškai naudojamos **įtraukaus kūrybiškumo**, kuris yra mūsų ilgalaikė vizija, vertybės. Mes tikimės, kad kiekvienas prisijungiantis prie komandos demonstruos atsidavimą šioms vertybėms.

Projekto kūrybinė komanda

Q41

Kaip užtikrinsite, kad vietos valdžios institucijos ir įgyvendinimo struktūra, įskaitant už meno programą atsakingus darbuotojus, tinkamai bendradarbiautų?

Organizacinė struktūra

Direktorius ir Meno vadovas atsiskaitinės Kaunas 2022 Patariamajai tarybai, kurioje taip pat dalyvaus Kauno miesto ir Kauno rajono savivaldybių nariai (merai arba jų atstovai) bei Vyriausybės deleguotas atstovas. Kaunas 2022 įstatuose numatyti du privalomi metiniai susitikimai metiniams planams ir ataskaitoms pristatyti. Reguliarūs tarybos ir meninės komandos susitikimai bet kurios šalies pageidavimu taps einamųjų projekto reikalų aptarimo platforma.

Pasirengimo periodu projekto meno komanda reguliariai ir labai produktyviai bendradarbiavo su Kauno miesto ir Kauno rajono savivaldybėmis. Meras, administracijos direktorius, mero pavaduotojai, Kultūros skyrius, Komunikacijos skyrius Kaune ir Kauno rajone deda dideles pastangas sustiprinti strateginius programos Kaunas

2022 aspektus. Konkrečiai, buvo užsakyti reikiami KKI tyrimai, EKS tikslai integruoti į miesto strateginius dokumentus, skatinami infrastruktūros sprendimai naujingi kultūros objektams ir programoms, glaudžiai komunikuojama su Kultūros ministerija dėl nacionaliniu mastu koordinuojamų infrastruktūros programų kultūros įstaigoms bei dėl nacionalinių įstaigų esančių Kaune valdymo. Naujai patvirtintos Kauno miesto Kultūros strategijos tikslai ir uždaviniai jau integruoti į miesto Veiklos planą 2017–2019 m. periodui. Kasmetinio kultūros kofinansavimo priemonių prioritetai Kaune jau yra suderinti su Kultūros strategijoje, o taip pat ir Kaunas 2022 paraiškoje įvardintais uždaviniais: kultūros decentralizacija, priėmimas visiems ir įtraukimas kiekvienam, bendruomenių dalyvavimas, įgūdžių stiprinimo programos kultūros sektoriaus

darbuotojams, tarpsektorinis bendradarbiavimas, dizaino mąstymas ir kita.

Kauno miesto ir Kauno rajono savivaldybės kartu ir atskirai vadovauja infrastruktūriniais projektams, kurių sėkmingas įgyvendinimas tampriai susijęs su Kaunas 2022 meno programa: muziejų, teatrų, kino ir sporto salių renovacija, fortų pastatai bei mokslo centro „Mokslo sala“ statybos. Mes dirbsime glaudžiam ryšyje, kad kartu pasiektume užsibrėžtų tikslų.

Jeigu Kaunas laimės EKS vardą, norėtume tęsti iki šiol sėkmingai veikiantį bendradarbiavimo modelį: vienas iš mero pavaduotojų yra oficialus programos atstovas miesto ir šalies lygmeniu. Reguliarūs savaitiniai susitikimai bus numatyti mero pavaduotojo, Kultūros skyrių vadovų bei EKS meno komandos dienotvarkėje.

Q42

Remiantis kokias kriterijais ir kokia tvarka buvo arba bus paskirti generalinis direktorius ir meno vadovas? Kokie yra arba bus jų atitinkami pareigybės aprašymai? Kada jie pradės eiti savo pareigas? Kokios bus jų atitinkamos veiklos sritys?

Organizacinė struktūra

© RŠ

Vaidotė Žilinskaitė. Final BA work at Textile Department of Kaunas Faculty of The Vilnius Academy of Arts. Presented in Laisvės al. (Liberty Avenue), Kaunas, 2011.

Atviras tarptautinis kvietimas konkursui į Direktorius ir Meno vadovo pareigas bus paskelbtas jei/kai Kaunui bus suteiktas EKS vardas. Konkursas bus skelbiamas 2017 m. liepos pabaigoje, rezultatų tikimasi 2017 m. rudenį. Direktorius ir Meno vadovas pradės darbą biure dar 2017 metais, kad spėtų parengti tikslų 2018–2023 metų veiksmų planą.

Pagrindiniai reikalavimai direktoriaus kandidatūrai yra:

- Įgūdžiai patirtis ilgo laikotarpio kultūros projektuose, dydžiu ir/ar veiksmų kompleksiskumu palyginamuose su EKS projektu.
- Žinios ir ekspertizė Europos ir nacionaliniuose kultūros dokumentuose bei strategijose.
- Komunikacijos, rinkodaros bei paramos mechanizmų išmanymas ir įgūdžiai.
- Nepriekaištinga reputacija ankstesniuose tarptautiniuose projektuose.

– Įgūdžiai kompleksinių žmogiškųjų resursų valdyme.

Pagrindiniai reikalavimai Meno vadovo kandidatūrai yra:

- Vadovavimo tarptautiniams meno ir/ar kultūros projektams patirtis.
- Tyrimais ir/ar praktika grįstos žinios auditorijų plėtros, bendruomenių įtraukimo bei dalyvaujamųjų kultūros srityse.
- Parengta programos, išreikštos paraiškoje, įgyvendinimo strategija.
- Patirtis reikalinga vadovauti įgūdžių stiprinimo programai.
- Vietos konteksto išmanymas, padėsiantis užtikrinti vietos kultūros institucijų ir individų dalyvavimą tinkle.

Dr. Virginija Vitkienė buvo pakviesta Meno vadovo pareigoms 2015 metais Kaunas 2022 programos parengimo ir paraiškos pateikimo laikotarpiui. Jeigu Kaunui bus suteiktas EKS, atviras konkursas į šią vietą

bus paskelbtas kartu su Direktorius pareigybės konkursu. Dabartinė meno vadovė galės dalyvauti šiame konkurse taip pat.

Jeigu projekto įgyvendinimo procese atsirastų prieštarsiai Meno vadovui ar Direktoriumi keisti, ne vėliau kaip po mėnesio nuo buvusio vadovo pasitraukimo bus skelbiamas naujas atviras tarptautinis konkursas pagal aukščiau išvardintas pagrindines sąlygas. Naujo vadovo kandidatūrai turi pritarti Kaunas 2022 Patariamoji taryba.

Q43	Ar atlikote/suplanavote rizikos vertinimą?
Q44	Kokie yra pagrindiniai jūsų projekto privalumai ir trūkumai?
Q45	Kaip planuojate šalinti trūkumus, be kita ko, naudodami rizikos mažinimo ir planavimo priemones, nenumatytų atvejų planavimą ir kt.

Valdymas:
Nenumatytų atvejų planavimas

Mūsų rizikos ir nenumatytų atvejų nustatymo planavimas buvo:

1) Tinkamai įvertinti projekto privalumus ir trūkumus;
2) Mokyti iš kitų EKS apie sunkumus ir trūkumus, kuriuos jie identifiko ir kaip juos sprendė;
3) Sukurti rizikos atvejų sistemą, kurioje įvardinami pagrindiniai pavojai, jų nutikimo tikimybė ir poveikio stiprumas, bei galimi veiksmai siekiant sušvelninti rizikos tikimybę.

Patirties pasidalinimas su kolegomis iš ankstesnių ir šiuo metu vykstančių EKS programų bei vizitai į jų miestus (įskaitant Monsą, Rygą, Vroclavą, Donostiją/San Sebastianą, Lilį, Liverpulį, Eseną) parodė mums, kad pagrindinės rizikos ir sunkumai atsiranda kuomet yra kalbama apie organizacinius modelius, visuomenės mobilizavimą, neigiamos žiniasklaidos valdymą ir teigiamo palikimo proceso iniciavimą.

Vieši susitikimai, kuriuos organizavome su kultūros, švietimo ir turizmo specialistais bei dviejų mokslinių tyrimų apie Kauno bendruomenių kultūrą ir kūrybines industrijas rezultatai suteikė pagrindo ir įžvalgų apie tai, kaip kultūra veikia mieste ir kokie yra tobulintini aspektai. Diskusijos su plačiąja visuomene parodė, kad mūsų kandidatūra turi tvirtą paramą, bet tuo pačiu, kad bendruomenėse santykinai jaučiama dalyvavimo stoka. Pasirengimo eigoje mūsų rengti susitikimai, dirbtuvės, diskusijos, vizitai ir moksliniai tyrimai leido nustatyti rizikos vertinimą ir apibrėžti projekto privalumus ir trūkumus, kurie gali būti apibendrinti taip:

PRIVALUMAI:

- Poreikiais grįstų programų, kurios yra susiję su strateginiais miesto plėtros planais, ilgalaikio poveikio užtikrinimas.
- Programa kaip gebėjimų stiprinimo platforma visam kultūros sektoriui. Dauguma projektų siekiama atnaujinti kultūros sektoriaus pasiūlą ir veikimo metodus.
- Tvirtas įsipareigojimas plėtoti pilietišką ir bendruomenišką kultūrą bei jos įvairovę.
- Nuoseklus, ilgalaikis pasiruošimas projektui ir atviras bei integruotas pasiruošimo procesas.
- Programa orientuota ir aktyviai įtraukia jaunimą bei užtikrina jaunosios kultūros kūrėjų kartos rengimą.
- Jaunimo poreikių gerinimas atsižvelgiant į miesto kultūros paslaugas.
- Pakankamas efektyvumas sutinkant lankytojus ir gerai išvystytas kultūrinius tinklas.
- Kultūros paslaugų įvairovė, kūrybiškumas, inovacijos ir IT potencialas, lengvas prieinamumas lankytojams, pakankama turizmo infrastruktūra.
- Stipri regioninė programos parama. Platus paramos tinklas ir didelis kultūros, bendruomenės organizacijų bei abiejų – miesto ir rajono – savivaldybių įtraukimas.
- Realistinis EKS projekto biudžetas, patvirtintas Kauno miesto, rajono savivaldybių ir Vyriausybės.
- Patirtis ir kontaktai. Tvirta, daug patirties turinti komanda su dideliu partnerysčių tinklu. Platus kultūros ir bendruomenių organizacijų, stipriai orientuotų į tarptautiškumą, dalyvavimas.

TRŪKUMAI:

- Silpni ryšiai tarp vietos kultūros įstai-gų ir visuomenės. Kultūros įstaigomis nesidomi jaunimas, nėra išplėtos visuomenės dalyvavimo ir bendruomenių meno tradicijos, centralizuota kultūra.
- Nepakankamai išplėtotą bendruome-nių kultūrą ir pilietišką dalyvavimą, sunkumai mobilizuojant miestiečius įsitraukti ir prisidėti prie kultūrinių projektų.
- Per mažai išnaudotos akademinės ir kūrybinės sričių galimybės.
- Jauni žmonės palieka miestą, akivaiz-dūs sunkumai siekiant juos pritraukti dirbti ir gyventi Kaune. Kultūros sek-toriaus darbuotojų senėjimas.
- Kultūros ir bendruomenių infrastruk-tūrai reikia rekonstrukcijų.
- Mažas miesto žinomumas vietos ir tarptautinių turistų tarpe.
- Nepakankamai išvystytos savanorys-tės tradicijos.
- Nepakankamai stipri partnerystė tarp kultūros ir švietimo įstaigų.
- Neigiama žiniasklaida ir pesimistiškas EKS programos vertinimas po Vilniaus EKS 2009 m.

Lentelėje pateikiamos pagrindinės rizikos grupės.

Rizika	Tikimybė	Institucija, atsakinga už rizikos kontrolę	Rizikos valdymas
Finansinė: nesugebėjimas užtikrinti planuojamo biudžeto, neatsakingas projekto partneriams skirta biudžeto panaudojimas	Vidutinė	Generalinis direkto-rius, Taryba, Monitoringo komanda	<ul style="list-style-type: none"> – Sudaryta detali biudžeto struktūra patvirtinta miesto bei ra-jono savivaldybių. – Detalus ir skaidrus finansinis planavimas bei vieša atsako-mybė. – Finansų stebėseną ir vertinimo sistema bei Taryba. – Aiškios partnerystės sąlygos ir didelė projekto partnerių at-sakomybė EKS organizacijai..
Politinė: politinės/administracinės paramos praradimas	Maža	Kauno miesto ir rajono merai, Generalinis direktorius	Patvirtinta Kauno miesto ir rajono savivaldybių Tarybos parama. EKS projektas įtrauktas į Kauno miesto savivaldybės strateginius planus ir parama iš pagrindinių politinių partijų. EKS programa re-miama Lietuvos Respublikos kultūros ministrės. Priimant visus pa-grindinius administracinius, valdybos ir finansinius sprendimus at-sižvelgiama į aukščiau minėtų politinių institucijų rekomendacijas.
Neigiama žinisklaida: neigiamas žinisklaidos dėmesys, poveikis miesto įvaizdžiui nesugebėjimo užtikrinti titulo atveju	Didelė	Kaunas 2022 koman-da, Komunikacijos depart-mentas	<ul style="list-style-type: none"> – Aiški visuomeninė Kaunas 2022 programos tikslų ir priorite-tų komunikacija. – Komunikacijos viešumas ir skaidrumas, vietos gyventojai skatinami įsitraukti į programos planavimą ir įgyvendinimą.
Valdymo: netikėti pokyčiai vado-vybėje (atsistatydinimai, ilgalaikiai išvykimai, asmeninės problemos ir kt.), kvalifikuotų jaunų specialistų trūkumas	Vidutinė	Taryba, steigėjai, Direktorius	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Tempo akademija</i> (2017–2021) įtrauks specialistus į EKS metų organizavimą. – Studentai ir jaunimas įtraukiami į savanorystės programą. – Jaunimui palanki aplinka skatinant jaunas iniciatyvas atviro kvietimo pagrindu. – Pritraukiami kvalifikuoti specialistai iš kitų regionų.
Kultūriniai ryšiai: nepakankamas vietos kultūros atstovų įtrauki-mas ir bendradarbiavi-mas programoje, menkos savanorystės ir aktyvaus dalyvavimo tradicijos	Vidutinė	Meno vadovas, Tempo akademijos kuratorių komanda, Generalinis direktorius	<ul style="list-style-type: none"> – Kultūros atstovai įtraukiami į Kaunas 2022 programos kūri-mą ankstyvajame etape (daugiau nei 85 vietos įstaigos). – Bendradarbiavimo projektams, rinkodaros ir komunikacijos veiksams sukuriamas tinklas, kuris yra orientuotas į ben-druomenės įtraukimą ir suinteresuotųjų šalių mokslinius ty-rimus. – Aktyvus vietos kultūros atstovų dalyvavimas ir skatinimas papildomo finansavimo galimybėmis iš Kaunas 2022 biu-džeto kurti naujas idėjas ir projektus programai. – Savanorystės centro sukūrimas siekiant mobilizuoti miestie-čių grupes užsiimti savanoryste.

Q46	Ar jūsų meninę programą būtų galima apibendrinti vienu šūkiu?	Valdymas: Rinkodara ir komunikacija
-----	---	--

Mūsų programos šūkis susideda iš dviejų raktinių žodžių, kurie atspindi Kauno tapa-tybę. Jis kalba apie svarbiausią pokytį, kurį miestas sukurs per ateinantį dešimtmetį.

KAUNAS 2022. Contemporary Capital.
KAUNAS 2022. Šiuolaikinė sostinė.

Šūkis aiškiai atspindi ir parodo perėjimą iš „laikinum“ į „šiuolaikiškumą“. Šis trum-pas priedėlis iš tikrųjų reiškia milžinišką šuolį miesto įvaizdyje (angl. „temporary“ -> „contemporary“). Kaunas, kuris pasta-ruosius aštuoniasdešimt metų buvo be-prasmiškai ženklinamas ir pašiepiamas

kaip „Laikinoji sostinė“, atranda save kaip šiuolaikišką miestą Europos kontekste. Tai yra kontekstas, kuriame Europos kultūros sostinė susitinka, įkvepia ir padeda Kaunui atrasti naują tapatybę.

Visa meninė programa iš esmės yra pačios idėjos ir šūkio pavertimas į veiksmus. Pro-grama yra pažangi, šiuolaikiška, orientuota į europines vertybes ir sukurta ant ilgalai-kio ir produktyvaus palikimo pagrindo.

Anglų kalboje terminas „šiuolaikinis“ ga-li sukelti asociacijas su šiuolaikiniu me-nu bei prieštarauti įtraukimo ar atvirumo

vertybėms. Nepaisant to, lietuvių kalboje šis žodis reikškia tiesiog kažką kas vyks-ta dabartyje – mes jį vartojame kiekvieną dieną ir niekas jo nebijo.

Mūsų rinkodaros ir komunikacijos strategiją sudaro trys pagrindiniai elementai:

- vieta, kurioje mes esame,
- vieta, kurioje norėtume būti ir
- kaip ten patekti.

Kas mes esame: laikinoji sostinė.

Nei vienas miestas Lietuvoje neturi daugiau stereotipų nei Kaunas. Ir beveik visi iš jų yra labai kritiški ir neproduktyvūs.

Kuo mes norėtume būti: Šiuolaikine sostine. Mes galime sukurti vietą, kurioje susitiktų jaunas miesto įvaizdis ir visa eilė augančių meno ir mokslo veiklų besijungiančių su bendruomeniniais menais ir tradiciniais amatais bei žiniomis – skatinantys žmones čia gyventi.

Kaip ten patekti: pažadinti miestą.

Mitinis žvėris atlieka pagrindinį vaidmenį mūsų programoje bei rinkodaros ir komunikacijos plane.

Kelios pasaulinio masto reklamos agentūros, įskaitanti Rio olimpinį žaidinių įvaizdžio autorius iš San Paulo bei vienas geriausių vietos ir nacionalinių agentūrų, jau patvirtino savo ketinimus bendradarbiauti su „Kaunas 2022“ programa.

ETAPAI, TIKSLINĖS GRUPĖS, KANALAI IR PARTNERIAI

Kaip ir mūsų programa, mūsų komunikacijos strategija bus įgyvendinama keturiais etapais.

Prologas (2017–2018). Peripetijos (2019–2020). Kulminacija (2021–2022). Palikimas (2023 ir vėliau). Kiekviename iš jų dėmesys bus sutelktas į konkrečias tikslines grupes ir veiksmus, tačiau daug dalykų persidengs skirtinguose etapuose ir su skirtingomis tikslinėmis grupėmis.

PROLOGAS 2017–2018

Šis ankstyvasis etapas yra ypač svarbus pereinant nuo paraiškos ruošimo prie paruošiamųjų veiksmų siekiant išlaikyti sukurtą veiklos pagreitį. Šiame etape naujos tikslinės grupės apims gausias sporto bendruomenes ir krepšinio sirgalius, senjorus, žmones, kurie gyvena atokiose vietovėse, miegamųjų rajonų ir seniūnijų gyventojus, verslo įmones ir jų darbuotojus, vaikus, jaunimą ir šeimas, bei valstybės tarnautojus. Mūsų programos idėjos „išvertimas“ į individualią kalbą ir priemonės skirtas kiekvienai tikslinei grupei padės mums pasiekti vietos ir regiono auditoriją bei pasiekti tikslų numatytų auditorijos plėtros strategijoje: nuo

alaus ir krepšinio prie muziejų ir modernizmo; nuo sofos prie kūrybiškumo; „kultūrizuoti“ mokymo programas; nupiešti šypseną ant Kauno kultūrinio veido.

Tikslinė grupė: vietos bendruomenės

Vienas iš pagrindinių iššūkių yra sukurti naują Kauno „miegamųjų rajonų“, pramoninių vietovių ir jų senėjančių gyventojų įvaizdį, pavyzdžiui, „Fluxus laboratorijų“ pagalba. Kauno budinimas prasidės naujais veiklos taškais labiausiai apleistose kultūrinėse žaidimų aikštelėse ir pačiose netikėčiausiose vietose įtraukiant miestiečius į Žvėries kūrimą ir kitas žaismingas veiklas skirtas jaunimui ir senjorams.

Kanalai ir partneriai (pavyzdžiai)

Sportas. Kauno „Žalgirio“ klubas yra komanda Nr.1 svarbiausiame sporte Lietuvoje – krepšinyje. Mes kviečiame vietos krepšinio, futbolo ir kitus sporto klubus prisidėti prie bendros komunikacijos kampanijos. Mes pakvietėme pagrindinius krepšinio pasaulio lyderius tapti „Kaunas 2022“ programos ambasadorių tinklo nariais. Krepšinio rungtynės tarp teatro atstovų ir profesionalių krepšinio žaidėjų bei panašios iniciatyvos pritrauks vietos auditorijos ir žiniasklaidos dėmesį. Kaunas 2022 logotipas ant Kauno „Žalgirio“ komandos žaidėjų marškinėlių gali skleisti žinutę apie mūsų projektą vietos, nacionaliniu ir tarptautiniu mastu.

Dizainas laimei. „Hedonometrą“ lydės rinkodaros veiksmai siekiant, kad šis prietaisas taptų savaime bendravimo priemone, kurios pagalba miestiečiai ir miesto svečiai galės dalintis savo nuotaikos ir kūrybiškumo rodikliais vieni su kitais bei skaitmeniniu pasauliu.

Urbanistinė rinkodara. Mes naudosime įvairias miesto erdves rinkodaros tikslais. Pavyzdžiui, paveikslų reprodukcijos iš Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus kolekcijos bus pristatomos netikėtose miesto vietose ir reklamuos „Kaunas 2022“ bei „Keliaujančio muziejaus“ programą; mes taip pat užsakysime vietinius gatvės menininkus sukurti sienų piešinius; žvėries pėdsakai palikti mieste sukels vietos gyventojų ir žiniasklaidos smalsumą.

Per padidinamąjį stiklą. Meninės programos partnerių pagalba mes planuojame pakviesti blogerius ir vlogerius iš skirtingų Europos miestų trumpalaikėms rezidencijoms sukurti blog'us arba vlog'us, kurie bus prijungti prie mūsų tinklalapio ir socialinių medijų. Dažnai vietiniai gyventojai nepastebi savo miesto išskirtinumo ar jo trūkumų ir

mes norėtume įtraukti šį žvilgsnį iš šalies į mūsų komunikacijos planą – kas žino kokių idėjų galima sukurti rinkodarai remiantis jų įžvalgomis?

HRRRRR. Mitinio Kauno žvėries kūrybiniai ir komunikaciniai veiksmai yra neatskiriami vieni nuo kitų. Visuomet yra miegantis žvėris, kuris gali būti pabudintas. Visuomet yra nauja energija, kuri gali būti panaudota.

Ryšiai su visuomene. Mes esame sukūrę partnerystes su laikraščių leidėjais, televizija, kultūrine spauda ir internetiniais portalais bei toliau sieksime kuo daugiau įtraukti vietos spaudą į komunikacijos planą. Mes susitarėme dėl partnerystės su vienu didžiausių naujienų portalų Lietuvoje 15min. „Peripetijų“ ir „Kulminacijų“ etapuose mes planuojame pasiekti tarptautinę žiniasklaidą, pavyzdžiui „EU Newsroom“ bei kitų Europos šalių naujienų kanalus.

Skaitmeninės veiklos pagalba – audio, video, papildytos realybės, bluetooth ir vietos paslaugų programėlėmis – planuojama suteikti gilesnį žvilgsnį į analoginę realybę. Skaitmeninės technologijos gali suteikti miestui kitą laiko ir erdvės dimensiją. Skaitmenizacija yra tęstinė ir auganti programos veikla, kurios pradžia buvo socialinių medijų kampanija, pasiekusi daugiau nei 450,000 žmonių. Mes sukūrėme dvikalbį tinklalapį www.kaunas2022.eu, kurio tikslas yra informuoti pasaulio auditoriją apie mūsų paraišką ir mes ketiname toliau plėtoti tinklalapio funkcionalumą. Pavieniai projektai, kurie prasidėjo arba prasidės 2016/2017 m., kaip pavyzdžiui „Fluxus laboratorijos“, „Kauno iššūkis“ (su šimtmetininkais), bendradarbiavimo projektai – istorijų ir lėlių kūrimas mitinio Kauno žvėries legendai, reikalaus internetinių platformų, programavimo, mobiliųjų programėlių kūrimo ir socialinių medijų kanalų naudojimo vidinei ir išorinei komunikacijai bei virtualiems miestiečių balsavimams.

Pagrindiniai festivaliai ir parodos. Bendradarbiaujant su „Kauno bienale“, „Kaunas photo“, „Kaunas jazz“, „AUROS“ šokio ir kitais festivaliais mes galime lengvai pasiekti vietos ir nacionalinę auditoriją bei naudoti šiuos kontaktus kaip pagrindą vietos, nacionalinės ir tarptautinės žiniasklaidos tinklui sukurti, kurį mes planuojame toliau plėtoti organizuojant žurnalistinius vizitus, užsakydami straipsnius, TV ir radijo laidas iš pagrindinių renginių.

Informacijos taškai. Oficialus „Kaunas 2022“ informacijos taškas bus pastatas miesto

centre (pageidautina, modernizmo stiliaus pastatas), kurio tikslas – reklamuoti vietos kultūros renginius ir turizmą mieste. Pastate taip pat bus įrengta kavinė, kur vyks tarpkultūrinio „Café du Monde“ projekto renginiai. Šalia bus įrengti skaitmeninės spaudos ir spausdintos informacijos taškai, susitikimo taškas „Kaunas 2022“ kuruotoms ekskursijoms, tandeminės susitikimų galimybės tarp lankytojų ir vietinių gyventojų, reguliarios edukacinės dirbtuvės ir galimybių mugė, kur galima aktyviai įsitraukti į „Kaunas 2022“ programą.

PERIPETIJOS 2019–2020

Antrame etape mes sieksime sukurti atsidasusių ir motyvuotų sirgalių klubą bei suteikti visus reikiamus įrankius tiems, kas nori įsijungti į programą. Mes toliau pilnu pajėgumu tęsime vietinio lygio komunikaciją, tačiau ir pradėsime dirbti nacionaliniu lygiu.

Tikslinė grupė: visos šalies lietuviai

Mes tikimės, kad „Kaunas 2022“ projektas taps švente visoje šalyje. Kaunas dažniausiai yra siejamas su mono-etniniu, giliomis lietuviškomis tradicijomis grįstu pasakojimu: tai pats lietuviškiausias miestas, „Lietuvos širdis“ ir tai galbūt yra suprantama, ypač dėl to, kad mūsų šalis ilgą laiką negalėjo gyventi pagal savo susikurtą tapatybę. Mums reikalingos stiprios pasakojamosios istorijos tradicijos (pvz. programoje „Atminties biuro“), kad sugebėtume grąžinti ištrintą multikultūrinę istorinę Kauno tapatybę. Žydų paveldas yra vienas iš pavyzdžių, kurį yra verta atgaivinti, kitas – modernizmo architektūra, kuria reikia džiaugtis. Be to, reikia kurti ir naujas „žvaigždes“, kaip pavydžiui Ema Goldman arba Emanuelis Levinas, kurios pasitarnautų šalies multikultūriško ir multietninio pasididžiavimo labui.

Kanalai ir partneriai (pavyzdžiai)

Nacionalinė televizija. Šiuo metu mes deriname ilgalaikės partnerystės sutartį su Lietuvos nacionaliniu radiju ir televizija (LRT) reguliaraus bendradarbiavimo ir transliacijų atžvilgiu su Kultūros LRT kanalu. Nacionalinė televizija yra sudariusi sutartis su dauguma Europos televizijos stočių (tokių kaip „DW“ ir kt.) kultūros programų mainams, kurie taip pat gali būti naudojami kultūrinės programos informacijos sklaidai Europoje.

Savivaldybė. Mes planuojame įsteigti kelionių rinkodaros kampaniją kartu su savivaldybės tarptautinių ryšių skyriumi, reklamuoti programą viešajame ir tarptautiniame transporte bei greitkeliuose. Dabartinės Kauno miesto savivaldybės partnerystės apima Hanzos miestų tinklą, daugiau kaip 20 miestų partnerių, ir UNESCO kūrybiškų miestų tinklą. Miesto Turizmo departamentas reguliariai dalyvauja tarptautinėse ir nacionalinėse turizmo mugėse.

Verslas. Lietuvos logistikos įmonės yra vienos iš svarbiausių operatorių ES ir dauguma jų turi

būstines mieste arba rajone. Mūsų tikslas yra mobilizuoti vietos logistikos bendroves ir susitarti, kad ant jų sunkvežimių, kurie keliauja per visą Europą ir už jos ribų, puikuotųsi „Kaunas 2022“ programos reklama.

Skaitmeninė veikla. „Peripetijų“ etape numatoma daug renginių, tačiau programa taip pat plės ir į skaitmeninę erdvę su žaisminga ir interaktyvia mitinio žvėries legendos pasakojimo platforma ir kt. Bus įdiegtas ir pristatytas mitinio žvėries ir kitų legendos veikėjų skaitmeninis žaidimas. Mobilioji programėlė „Kultūrinis pabudimas“ siūps pranešimus apie kultūrinius įvykius vykstančius internete ir mieste.

KULMINACIJA 2021–2022

Galiausiai, vyksta EKS veiksmai ir mes pristatome miestą, kuriame kultūra niekuomet nemiega. Komunikacija apima Europos ir tarptautinę auditoriją šalia nuolatinių pastangų komunikuoti su vietos ir nacionaline auditorija bei dalyviais, sutelkiant dėmesį į renginių ir projektų vyksmą.

Tikslinė grupė: europiečiai ir tarptautinė auditorija

Sudėtingiausia dalis yra prisikviesti žmones atvykti į Kauną iš užsienio. Dažniausiai turistų lankomos vietos yra Vilnius ir Kuršių nerijos pakrantė. Retai kada turistai sustoja porai valandų Kaune – nors miestas yra pusiaukelėje – bet su iš anksto užsakomais maršrutais ir vienos nakties nakvyne, kultūriniais renginiais ir specialiomis „Kaunas 2022“ ekskursijomis, kurie telpa į maršruto tvarkaraštį tarp sostinės ir Baltijos jūros mes planuojame pritraukti naujas auditorijas.

Turizmo tyrimai rodo, kad daugiausiai lankytojų į Kauną atvyksta iš Rusijos, Vokietijos, Lenkijos, Latvijos, Estijos, Baltarusijos, Suomijos, Jungtinės Karalystės, Italijos ir Prancūzijos. Antrojo lygio tikslinės grupės turizmo strategijoje apima Norvegiją, Švediją, Olandiją ir Daniją – ir tai reiškia, kad mūsų bendradarbiavimo su turizmo atstovais pagrindu mes galime pasiekti didelį potencialių skirtingų Europos šalių lankytojų skaičių. Kitos pramogos, skirtos tarptautinei auditorijai, yra nurodytos 10-ajame klausime, o čia aprašome kanalus, kuriuos pasitelksime jų komunikacijai.

Turizmo mugės, tokios kaip Utrechto „Vakantiebeurs“, Berlyno „ITB“, Londono „WTM“, „Salon du Tourisme“ Paryžiuje ir Helsinkio „Matka“ taps platformomis, kurių pagalba mes galėsime pasiekti turizmo kompanijas visoje Europoje ir pasaulyje (pastaruoju metu daug turistų atvyksta iš Izraelio ir Japonijos).

Oro uostai. Oro linijos. Oro kelionės. Mes sieksime, kad pilotai, stiuardai, autobusų ir taksų vairuotojai žinotų apie „Kaunas 2022“ programą ir padėtų svečiams orientuotis mieste bei kultūrinėje programoje. Mes planuojame sukurti specialų pasveikinimo

ženklą Kauno oro uoste, kurį oro keleiviai matys iš dangaus.

Mitinio žvėries formos oro balionas, sukurtas menininkės Patricijos Piccinini, skris virš įvairių Europos miestų 2021 m. ir virš Lietuvos miestų bei Kauno 2022 m. Mes manome, kad ši patraukli meninė išraiška atkreips platų tarptautinį dėmesį į „Kaunas 2022“ programą. Žemės meno kūrinys (susijęs su mitiniu Kauno žvėrimi) sveikins visus, atvykstančius į Kauno oro uostą.

Diaspora. Mes numatome veiklas su mūsų partneriais, tokiais kaip „Lietuvos pramoninkų konfederacija“, „Global Lithuanian Leaders“, „Rotary“ klubais ir kitais tinklais, kviesdami juos tapti Kaunas 2022 ambasadoriais bei skleisti žinutę apie „Kaunas 2022“ savo tinkluose. Kiekvienas, mėgstantis Kauną, gyvenantis mieste ar užsienyje, gali gauti įvairių priemonių, kurios gali būti naudojamos prisidedant prie įvairių veiklų ar skleidžiant informaciją apie programą. Internetinės platformos yra labai svarbios, nes tuomet visi gali įsijungti.

Prekyba. Naujos kultūrinės mitinio Kauno žvėries legendos pagrindiniai veikėjai bus sukurti bendruomeniniuose projektuose ir naudojami kaip įprasti bei originalūs siuvenyrai. Pavyzdžiui, skaitmeniniame kioske visi lankytojai galės patobulinti savo mėgstamiausią naujos legendos veikėją ir įsigyti jo 3D atspausdintą modelį.

Skaitmeninė veikla. Internetas, mobiliosios programėlės ir socialinės medijos. Mes sukursime **mobiliąją programėlę**, kurioje bus teikiama „Kaunas 2022“ programos informacija vartotojams, galimybė įsigyti bilietus, interaktyvus Kauno žemėlapis, prisijungimas prie „Hedonometro“, nuorodos į internetinius paveldo ir istorijos šaltinius bei bus galimybė žaisti žaidimus susijusius su Kauno miestu ir jo įvairialype tapatybe.

Komunikacijos ir rinkodaros įrankiai apims skaitmeninėmis technologijomis paremtą **„Pikselių tunelių į Europą“** projektą (2021–2022) – dviejų dalių „ekraninius“ tunelius, kurie bus pastatyti atvirose ir uždaroose viešosiose erdvėse skirtinguose Europos miestuose ir transliuos specialius renginius (koncertus, paskaitas, flashmob'us, teatro ir šokio pasirodymus) tarp Kauno ir Esch-sur-Alzette 2021 ir 2022 metais auditorijoms ankstesniuose ir būsimuose EKS miestuose.

Apvalios formos projekcija, kuri transliuoja Esch-sur-Alzette vaizdą Kaune ir Kauno vaizdą Esch-sur-Alzette bei kituose Europos miestuose realiu laiku. Kai ekranai nėra naudojami specialiems renginiams transliuoti, tuomet vietiniai gyventojai ir lankytojai gali nusiųsti žinutę ar sveikinimą kitam miestui, įsigydami vieną ekrano pikselį. Bekontaktės kreditinės kortelės arba mobiliosios apmokėjimo sistemos gali būti naudojamos. Pasaulyje gerai žinoma

lietuvių startup kompanija „Pixelmator“ bus kviečiama tapti „Pikselių tunelių“ remėjais. Šio projekto pagalba visi miestiečiai ir jo svečiai gali prisidėti prie visuomeninio projekto finansavimo „momentinio atpildo“ būdu. Projektas veiks kaip rinkodaros įrankis ir bus naudojamas meninės programos reklamai daugumoje Europos miestų.

Kauno skaitmeniniai žaidimai. Mes užsaky-sime **kompiuterinius žaidimus** ir **virtualias ekskursijas**, kurių [detektyvinės] istorijos ir situacijos bus įterptos į skaitmenizuotą Kauno aplinką:

(1) Mitinis žvėris ir fortų sistema (legenda byloja, kad jie yra sujungti požeminiais tuneliais), (2) Modernizmo pastatai ir jų paslėpta istorija, slaptos spintos, stogai ir šnipų kambariai bei pasakojamosios istorijos ekskursijos ir papildytos realybės turinys, pavyzdžiui „Skaitmeninės diplomatijos“

projektas ir (3) papildytos realybės žaidimas (naujosios kartos „Pokemonai“), pavyzdžiui naudojant M. K. Čiurlionio paveikslus sukurti papildytos realybės aplinką ar senų fotografijų vaizdus uždėti ant esamų miesto gatvių ir tokiu būdu sukurti virtualią ke-lionę laiku.

Be to, kai kurie žaidimai/programos ir dokumentiniai filmai bus paversti į **VR (virtualios realybės) produktus**, leidžiančius **virtualiems turistams** patirti Kauno unikalumą iš bet kokios pasaulio vietos.

PALIKIMAS (2023 ir vėliau)

Komunikaciją planuojama tęsti po 2022 m. siekiant užtikrinti, kad vertinimo ir stebėsenos rezultatai būtų platinami prasmingais ir naudingais keliais ir, kad jais galėtų pasinaudoti ateities kultūros ir socialiniai projektai. „Hedonometras“ toliaus gaus ir

siųs informaciją, kol bus sukurta nauja jo versija arba kol kauniečiai pasieks amžiną laimės būseną :-). Kai kurie iš projektų, ypač „Kultūros tempo akademija“, bendruomenių platforma „Visi kaip vienas“ bei „Kylantis Kaunas“ buvo sukurti kaip ilgalaikės plėtros priemonės ir neturi pabaigos datos. Komunikacija ir rinkodara toliau bus tęsiama sukurty bei naujai išsivysčiusių priemonių pagalba. Mitinis žvėris pasilieka kaip ilgus metus žinomas Kauno miesto simbolis ir sergėtojas. Suvenyrai ir ekskursijos į vietas, kuriose buvo pastebėtas žvėris bei nenutrūkstamas susidomėjimas modernizmo paveldu yra toliau komunikuojamas miestiečių pagalba bei pilnai įsitvirtina savivaldybės, vietos ir nacionalinių turizmo organizacijų komunikacijoje.

Q48 Kaip paskatinsite savo miesto gyventojus skleisti informaciją apie kultūros sostinės metus į išorę?

Rinkodara ir komunikacija

KAUNIEČIAI PRIIMA EUROPIEČIUS – PAŽADINTA SVETINGUMO DVASIA

Kauno miesto ir rajono gyventojų įtraukimas į jų pačių inicijuotą programą bus pagrindinis komunikacijos su išoriniu pasauliu šaltinis. Miestiečiai yra mūsų žinias-klaidos grupė. Jokie pinigai negali nupirkti entuziazmo ir meilės, kuriuos įsitikinę dalyvis ar miestietis gali skleisti kitiems – draugams ir šeimai namuose ar užsienyje, verslo ar akademiniam partneriams Lietuvoje ir toli už jos ribų, socialinių medijų pagalba arba iš lūpų į lūpas. Žmogiškasis bendravimas išsiskiria tuo, kad vienas pranešimas gali pasklisti plačiau, pasiekdamas daugiau žmonių nei bet kokia brangi reklamos kampanija. Siekiant didinti laimės koeficientą pasitelkiant dizainą yra dar viena miestiečių entuziazmo ir komunikacijos paskata. Bendruomenės įtraukimo projektai, tokie kaip „Visi kaip vienas“ ir „Kylantis Kaunas“, siekia būtent tokio šalutinio projekto poveikio – gyvos komunikacijos. Tiesioginis daugelio vietos gyventojų įtraukimas ir dalyvavimas „Kultūrinių seniūnijų“ projekte, „Kultūros tempo akademijoje“ bei „Fluxus laboratorijose“ taps puikia rinkodaros priemone, kuria žmonės galės dalintis su savo draugais ir šeima.

SAVANORYSTĖS PROGRAMA

„Kultūros tempo akademijoje“ bus įdiegta speciali savanorystės programa, skirta kauniečiams, įtraukianti skirtingas kartas ir bendruomenes visuose įvairių projektų etapuose, įskaitant renginio komuni-

kaciją. „Kultūros tempo akademijoje“ bus vedami svetingumo kursai ir žinios apie pagrindines programos vietas ir dalis bus suteiktos senjorams, taksi vairuotojams, prekybos centrų darbuotojams, restoranams ir viešbučiams, hosteliams, viešojo transporto vairuotojams... Mes taip pat išnaudosime internetinės savanorystės teikiamas galimybes viešindami informaciją ir organizuodami internetines iniciatyvas socialinių medijų kanalų pagalba bei rašydami *blog'us*.

JAUNIMO SUAKTYVINIMAS

Jaunimo fakultetas „Kultūros tempo akademijoje“ skatins savarankišką gebėjimų ugdymo ir praktika parentų kultūrinių patirčių įsisavinimo modelį ir suteiks daugiau negu 100 paauglių bendrus gebėjimus bei paramą vystant jaunimo platformos „Kylančio Kauno“ programas. Programos sprendimų priėmimas veiks kaip stipri motyvacija jauniems žmonėms kalbėti apie jų darbą su komanda įvairių medijų pagalba.

MIEGANTYS RAJONAI

Mes mobilizuosime visas seniūnijas (seniūnus) ir visų 37 Kauno miesto ir rajono seniūnijų darbuotojus prisidėti prie projekto tampant „Kaunas 2022“ ambasadoriais savo bendruomenės tarpe. Seniūnijos atstovauja savivaldas skirtingose miesto ir rajono vietose ir turi tiesioginį ryšį su tose vietose gyvenančiomis bendruomenėmis. Jų indėlis bus labai svarbus skleidžiant informaciją apie projektą.

„FLUXUS LABORATORIJOS“

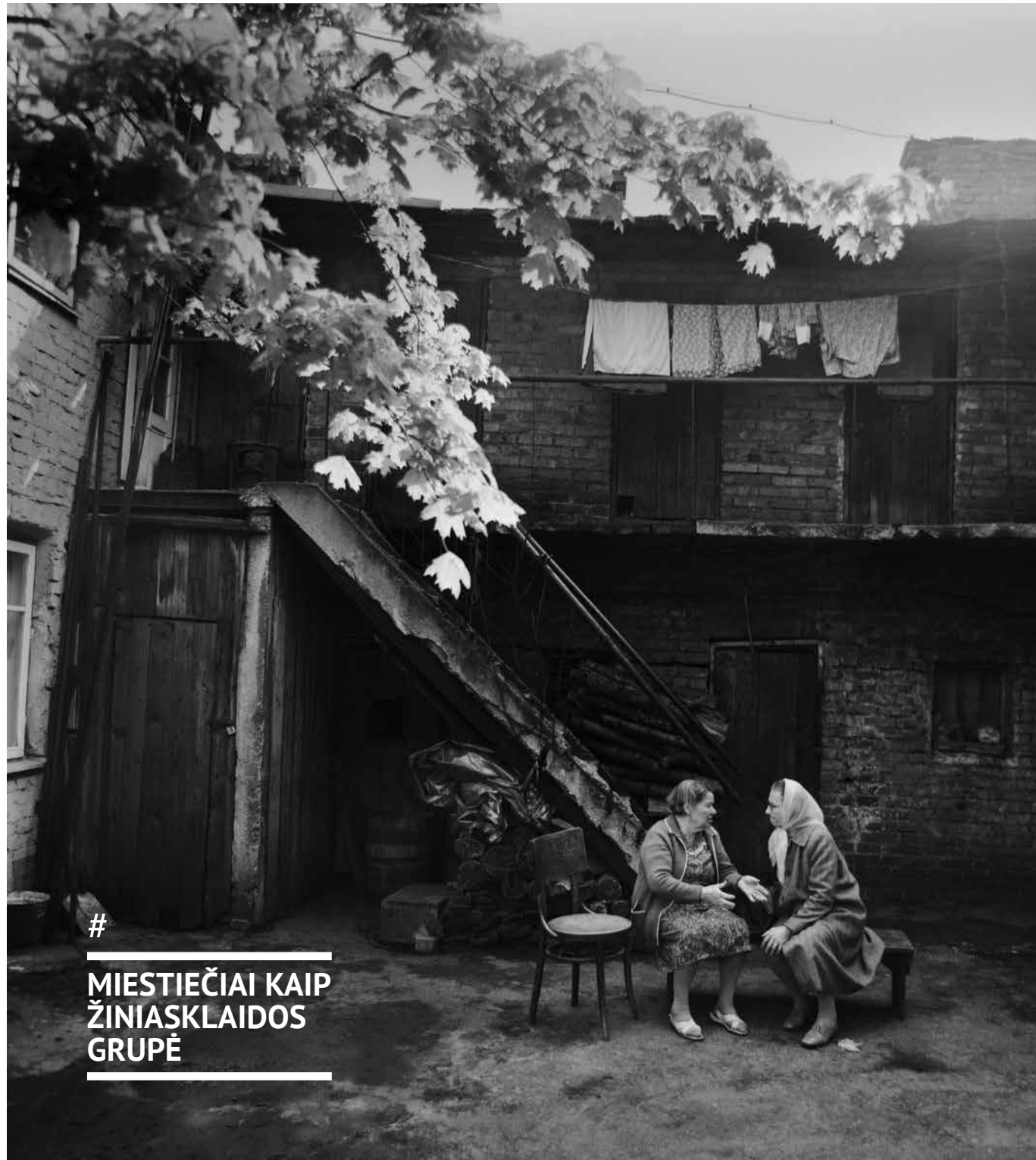
Jos kiekvienoje seniūnijoje taps taškais, kuriuose miestiečiai vykdys su „Kaunas 2022“ projektu susijusias veiklas ir jas komunikuos plačiai auditorijai. Kiekvienas miestietis gaus informacinį paketą, automobilio lipdukus ir specialius suvenyrus, o kiekvienas verslas įsikūręs mieste ir rajone gaus ženklą, reiškiantį paramą „Kaunas 2022“ projektui. Konkurso, skirto jauniems dizaineriams ir menininkams, pagalba mes sukursime „Kaunas 2022“ programos suvenyrų kolekciją legendinio Kauno BC „Žalgirio“ komandos fanams (fanų vėliavėlės, apranga, nauja skanduotė susijusi su „Kauno 2022“ šūkiu).

PARTIZANINĖ KOMUNIKACIJA

Mes ne kiek nedvejosisime taikydami šiek tiek netradicinius komunikacijos būdus. Mes kalbame apie visą eilę teigiamų kolektyvinių kultūros trikdymo veiksmų, gatvės vakarėlius prieš priklausomybę nuo televizoriaus ir laikinus greitkelio užbloka-vimus norint sustabdyti iš miesto išvyks-tančius žmonės, internetines sutelktines kampanijas, kurios skatins miestiečius kar-tu veikti kultūros labui ir atkreips platesnės auditorijos dėmesį.

PASAULIO KAUNIEČIAI – MIESTIEČIAI UŽSIENYJE KAIP „KAUNAS 2022“ AMBASADORIAI

Viena iš labiausiai aptariamų temų Lietuvoje yra emigracija. Pagal oficialią Migracijos departamento statistiką kitose Europos šalyse gyvena daugiau nei 500,000 lietuvių. Didžiausios užsienio lietuvių ben-

© RP

druomenės telkiasi Jungtinėje Karalystėje (apie 123,000), Lenkijoje (apie 62,000), Vokietijoje (apie 43,000), Airijoje (beveik 40,000) bei Latvijoje, Norvegijoje, Ukrainoje, Ispanijoje, Švedijoje ir Danijoje.

Jūs galite palikti Kauną, tačiau Kaunas niekuomet nepaliks jūsų. Vadovaudamiesi šiuo šūkiu mes sukursime stiprią viešųjų ryšių kampaniją teigdami, kad kiekvienas emigrantas gali tapti „Kaunas 2022“ ambasadoriumi. Šiuo metu vyksta daug

iniciatyvų, kuriomis siekiama įtraukti emigrantus į šalies vidaus reikalus, kadangi didžioji dauguma iš jų vis dar turi Lietuvos pilietybę. Organizacijos, tokios kaip, „Global Lithuanian Leaders“, „Globalus tinklas Lietuvai“, Pasaulio lietuvių bendruomenė, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga, Pasaulio lietuvių bendruomenė ir jos filialai Izraelyje ir JAV yra įtakingos organizacijos, kurios kartu glaudžiai bendradarbiauja vyriausybėje 2012 m. pradėtoje programoje „Globali Lietuva“.

Kai kurie iš mūsų komandos narių palaiko glaudžius ryšius su šiomis organizacijomis ir kuria „Lietuvos kaip socialinio tinklo“ idėją. **Mūsų tikslas yra bendradarbiauti su minėtomis organizacijomis ir paskirti motyvuotus ambasadorius (iš kurių nemaža dalis yra kauniečiai) dalintis informacija apie programą savo gyvenamosiose vietose, šalyse ir su tarptautiniais kontaktais.**

Q49 Kaip jūsų miestas planuoja pabrėžti, kad Europos kultūros sostinė yra Europos Sąjungos veiksmas?

Rinkodara ir komunikacija

© AA

Visų pirma, 2022 metų **vasario 7 dieną sukaks 30 metų nuo Maastrichto sutarties pasirašymo**. Tai reiškia, kad prieš 30 metų buvo sukurta Europos Sąjunga. Sutartis buvo pasirašyta Maastrichto mieste, Nyderlanduose. Sutartis sukūrė esmines sąlygas būsimai vieningai valiutai, bendrai saugumo ir užsienio politikai, glaudesniai bendradarbiavimui teisės ir vidaus reikalų srityse. Pagal šią sutartį „Europos bendrijos“ pavadinimas buvo pakeistas į „Europos Sąjungą“. Sutartis taip pat nustatė kriterijus naujomis šalims, tokioms kaip Lietuva, įstoti į ES. **Kaunas kaip Europos kultūros sostinė pažymės šią dieną specialiais renginiais Europos Parlamente (padedant parlamentarams iš Lietuvos) ir Kauno mieste.**

Kaune bus surengta **konferencija „Po Maastrichto. Laikinumo palikimas“** (angl. *After Maastricht. The Legacy of Temporariness*), kurios metu bus skiriamas dėmesys ES problematikai. **Pakankamai didelė dalis Lietuvos ir Kauno gyventojų išlieka eurooptimistai, todėl Kaunas yra puiki vieta pakviesti svarbiausius ES politikus ir teoretikus apsvaistyti padėtį Sąjungoje.** Tokia konferencija gali tapti svarbiu politiniu ir intelektualiniu ES įvykiu ir įrašyti Kauną

į Europos politinį žemėlapi. Pakvietę EKS jau buvusių ir dar tik tapsiančių miestų atstovus bei atitinkamų ES institucijų narius, išplėtosime diskusiją apie EKS programos paveldą daugelyje skirtingų lygmenų ir sričių.

Kitos numatomos priemonės:

- Titulo perėmimas iš 2021 EKS Graikijos, Rumunijos ir ne ES miestų ir perdavimas 2023 metais Vengrijos ir JK miestams „Kaunas 2022“ programos atidarymo ir uždarymo ceremonijų metu. Pakviesime Europos miestų ir ES institucijų atstovus sudalyvauti programoje ir atidaryti keturis pagrindinius renginius.
- Bendradarbiaujame su Kaunas „Europe Direct“ informacijos centru, priklausančiu 9 Lietuvos „Europe Direct“ centrų tinklui, teikiančiu informaciją ir literatūrą apie ES, tarpininkaujančiu kitoms ES programoms ir organizuojančiu viešus renginius Kauno mieste ir rajone. Toliau dirbsime kartu, skatinami EKS programos suvokimą ir viešinimą žiniasklaidos, spaudos ir kitų informavimo priemonių kanalais per

regiono, šalies ir tarptautinius sklaidos tinklus.

- 2022 m. pažymėsime Europos dieną, akcentuodami Europos tapatybę ir programos kilmę renginiais, skirtais Europos tapatybės temoms. Tą pačią dieną Kauno rajone vyksianti Tarptautinė aitvarų šventė taip pat išryškins Europos Sąjungos valstybių kultūrų įvairovę ir ES vaidmenį toms kultūromis dalinantis.
- ES logotipas bus naudojamas įvairiuose „Kaunas 2022“ programos renginiuose, „Kaunas – šiuolaikinė sostinė“ svetainėje, socialiniuose tinkluose ir mobiliojoje programėlėje, spausdintinėje reklamoje ir reklamoje žiniasklaidos priemonėmis, afišose ir lankstukuose, vėliavėlėse ir programos renginių ženklukuose.

Q50 Labai trumpai paaiškinkite, kuo jūsų paraiška išsiskiria iš kitų?

Papildoma informacija

Mes nemanome, kad galime pasakyti, kuo mūsų paraiška skiriasi nuo kitų pareiškėjų, tačiau žinome kuo skiriasi Kaunas.

Kaunas yra antrasis miestas ir kiekvienas gyvenantis Gioteburge, Birmingame, Turku, Plovdive, Krokuvėje, Kluže-Napokoje, Marselyje, Korke ar bet kurios kitos ES šalies antrajame mieste, žino ką mes turime galvoje. Tai gana rimtas klubas... Buvimas antruoju miestu yra, ko gero, vienas sudėtingiausių kultūros reiškinių tapatybės prasme. Nepilnavertiškumo kompleksas gaunamas automatiškai, abejonės dėl kultūros pasiekiamumo, turto

ir potencialo paskirstymo bei regionų vystymo nepalieka nė akimirkai. Šia prasme esame pavyzdiniai.

Yra ir kita sritis, kur esame pavyzdiniai.

Kaunas įstojo į Europos Sąjungą kaip labiausiai eurooptimistiškas iš didžiųjų Lietuvos miestų. 2003 metų gegužės 10-11 d. referendume Kaunas užėmė pirmą vietą tarp didžiųjų Lietuvos miestų su pribloškiančiais 94,98% balsavusiųjų „už“. Miestas ir toliau lieka eurooptimistiškas ir tokiu būdu tampa puikia laboratorija EKS projektui ir puikiu poligonu kultūrinėms ES ateities iniciatyvoms.

Kaunas buvo laikinoji Lietuvos sostinė tarpukariu. Miestas atliko savo pareigą Tėvynei, stovėjo iškėlęs galvą istorijos audrose ir paskui visą savo potencialą bei galias atidavė ateinančiam Vilniui. Pats liko apleistas, paniekinamai vadinamas „laikiniu“.

Riteriškos garbės ir orumo nepamiršęs Kaunas nusipelno daugiau.

Q51 Pateikite papildomą, jūsų nuomone svarbią, su paraiška susijusią informaciją.

Papildoma informacija

Šviesiam mūsų komandos nario, profesoriaus ir draugo LEONIDO DONSKIO (1962 – 2016) atminimui. Jis yra mums pavyzdys ir įkvėpimas.

Kaunas Šiuolaikinė Sostinė

Miestas kandidatas
Europos kultūros sostinė

Galutinio atrankos etapo paraiška, 2017

Pareiškios teikėjas

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖ

bendradarbiaujant su
KAUNO RAJONO SAVIVALDYBE

Paraiškios rengimo komanda:

VIRGINIJA VITKIENĖ
ANA ČIŽAUSKIENĖ
RYTIS ZEMKAUSKAS
DAIVA CITVARIENĖ
VAIDAS PETRULIS
JŪRATĖ TUTLYTĖ
LEWIS BIGGS
LEONIDAS DONSKIS
RYTIS JUODEIKA
GINTARĖ MASTEIKAITĖ

Speciali padėka prisidėjusiems prie paraiškios rengimo:

Leidėjas

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖ

Dizaineris

DARIUS PETREIKIS
Kūrybinė grupė "Mamaika"

Nuotraukų autoriai ©

Andrius Aleksandravičius (AA)
Julius Balašaitis (JB)
Gediminas Bartuška (GB)
Teodoras Biliūnas/zmones.lt (TB)
Artūras Bulota (AB)
Tadao Cern (TC)
Linas Citvaras (LC)
Gintaras Česonis (GČ)
Kristina Čyžiūtė (KČ)
Guda Koster (GK)
Lukas Mykolaitis (LM)
Artūras Politovas (AP)
Romualdas Požerskis (RP)
Rimantas Steponavičius (RS)
Remis Ščerbauskas (RŠ)
Laura Vansevičienė (LV)

Viršelio nuotraukoje:

BLACK BALLOONS. Tadao Cern, 2016

Naudingos nuorodos

www.kaunas2022.eu
www.facebook.com/kaunas2022
#kaunas2022

EUROPOS KULTŪROS SOSTINĖ

Europos kultūros sostinė 2022 m. Lietuvoje

Atrankos ekspertų grupės ataskaita

Galutinė ataskaita

Vilnius

2017 m. balandis

Turinys

Ižanga	3
Ekspertų grupė	3
Išankstinė atranka	3
Atrankos susitikimas	4
Nacionalinis kontekstas	4
Kandidatų vertinimai	5
Kaunas	5
Klaipėda	10
Ekspertų grupės sprendimas	14
Paskyrimas	14
Melinos Mercouri vardo apdovanojimas	14
EKS reputacija	15
Stebėsenos etapas	15
Ekspertų grupės rekomendacijos	16
Padėka	18

Ižanga

Ši ataskaita yra atrankos procedūros ekspertų grupės (toliau – ekspertų grupė) ataskaita dėl konkurso 2022 metų Europos kultūros sostinės (EKS) vardui Lietuvos Respublikoje gauti.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija (toliau – Ministerija) yra vadovaujančioji institucija, atsakinga už konkursą, vykdomą pagal šiuos teisės aktus:

- 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 445/2014/ES (toliau – Sprendimas¹);
- 2015 m. birželio 30 d. Lietuvos Respublikos kultūros ministro patvirtintos Taisyklės dėl konkurso 2022 metų Europos kultūros sostinės vardui Lietuvos Respublikoje gauti (toliau – Taisyklės), paskelbtos Ministerijos svetainėje².

Konkursas vykdomas dviem etapais: išankstinės atrankos (trumpojo sąrašo sudarymas) ir atrankos. Visą informaciją apie atrankos procedūrą, įskaitant jos istoriją ir naujienas, galima rasti Ministerijos tinklalapyje³.

Ekspertų grupė

Vadovaujantis Taisyklių 2 straipsniu, atrankos procedūrai įgyvendinti buvo suformuota 10 nepriklausomų ekspertų grupė. Ekspertus paskyrė Europos Sąjungos institucijos ir agentūros (Europos Parlamentas, Europos Sąjungos Taryba, Europos Komisija ir Regionų komitetas). Ministerija nusprendė nepasinaudoti savo teise skirti iki dviejų nacionalinių ekspertų.

Ekspertų grupė išrinko Agnieszka Wlazel grupės pirmininke, o Alain Hutchinson – pirmininkės pavaduotoju. Visi ekspertų grupės nariai abiejuose ekspertų grupės susitikimuose pasirašė interesų konfliktų nebuvimo ir konfidencialumo deklaraciją.

Išankstinė atranka

2015 m. liepos 20 d. Ministerija paskelbė kvietimą visiems Lietuvos miestams teikti paraiškas. Iki 2016 m. gegužės 24 d. galutinio termino buvo pateiktos šešios paraiškos.

2016 m. birželio 20–21 d. ekspertų grupė susitiko Vilniuje į išankstinės atrankos susitikimą. Ekspertų grupė rekomendavo Ministerijai į galutinę atranką pakviesti du miestus kandidatus (Kauną ir Klaipėdą). Ekspertų grupės ataskaita buvo paskelbta Europos Komisijos svetainėje⁴.

Lietuvos Respublikos kultūros ministras priėmė ekspertų grupės rekomendaciją ir 2016 m. liepos 15 d. pasirašė įsakymą Nr. IV-626. Ministerija pakvietė du miestus kandidatus iki 2017 m. vasario 28 d. pateikti atnaujintas paraiškas.

---

¹ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.132.01.0001.01.ENG

² <http://old.lrkmlt/go.php/lit/IMG/4>

³ <http://lrkm.lrv.lt/en/international-cooperation/european-capital-of-culture-2022>

⁴ <https://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/sites/creative-europe/files/files/ecoc-2022-lithuania-preselection.pdf>

Du miestai kandidatai iki nustatyto galutinio termino pateikė atnaujintas paraiškas.

Laikotarpiu nuo išankstinės atrankos iki galutinės atrankos susitikimų buvo imtasi šių veiksmų:

- Dviejų ekspertų grupės narių, Steve Green ir Jordi Pardo, mandatų galiojimas baigėsi 2016 m. gruodžio 31 d. Šiuos narius pakeitė Beatriz Garcia ir Jiří Suchánek.
- Abiejų miestų kandidatų atstovai Vilniuje susitiko su ekspertų grupės pirmininke dėl išankstinės atrankos ataskaitoje pateiktų rekomendacijų išaiškinimo.
- 2017 m. kovo 27–28 d. ekspertų grupės delegacija (sudaryta iš narių: Sylvia Amann, Cristina Farinha ir Ulrich Fuchs) apsilankė abiejuose miestuose, kiekviename jų praleisdama po vieną dieną. Delegaciją lydėjo Ministerijos ir Europos Komisijos stebėtojai. Delegacija savo pastebėjimus išsakė visai ekspertų grupei atrankos susitikime.

Atrankos susitikimas

Galutinės atrankos susitikimas įvyko Vilniuje 2017 m. kovo 29 d. Vienas ekspertų grupės narys (Suzana Žilič Fišer) nedalyvavo. Ministerijos ir Europos Komisijos atstovai susitikime dalyvavo stebėtojų teisėmis. Stebėtojai nedalyvavo ekspertų grupės svarstymuose bei priimant sprendimą.

Kandidatai ekspertų grupei prisistatė abėcėline tvarka. Kiekvienam miestui prisistatyti buvo skirtos 30 minučių. Po pristatymo 90 minučių buvo skirta klausimams ir atsakymams. Miestų delegacijas sudarė iki 10 narių, abiem vadovavo miestų merai.

Ekspertų grupės pirmininkė ir pirmininkės pavaduotojas ekspertų grupės rekomendaciją pristatė spaudos konferencijoje po susitikimo, dalyvaujant Kultūros ministrei.

Nacionalinis kontekstas

2022 metais Lietuvos miestas antrą kartą taps Europos kultūros sostine, 2009 m. EKS buvo Vilnius. Nuo to laiko EKS kriterijai gerokai pasikeitė. Šiuo metu jie apima gilesnį ir platesnį kultūros vaidmenį miesto ir Europos vystymuisi. Atsirado specifinis naujas reikalavimas, kad miestas turėtų patvirtintą vidutinio laikotarpio kultūros strategiją. Tokiu būdu užtikrinama, kad EKS projektas būtų miesto pažangą skatinantis elementas, ne vienkartinis renginys. Juo stiprinama darnaus požiūrio į išliekamąją vertę svarba.

Ekspertų grupė pastebi, kad abiejų miestų pasiūlytas kultūrinis turinys buvo ryškus, nors ir labai skirtingas, ypač akcentuojant aukštos kokybės festivalius. EKS atranka yra grindžiama galutinėje paraiškoje pateikta programa, o ne esama kultūrinio turinio pasiūla mieste ar „įprastinės veiklos scenarijumi“. Ekspertų grupė pripažįsta, kad abu konkursiniai pasiūlymai buvo stiprūs ir atspindėjo skirtingas atitinkamų sričių situacijas.

Ekspertų grupė vertina tai, jog Lietuvos Respublikos Vyriausybė įsipareigojo kultūros programos įgyvendinimui skirti iki 50 % biudžeto neviršijant bendros 10 mln. eurų sumos. Šis Vyriausybės pareiškimas sudarė vienodas galimybes abiem miestams. Jis taip pat leidžia konkurso nugalėtojui planuoti veiklą per ketverių metų laikotarpį iki EKS metų.

Kandidatų vertinimai

Ekspertų grupė įvertino kiekvieną kandidatą pagal EKS programos tikslus (Sprendimo 2 straipsnis) ir šešis specifinius 5 straipsnio kriterijus:

indėlis į ilgalaikę miesto kultūros strategiją;

europinis aspektas;

kultūrinis ir meninis turinys;

įgyvendinimo pajėgumai;

informavimo veikla;

valdymas.

Kaunas

Kaunas, buvęs miestas tvirtovė ir daugiakultūrė laikinoji sostinė, dabar „pamirštas antras pagal dydį miestas“ siekia sukurti savo, kaip šiuolaikiško, pažangaus ir kupino kultūros, mokslo ir inovacijų miesto, tapatybę. EKS projektas apims miesto apylinkes ir potencialiai įtrauks beveik 400 000 žmonių, gyvenančių Kaune ir Kauno rajone. Šiandien 12 universitetų ir kolegijų mokosi 40 000 studentų. Dėl geros kultūros infrastruktūros ir didelio paveldo objektų tankio Lietuvoje Kaunui neseniai suteiktas Europos paveldo ženklas.

Kaip ir išankstinėje atrankoje, konkursinis pasiūlymas pristatytas pasitelkus šūkį „Šiuolaikinė sostinė“ (angl. *ConTEMPorary Capital*). Programa apima tris pagrindines kryptis: *painiava*, *santaka* ir *sąmonė*. Vizija yra paremta trimis pagrindinėmis vertybėmis, kurios yra kūrybinis verslumas, lokalumas ir įtraukumas. Miestas siekia keistis dviem kryptimis: kultūra (sukurti naują Kauno pasakojimą) ir bendruomenė (sukurti gebėjimų stiprinimo ir laimės didinimo programą visam miestui).

Galutinėje paraiškoje ir rengėjų pristatyme aiškiai matyti, kodėl miestas siekia tapti EKS, ir priežastis, kodėl šis projektas yra gyvybingas kultūrinis projektas. EKS yra geras atspirties taškas ambicingai misijai įgyvendinti.

Su miesto galutine paraiška galima susipažinti adresu <http://kaunas2022.eu>.

Kultūros strategija

2017 m. vasario 7 d. Kauno miesto savivaldybės taryba patvirtino plačiai sektoriaus aptartą Kauno miesto kultūros strategiją 2017–2027 metams, kuri nuo 2017 m. pradžios jau yra įgyvendinama. Strategija apima aiškiai išdėstytą Kauno miesto viziją: „Kaunas – įtraukios kultūros, šiuolaikinio meno ir pažangaus dizaino miestas“. Ja užtikrinama, kad miesto plėtros planas ir infrastruktūros projektai sisės su kultūriniais poreikiais, iššūkiais ir paslaugomis. EKS tikslai, pavyzdžiui, Europos partnerystės, gebėjimų stiprinimas ir pilietinės visuomenės dalyvavimas, taip pat yra integruoti į Kauno miesto kultūros strategijos dokumentą. Strategijos tikslai yra susieti su EKS veiklomis, tikėtinas poveikis / sėkmės veiksniai yra apibrėžti tinkamais rodikliais siekiant užtikrinti tinkamą stebėseną. Į Kauno miesto strateginį veiklos planą 2017–2019 metams įtraukus specialius papildymus horizontaliam kultūros suvokimui ūkio ir socialiniuose sektoriuose, parodytas didelis dėmesys kultūros plėtrai Kaune. Vis dėlto ekspertų grupei liko neaiškūs miesto plėtros planai ir visų suinteresuotųjų šalių įtraukimas įgyvendinant viziją. Lygiagrečiai reikėtų parengti ir darnią kultūros

ir kūrybinių industrijų (KKI) politiką miesto lygmeniu, tinkamai įtraukiant ir koordinuojant įvairias jos suinteresuotąsias puses – miesto tarybą, universitetą ir verslo bendruomenę.

Suplanuoti iš viso keturi stebėsenos etapai kas dvejus metus – iki (2018 m., 2020 m.), per (2022 m.) ir po (2024 m.) EKS metų. Ši praktika yra tinkama, tačiau šį kartą nekalbama apie pradinius, išankstinės atrankos etape paminėtus, tyrimus. Taigi paraiškoje pateikiamas geras rodiklių sąrašas, tačiau neapibrėžiami konkretūs ir išmatuojami tikslai. Vertinimo programą atliks nepriklausoma apklausų bendrovė, bendradarbiaudama su vietos akademinėmis institucijomis, kas atitinka gerąją EKS praktiką.

Socialiniam vertinimui atlikti yra suplanuoti keli įdomūs elementai, pvz., laimės matuoklis, įtraukiant meno kūrinį hedonometrą. Šis dėmesį prikaustantis elementas vis dėlto gali atsisukti prieš rengėjus, jei meno kūrinys parodytų nelaimingą, o ne laimingą miestą. Dėl šios priežasties hedonometras turėtų būti laikomas meniniu projektu ar minties provokacija, o ne tinkamu vertinimo įrankiu. Tikslas sukurti saugią ir laimingą aplinką, „kad piliečiai būtų laimingi“, yra savaiame idealistinis, tačiau įvairialypis, sunkiai pasiekiamas ir išmatuojamas. Ekspertų grupė ragina rengėjus apibrėžti, ką jiems reiškia „laimė“, arba pakeisti šio tikslo formuluotę.

Europinis aspektas

Europos tema iš Lietuvos perspektyvos yra gerai apgalvota ir yra geras pradžios taškas projekto europiniam aspektui plėtoti. Vietiniai iššūkiai sutampa su Europos iššūkiais, siekiama „grįžti“ į žemyną ir „kartu sukurti šiuolaikišką Europą“. Kauno istoriją formavo lenkai, žydai, totoriai, rusai ir litvakai, tačiau šiuo metu tautinės mažumos sudaro vos 6 % miesto gyventojų.

Nors programoje keliami keli šiandien aktualiausi klausimai, ekspertų grupės nuomone, šis kriterijus yra pernelyg plačiai nagrinėjamas iš istorinės perspektyvos, o susitaikymas su Kauno praeitimi neapima po Antrojo pasaulinio karo kilusių problemų. Programoje nepakankamai aptariami dabartiniai (ir ateities, nes EKS vardas suteikiamas 2022 metams) Europos iššūkiai. Be to, reiktų stiprinti vietos gyventojų informuotumą apie kultūrų įvairovę visoje Europoje, nepakanka tiesiog pakviesti Europą atrasti Kauną ir kartu jį kurti.

Vis dėlto europiniam aspektui skirtame skyriuje yra keli geri elementai: sisteminis bendradarbiavimas visais lygmenimis (UNESCO kūrybiškų miestų tinklas, UNESCO pasaulio paveldo paraiška, „miestai dvyniai“ bei kiti įvairūs Europos tinklai) ir ryšiai su panašaus charakterio Europos miestais (pvz., kitomis laikinosiomis sostinėmis, modernios architektūros miestais, miestais buvusiomis tvirtovėmis). Ryšiai su kitomis EKS yra įtikinami: jie yra projektiniai ir rodo, kad įgyvendinimo etape vyksta intensyvios turiningos diskusijos. Meninėje programoje pateikiamos kelios geros idėjos Europos ir tarptautinei auditorijoms pritraukti (pvz., festivaliai ir bienalės, pripažintų Europos menininkų darbai ir Kauno žvėris).

Meninė programa

Programą yra geros struktūros, joje išskirtos trys pagrindinės kryptys: *painiava* (su prarasta atmintimi susiję projektai), *santaka* (su nepatenkinamu tarpsektoriniu bendradarbiavimu ir protų nutekėjimu susiję projektai) ir *sqmonė* (projektai, skirti bendruomenės formavimui ir pilietinės visuomenės stiprinimui). Programa akivaizdžiai parengta atsižvelgiant į Kauno charakteristiką, joje įvardytos ir miesto silpnybės. Programoje numatytos šešios specialios platformos ir dvi strateginės horizontalios programos: *Mitinis Kauno žvėris* ir *Kultūros tempo akademija*. Krypčių žinia ir jų tikslai yra aiškiai išdėstyti įvairioms auditorijoms suprantamu būdu.

Ekspertų grupei labai patiko dinamiškas, naujoviškas ir įsimintinas požiūris į atidarymo renginį ir daugialypę patraukianti Žvėries koncepcija. Šie elementai leis simboliškai sukurti išskirtinį ir stiprų EKS pasakojimą ir aiškiai susieti jį su miesto koncepcija. Žvėries projektai, įgyvendinami dalyvaujamąsios kultūros principu, turi potencialą patraukti įvairiausių piliečių segmentus (įskaitant Europos auditorijas) tiek intelektualiai, tiek ir pasitelkiant vaizduotę. Programa kiekvienoje kryptyje apima daug stiprių projektų, giliai susietų su specifine vietos situacija. Vis dėlto ekspertų grupė ragina rengėjus žengti dar toliau, neapsiriboti praeitimi ir įtraukti daugiau šiuolaikinių problemų. Painiavos krypties projektais, pavyzdžiui, galėtų būti nagrinėjama ne tik pamirštos miesto (ar Europos) praeities atminties tema, bet ir prisidedama prie bundančios empatijos (pamirštomis socialinėms grupėms ar naujai atvykusiems į miestą) bei naujo miesto ir Europos dabarties ir ateities suvokimo. Dizaino projektai, susieti su UNESCO kūrybiškų miestų tinklu, yra daug žadantys, tačiau juos įgyvendinant daugiau reikėtų remtis inovatyviu temos potencialu. Tiesa, „naujo“ ir „seno“ derinys yra stiprus miesto kandidato paraiškos aspektas, atsispindintis visoje programoje (pvz., tradiciniai renginiai, kaip antai viduramžių kultūros, liaudies šokių ar dainų festivalių renginiai Kauno / Hanzos dienose, praturtinti šiuolaikiniu turiniu). Inovacijų potencialas turėtų būti išnaudotas dar labiau – programoje, pavyzdžiui, visai nematyti skaitmeninių technologijų įtraukimo.

Ekspertų grupei kelia nerimą per didelis projektų atrankos kriterijų skaičius ir jų platumas bei aiškiai matomo europinio aspekto (kaip abipusiai naudingo dvikrypčio mokymosi / skatinimo proceso) stoka kai kuriuose projektuose (pvz., „Fluxus laboratorijos“ / Šilainiai). Kalbant konkrečiau apie labai daug žadančią „Fluxus laboratorijų“ programą, pažymėtina, kad jai trūksta tinkamos organizacinės ir finansinės paramos, jei norima palaikyti šį inovatyvų dalyvaujamąsios kultūros požiūrį ir užtikrinti išliekamąją vertę.

Kultūros sektoriaus gebėjimų stiprinimas horizontalios krypties projekte *Kultūros tempo akademija* pasižymi gera struktūra ir yra svarbus sėkmingam EKS projekto įgyvendinimui. Paraiškoje išdėstytas ambicingas tikslas – EKS turėtų tapti mokymosi, eksperimentavimo, tarpsektorinio bendradarbiavimo ir atvirumo vieta, taip pat platforma jaunajai kartai. Ekspertų grupė vertina šį pozityvų požiūrį ir tikisi, kad šis požiūris bus gilinamas ir geriau atspindėtas projektuose bei įgyvendinant kultūros strategiją.

Įgyvendinimo pajėgumai

Pristatydamas galutinę paraišką, meras patvirtino, jog miestas yra pasirengęs finansiškai prisidėti prie projekto įgyvendinimo, projektą vienbalsiai palaiko didžiausios politinės miesto partijos, o pats miestas yra pasirengęs keistis.

Be didelių, bet įgyvendinamų renovacijos planų, miestas turi ir tinkamą kultūros infrastruktūrą. Esant tokiai situacijai nėra aišku, kurios vietos bus skiriamos šiuolaikiniam menui. Savivaldybė jau dabar skiria vis daugiau lėšų kultūrai ir įsipareigoja lėtai, bet stabiliai didinti šiuos įsipareigojimus, kol kultūrai skiriamos lėšos pasieks 7 % viso miesto biudžeto 2023 m. Per klausimų ir atsakymų sesiją ekspertų grupė sužinojo, kad miestas rengia naujus kultūros sektoriaus finansavimo mechanizmus, įskaitant 3 metų trukmės nevyriausybinių iniciatyvų finansavimo schemos įgyvendinimą. Dideliam ekspertų grupės pasitenkinimui, 2016 m. buvo atliktas KKI tyrimas, kuriuo siekta kruopščiau išanalizuoti dabartinę sektoriaus dinamiką, tačiau neaišku, kaip bus remiami kūrybinių industrijų gebėjimai, ypač siekiant užtikrinti ketinamą skatinti tarpsektorinę sąveiką.

Ekspertų grupei nepavyko galutinėje paraiškoje identifikuoti specifinių vietos, regiono ir nacionalinių suinteresuotųjų šalių iš įvairių sektorių, kurių dalyvavimas planuojant ir įgyvendinant EKS projektą yra ypač svarbus, taip pat nepavyko rasti informacijos apie tai, kaip bus užtikrintas jų nuolatinis įtraukimas į procesą. EKS projektas yra galimybė ugdyti viso miesto tarpsektorinius gebėjimus – holistinis požiūris į miesto plėtrą reikalauja ir holistinio požiūrio į gebėjimų ugdymą.

Informavimo veikla

Ekspertų grupė vertina tai, jog galutinėje paraiškoje atsispindi piliečių požiūris, nes Kaune ir Kauno rajone atliktas išsamus tyrimas leido išsiaiškinti kultūrinį klimatą įvairiuose miesto rajonuose ir jo apylinkėse. Piliečių barometro analizė bus tęsiama. Dalyvavimas yra didžiausia EKS programos vertė, esama tvirtų įrodymų apie bendruomenės ir kultūros operatorių įsitraukimą ir aukštą motyvacijos lygį. Tai atsiskleidžia ir programoje, kurioje akcentuojami su europiniu aspektu susietas prieinamumas ir įtraukumas. Pavyzdžiui, „Fluxus laboratorijos“, įtraukiančios tiek vietos gyventojus, tiek tarptautinius kultūros veikėjus, yra modernus kūrybiškos dalyvaujančios bendruomenės plėtros pavyzdys. Savanorystės programa siekiama pritraukti didelį aktyvių narių skaičių. Tarptautinei informavimo veiklos strategijai įgyvendinti bus pasitelktas pilnamečiams ir universitetų studentams skirtas „Radijas be sienų 2022 – Radijas laisviems europiečiams“, kurį ketinama įgyvendinti kartu su miestu kandidatui EKS vardui gauti Liuksemburge.

Galutinėje paraiškoje yra paminėti keli geri auditorijos formavimo projektai, pavyzdžiui, *Keliaujantys muziejai* ir kiti kultūros įstaigų projektai mieste ir kaimo vietovių viešose erdvėse. Ekspertų grupė vertina *Kylančio Kauno* platformą, taip pat su šimtmetininkais vykdomus projektus, į kuriuos įtraukiamas jaunimas, ir veiklą, skirtą įtraukti įvairias pažeidžiamas tikslines grupes. Nepaisant šito, turint galvoje EKS ambicijas, paminėti projektai yra tik pirmoji stotelė būsimai auditorijos formavimo strategijai įgyvendinti. Iki 2020 m. Kaunas planuoja turėti parengtą kultūros prieinamumo planą, priimtą daugelio vietos kultūros ir tautinių mažumų organizacijų (pvz., Bendruomenių kultūros konsulatų ir Kauno įvairių tautų kultūrų centro, jungiančio įvairias Kauno tautinių mažumų bendruomenes). Tai yra įmanoma, jei auditorijos formavimas yra gebėjimų stiprinimo programų dalis ir jei visi partneriai yra aktyviai įtraukiami į prieinamumo plano kūrimą.

Valdymas

Pasiūlytas biudžetas yra 30 mln. eurų, iš kurių 12 mln. eurų ir 4 mln. eurų bus skiriami iš miesto ir rajono lėšų atitinkamai. Biudžete prognozuojama pritraukti 2 mln. eurų privačiojo sektoriaus lėšų, tai didelė suma, bet rengėjai yra įsitikinę, kad šią sumą surinkti įmanoma, nes derybos jau vyksta, verslo sektorius rodo susidomėjimą remti EKS projektą. Ekspertų grupė sveikina ketinimą naudoti sutelktinio finansavimo platformas, nors šie aspektai (ypač kainos ir naudos santykis) yra vis dar neaiškūs. Žvėries koncepcija suteiks rinkodaros produktų ir paslaugų galimybių, kurias reikėtų gerai apgalvoti (ypač intelektualinės nuosavybės aspektu).

Apskritai veiklos biudžetų lėšos yra gerai paskirstytos – pagrindinė lėšų dalis, t. y. 19,5 mln. eurų, yra skirta programos išlaidoms, 6 mln. eurų rinkodarai ir 4,5 mln. eurų administravimui. Investicijų programa atrodo realiau nei išankstinės atrankos metu.

EKS valdymas po išankstinės atrankos buvo gerokai patobulintas. Programai įgyvendinti bus įsteigta nepelno siekianti organizacija. Ekspertų grupė pastebi, kad valdymo struktūra yra paremta gera praktika (ir „Vilnius 2009“ rekomendacijomis), personalo organizacinė struktūra, įskaitant samdymo grafiką, yra gerai išplėta. Pristatymo metu ekspertų grupė buvo informuota, kad kuratorių pagrindinis uždavinys bus sujungti visų platformų naratyvą, tokiu būdu užtikrinant įtraukį ir tuo pat metu meniniu požiūriu nuoseklią EKS koncepciją. Nuolatinė Piliečių patariamoji taryba padės išbandyti ir įgyvendinti kampanijas, dalyvavimo modelius ir projektų demonstracijas.

Programa ir komunikacijos strategija yra skirstomos į keturis etapus: *prologas* (2017–2018 m.), *peripetijos* (2019–2020 m.), *kulminacija* (2021–2022 m.) ir *palikimas* (2023 m. ir vėliau). Komunikacinė žinia vystoma dviem temomis: šiuolaikinės sostinės ir Žvėries. Ekspertų grupės nuomone, šie du ramsčiai yra daug žadantys: jie efektyviai pasieks skirtingas auditorijas vietas, nacionaliniu ir Europos lygmeniu. Susidaro įspūdis, kad skaitmeninė komunikacija, įskaitant ir EKS programos skaitmeninius produktus, komunikacijos plane nėra pakankamai išplėta. Rinkodaros kampanijos biudžetas yra tinkamas, kadangi miestui reikia investuoti į miesto viešinimą ir matomumo Europoje didinimą.

Santrauka

Ekspertų grupės nuomone, galutinė paraiška buvo įtikinama, o projektas – įgyvendinamas gera kryptimi miesto iššūkiams įveikti. Programa yra bendros miesto administracijos ir kultūros sektoriaus vizijos rezultatas. Su europiniu aspektu susiję ketinimai yra pozityvūs, ypač dėl projekto sąsajų su Europos kultūros tinklais. Gebėjimų stiprinimo programa užtikrins tvarią išliekamąją vertę dėl pagerėjusios kultūros vadybos. Pasiūlyta meninė programa yra stipri. Paminėtos programos silpnosios pusės yra EKS informavimo veikla ir auditorijos formavimas, strateginės sąsajos su įvairiais miesto politikos dokumentais ir susijusiais ilgalaikiais įsipareigojimais, taip pat kūrybinių industrijų plėtra. Ekspertų grupė vertina ketinimus 2018–2021 metais įgyvendinti kelis projektus. Tai ne tik paskatins veikti, bet ir leis pradėti kurti tvarią ilgalaikę išliekamąją vertę, kurios siekiama ir kultūros strategijoje.

Klaipėda

Klaipėdos miestas savo kandidatūrą EKS vardui gauti iškėlė kartu su Neringa ir Palanga pavadinimu „Susitikimų vieta“. Klaipėdai suteiktas 2017 metų Lietuvos kultūros sostinės (LKS) vardas. Klaipėda yra trečias pagal dydį Lietuvos miestas, kuriame šiuo metu gyvena daugiau nei 155 000 gyventojų. Šis pajūrio miestas ir jį supantis regionas yra Vakarų Lietuvos verslo ir pramonės centras. Klaipėda yra besitraukiantis miestas, kuris net kelis kartus savo istorijoje iš esmės keitė tapatybę. 2022 m. miestas švęs savo 770-ies metų jubiliejų. Miestas kandidatas apima 99 km Baltijos jūros pakrantės su unikaliu kraštovaizdžiu, besitęsiančiu per visą Kuršių nerijos nacionalinį parką. Mieste veikia 3 universitetai ir 7 kolegijos.

EKS programoje išskirtos dvi strateginės horizontalios platformos: *Meno kolonijos* (sąlygų menininkams sukūrimas) ir *Gyvybinga bendruomenė* (Europos bendruomenių pritraukimas ir pokytis iš pasyvių į aktyvius piliečius) bei penkios vertikalios programos (*Kūrybiniai peizažai*, *Partnerystės mazgas*, *Istorija gyvai*, *Kultūros uostas* ir *Prievartos ir humanizmo akistata*). Miestas tikisi, kad EKS projektas padės įveikti iššūkius ir sustiprinti pokyčius, orientuotus į meno inovacijas ir bendruomenės gyvybingumą.

Galutinę paraišką galima rasti adresu <http://www.klaipeda2022.eu>.

Kultūros strategija

Miesto kultūros strategija iki 2030 m. buvo patvirtinta 2017 m. vasario 23 d. Be to, kai kurie kultūros plėtrai ir EKS projektui aktualūs elementai pateikiami ir kituose miesto dokumentuose (tiek esamuose, tiek rengiamuose), pavyzdžiui, Klaipėdos miesto plėtros strateginiame plane 2013–2020 metams, miesto Proveržio strategijoje 2020–2030 m. ir Klaipėdos miesto kultūros paveldo apsaugos strategijoje.

Kultūros strategijos tikslai yra svarbūs ir jų verta siekti. Klaipėda nusprendė dvigubai padidinti kultūros finansavimą per ketverius metus iki 2019 m. Ekspertų grupei didelį įspūdį padarė miesto siekis pakeisti lėšų paskirstymą kultūros įstaigoms ir jau 2019 m. pasiūlyti nemokamą prieigą prie kultūros. Tai būtų puiki praktika Europos lygmeniu.

Kultūrinis, socialinis, urbanistinis ir ekonominis poveikis yra trumpai aprašytas, tačiau nenurodomi aiškūs efektyvumo matavimo rodikliai. Sėkmės apibrėžimas, įskaitant miesto, kaip prasmingos vietos gyventi suvokimas ir europietiškos savivokos didinimas, yra geras požiūris. Vis dėlto visi šie dalykai yra apibrėžti pernelyg trumpai, nepateikiant informacijos apie tai, koku būdu ši nemateriali sėkmė bus matuojama.

Stebėsena bus vykdoma visuose trijuose „Klaipėda 2022“ miestuose partneriuose, kasmet parengiant po ataskaitą. Vertinimui vadovaus Klaipėdos universiteto Socialinių pokyčių studijų centras, iš dalies naudodamas turimas vertinimo priemones. Suplanuoti keturi vertinimo etapai, duomenims rinkti numatyti metodai bendrai yra tinkami, išskyrus minėtą anksčiau.

Galutinėje paraiškoje miesto plėtros planai nėra išsamiai pristatomi, bet atrodo, kad tolesnės plėtros ir miesto centro pertvarkos planai yra parengti. Tačiau atrodo, kad miestas neturi aiškos kūrybinių industrijų strategijos. Ekspertų grupei nerimą kelia konkrečios išliekamosios vertės aspiracijos ir kultūros strategijos įgyvendinimas, jei EKS vardas nebūtų suteiktas.

Europinis aspektas

Klaipėdos miestas ir jo partneriai aktyviai dalyvauja tarptautinėse asociacijose ir tinkluose, pavyzdžiui, Europos didžiųjų miestų asociacijoje „Eurocities“ ar Baltijos miestų sąjungoje, ir ketina intensyvuoti bendradarbiavimą su kitais miestais partneriais, kaip antai buvusiais uostais ir istoriškai panašiomis EKS. Pasiūlyta programa apima daug partnerystės su kultūros organizacijomis Europoje, daugiausia iš aplinkinio regiono, akcentuojant kūrybinius užsakymus, kvietimus ir bendros produkcijos projektus. Ekspertų grupės nuomone, reikėtų nuveikti daugiau siekiant pagilinti ryšius Europoje, neapsiriboti aplinkiniu regionu ir sustiprinti sąsajas su Klaipėdoje gyvenančiais kitataučiais, nes jų yra 26 % (rusai, ukrainiečiai, baltarusiai, armėnai, vokiečiai, latviai, azerbaidžaniečiai, lenkai ir totoriai).

Ekspertų grupės nuomone, europiniam aspektui galutinėje paraiškoje nesuteikta pakankamai dėmesio, trūksta aiškaus europinio naratyvo – nepakanka tiesiog paminėti kelių Europai aktualių temų (tolerancijos, bendražmogiškų vertybių, Europos kultūros paveldo, miesto prie uosto). Programoje nėra pakankamai akcentuojamos kelios įdomios idėjos, pvz., istorinis pašto kelias ar „miestas prie uosto“ (bet ne „uostamiestis“). Be to, galutinėje paraiškoje trūksta daugiau unikalaus kultūrinio identiteto elementų, kurie paverstų „naują susitikimų vietą“ patraukliu traukos tašku Europos auditorijoms.

Meninė programa

Programos struktūra yra aiški, joje numatyti aktualūs tikslai (bendruomenių ir menininkų platforma) ir išskirtos penkios vertikalios kryptys.

Programoje yra pateiktos kelios labai įdomios koncepcijos, pavyzdžiui, idėja susieti programą su įvairiomis su miestu susijusiomis istorinėmis asmenybėmis, kurios paliko žymę ir Europoje (didesnis dėmesys Vokietijos asmenybėms pateisinamas dėl miesto istorijos). Kiti įdomūs projektai yra, pavyzdžiui, intelektualus požiūris į XX a. pamokas, meno kolonijų plėtra ir Klaipėdos šviesų festivalis. Ekspertų grupė taip pat mano, kad Partnerystės mazgas, skirtas tarpsektorinio bendradarbiavimo temai, yra aktuali ir labai gera idėja, nes ji skatina universiteto sąveiką su miestu įgyvendinant nestandartinius projektus. Ekspertų grupė taip pat su pasitenkinimu pažymi, kad Kūrybinių peizažų programa, kuria siekiama kurti meną viešosiose erdvėse ir atverti uosto erdves kūrybiniams projektams, apima daugiau šiuolaikinio turinio ir tokį požiūrį sveikina.

Vis dėlto programai trūksta aiškos, bendros ir galbūt nuoseklesnės meninės vizijos – atrodo, kad programa yra sudėta iš kartais gerų, bet izoliuotų idėjų. Be to, galutinėje paraiškoje nurodyti projektai yra nepakankamai išplėtoti ir pernelyg abstraktūs šiam konkurso etapui. Programoje taip pat daug dėmesio skiriama įvairių kultūrinių kelių plėtrai (daugiau nuolatinių, bet išsklaidytų nežinomos apimties iniciatyvų), o ne reikšmingiausiems EKS programos meno projektams plėtoti. Toks požiūris tinka vystant vietinį ar regioninį kultūros turizmą, tačiau neprisidės prie efektyvios programos komunikacijos Europos lygmeniu. Be to, siūlomi formatai yra pernelyg tradiciniai (pvz., tautiniai festivaliai, pučiamųjų konkursai), per mažai skaitmeninės komunikacijos elementų. Nors paminėtos kelios jungtys tarp praeities ir ateities, galutinėje paraiškoje trūksta aiškių pažangių ir unikalių elementų, kurie pritrauktų Europos menininkų ir auditorijų dėmesį. Dėl šios priežasties neaišku, kaip EKS projektas prisidėtų prie dabartinių regiono iššūkių, kaip antai didelės emigracijos, nerimo simptomų visuomenėje, kultūros lauko fragmentacijos ir vienijančio bendruomenės modelio stokos, sprendimo. Ekspertų grupė nerimauja, kad siūloma programa greičiau išryškintų Klaipėdos *status quo*, o ne padėtų jį keisti.

Programai sudaryti naudoti atrankos kriterijai, kita vertus, yra pernelyg išsamūs. Ekspertų grupės nuomone, siūlomos procedūros neatitinka kultūros sektoriaus mieste gebėjimų ir galėtų duoti priešingus rezultatus.

Galutinėje paraiškoje pateikta ir gebėjimų stiprinimo programa kultūros ir bendruomenių vadovams bei valdžios pareigūnams, tačiau šiuo klausimu daugiau patikimos informacijos nepateikiama.

Igyvendinimo pajėgumai

EKS projektą stipriai palaiko meras, vienbalsiai palaiko didžiausios miesto politinės partijos. Projektą palaiko ir partneriai miestai, Kuršių nerijos nacionalinis parkas ir Klaipėdos universitetas. Ekspertų grupė sveikina miesto sprendimą padidinti kultūros finansavimą ir šią politiką tęsti ir kitais metais. Projektas sukuria gerų paramos galimybių privatiems rėmėjams, miestas jau aktyviai dalyvauja ES programose. Kultūros infrastruktūra yra tinkama, taip pat yra parengtas tolesnės plėtros planas. Galutinėje paraiškoje trūksta išsamesnės informacijos apie pasirengimą kapitalo investicijoms, neaišku, ar planuose numatyta pasiekti ir miegamuosius rajonus.

Pasiekiamumas, susisiekimas ir viešbučių pajėgumai yra pakankami.

Informavimo veikla

Šūkis „Dalyvauja visi“ tarnauja ir kaip informavimo strategija. Vienas stipriausių galutinės paraiškos elementų yra tas faktas, jog paraišką rengiant tiesiogiai ar netiesiogiai dalyvavo daugiau kaip 500 žmonių. Per antrąjį pasirengimo etapą organizuoti renginiai, veikla ir kultūros strategijos plėtojimas papildomai pabrėžia aiškų piliečių angažavimą rengiantis EKS projektui.

Ekspertų grupė pozityviai įvertino „Gyvybingos bendruomenės“ strateginę platformą, kurią įkvėpė labai įdomi „Kūrybinių partnerysčių“ projekto, kuris buvo įgyvendintas mokyklose visoje Lietuvoje, metodika. Dabar siekiama sutelkti platesnę bendruomenę, ne tik mokyklas, taip pat dirbti su kultūros centrais ir kitomis įstaigomis skatinant įvairių kultūrinių bendruomenių sąveiką su Europos menininkais.

Atlikta preliminarinė probleminė auditorijos analizė, tai yra labai teigiamas žingsnis, taip pat pristatytos ir kelios daug žadančios auditorijos formavimo idėjos, kaip antai bendradarbiavimas su Švietimo departamentu, Kūrybinės partnerystės ir Kultūros kuprinė, Savanorių ir jaunimo mokykla ir Partnerystės mazgas. Pirmosios tikslinės grupės yra apibrėžtos, tačiau auditorijos formavimo strategijai vis dar trūksta apibrėžtumo.

Valdymas

Pasiūlytas 32 mln. eurų biudžetas, iš kurių 15 mln. eurų skiria miestas, yra tinkamas. Regiono indėlis į biudžetą yra kuklus – 1 mln. eurų. Prognozuojama, kad 3,5 mln. eurų į biudžetą skirs privatus sektorius. Ši suma atrodo gana didelė, bet rengėjai užtikrina, kad privačių rėmėjų finansavimo galimybės yra geros, o sutelktinis finansavimas buvo sėkmingai naudotas viešoms veikloms Klaipėdoje finansuoti ir būtų vėl panaudotas kaip lėšų pritraukimo priemonė. Ekspertų grupė pastebėjo, kad 10 % miesto biudžeto kultūrai būtų panaudota EKS projektui. Toks sprendimas gali sumažinti finansavimą įprastinei kultūros sektoriaus veiklai.

Apskritai veiklų biudžetai yra paskirstyti gerai. Didžiausia, t. y. 22,58 mln. eurų, suma yra skirta programos išlaidoms, 4,5 mln. eurų rinkodarai ir 4,5 mln. eurų administravimui. Vis dėlto biudžeto prognozės dėl veiklos išlaidų iki EKS metų atrodo pernelyg didelės. Ekspertų grupė pastebėjo, kad investicijų programa po išankstinės atrankos etapo buvo pašalinta, tačiau tokio sprendimo motyvai nebuvo aiškiai išdėstyti.

Ekspertų grupės nuomone, rinkodaros strategija yra elementari, komunikacijos kanalai ir komunikacijos taktika yra gana bendro pobūdžio ir nesusieti su projekto vizija. Šūkis vargu ar sukels visuomenės susidomėjimą ir atspindi teminio akcento programoje stoką.

Valdymo struktūra iš esmės yra gera. Vis dėlto įvairių forumų, platformų ir komitetų vaidmenys ir tarpusavio sąsajos nėra aiškiai apibrėžtos. Pernelyg didelis potencialiai patariamųjų tarybų skaičius valdymo struktūroje gali trukdyti organizacinių procesų ir sprendimų priėmimo efektyvumui ir greičiui. Į kūrybos direktoriaus personalą įtrauktas auditorijos formavimo koordinatorius, kas *per se* yra pozityvu, tačiau neaišku, kodėl už meninį turinį atsakingoje komandoje yra ir savanorių koordinatorius. Generalinio direktoriaus ir kūrybos direktoriaus pareigoms eiti planuojama skelbti viešus konkursus, kas atitinka EKS gerąją praktiką.

Santrauka

Ekspertų grupei susidarė įspūdis, kad galutinėje paraiškoje labiau plėtojama dabartinė (tradicinė) kultūros darbotvarkė, vietoje radikalaus į ateitį nukreipto žvilgsnio, kuris skatintų šiuolaikinio meno turinio pasiūlą su aiškiai integruotu europiniu aspektu. Ekspertų grupė vertina tai, jog rengėjai planuoja įgyvendinti kai kuriuos projektus 2018–2021 m., kadangi jie prisidėtų prie tvarios ilgalaikės išliekamosios EKS vertės. Programa atitinka miesto ir jo partnerių ambiciją paskatinti turizmo plėtrą, nors EKS projektu turėtų būti siekiama gerokai išplėtoti kultūros ir kūrybinius sektorius vietos lygmeniu, numatant aiškius kultūrinius, kūrybinius ir socialinius rezultatus, bei Europos lygmeniu.

Ekspertų grupei pasitikėjimą kelia vietos valdžios įsipareigojimas, požiūris ir tai, jog ji pripažįsta kultūros vaidmenį miesto plėtrai. Pasiūlyta programa, jei būtų toliau strategiškai analizuojama ir būtų palaikomas pilietinės visuomenės įsitraukimas, galėtų stipriai prisidėti prie savivaldybių partnerių plėtos.

Ekspertų grupė gavo nedaug informacijos apie Klaipėdos, kaip 2017 m. Lietuvos kultūros sostinės, statusą ar galimas šio projekto sąsajas su EKS paraiška.

Ekspertų grupės sprendimas

Ekspertų grupei buvo pateiktos dvi skirtingos dviejų miestų paraiškos – abu miestai susiduria su skirtingais iššūkiais ir abu savaip interpretuoja EKS kriterijus. Abi paraiškos turi tiek stiprių, tiek ir silpnų pusių. Ekspertų grupė pagal Sprendimo nuostatas vertino, kuri programa buvo sukurta būtent EKS metams.

Po pristatymų ekspertų grupė aptarė kiekvieno miesto paraiškos privalumus pagal šešis kriterijus, o paskutinėje diskusijoje paraiškas lygino tarpusavyje.

Kiekvienas ekspertų grupės narys įvertino abu pasiūlymus, įskaitant galutines paraiškas, pristatymus, klausimus ir atsakymus, papildytus iš vizitų gauta informacija.

Ekspertų grupė priėmė sprendimą dėl vieno kandidato per pirmąjį balsavimą.

Taigi, ekspertų grupė rekomenduoja Ministerijai 2022 metų Europos kultūros sostinės vardą suteikti **Kauno** miestui.

Paskyrimas

Ataskaita buvo pateikta Ministerijai ir Europos Komisijai. Abi institucijos paskelbs ataskaitą savo svetainėse. Pagal 11 straipsnį Ministerija, remdamasi rekomendacija, suteiks Kaunui 2022 metų EKS vardą Lietuvoje. Tada Ministerija informuos Europos Parlamentą, Tarybą, Komisiją ir Regionų komitetą. Šis oficialus paskyrimas leis Kaunui naudoti 2022 m. Europos kultūros sostinės vardą.

Melinos Mercouri vardo apdovanojimas

Ekspertų grupė rekomenduoja Europos Komisijai išrinktajam miestui skirti Melinos Mercouri vardo apdovanojimą. 1,5 mln. eurų apdovanojimo išmokėjimas atidedamas iki 2022 m. Apdovanojimo išmokėjimas turi sąlygų. Stebėsenos grupė 2021 m. pabaigoje teiks Europos Komisijai rekomendaciją dėl apdovanojimo išmokėjimo.

Sąlygos yra šios (Sprendimo 14 straipsnis):

- EKS vykdo paraiškoje prisiimtus savo įsipareigojimus;
- EKS tenkina kriterijus;
- EKS atsižvelgia į atrankos ekspertų grupės ataskaitoje ir stebėsenos grupės ataskaitose pateiktas rekomendacijas;
- galutinėje paraiškoje pateikta programa ir strategija nebuvo iš esmės keistos;
- išlaikomas biudžeto dydis, kuris leistų įgyvendinti aukštos kokybės programą ir atitinka paraišką;
- išlaikomas meninės grupės nepriklausomumas;
- galutinėje programoje išlaikytas pakankamai stiprus europinis aspektas;
- rinkodaros ir komunikacijos veikloje aiškiai nurodoma, kad tai Europos Sąjungos projektas;
- parengti stebėsenos ir vertinimo planai.

EKS reputacija

Miestas, kuriam suteikiamas EKS vardas, po atrankos rekomendacijos sulaukia nemenko tarptautinio dėmesio, kuris išlieka ir po EKS metų. Miestui tenka atsakomybė išsaugoti EKS prekės ženklo reputaciją buvusių ir būsimų EKS labui. Miestų administracijos turėtų būti informuotos, kad priimti sprendimai (ir ne tik kultūros sektoriuje) gali patraukti oficialiosios ir socialinės žiniasklaidos dėmesį, su koku anksčiau administracijoms nebuvo tekę susidurti. Tai suteikia ypatingą ir naują aspektą sprendimų priėmimui įvairiausiais, ne tik kultūros, klausimais.

Stebėsenos etapas

Tik suteikus miestui EKS vardą, pradedamas stebėsenos etapas (Sprendimo 13 straipsnis). Stebėsenos grupė dirbs su EKS siekdama užtikrinti EKS prekės ženklo kokybę, siūlo savo konsultacijas ir patirtį.

Galutinės atrankos metu pateikta **galutinė paraiška** tampa *de facto* sutartimi tarp paskirtojo miesto ir ekspertų grupės, Ministerijos ir Europos Komisijos, taip pat sutartimi su savo piliečiais. Paraiška yra svarbi ir skiriant Melinos Mercouri vardo apdovanojimą. Stebėsenos grupė tikisi, kad pasirengimo etape ir per EKS metus bus nuosekliai laikomasi galutinės paraiškos. Dideli nukrypimai nuo galutinės paraiškos turi būti aptarti su ekspertų grupe per Komisiją, iki priimant sprendimus.

Yra numatyti trys oficialūs stebėsenos susitikimai (paprastai 2018 m. rudenį, 2020 m. viduryje ir 2021 m. rudenį), kai EKS susitiks su ekspertų grupe. Prieš kiekvieną susitikimą Europos Komisija, veikdama stebėsenos grupės vardu, pakvies EKS teikti pažangos ataskaitas. Komisija, pasikonsultavusi su ekspertų grupe, nurodys sritis, kurios turi būti aptartos ataskaitose.

Be to, ekspertų grupė gali nuspręsti apsilankyti mieste, kad įvertintų padarytą pažangą.

Ekspertų grupės ataskaitos po trijų susitikimų bus skelbiamos Komisijos svetainėje. EKS gali nuspręsti paskelbti savo pažangos ataskaitas skaidrumo sumetimais.

Ekspertų grupės rekomendacijos

Miestui, kuriam suteiktas EKS vardas, dabar prasideda pereinamasis laikotarpis: nuo atrankos kampanijai tinkamo modelio pereinama prie formalios, nuo vietinės miesto administracijos nepriklausomos, EKS projekto įgyvendinimo struktūros. Ekspertų grupė tikisi, kad Kaunas bendradarbiaus su kitais Lietuvos miestais, ypač Klaipėda. EKS Lietuvoje 2022 m. suteikia šaliai progą, kuri turės tarptautinį atgarsį ne tik Kaunui, bet ir visai šaliai.

Ekspertų grupė tikisi, kad pirma pažangos ataskaita bus pateikta 2018 m. rudenį, kurioje bus atsižvelgta į galutinės paraiškos vertinimo rekomendacijas ir pastabas, taip pat šias žemiau pateikiamas rekomendacijas.

Rekomendacijos yra susijusios su pasiūlytos programos turiniu:

Kultūros strategija

- Toliau tęsiamas darbas, susijęs su kultūros strategijos įgyvendinimu, imamasi tolesnių veiksmų politikos sritims integruoti (kultūros / urbanistinės plėtros / inovacijų ir kūrybinių industrijų). Visi dokumentai viešinami siekiant užtikrinti skaidrumą.
- Užtikrinami stipresni ryšiai tarp kultūros sektoriaus ir miesto administracijos personalo, juos įtraukiant į gebėjimų stiprinimo veiklas; mieste plėtojami ilgalaikiai ryšiai tarp kultūrinio, ekonominio ir socialinių sektorių.
- EKS 2022 m. poveikio vertinime išsamiai pateikiama stebėsenos taktika, apibrėžiami pradiniai rodikliai ir dedamos pastangos siekiant nustatyti specifinius tikslus. Pagrindiniai veiklos rodikliai apima europinius informacijos šaltinius, pavyzdžiui, „Eurostat“. Atsižvelgiama į esamus laimės indeksus / ataskaitas.
- Parengiama KKI plėtrą skatinanti strategija / planai įtraukiant visas susijusias suinteresuotąsias šalis: miesto tarybą, universitetą, verslo bendruomenę, sektoriaus profesionalus.

Europinis aspektas

- Didesnis dėmesys skiriamas aktualiems Europos klausimams.
- Užtikrinama ir plėtojama apimtis ir kokybė veiklų, skatinančių Europos kultūrų įvairovę, tarpkultūrinį dialogą ir didesnę savitarpio supratimą tarp Europos piliečių.
- Stiprinamas bendradarbiavimas ir komunikacija, neapsiribojanti Baltijos šalimis, skatinami veiksmai, siekiant didesnio Vakarų ir Pietų Europos susidomėjimo.

Meninis turinys

- Užtikrinama efektyvi atidarymo ceremonija, jei šiuo metu suplanuoti veiksmai pasirodytų netinkami.
- Parengiamas specifinis strateginio planavimo dokumentas Žvėries temai atskleisti, siekiant įsibėgėti iki kulminacijos 2022 metais.
- „Fluxus laboratorijų“ veikla plėtojama lygiagrečiai, su stipriu organizaciniu ir finansiniu palaikymu, siekiant užtikrinti jos kaip kartinio programos elemento panaudojimą ilgalaikiai miesto strategijai atnaujinti.
- Sustiprinti pažangūs, eksperimentiniai ir skaitmeniniai programos elementai siekiant užtikrinti, kad EKS 2022 m. atitiks XXI a. poreikius.

Igyvendinimo pajėgumai

- Patikslinami EKS įtakos turintys urbanistinės plėtros planai. „Kaunas 2022“ rengėjai turi aiškią informaciją apie šių projektų įgyvendinimo būklę.
- Tinkamai saugomas nekilnojamas kultūros paveldas (ne tik modernizmo architektūra).
- Pakartotinai peržiūrimi viešbučių pajėgumai ir parengti alternatyvūs planai.

Informavimo veikla

- Daugiau nuveikta siekiant užtikrinti socialines inovacijas ir visos bendruomenės įsitraukimą.
- Parengiami EKS auditorijos formavimo strategija ir planai.
- Toliau plėtojamas jaunosios kartos įsitraukimas (neapsiribojant oficialiu bendradarbiavimu su universitetais ir mokyklomis), siekiant didesnės apimties įsitraukimo.

Valdymas

- Informacija apie „Kaunas 2022“ organizacijos įregistravimą ir jos įstatus yra paskelbiama viešai.
- Aiškiai apibrėžiama strateginių sričių / vietų nuosavybė ir pateikiama aiški informacija, kas bus integruota ir kas neįtraukiama į programą.
- Parengiama ir viešinama Žvėries koncepcijos strategija ir informacija intelektinės nuosavybės klausimais, įskaitant intelektinę nuosavybę į susijusius produktus ir paslaugas.
- Komunikacijos žinia (įskaitant europinį aspektą) aiškiai išdėstyta EKS rengėjų ir kitų suinteresuotų šalių naudojimui.

Galutinėje paraiškoje yra pateikti keli veiksmai, įgyvendintini 2017 ir 2018 metais, šių terminų reikėtų laikytis. Patirtis rodo, kad sėkmingos EKS pirmus metus po atrankos skiria **valdymo, vadybos ir administravimo struktūroms ir sistemoms sukurti**. Tai turėtų būti įgyvendinama tuo pat metu kaip ir pirmasis projekto etapas 2017–2018 metais. Šio skyriaus rekomendacijos yra grindžiamos ankstesnių EKS patirtimi.

Ekspertų grupė tikisi (nurodyti puslapiai yra galutinės paraiškos puslapiai), kad:

- „Kaunas 2022“ organizacija bus įsteigta ir pradės visiškai veikti, įskaitant stebėtojų tarybą (87 psl.).
- Santykiai tarp stebėtojų tarybos ir „Kaunas 2022“ organizacijos personalo bus aiškiai apibrėžti ir pavišinti.
- Tarybos nariai supras savo, kaip strateginio, nevykdomojo, skatinančio, atstovaujamojo ir finansiškai atskaitingo organo, vaidmenį. Tikimasi, kad politikai ir politikų paskirti asmenys Taryboje sudarys mažumą (ir galimai neužims pirmininko pareigų). Tarybos nariams tenka ypatinga atsakomybė už išliekamosios vertės tikslų įgyvendinimą.
- Generalinis direktorius ir kūrybos direktorius bus paskirti kaip įmanoma greičiau per 2017 m., paskelbus atvirą konkursą (91 psl.).
- Vadovaujantis personalas bus samdomas atviro konkurso keliu ir pradės dirbti 2017 m. vasarą. Ši nuostata taikoma komunikacijos ir viešųjų ryšių, lėšų telkimo, administracijos, finansų ir stebėsenos / vertinimo vadovams.
- Generalinis direktorius su tarybos pritarimu bus išleidęs „Kaunas 2022“ organizacijos finansinį reglamentą, kuriame:
  - paskiriama išorės organizacija metiniam auditui atlikti ir metinei organizacijos finansinei atskaitomybei tvirtinti;
  - parengiami planai dėl metinės finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo paskelbimo siekiant užtikrinti skaidrumą;

EKS 2022 m. Lietuva
Galutinė ataskaita

- Įdiegiami vidiniai vadybos ir administravimo procesai. Šie procesai apima žmogiškuosius išteklius, teisinius dalykus (pvz., projektų sutarčių klausimai), duomenų konfidencialumą, intelektinės nuosavybės teises, kvietimų teikti projektų paraiškas kriterijus ir sistemas, rinkodaros ir prekės ženklo formavimo strategiją.
- Bus parengta ir įgyvendinta vidinės komunikacijos strategija. Ji turėtų apimti komunikaciją „Kaunas 2022“ organizacijos viduje, tarp organizacijos ir miesto administracijos, tarp organizacijos ir Kultūros ministerijos ir tarp organizacijos ir Europos Komisijos.
- Bus sukurtas detalus personalo planas iki 2022 metų, įskaitant savanorių įtraukimą.
- Organizacija užtikrins, kad visoje (skaitmeninėje ir tradicinėje) rinkodaroje ir komunikacijoje būtų nurodyta, jog EKS yra Europos Sąjungos programa.

Padėka

Ekspertų grupė už efektyvią vadybą dėkoja Ministrui, Ministerijos personalui, kuriam kompetentingą paramą suteikė Europos Komisijos Švietimo ir kultūros generalinis direktoratas.

Agnieszka Wlazel (pirmininkė)

Alain Hutchinson (pirmininkės pavaduotojas)

Sylvia Amann

Cristina Farinha

Ulrich Fuchs

Beatriz Garcia

Aiva Rozenberga

Pauli Sivonen

Jiří Suchánek

Vilnius

2017 m. balandis

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS

STRATEGINIO KOMITETO

POSĖDŽIO

PROTOKOLAS

2016 m. balandžio 20 d. Nr. 3

Pirmininkavo Ministras Pirmininkas, Vyriausybės strateginio komiteto pirmininkas Algirdas Butkevičius.

Dalyvavo:

Vyriausybės strateginio komiteto nariai:

ministrai

– V. Baltraitienė, R. Šadžius

Vyriausybės kancleris

– A. Mačiulis

Vyriausybės kanclerio pirmasis pavaduotojas

– R. Vaitkus

ministrai

– Š. Birutis, A. Pitrėnienė

viceministrai

– E. Jankevičius, N. Germanas, G. Klimavičius,
V. Macevičius, G. Onaitis, E. Žilevičius

Ministro Pirmininko politinio (asmeninio)
pasitikėjimo valstybės tarnautojai:

Ministro Pirmininko patarėjai

– F. Latėnas, A. Misevičius

Vyriausybės kanceliarijos:

departamento direktorė

– A. Stankaitienė

skyrių vedėjai

– A. Gratulevičienė, D. Gubistienė, L. Vingelis,
D. Žaromskytė-Rastienė

patarėjai

– R. Levickienė, N. Poderienė, A. Zedelytė

vyriausiasis specialistas

– M. Janulionis

Finansų ministerijos Biudžeto departamento
direktorė

– D. Kamarauskienė

Kultūros ministerijos:

Strateginio planavimo ir kontrolės
departamento:

direktorė

– E. Saudargaitė

Tarptautinių ryšių ir Europos reikalų skyriaus:
vedėja

– D. Parulskienė

vyriausioji specialistė

– I. Kniurienė

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo
departamento direktorė

– E. Radišauskienė

Užsienio reikalų ministerijos Teisės ir
tarptautinių sutarčių departamento direktoriaus
pavaduotoja

– E. Račinskienė

1. Dėl biudžetinių įstaigų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo tobulinimo

---

Pranešėja – E. Radišauskienė.

Kalbėjo A. Pitrėnienė, Š. Birutis, R. Vaitkus, R. Šadžius, A. Mačiulis, A. Butkevičius.

1. Iš esmės pritarti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateiktiems siūlymams dėl biudžetinių įstaigų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo sistemos pertvarkos.

2. Pavesti:

2.1. ministerijoms ir kitoms institucijoms iki 2016 m. gegužės 30 d. pateikti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai informaciją apie biudžetinių įstaigų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, faktiškai gaunamą darbo užmokestį pagal Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos parengtą formą;

2.2. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai parengti ir iki 2016 m. liepos 15 d. pateikti Vyriausybei Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projektą, kartu su juo pateikti su Finansų ministerija suderintą ir ministerijų siūlymus apibendrinantį preliminarų Vyriausybės nutarimo projektą, detalizuojantį įstatyme siūlomas nuostatas.

3. Pritarti nuostatai, kad Įstatymas bus įgyvendinamas per 5 metus, o dalis darbo apmokėjimo sistemos pertvarkai reikalingų lėšų būtų siejama su biudžetinių įstaigų funkcijų ir veiklos optimizavimu (biudžetinių įstaigų skaičiaus ir pareigybių skaičiaus jose mažinimu).

2. Dėl Lietuvos dalyvavimo ES iniciatyvoje „Europos kultūros sostinė – 2022“

Pranešėjai – Š. Birutis, E. Saudargaitė.

Kalbėjo R. Šadžius, A. Mačiulis, A. Butkevičius.

Atsižvelgiant į Kultūros ministerijos pateiktą iniciatyvą dėl Lietuvos dalyvavimo programoje „Europos kultūros sostinė – 2022“, iš esmės pritarti valstybės biudžeto lėšų skyrimui šiai programai įgyvendinti, numatant, kad maksimalus valstybės biudžeto finansinės paramos dydis siektų ne daugiau kaip 50 procentų patvirtintos programos sąmatos (be kapitalo investicijų), tačiau neviršytų 10 mln. eurų.

Ministras Pirmininkas,
Vyriausybės strateginio komiteto pirmininkas

Algirdas Butkevičius

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai

2017-11- Nr.

I 2017-10-31 Nr. S2-2878

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL „EUROPOS KULTŪROS SOSTINĖS 2022“ VARDO SUTEIKIMO KAUNO MIESTUI“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijoje gautas [Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl „Europos kultūros sostinės 2022“ vardo suteikimo Kauno miestui“ projektas](#) (toliau – projektas). Įvertinę projekto turinį informuojame, kad projektas nėra susijęs su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos kompetencijos sritimis, todėl išvados projektui neteikiame.

Kartu pastebime, jog projekto 2 punkte numatomu teisiniu reguliavimu Lietuvos Respublikos Vyriausybė įsipareigoję numatyti konkretaus dydžio, t. y. 10 000 000 eurų (o ne mažesnę) tikslinę dotaciją Kauno savivaldybei. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, jog iš konstitucinės valstybės biudžeto sampratos, konstitucinio atsakingo valdymo principo kyla tai, kad valstybės biudžetas turi būti realus, jame numatytos pajamos ir išlaidos turi būti pagrįstos visuomenės ir valstybės reikmių bei galimybių įvertinimu; Lietuvos Respublikos Konstitucija suponuoja Vyriausybės pareigą rengiant valstybės biudžeto projektą ir Lietuvos Respublikos Seimo pareigą svarstant ir tvirtinant valstybės biudžetą atsižvelgti į Konstitucijoje įtvirtintas valstybės funkcijas, į esamą ekonominę ir socialinę padėtį, į visuomenės ir valstybės poreikius bei galimybes, į turimus ir numatomus gauti finansinius išteklius bei valstybės įsipareigojimus (*inter alia* tarptautinius), kitus svarbius veiksnius (Konstitucinio Teismo 2002 m. liepos 11 d., 2013 m. vasario 15 d., 2015 m. lapkričio 19 d. nutarimai, 2014 m. balandžio 16 d. sprendimas). Šiame kontekste siūlytume atkreipti dėmesį, jog nutarimo 2 punkte numatomas Vyriausybės įsipareigojimas galėtų būti suprantamas kaip suvaržantis Vyriausybės galimybes rengiant 2019-2022 metų valstybės biudžeto projektus.

Teisingumo viceministras

Raimondas Bakšys

Asta Gedzevičiūtė, (8 5) 266 2881, el. p. a.gedzeviciute@tm.lt

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL „EUROPOS KULTŪROS SOSTINĖS 2022“ VARDŲ
SUTEIKIMO KAUNO MIESTUI“ PROJEKTO (TOLIAU – NUTARIMO PROJEKTAS)
DERINIMO PAŽYMA**

Eil. Nr.	Pasiūlymo esmė	Pasiūlymo įvertinimas
1.	<p>Finansų ministerijos 2017 m. liepos 10 d. raštas Nr. (1.15-0202)-5K-1713189-6K-1704443</p> <p>projekto 2 ir 3 punktus apjungti ir išdėstyti taip: „Pavesti Finansų ministerijai ir Kultūros ministerijai formuojant 2019 - 2022 metų valstybės biudžetų projektus numatyti asignavimus „Europos kultūros sostinė 2022“ programai finansuoti, skiriant per 2019 -2022 metus ne daugiau kaip 10 mln. Eurų“</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>EKS programa iš esmės turi būti įgyvendinama tokia, kokia buvo pateikta miesto paraiškoje EKS-2022 vardui gauti. Už EKS programos įgyvendinimą institucijos negali savo nuožiūra iš esmės keisti paraiškoje pateiktos programos, jos korektiškam įgyvendinimui numatytos priežiūros procedūros, kurias atliks ES ekspertų grupė.</p> <p>Patvirtinta EKS programa paremta planuojamu 30 mln. eurų biudžetu, kuriame valstybės paramos dalis sudaro 10 mln. eurų.</p> <p>EKS įgyvendinimui būtina užtikrinti programos įgyvendinimo nuoseklumą ir tęstinumą: tiek sklandų programos parengimo bei įgyvendinimo procesą, tiek veiklos tęstinumą EKS metams pasibaigus. Šiuo tikslu svarbu priimti konkrečius sprendimus dėl projekto valdymo bei finansavimo.</p>
2.	<p>Teisingumo ministerijos 2017 m. lapkričio 10 d. raštas Nr. (1.6A)2T-949</p> <p>projekto 2 punkte numatomu teisiniu reguliavimu Lietuvos Respublikos Vyriausybė įsipareigoję numatyti konkretaus dydžio, t. y. 10 000 000 eurų (o ne mažesnę) tikslinę dotaciją Kauno savivaldybei. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, jog iš konstitucinės valstybės biudžeto sampratos, konstitucinio atsakingo valdymo principo kyla tai, kad valstybės biudžetas turi būti realus, jame numatytos pajamos ir</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Priežastys nurodytos prie Finansų ministerijos pasiūlymo įvertinimo.</p>

Eil. Nr.	Pasiūlymo esmė	Pasiūlymo įvertinimas
	<p>išlaidos turi būti pagrįstos visuomenės ir valstybės reikmių bei galimybių įvertinimu; Lietuvos Respublikos Konstitucija suponuoja Vyriausybės pareigą rengiant valstybės biudžeto projektą ir Lietuvos Respublikos Seimo pareigą svarstant ir tvirtinant valstybės biudžetą atsižvelgti į Konstitucijoje įtvirtintas valstybės funkcijas, į esamą ekonominę ir socialinę padėtį, į visuomenės ir valstybės poreikius bei galimybes, į turimus ir numatomus gauti finansinius išteklius bei valstybės įsipareigojimus (<i>inter alia</i> tarptautinius), kitus svarbius veiksnius (Konstitucinio Teismo 2002 m. liepos 11 d., 2013 m. vasario 15 d., 2015 m. lapkričio 19 d. nutarimai, 2014 m. balandžio 16 d. sprendimas). Šiame kontekste siūlytume atkreipti dėmesį, jog nutarimo 2 punkte numatomas Vyriausybės įsipareigojimas galėtų būti suprantamas kaip suvaržantis Vyriausybės galimybes rengiant 2019-2022 metų valstybės biudžeto projektus</p>	

Kultūros ministrė
Liana Ruokytė-Jonsson

2017.11.22

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
TEISĖS GRUPĖS

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL „EUROPOS
KULTŪROS SOSTINĖS 2022“ VARDŲ SUTEIKIMO KAUNO MIESTUI“ PROJEKTO
(toliau - Projektas)
(TAP-17-1815; TAIS NR. 17-12608(2))

2017-12-01 Nr. NV-3057

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Vadovaujantis 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 445/2014/ES, kuriuo nustatomi Sąjungos veiksmai, susiję su Europos kultūros sostinėmis 2020-2033 m., ir kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1622/2006/EB (toliau – Sprendimas), 11 str. 1 d. (<...> valstybė narė <...> suteikia vienam miestui Europos kultūros sostinės vardą ir praneša apie tai Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Regionų komitetui) ir remiantis Konkurso 2022 metų Europos kultūros sostinės vardui Lietuvos Respublikoje gauti taisyklių, patvirtintų kultūros ministro 2015 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. IV-469 (toliau – Taisyklės), 54 p. (*Kultūros ministerija* suteikia vienam miestui Europos kultūros sostinės vardą <...> ir praneša apie tai Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Regionų komitetui), abejotina Projekto (Vyriausybės nutarimo) reikalingumu.
2. Pritariant Teisingumo ministerijos pastabai dėl Projekto 2 p. (<...> nutarimo 2 p. numatomas Vyriausybės įsipareigojimas galėtų būti suprantamas kaip suvaržantis Vyriausybės galimybes rengiant 2019-2022 metų valstybės biudžeto projektus), manytina, jog Projekto 2 p. yra abejotinas (kartu ir perteklinis), nes valstybės biudžeto lėšos kiekvienais metais bus skiriamos įvertinus ir fiskalinę drausmę (kas taip pat reiškia, kad Projekto 2 p. nuostata neužtikrins (ir negali užtikrinti) finansavimo šaltinio 2019-2022 metams (kadangi valstybės biudžetas formuojamas vieneriems metams tvirtinant Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą)).
Pažymėtina, jog, atsižvelgiant į Europos kultūros sostinės vardo suteikimo svarbą, tikslinių dotacijų Kauno miesto savivaldybei numatymo „Europos kultūros sostinė 2022“ programai finansuoti klausimas galėtų būti siūlomas svarstyti Vyriausybės pasitarime.
3. Projektas tikslintinas teisės technikos aspektu: Projekto preambulėje atsisakant nuorodos į Sprendimo priedo 3-ią eilutę kaip nekurančios pridėtinės vertės ir žodžių „įvykusio 2017 m. kovo 29 d. Vilniuje“ (atsižvelgiant į tai, jog atrankos ekspertų grupės galutinė ataskaita apima ne tik galutinį atrankos susitikimą, vykusį 2017 m. kovo 29 d., bet ir, be

kita ko, išankstinę atranką), ir kartu nurodant atrankos ekspertų grupės galutinės ataskaitos datą; Projekto 3 p. vietoje žodžio „įgalioti“ vartojant „pavesti“.

Teisės grupės patarėjas

Domas Galkauskas

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Daiva Gubistienė